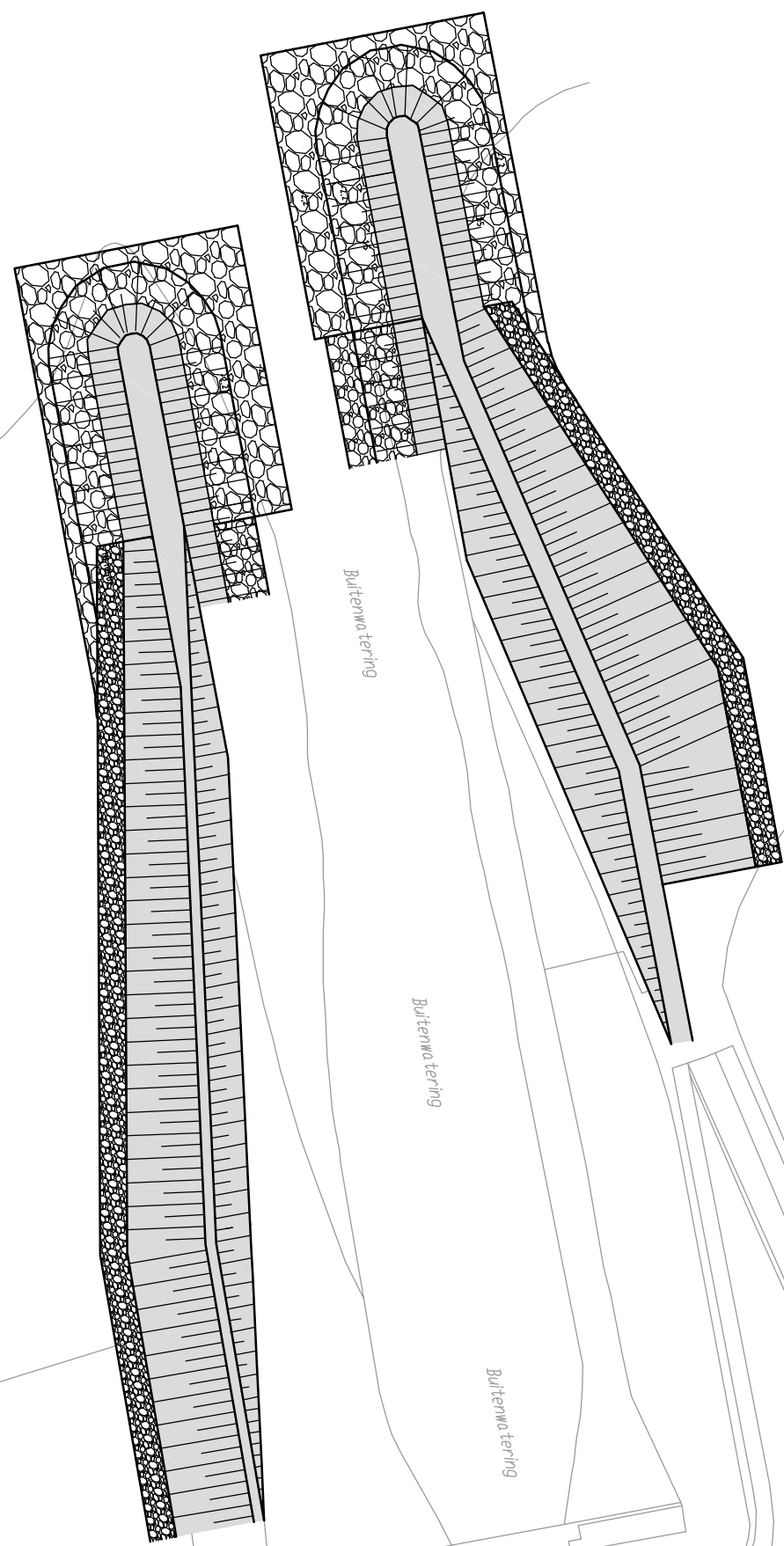
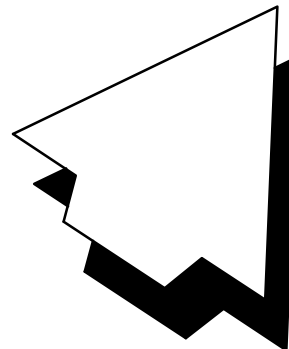

Behoort bij besluit van
burgemeester en wethouders
van de gemeente Katwijk
d.d. 19-02-2013
nr. 2012-016958
Mij bekend, Hoofd Afdeling
Ruimte & Veiligheid

GEMEENTE KATWIJK
Afdeling Veiligheid
Team Vergunningen
Akkoord d.d. 12-09-2012

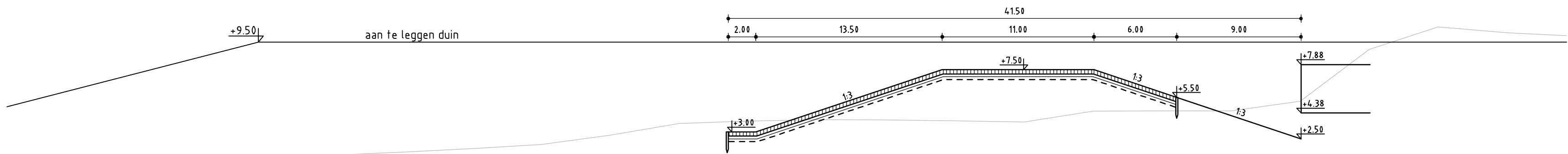
GEMEENTE KATWIJK
WELSTANDS- EN
MONUMENTENCOMMISSIE

Akkoord

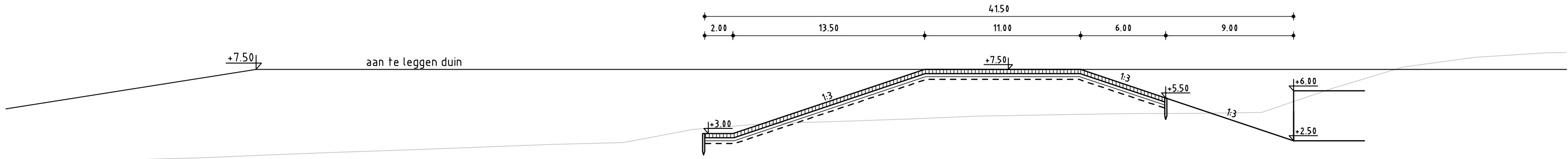
Legenda
bestaande situatie _____
nieuwe situatie _____

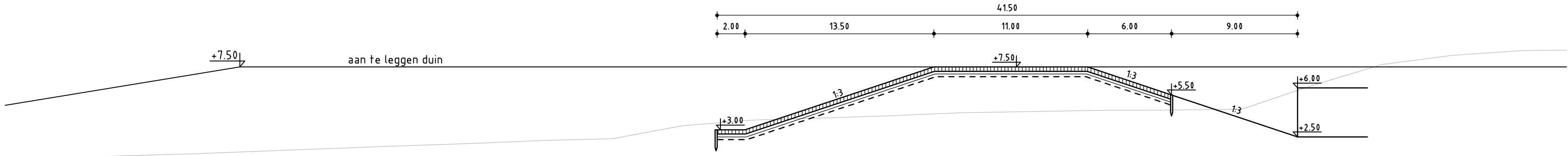
Verse	: A	Datum	: 19-12-2011	Getekend	: dubelaarw
Omschrijving					
Gecontroleerd	: rijk	Vrijgegeven	: onderwaken	 ARCADIS Infrastructuur - Water - Milieu - Gebouwen	
Nieuwe Steen 3					
Postbus 173					
1620 AD Hoom					
Tel 0229 285 285					
Fax 0229 219 996					
info@arcadis.nl					
www.arcadis.nl					
Opdrachtgever	Hoogheemraadschap van Rijnland				
Ontwerp					
Project	Kustversterking Katwijk fase 3				
Onderwerp	Situatie dijk en uitwateringskanaal Katwijk				
Fase	Voorontwerp				
Schaal	: 1:250	Divisie	: Water		
Bladformaat	: A0	Status	: Concept		
Contractnummer		Projectleider	: EssenJB		
Projectnummer	: C03021.000106.0100	Tekeningnummer		Versie	: A
ARC-BRIJ-0101					

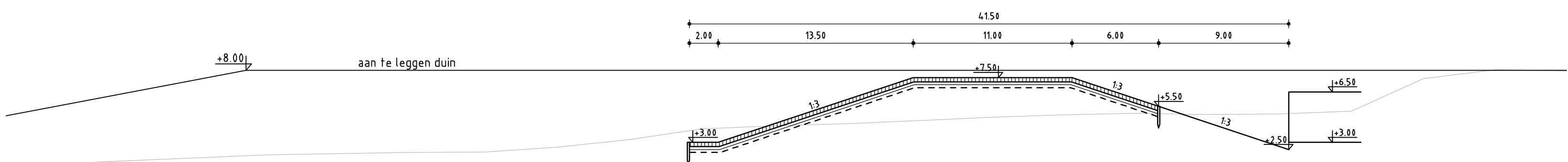
Dwarsprofiel 01
PRF-8-86.6-2010 (profiel jarkus raai 86.5 wordt gebruikt)
1:250

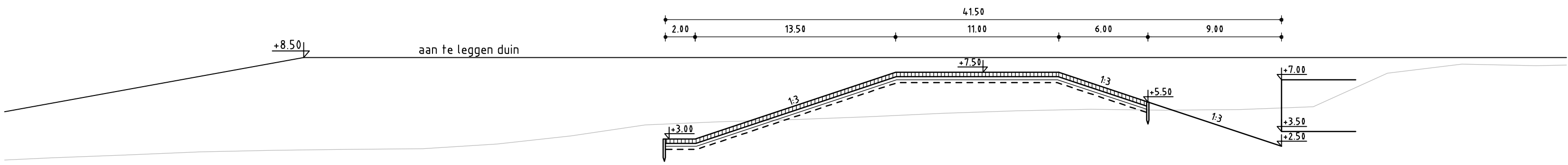
Dwarsprofiel 02
PRF-8-86.75-2010
1:250

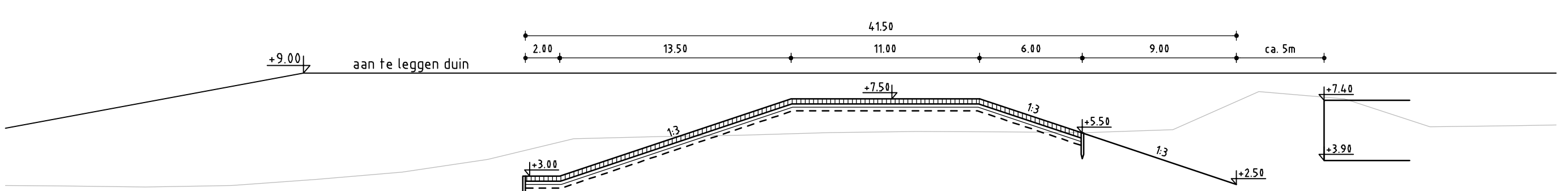
Dwarsprofiel 03
PRF-8-86.85-2010 (profiel jarkus raai 86.75 wordt gebruikt)
1:250

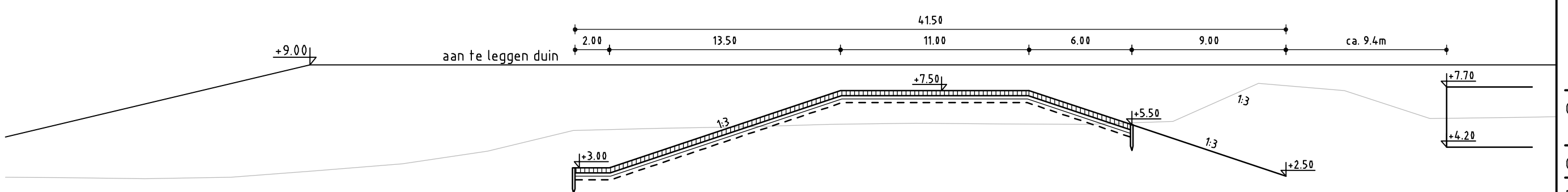
Dwarsprofiel 04
PRF-8-87-2010
1:250

Dwarsprofiel 05
PRF-8-87.1-2010 (profiel jarkus raai 87 wordt gebruikt)
1:250

Dwarsprofiel 06
PRF-8-87.2-2010 (profiel jarkus raai 87.25 wordt gebruikt)
1:250

Dwarsprofiel 07
PRF-8-87.25-2010
1:250

Behoort bij besluit van
burgemeester en wethouders
van de gemeente Katwijk
d.d. 19-02-2013
no. 2012-016458
Mij bekend, Hoofd Afdeling
Ruimte & Veiligheid

GEMEENTE KATWIJK
Afdeling Veiligheid
Team Vergunningen
Akkoord d.d. 12-09-2012

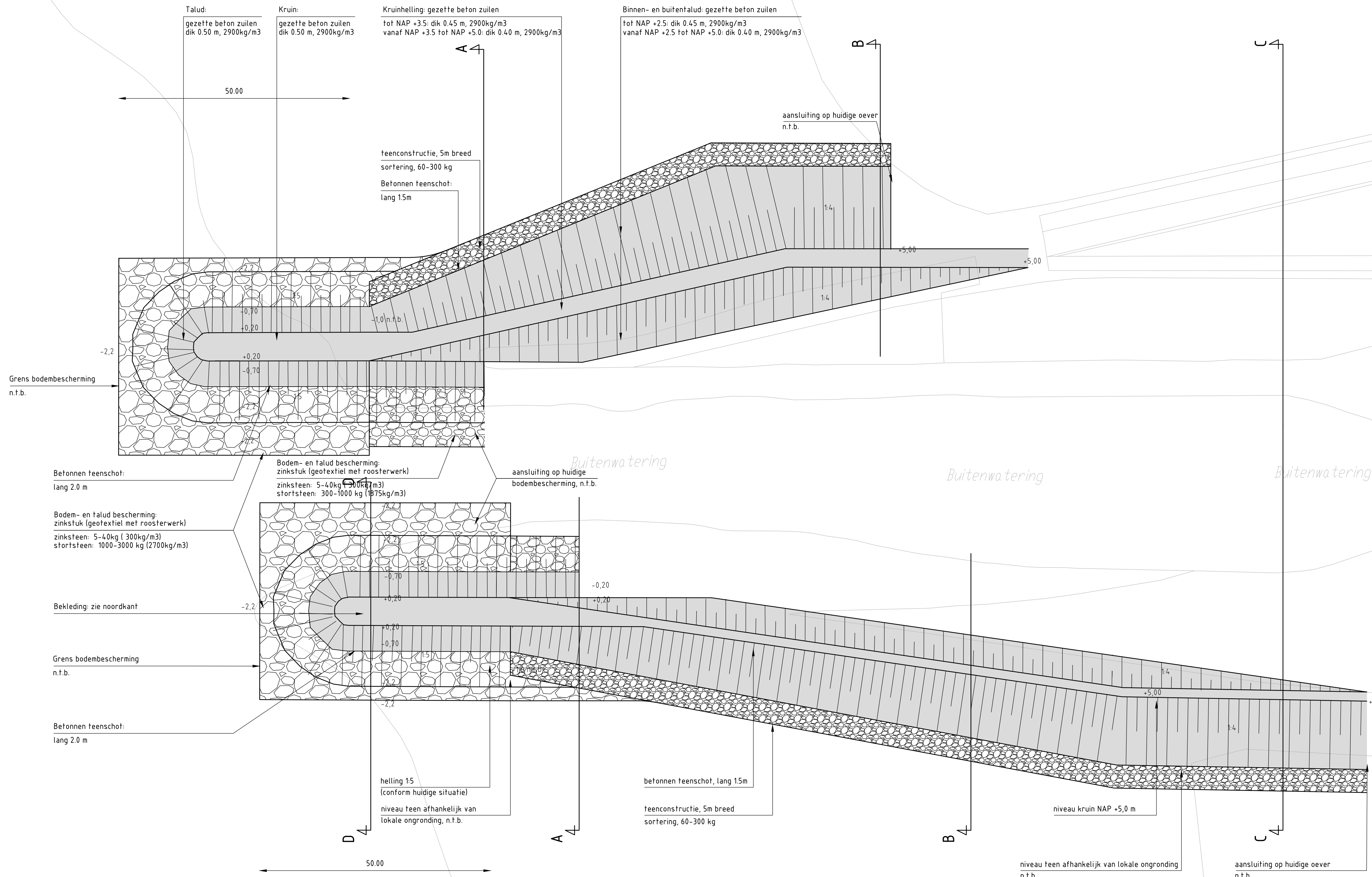
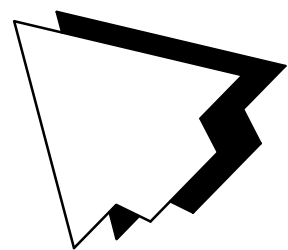
GEMEENTE KATWIJK
WELSTANDS- EN
MONUMENTENCOMMISSIE
Akkoord

legenda

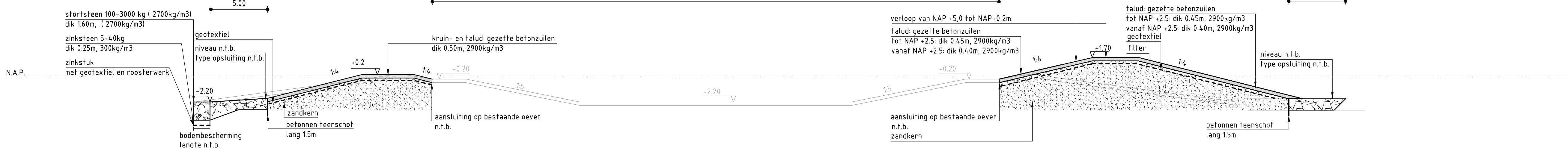
bestaande situatie
nieuwe situatie

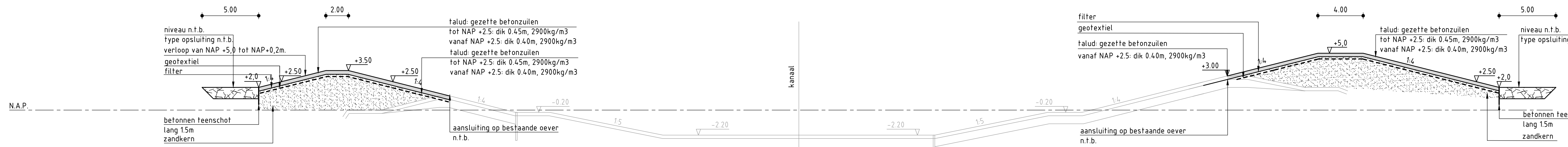
Versie	: A	Datum	: 19-12-2011	Getekend	: dubbelaarw
Omschrijving					
Gecontroleerd	: rijnb	Vrijgegeven	: onderwaterm		
 ARCADIS Infrastructuur - Water - Milieu - Gebouwen		Nieuwe Steen 3 Postbus 173 1620 AD Hoorn Tel 0229 285 285 Fax 0229 219 996 info@arcadis.nl www.arcadis.nl			
Opdrachtgever	: Hoogheemraadschap van Rijnland				
Ontwerp					
Project	: Kustversterking Katwijk fase 3				
Onderwerp	: Dwarsprofielen dijk Katwijk				
Fase	: Voorontwerp				
Schaal	: 1:250	Divisie	: Water		
Bladformaat	: A1	Status	: Concept		
Contractnummer			Projectleider	: Essen,HB	
Projectnummer			Tekeningnummer	:	Versie :
C03021.000106.0100		ARC-BRIJ-ot02		A	

Overzicht Uitwateringskanaal
schaal 1500

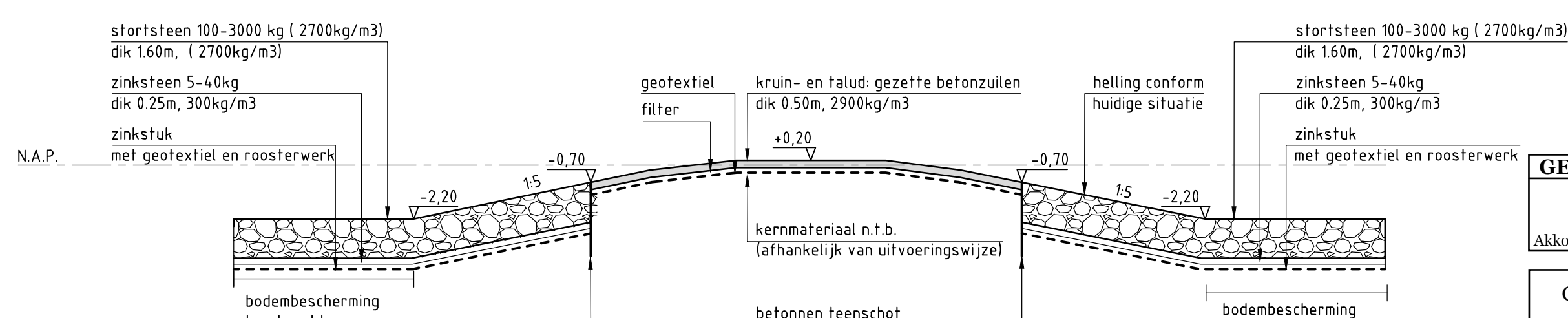
Dwarsprofiel A-A
schaal 1:200

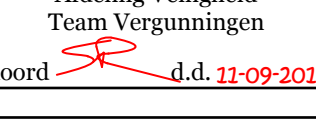
Dwarsprofiel B-B
schaal 1:200

Dwarsprofiel C-C
schaal 1:200

Dwarsprofiel D-D
schaal 1:200

GEMEENTE KATWIJK
Afdeling Veiligheid
Team Verkeersmiddelen
Akkoord: d.d. 11-09-2012
GEMEENTE KATWIJK
WELSTANDS- EN
MONUMENTENCOMMISSIE
Akkoord

Legenda:

Bestaande situatie
Nieuwe situatie

Opmerking: Hoogtematen t.o.v. NAP
Maten in m

Versie : A5	Datum : 24-07-2012	Getekend	Heing, E
Omschrijving :			
Gecontracteerd : Rijn, S	Vrijgegeven	Onderwater, M	
 ARCADIS infrastructuur, milieu, gebouwen		Nieuwe Steen 3 Postbus 173 1620 AD Hooft Tel 0229 285 285 Fax 0229 219 996 info@arcadis.nl www.arcadis.nl	

Behoort bij besluit van
burgemeester en wethouders
van de gemeente Katwijk
d.d. 19-02-2013
no. 2012-016458
Mij bekend, Hoofd Afdeling
Ruimte & Veiligheid

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Fase	Voorontwerp	Divisie	Water
Schaal	1:500/1:200	Status	Concept
Bladnummer	A5	Projectleider	Essen, HB
Contractnummer		Tekeningnummer	
Projectnummer	C03021.000106.0100	Versie	ARC-BRU-0105 A5

Ontwerp bestemmingsplan

Kustwerk Katwijk

Gemeente Katwijk

Behoort bij besluit van
burgemeester en wethouders
van de gemeente Katwijk

d.d. **19-02-2013**

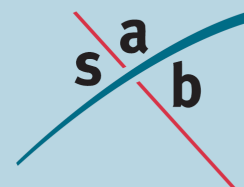
no. **2012-016458**

Mij bekend, Hoofd Afdeling
Ruimte & Veiligheid

Datum: 26 juli 2012

Projectnummer: 110392/110393

NL.IMRO.0537.bpKATkustwerk-ON01

Toelichting

INHOUD

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling bestemmingsplan	7
1.3	Situering	8
1.4	Relatie met MER en met Waterwet	8
1.5	Relatie met omgeving	9
1.6	Geldende bestemmingsplannen	9
1.7	Leeswijzer	10
2	Beleidskader	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Rijksbeleid en Europese richtlijnen	11
2.3	Provinciaal beleid	20
2.4	Regionaal beleid, beleid Hoogheemraadschap van Rijnland	24
2.5	Gemeentelijk beleid	32
3	Huidige situatie	39
3.1	Ruimtelijke opbouw	39
3.2	Huidige waarden en functies	43
4	Beschrijving van het plan	47
4.1	Doelstelling	47
4.2	Projectplan kustversterking Katwijk	48
4.3	Ondergrondse parkeergarage	53
4.4	Ruimtelijke kwaliteit / Inrichtingsmaatregelen	56
4.5	Verplaatsing van functies	60
5	Milieu en omgevingsaspecten	72
5.1	Milieuaspecten	72
5.2	Omgevingsaspecten	85
5.3	Cumulatieve effecten	143
6	Juridische aspecten	145
6.1	Algemeen	145
6.2	Planvorm	145
6.3	Opbouw planregels	146

7	Maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid en handhaving	150
7.1	Vooroverleg en inspraak	150
7.2	Zienswijzen	155
7.3	Economische uitvoerbaarheid	155
7.4	Handhaving	157
8	Procedure bestemmingsplan	159

Bijlagen

- Milieu-effectrapport Kustwerk Katwijk, Arcadis, 2012
- Passende beoordeling Kustversterking Katwijk (art 19, kd), Arcadis, 2012
- Inrichtingsplan, OKRA, 2012
- Nota van Antwoord, gemeente Katwijk, 2012

Bijlagen (achtergronddocumenten)

- Projectplan Kustversterking Katwijk, Arcadis, 2012
- Voorontwerp parkeergarage in kustversterking, Royal Haskoning, 2012
- Onderzoek geohydrologie Dijk in Duin kustversterking en parkeergarage, Royal Haskoning, 2011
- Parkeergarage Katwijk, onderzoek naar lichthinder, Royal Haskoning, 2012
- Stedenbouwkundig advies strandbebouwing Katwijk aan Zee, 2010, SAB
- Projectgebonden Risicoanalyse Conventionele Explosieven Kustversterking Katwijk, Saricon, 2011
- Onderbouwing Geluid- en luchtkwaliteitsonderzoek, DGMR, 2012
- Notitie gebruik damwanden, DGMR, 2012
- Parkeren in de zeewering, Mobycon, 2011
- Ecologisch werkprotocol kustversterking Katwijk, Arcadis, 2012
- Asbestonderzoek, gemeente Katwijk, 2011
- Notitie bodem kustversterking, gemeente Katwijk, 2011
- Historisch milieukundig bodemonderzoek Katwijk, Arcadis, 2009
- Geotechnisch onderzoek ligging tankmuur Atlantikwall, Arcadis, 2012
- Grondradar onderzoek ligging tankmuur, Arcadis, 2012
- Bureauonderzoek waterbodems, Periplus/Arcadis, 2012
- Archeologisch Bureauonderzoek Dijkversterking Katwijk aan Zee, Arcadis, 2011
- Aanvullende Archeologische bureaustudies, Arcadis, 2011
- Deelrapport verkennend onderzoek, RAAP/Arcadis, 2012
- Archeologisch verkennend en karterend onderzoek, Kustversterking, gemeente Katwijk, Arcadis/RAAP, 2012
- Waarderend onderzoek Atlantikwall, The Missing Link, 2012

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor dit bestemmingsplan is tweeledig. De bestaande waterkering van Katwijk aan Zee voldoet niet aan de veiligheidsnormen. Om deze onveilige situatie aan te pakken is het noodzakelijk om de waterkering te versterken. Daardoor zullen parkeerplaatsen aan de zeezijde van de Boulevard verdwijnen. Tevens is er in Katwijk een parkeertekort en ontstaat in de toekomst extra parkeerbehoefte als gevolg van ruimtelijke ambities. Deze problematiek wordt door de besturen van Rijkswaterstaat, de provincie Zuid-Holland, de gemeente Katwijk en het Hoogheemraadschap van Rijnland in één, gecombineerd ruimtelijk initiatief aangepakt, waarbij zowel een nieuwe waterkering als een ondergrondse parkeergarage wordt gerealiseerd in de kuststrook van Katwijk aan Zee.

In een bestuursovereenkomst d.d. 23 februari 2011 hebben de besturen besloten een planstudie voor de kustversterking en ondergrondse parkeergarage van Katwijk te starten. De doelstelling van de planstudie, genaamd “Kustwerk Katwijk” is als volgt geformuleerd:

Het garanderen van de kustveiligheid van het achterland van Katwijk (voldoen aan de wettelijke norm) en het verminderen van de parkeerdruk in Katwijk aan Zee met behoud van de ruimtelijke kwaliteit.

De planstudie bestaat uit drie onderdelen:

- projectplan kustversterking Katwijk;
- ondergrondse parkeergarage;
- het inrichtingsplan voor de openbare ruimte.

Dit bestemmingsplan vormt de juridisch – planologische neerslag van de ruimtelijk relevante onderdelen van de planstudie zoals vervat in het Inrichtingsplan (OKRA, 25 juli 2012), het ontwerp parkeergarage (Royal Haskoning, 14 juni 2012) en het ontwerp waterkering zoals vervat in het projectplan Kustwerk Katwijk (Arcadis, 25 juli 2012). De onderdelen worden hieronder samengevat.

1.1.1 **Projectplan kustversterking Katwijk**

In het kader van het hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP, een programma van Rijkswaterstaat en de Hoogheemraadschappen ter verbetering van 92 waterkeringen in Nederland) wordt in Katwijk aan Zee een nieuwe kustversterking gerealiseerd. Het dorp ligt nu nog deels buitendijks en voldoet niet aan de veiligheidsnorm voor waterkeringen. In het HWBP zijn gelden gereserveerd om maatregelen te treffen om deze waterkeringen aan te pakken, zodat ze voldoen aan de veiligheidsnorm. Uitvoering van het HWBP wordt grotendeels aan de waterschappen overgelaten.

De nieuwe waterkering die het achterland zal beschermen tegen overstroming, moet in de toekomst weer bestand zijn tegen een maatgevende waterstand met een kans op voorkomen van 1/10.000 jaar. Voor de nieuwe kustversterking wordt door het Hoogheemraadschap van Rijnland een nieuwe zogenaamde ‘Dijk- in- Duin’ gerealiseerd en wordt het strand circa 80 meter in westelijke richting verplaatst. Dit initiatief is vervat in het projectplan kustversterking Katwijk.

1.1.2 Ondergrondse parkeergarage

De aanleg van de parkeergarage is een initiatief van de gemeente Katwijk. Er ligt de wens aan ten grondslag de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van het zeedorp te vergroten. In Katwijk is met name in het toeristisch seizoen geen overcapaciteit aan parkeerplaatsen aanwezig. Bovendien verdwijnen door de kustversterking een aantal parkeerplaatsen op en aan de Boulevard. Deze dienen elders terug te komen.

Tot slot is ruimte nodig voor de parkeerbehoefte die ontstaat door enkele nieuwe ruimtelijke functies die zijn voorzien in het Masterplan Katwijk aan Zee. Hieruit is het idee ontstaan om in combinatie met de kustversterking een ondergrondse parkeergarage aan te leggen. Aangezien het bebouwd gebied van Katwijk intensief is bebouwd en het dorp wordt omringd door natuurgebied (waar in beginsel niet gebouwd mag worden) zijn alternatieven niet of nauwelijks aanwezig. De wens is gehonoreerd door de verschillende besturen (provincie, Rijk, Hoogheemraadschap van Rijnland en gemeente) en vastgelegd in de bestuursovereenkomst Kustversterking d.d. 23 februari 2011. Op 14 juni 2012 heeft de raad van Katwijk ingestemd met de omvang van de parkeergarage met bijbehorende investering. Omdat in het kader van de kustversterking ingrijpende werkzaamheden plaatsvinden is er voor gekozen om de aanleg van een parkeergarage gelijktijdig uit te voeren met de werkzaamheden voor de kustversterking.

1.1.3 Ruimtelijke kwaliteit / inrichtingsplan

Een belangrijk kader voor de ruimtelijke kwaliteit van Katwijk aan Zee is gelegen in het ruimtelijke beleid van de gemeente Katwijk, zoals verwoord in onder andere het Beeldkwaliteitplan Boulevard Katwijk (gemeente Katwijk, 2008) de Brede Structuurvisie Katwijk 2007-2020 (gemeente Katwijk, 2007) en het Inrichtingsplan Boulevard Katwijk aan Zee (gemeente Katwijk, 2005).

Het belangrijkste uitgangspunt is dat de maatregelen voor het versterken van de ruimtelijke kwaliteit aansluiten op het bestaande karakter van Katwijk, de directe relatie die het dorp met het strand en de zee heeft en het kwaliteitsniveau van de (nieuwe) Boulevard.

De ruimtelijke aspecten zijn:

- behoud van het huidige dorps(karakter);
- zicht op zee en het dorp;
- afstand tot het strand;
- ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden;
- parkeren;
- economische verweving van strand en dorp;
- strandpaviljoens;
- voorzieningen en openbare ruimte;
- groene verbinding en medegebruik.

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (zie paragraaf 2.2.1) en de daaraan gekoppelde Visie Erfgoed en Ruimte (“Kiezen voor karakter”) wordt Katwijk speciaal genoemd als *Strook Atlantikwall (Katwijk)* met als kenmerken:

- herbouwde vissersplaats met besloten bebouwing;
- familiebadplaats aan Boulevard;
- individuele en kleinschalig bebouwing in traditionele en sobere bouwstijl.

Dit heeft te maken met de Rijksprioriteiten 2011-2015, waarin staat dat bij de gemeente als eerste overheid de wettelijke taak ligt om lokaal de ruimtelijke ontwikkeling te begeleiden met structuurvisies en het bestemmingsplan. De gemeenten hebben met betrekking tot het gebiedsgericht erfgoedbeheer volgens de Visie Erfgoed en Ruimte de volgende verantwoordelijkheden:

- een integrale afweging van belangen (Ruimtelijke Ordening-kerntaak);
- het behartigen van het erfgoedbelang daarin (Cultureel Erfgoed in gemeentelijke structuurvisie, bestemmingsplan en (beheers)verordening).

Gemeenten kunnen bijdragen aan gebiedsgericht erfgoedbeheer-door onder andere het integreren van erfgoedopgaven in de eigen gebiedsontwikkelingsprocessen.

Op en nabij de kustversterking en nieuwe parkeergarage krijgt de openbare ruimte een nieuwe inrichting. Het betreft onder meer de aanleg van paden en straatmeubilair, speelplekken, evenemententerreinen en strandopgangen. Als gevolg van de reconstructiewerkzaamheden aan de waterkering, zal een aantal huidige functies op hun huidige locatie moeten wijken. Het gaat onder meer om de strandpaviljoens, kiosken, reddingsposten (EHBO –en politieposten) en de watersportverenigingen. De meeste van deze functies zijn nu aanwezig op het strand en worden verplaatst naar een locatie op het nieuwe strand.

1.2 Doelstelling bestemmingsplan

Er is sprake van een gecombineerd initiatief bestaande uit verschillende onderdelen, die een ruimtelijke samenhang vertonen. De geplande bouw- en aanlegwerkzaamheden van deze samenhangende onderdelen (nieuwe parkeergarage, nieuwe waterkering en inrichtings- en verplaatsingsmaatregelen van bestaande functies/gebouwen) passen niet allemaal binnen de geldende bestemmingsplannen. Dit bestemmingsplan voorziet in nieuwe bestemmingsregels waarmee het gecombineerde initiatief, planologisch-juridisch mogelijk wordt gemaakt.

Status van dit bestemmingsplan

Het voorliggende bestemmingsplan betreft een ontwerp bestemmingsplan. Het ontwerp bestemmingsplan wordt in het kader van art. 3.8 Wro ter inzage gelegd. In een eerder stadium is op het voorontwerp bestemmingsplan een inspraakprocedure en vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro gevoerd. De inspraakreacties zijn door de gemeente beantwoord (zie bijlage Nota van Antwoord). De resultaten van het vooroverleg zijn in dit bestemmingsplan opgenomen (zie paragraaf 7.1).

1.3 Situering

Het plangebied ligt in de directe omgeving van de kern Katwijk aan Zee. Op onderstaande afbeelding is de ligging van het plangebied globaal weergegeven. Voor een beschrijving van de huidige situatie van het plangebied wordt verwezen naar hoofdstuk 3.

Ligging plangebied

1.4 Relatie met MER en met Waterwet

Het projectplan kustversterking Katwijk wordt uitgevoerd conform artikel 5.4 van de Waterwet. Dit artikel geeft aan dat de aanleg, versterking of verlegging van een primaire waterkering geschiedt in overeenstemming met een door de beheerder vastgesteld en door Gedeputeerde Staten goedgekeurd projectplan. Op basis van de Wet milieubeheer moet bij kaderstellende plannen die voorzien in activiteiten die nadelige effecten op het milieu (kunnen) hebben een milieueffectrapport worden gemaakt (MER). Het bestemmingsplan vormt het kader voor het projectplan kustversterking Katwijk en is dus m.e.r. plichtig. Doel van het MER is het inzichtelijk maken van de haalbaarheid van een bestemmingsplanbesluit belicht vanuit milieu- en natuurwetgeving.

Het maken van het MER als onderdeel van dit bestemmingsplan is ook vanwege de volgende reden verplicht. De activiteiten zijn gepland nabij een tweetal beschermde Natura - 2000 gebieden, namelijk de Coepelduynen ten noorden van het gebied en het gebied Meijndel en Berkheide ten zuiden van het gebied. Uit onderzoek is gebleken dat significant negatieve effecten op deze gebieden niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Er is daarom een passende beoordeling nodig om de effecten van de activiteiten op de instandhoudingsdoelstellingen van de gebieden grondig te onderzoeken. Plannen die op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht zijn (zoals een bestemmingsplan) en waarvoor een passende beoordeling moet worden gemaakt, zijn m.e.r.- plichtig.

In het kader van het MER is een aantal alternatieven onderzocht. Het zogeheten voorkeursalternatief (VKA) komt als meest gunstige alternatief naar voren. Het voorkeursalternatief (VKA) wordt gekozen op basis van het doelbereik, alle milieuaspecten en maatschappelijke kosten en baten. Het VKA vormt het uitgangspunt voor dit bestemmingsplan en is beschreven in hoofdstuk 4. Voor een beschrijving van de alternatieven wordt verwezen naar het MER. Het MER is bij dit ontwerpbestemmingsplan als bijlage ter inzage gelegd en fungeert als onderbouwing v.w.b. de ontwikkelingen zoals deze vervat zijn in dit bestemmingsplan. In de toelichting van dit bestemmingsplan wordt volstaan met een verkorte weergave van de belangrijkste conclusies uit het MER.

1.5 Relatie met omgeving

In 2010 heeft de raad voor nagenoeg het gehele landelijk gebied van Katwijk in één document een Nota van Uitgangspunten vastgesteld, te weten “Zee, Strand en Duinen”. In deze nota is een beschrijving opgenomen van de ontwikkelingen met betrekking tot vernieuwing en mogelijke uitbreiding van het voorzieningsniveau en zijn de uitgangspunten voor een aantal ontwikkellocaties nader uitgewerkt.

Het plangebied uit de Nota is gesplitst in twee bestemmingsplannen “Duinen” en “Kustwerk Katwijk”, gelet op prioritering en planning.

In dit bestemmingsplan wordt wel kort ingegaan op de ontwikkelingen in het plangebied “Duinen”. Op deze wijze kan namelijk een integrale gemeentelijke visie gegeven worden op het landelijk gebied en kunnen de gevolgen van de verschillende ontwikkelingen op natuur en milieu integraal en beter worden beoordeeld. De (cumulatieve) gevolgen op natuur en milieu worden behandeld in paragraaf 5.3.

1.6 Geldende bestemmingsplannen

Voor het plangebied gelden momenteel drie verschillende bestemmingsplannen. Voor de Boulevard en de direct aangrenzende duinreep gelden de bestemmingsplannen Katwijk aan Zee (2004, onherroepelijk 2007-05-09) en Katwijk Centrum (1999, onherroepelijk 2001-01-30). Deze duinreep varieert in breedte met ongeveer 15 tot 30 meter. Ten westen van de duinreep vigeert het bestemmingsplan ‘Landelijk Gebied 1977’ (onherroepelijk 1984-12-03) voor een strook van ca. 30-35 meter (gerekend van de plangrens met de aanpalende bestemmingsplannen. Voor een klein deel geldt het bestemmingsplan Katwijk aan Zee 1982 (onherroepelijk 27 november 1986). Tot slot geldt voor het gehele gebied Archeologie gemeente Katwijk”, vastgesteld 29 oktober 2009 (onherroepelijk 11 januari 2010).

Geconcludeerd wordt dat het realiseren van een parkeergarage niet past binnen de van toepassing zijnde bestemmingen. Voor wat betreft de beoogde waterkering kan worden geconcludeerd dat het *gebruik* van de gronden in overeenstemming is met de bestemmingsomschrijving voor de gronden met de (dubbel) bestemming Zeewering / Waterkering. Het afgraven van duinen op gronden met de bestemming ‘Duinen’ (art. 14 van het bestemmingsplan Katwijk aan Zee) tot meer dan NAP +8 m is echter in strijd met de voorschriften voor dat artikel; immers de bestaande duinenrij (welke deels hoger is dan NAP +8 m) wordt geheel afgegraven waarna deze geheel terugkomt.

Een deel van de waterkering valt binnen het bestemmingsplan Landelijk Gebied (1977). De van toepassing zijnde bestemmingen zijn “Strand”, “Dagrecreatie” en “Natuurgebied” (artikel 5). Op de gronden met de bestemming Natuurgebied waar het nieuwe strand komt, worden ook andere functies gerealiseerd, zoals strandpaviljoens, strandhuisjes, een reddingspost en watersportverenigingen. Deze zijn niet mogelijk binnen de huidige bestemming “Natuurgebied” en daarom in strijd met het bestemmingsplan.

1.7 Leeswijzer

Het voorliggende bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding met bijbehorende planregels, vergezeld van een toelichting. De planregels en de verbeelding vormen de juridisch bindende elementen van het bestemmingsplan. De toelichting bestaat uit een planbeschrijving met de relevante onderzoeksresultaten.

De toelichting van dit bestemmingsplan is opgebouwd uit acht hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 een beschrijving van het relevante beleidskader. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de bestaande situatie en de ontstaansgeschiedenis. De huidige waarden van het gebied komen in dit hoofdstuk aan bod. De ontwikkelingen in het gebied worden in hoofdstuk 4 beschreven.

Onderscheid wordt gemaakt in:

- de kustversterking;
- de ondergrondse parkeergarage;
- de inrichting van de openbare ruimte (ruimtelijke kwaliteit);
- de verplaatsing van bestaande functies.

De uitvoerbaarheid en haalbaarheid van het plan worden uiteengezet in hoofdstuk 5. Naast het beleid (hoofdstuk 2), wordt in dit hoofdstuk beschreven waarom voorliggend bestemmingplan kan worden uitgevoerd, vanuit de verschillende van invloed zijnde haalbaarheidsaspecten waaronder milieuaspecten en ruimtelijke aspecten (water, archeologie, etc.). In hoofdstuk 6 komt de juridische planbeschrijving aan de orde. Hierin staat beschreven hoe de aanwezige functies in het plangebied en de nieuwe functies zijn opgenomen/geregeld in het bestemmingsplan. Er wordt beschreven hoe de verbeelding (plankaart) en de planregels zijn opgebouwd en welke bestemmingen er in het plan voorkomen. Ook wordt in dit hoofdstuk aangegeven hoe de planregels moeten worden geïnterpreteerd en uitgelegd.

Hoofdstuk 7 gaat in op de financiële en maatschappelijke uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het plan. De resultaten van het zogenaamde “vooroverleg met overheden en maatschappelijke instanties” zijn hier tevens opgenomen. De resultaten van de inspraak zijn als bijlage bij dit bestemmingsplan opgenomen. In het laatste hoofdstuk van dit bestemmingsplan, hoofdstuk 8, wordt ingegaan op de bestemmingsplanprocedure.

2 Beleidskader

2.1 Inleiding

Alvorens een bestemmingsplan te kunnen opstellen is het noodzakelijk te bekijken welke beleidslijnen zowel de gemeente als ook andere overheden uitgestippeld hebben.

Reikwijdte beleidskaders

Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. De Wro is geënt op twee belangrijke basisprincipes. Transparantie in beleid en in normstelling en verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het juiste niveau. De vereiste transparantie in ruimtelijk beleid verplicht het rijk, de provincie en de gemeente tot het vaststellen van een structuurvisie waarin de hoofdlijnen van het te voeren ruimtelijk beleid worden weergegeven. De vereiste transparantie in normstelling verplicht rijk en provincie om zoveel mogelijk proactief te sturen. Wat betreft de verantwoordelijkheidstoedeling en bevoegdheden zijn het rijk, de provincie en de gemeente voortaan verantwoordelijk voor hun eigen belangen. Er kan slechts sprake zijn van bemoeienis van provincie of rijk met de gemeente indien dat noodzakelijk is vanwege provinciaal, respectievelijk nationaal belang.

2.2 Rijksbeleid en Europese richtlijnen

2.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2011)

Een actualisatie van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid is nodig gebleken omdat de verschillende beleidsnota's op het gebied van ruimte en mobiliteit gedateerd zijn door nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. Deze Structuurvisie Infrastructuur en Milieu (SVIR) geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. De SVIR is op 22 november 2011 onder aanvaarding van een aantal moties door de Tweede Kamer vastgesteld en is op 13 maart 2012 in werking getreden.

De visie is vernieuwend in de zin dat ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur sterker dan voorheen met elkaar verbonden worden. De structuurvisie vervangt daarvoor de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak, de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving en de ruimtelijke doelen en uitspraken in de PKB Tweede structuurschema Militaire terreinen, de Agenda Landschap, de Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. De Structuurvisie Nationaal Waterplan blijft in zijn huidige vorm als uitwerking van de SVIR bestaan.

In de structuurvisie schetst het Rijk de ambities voor concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid tot 2040 (lange termijn) en doelen, belangen en opgaven tot 2028 (middellange termijn).

De centrale visie wordt uiteengezet in drie hoofddoelstellingen voor de middellange termijn (2028), namelijk "concurrerend, bereikbaar en leefbaar&veilig". Voor de drie rijksdoelen zijn de onderwerpen van nationaal belang benoemd waarmee het Rijk

aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. De drie hoofddoelstellingen en 13 nationale belangen zijn:

- 1 Concurrerend = Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economisch structuur van Nederland. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:
 - nationaal belang 1: een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
 - nationaal belang 2: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie;
 - nationaal belang 3: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
 - Nationaal belang 4: Efficiënt gebruik van de ondergrond;
- 2 Bereikbaar = Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:
 - nationaal belang 5: Een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor- en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen;
 - nationaal belang 6: Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor- en vaarweg;
 - nationaal belang 7: Het instandhouden van de hoofdnetwerken van weg, spoor- en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen;
- 3 Leefbaar & veilig = Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn:
 - nationaal belang 8: Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
 - nationaal belang 9: Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling;
 - nationaal belang 10: Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
 - nationaal belang 11: Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
 - nationaal belang 12: Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten;

De rijksverantwoordelijkheid voor het systeem van goede ruimtelijke ordening is zonder hoofddoelstelling, als afzonderlijk belang opgenomen:

- nationaal belang 13: Zorgvuldige afwegingen en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Voor alle nationale opgaven worden rijksinstrumenten ingezet, waarbij financiering slechts één van de instrumenten is. Ook decentrale overheden en marktpartijen dragen bij aan de realisatie van nationale opgaven.

De volgende nationale belangen zijn relevant.

Nationaal belang 9 – Ruimte voor waterveiligheid, duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling.

Het Rijk beschermt de primaire waterkeringen en het kustfundament. Het beleid om de hoogte van het kustfundament te laten meegroeien met de zeespiegelstijging wordt

doorgezet (kustsuppleties). Waar verantwoord wordt binnen het hoofdwatersysteem ruimte voor andere functies geboden. In het Deltaprogramma deelprogramma Nieuwbouw en herstructurering worden afspraken gemaakt over de wijze waarop bij stedelijke (her)ontwikkelingen efficiënt en (kosten)effectief rekening gehouden kan worden met (het beperken van de gevolgen van) overstromingen, extreme neerslag, watertekort en periodes van hitte en droogte. In 2014 neemt het Rijk een Deltabeslissing over een nationaal beleidskader voor de (her)ontwikkeling van bebouwd gebied.

Hoofdstuk 4.8 Noordzee en kust

Voor de Noordzee spelen de volgende ruimtelijke nationale opgaven (o.a.):

- handhaving van het vrije zicht op de horizon tot 12 mijl uit de kust, door het opleggen van ruimtelijke restricties op ontwikkelingen binnen 1 km van de kust die beperkend zijn voor het zicht tot 12 mijl uit de kust;
- bescherming van archeologische waarden (verdrongen nederzettingen, scheepswrakken en andere).

Onder de kust wordt verstaan: ondiepe zee, strand, duinen/zeedijken en de strook landwaarts met een functionele relatie met de kust. De belangrijkste opgave is duurzame handhaving van de veiligheid van het achterland. Uitgangspunt is om zoveel mogelijk gebruik te maken van de natuurlijke dynamiek van het zandige kustsysteem (zandbewegingen door golven, stroom en wind). Daarom wordt het kustfundament ruimtelijk beschermd met een 'ja, mits, nee, tenzij' regime dat is vastgesteld in het Nationaal Waterplan (2009) en de Beleidslijn voor de kust (2007). De kustveiligheid wordt geborgd in combinatie met behoud en ontwikkeling van functies in de kust (zoals ecologie, recreatie, beroepsvisserij, zeehavens en zeescheepvaart), zolang deze functies de waterveiligheid niet in gevaar brengen. Het onderdeel kust uit het Deltaprogramma richt zich op het formuleren van een strategie voor de lange termijn veiligheid van de kust in samenhang met andere ontwikkelingsmogelijkheden.

Het Rijksbeleid voor de kust is in 2009 al uitgewerkt in het Nationaal Waterplan, de Structuurvisie verwijst daar (gedeeltelijk) naar m.b.t. het bouwbeleid in kustplaatsen.

2.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, 2009-2011)

Het kabinet heeft in de hiervoor genoemde SVIR vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet. Het gaat om de volgende nationale belangen: Rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Ten aanzien daarvan is een borging door middel van normstelling, gebaseerd op de Wro, gewenst. Die uitspraken onderscheiden zich in die zin dat van de provincies en de gemeenten wordt gevraagd

om de inhoud daarvan te laten doorwerken in de ruimtelijke besluitvorming. Zij zijn dus concreet normstellend bedoeld en worden geacht direct of indirect, d.w.z. door tussenkomst van de provincie, door te werken tot op het niveau van de lokale besluitvorming, zoals de vaststelling van bestemmingsplannen.

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische Hoofdstructuur (de artikelen worden later aan het Barro toegevoegd) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Voor één onderwerp geregeld in dit besluit, voorziet het besluit niet in de (definitieve) begrenzing. Dit betreft de EHS. Ten aanzien van deze begrenzing is bepaald dat de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Huidige Status

Een deel van het Barro is gebaseerd op eerdere pkb's en beleidsnota's die in de SVIR worden herbevestigd. Deze onderdelen kunnen na vaststelling van de structuurvisie de procedure volgen en vervolgens in werking treden.

Het betreft de volgende onderdelen:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie, en
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

De regels betreffende de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde kunnen overigens pas in werking treden, zodra de hiervoor bedoelde Spoedwet Wro in werking treedt (afhankelijk van de parlementaire behandeling).

Op een later moment, naar verwachting medio 2012, zal het besluit worden aangevuld met voorschriften voor de andere beleidskaders uit de SVIR, het Nationaal Waterplan en het Derde Structuurschema Elektriciteitsvoorziening. Het gaat hierbij om de volgende onderwerpen:

- Rijksvaarwegen;
- Hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Ecologische hoofdstructuur;
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament, en
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

In de Barro wordt onder andere het beleidsonderwerp kust(fundament) geregeld. Om Nederland te beschermen tegen de zee is een duurzaam kustfundament nodig. Dit kustfundament moet verdere ruimte bieden voor de versterking van de zeewering met behoud van de natuurlijke waarden. Het rijk wijst in het de Barro de grenzen van het kustfundament aan. De landwaartse begrenzing wordt door de provincies Friesland, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland bij verordening nader vastgesteld.

Voor gronden, behorende tot de primaire waterkering geldt het 'ja-mits-principe' als specifiek bouwbeleid: ruimtelijke ontwikkelingen zijn toegestaan, mits geen

significante belemmering kan ontstaan voor de instandhouding of versterking van het zandige deel van het kustfundament of de primaire waterkering. Hierbij wordt de stijging van de zeespiegel meegenomen. Buiten het bestaande gebouwde gebied geldt het 'nee-tenzij-principe', waarbij nieuwe bebouwing in principe niet mogelijk is. Uitzonderingen hierop zijn onder meer seizoensgebonden bebouwing, bouwvergunningvrije en licht bouwvergunningplichtige bouwwerken (oude terminologie op basis van de Woningwet) en bouwwerken van zwaarwegend maatschappelijk belang. Ook nieuwe bebouwing die, eventueel in combinatie met andere activiteiten, bijdraagt aan een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de kust is toegestaan, indien dit in de toelichting bij het bestemmingsplan is gemotiveerd.

In de Barro zijn regels opgenomen die van belang zijn voor het onderhavige plangebied. Het gaat daarbij om regels ten aanzien van de kust. Het plangebied is gelegen binnen het gebied dat is aanwezen als kustfundament. In de regels is het volgende opgenomen:

1. een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden waarop een primaire waterkering is gelegen of die de functie van primaire waterkering hebben, geeft aan die gronden de hoofdbestemming primaire waterkering;
2. bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan dat een wijziging inhoudt ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, wordt in de toelichting op het bestemmingsplan ten aanzien van die wijziging verantwoord op welke wijze rekening is gehouden met de kernkwaliteit van de kust en de overige gebiedskwaliteiten. Als landschappelijke kernkwaliteit van de kust wordt aangemerkt het uitzicht op de vrije horizon vanaf de gemiddelde hoogwaterlijn met de blik op zee;
3. ter zake van gronden behorend tot een watersysteem kan een bestemmingsplan worden vastgesteld dat een wijziging inhoudt ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, mits hierdoor geen significante belemmering kan ontstaan voor de instandhouding of versterking van het zandige deel van het kustfundament en het onderhoud, de veiligheid of mogelijkheden voor versterking van de primaire waterkering, mede met het oog op stijging van de zeespiegel;
4. een bestemmingsplan ter zake van gronden die zijn gelegen in het kustfundament buiten het bestaand bebouwd gebied bevat geen bestemmingen of regels omtrent het gebruik van de grond, die ten opzichte van het daaraan voorafgaande geldende bestemmingsplan een wijziging inhouden die nieuwe bebouwing mogelijk maakt. Dit is niet van toepassing op bouwwerken ten behoeve van tijdelijke of seizoensgebonden activiteiten.

Het plangebied van dit bestemmingsplan behoort tot het toeristisch kerngebied van Katwijk. Om er voor te zorgen dat de strandbebouwing het uitzicht op de vrije horizon vanaf de gemiddelde hoogwaterlijn niet beperkt zijn stedenbouwkundige richtlijnen vastgelegd ten aanzien van de maximum omvang zoals hoogte. Tevens is de regeling in dit bestemmingsplan afgestemd met de regelgeving voor waterkeringen. Dit bestemmingsplan past binnen het beleid zoals opgenomen in de Barro.

2.2.3 Nationaal Bestuursakkoord Water (2011)

In dit akkoord tussen kabinet, provincies, waterschappen en gemeenten zijn taakstellende afspraken gemaakt over doelen en maatregelen die nodig zijn om de waterhuishouding in 2015 op orde te hebben en te houden. Hierbij

wordt rekening gehouden met klimaatsverandering, bodemdaling, zeespiegelstijging en verstedelijking, inclusief de financiële dekking. Water moet weer de ruimte krijgen en is medesturend voor het ruimtelijk beleid.

2.2.4 Nationaal Waterplan 2009-2015 (2009)

Het eerste Nationaal Waterplan is opgesteld voor de planperiode 2009- 2015 en is een structuurvisie op basis van de Waterwet en de Wet ruimtelijke ordening. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota waterhuishouding. In het Nationaal Waterplan is vastgelegd dat het Rijk in de Barro een bepaling wil opnemen voor gemeenten om de beschermingszones van primaire waterkeringen vast te leggen in bestemmingsplannen. Ook voor het kustfundament is gekozen voor de bescherming via het waterstaatkundige spoor in het kader van de Waterwet en de ruimtelijke bescherming in de Barro (zie verder paragraaf 2.2.2).

Het Waterplan beoogt een versterking van de relatie tussen water(beheer) en ruimtelijke ontwikkeling. Om een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem te bereiken, moet water bepalender dan voorheen zijn bij de besluitvorming over grote opgaven op het terrein van verstedelijking, bedrijvigheid en industrie, landbouw, natuur, landschap en recreatie. De mate waarin water bepalend is bij ruimtelijke ontwikkelingen hangt af van de aard, omvang en urgentie van de wateropgave in relatie tot andere opgaven, aanwezige functies en bodemgesteldheid, en andere kenmerken in dat gebied.

Wateroverlast en watertekort

Het rijk wil de werking van de watertoets versterken en verbreden en zal het effect daarvan in 2011 evalueren. Aan de provincies en gemeenten vraagt het rijk om bij het opstellen van structuurvisies de waterbeheerders in een zo vroeg mogelijk stadium te betrekken door een wateradvies te vragen en een waterparagraaf op te stellen.

Waterveiligheid

Het kabinet zet het waterveiligheidsbeleid voort, maar ziet aanleiding dit beleid te actualiseren op basis van nieuwe kennis en inzichten. Doel van het waterveiligheidsbeleid is te komen tot duurzame beheersing van overstromingsrisico's op een maatschappelijk aanvaardbaar niveau. Het waterveiligheidsbeleid richt zich op overstromingsrisicobeheer, met als belangrijkste opgave verstandig omgaan met onzekerheden.

Het kabinet kiest op basis van een risicobenadering voor een duurzame aanpak, door in te zetten op 'meerlaagsveiligheid'. Beoogd wordt het beleid te richten op bescherming tegen het water én beperking van maatschappelijke ontwrichting bij een onverhoopte calamiteit. Meerlaagsveiligheid wordt opgebouwd in drie lagen:

1. preventie als primaire pijler van beleid, dat wil zeggen de bescherming tegen overstromingen;
2. duurzame ruimtelijke planning, dat wil zeggen het beperken van de gevolgen van een overstroming door bij locatiekeuze en bij de inrichting van een gebied rekening te houden met een mogelijke overstroming;
3. rampenbeheersing, dat wil zeggen het op orde krijgen en houden van de rampenbestrijding.

Preventie betekent langs de kust het in stand houden van een krachtige kustverdediging met zandsuppleties en – waar nodig dijk- of duinversterkingen. Om waterkeringen in de toekomst te kunnen versterken, is het kabinet van mening dat er ruimte open gehouden moet worden langs de waterkeringen in de vorm van beschermingszones, zoals vastgelegd in de legger van waterschappen. Het is de taak van de waterbeheerder om deze ruimtebehoefte in beeld te brengen. Het is gewenst dat de gemeenten – in het kader van transparantie van de overheid – deze ruimtevraag in goed overleg met de waterbeheerder afwegen en vertalen in bestemmingsplannen. De ruimte die gereserveerd wordt, kan mogelijk multifunctioneel worden ingezet, bijvoorbeeld als tijdelijke natuur met recreatieve mogelijkheden of ten behoeve van landbouw en biomassaproductie.

Ondanks de forse inzet op preventie is een overstroming nooit volledig uit te sluiten. Daarom zet het kabinet aanvullend in op het beperken van de gevolgen van een mogelijke overstroming. Dat is erop gericht overstromingsrisico's expliciet mee te wegen bij de keuze van locaties voor grootschalige ontwikkelingen en de inrichting van kwetsbare gebieden, locaties, infrastructuur en gebouwen. Het kabinet gaat ervan uit dat het nieuwe waterveiligheidsbeleid regionaal wordt vertaald in de provinciale waterplannen en in de overstromingsrisicobeheerplannen. De door het rijk te ontwikkelen risicozoneringmethode levert daarmee belangrijke input voor besluiten over locatiekeuze, ontwerp, inrichting en beheer van gebouwen en gebieden (in bestemmingsplannen en structuurvisies) en is daarmee behulpzaam bij het toepassen van de watertoets voor veiligheid.

Op basis van de analyse van overstromingsrisico's zullen voor de meest kwetsbare gebieden voorwaarden gesteld worden aan de bouw en bescherming van nieuwe vitale functies en kwetsbare objecten. Het rijk neemt het initiatief om hiervoor een AMvB op te stellen. Deze AMvB zal direct doorwerken naar ruimtelijke plannen van gemeenten en provincies. Aan de hand hiervan zal besloten worden of aanvullend op vitale en kwetsbare objecten meer generieke voorwaarden aan de ruimtelijke ontwikkelingen (ontwerp, inrichting en beheer) in binnendijks gebied gesteld moeten worden.

Buitendijkse gebieden

Binnen het beleid wordt onderscheid gemaakt tussen binnendijkse en buitendijkse gebieden. De gronden achter een primaire waterkering worden het 'achterland' genoemd of 'binnendijks'. De gronden die niet beschermd worden door een primaire waterkering zijn 'buitendijkse gebieden'. Het betreft onder meer de afslagzone langs de kust. In tegenstelling tot het binnendijkse gebied gelden voor buitendijkse gebieden geen wettelijke normen voor de bescherming tegen water. Het huidige uitgangspunt is dat bewoners en gebruikers zelf verantwoordelijk zijn voor het treffen van gevolgenbeperkende maatregelen en het risico voor de schade door water zelf dragen. Bij buitendijkse functies geldt voor de gebruiker een eigen verantwoordelijkheid voor gevolgenbeperkende maatregelen en een eigen risico voor schade door water. Voor een veilig gebruik van de buitendijkse gebieden is het van belang dat de bewoners en andere gebruikers van deze gebieden een goed besef van de risico's hebben en afdoende kunnen anticiperen en reageren.

Kustbeleid

Het kabinet kiest ervoor de hoogte van het kustfundament te laten meegroeien met de zeespiegelstijging door zand toe te voegen. Dit gebeurt zoveel mogelijk door zand op een natuurlijke wijze langs de kust te verspreiden en verplaatsen. Daarnaast kiest het kabinet ervoor gebieden in samenhang te ontwikkelen. In het bestaande kustgebied moeten natuur, economie en toegankelijkheid en bereikbaarheid zich daardoor evenwichtig kunnen ontwikkelen.

Kust (paragraaf 5.1 Nationaal Waterplan)

Doelstelling van het beleid voor de kust is het waarborgen van de bescherming tegen overstromingen vanuit zee met behoud van de (inter) nationale ruimtelijke waarden waarbij de gebiedsspecifieke identiteit een belangrijke kernkwaliteit is. Deze kwaliteit wordt gevormd door de afwisseling van badplaatsen en lange trajecten van zandige kust. Behoud en versterking van de bestaande aantrekkelijke structuur van uitgestrekte duingebieden met waardevolle natuurgebieden en drukbezochte kustplaatsen en inpassing van economische ontwikkelingen is het perspectief.

Om structurele erosie tegen te gaan en de functies in het zandige kuststelsel te behouden, wordt sinds 1990 met zandsuppleties de basiskustlijn in stand gehouden en sinds 2001 het zandvolume in het kustfundament op peil gehouden. Voor de veiligheid worden de primaire waterkeringen op orde gehouden. Op verschillende plaatsen langs de kust wordt de primaire waterkeringen in de periode tot 2015 verbeterd met het Hoogwaterbeschermingsprogramma, onder meer in Katwijk.

Beleidskeuze kustgebied

Uitgangspunt is dat de bescherming van Nederland tegen overstroming vanuit zee blijvend gewaarborgd wordt. Het beproefde adagium voor de kustverdediging 'zacht waar het kan, hard waar het moet' blijft daarbij gelden. Het kabinet kiest voor het laten meegroeien van de hoogte van het kustfundament met de zeespiegelstijging door toevoegen van zand door middel van suppleties. De suppletiestrategie is primair gericht op veiligheid. Ook voor harde zeeweringen zal het zandvolume in het kustfundament gehandhaafd worden.

Aanvullend kiest het rijk voor integrale gebiedsontwikkeling. Hiermee wil het in het bestaande kustgebied een evenwichtige ontwikkeling van natuur, economie en toegankelijkheid en bereikbaarheid stimuleren.

In het waterplan is de begrenzing van het kustfundament opgenomen

Ruimtelijke aspecten kustzone

De beschermingszones voor 200 jaar zeespiegelstijging blijven gehandhaafd. De grenzen van het kustfundament, zoals aangegeven op structuurvisiekaart 16 Kustfundament, zijn inclusief deze beschermingszones in het kader van de Barro vastgelegd. De grenzen van bestaand bebouwd gebied hebben betrekking op het 'ja mits - nee tenzij' beleid van de Beleidslijn kust.

De Beleidslijn kust (2007)

De Beleidslijn kust (2007) geeft een handreiking voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. De benadering van de Beleidslijn is 'ja mits' in bestaand bebouwd gebied en 'nee tenzij' in onbebouwd gebied. 'Ja mits' houdt in dat ruimtelijke

ontwikkelingen getoetst worden aan de veiligheid van de kust op lange termijn, de ontwikkeling van de zandige kust, de vrije horizon en aan andere wettelijke kaders, hoofdzakelijk natuurwetgeving. 'Nee tenzij' houdt in dat het bevoegd gezag medewerking kan verlenen aan bepaalde ingrepen, zoals tijdelijke activiteiten en voorzieningen van zwaarwegend maatschappelijk belang. Deze worden vervolgens aan dezelfde kaders getoetst.

2.2.5 Hoogwaterbeschermingsprogramma (2010)

In oktober 2006 is het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) vastgesteld: een omvangrijk uitvoeringsprogramma om de veiligheid van Nederland tegen het water te verbeteren. De beleidsuitgangspunten van het Nationaal Waterplan worden in het HWBP geconcretiseerd in een pakket maatregelen met financiering.

Op het hoogwaterbeschermingsprogramma staan duinen, dijken, en kunstwerken. De te versterken primaire waterkeringen langs de grote rivieren, Waddenkust, Zeeuwse wateren en IJsselmeer bestaan veelal uit dijken. Langs de Noordzeekust gaat het vooral om duinen. Het hoogwaterbeschermingsprogramma heeft als doel de afgekeurde waterkeringen op sobere, doelmatige en robuuste wijze te versterken. Doelmatig ontwerpen betekent dat de te leveren inspanningen en uitgaven om het ontwerp te realiseren daadwerkelijk bijdragen aan het behalen van het beoogde doel (voldoen aan de norm) en dat de kosten in verhouding staan tot de opbrengsten.

Voor een aantal locaties wordt voorzien dat zij binnen een termijn van 20 jaar niet meer aan de norm voldoen en daarom versterkt moeten gaan worden volgens de laatste inzichten op het gebied van golfbelastingen op de Noordzee. Uitvoering van het HWBP wordt grotendeels overgelaten aan de waterschappen. Het Rijk (Rijkswaterstaat) financiert en houdt controle op voortgang en inhoud.

2.2.6 Waterwet (2009)

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Het watersysteembeheer wordt geregeld, waaronder wordt verstaan een samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken.

Op basis van de Waterwet zijn de vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de Watervergunning.

De Waterregeling (ingangsdatum 1 oktober 2010) bevat regels ten aanzien van de organisatie van het waterbeheer, een aantal kaarten betreffende de toedeling van beheer, de begrenzing van oppervlaktewaterlichamen en de aanwijzing van de drogere oevergebieden, alsmede regels voor gegevensverstrekking aan het Rijk ingevolge Europese verplichtingen. Verder regelt de waterregeling een enkel inhoudelijk aspect van het regionaal waterplan en beheerplannen.

Voor de organisatie van het waterbeheer bevat het Waterbesluit de toedeling van oppervlaktewaterlichamen in beheer bij het Rijk en regels over het verstrekken van informatie met betrekking tot het waterbeheer. Ook regelt het Waterbesluit procedurele en inhoudelijke aspecten van het Nationale Waterplan en het Beheerplan

voor de Rijkswateren en enkele inhoudelijke aspecten van de plannen in verband met implementatie van de kaderrichtlijn water en de richtlijn overstromingsrisico's. Een vergunningplicht en algemene regels zijn uitgewerkt voor het gebruik van rijkswaterstaatswerken en voor het lozen of onttrekken van water aan oppervlaktewater in beheer bij het Rijk. Voorts bevat het besluit bepalingen over de wijze waarop de aanvraag om een watervergunning wordt gedaan, waaronder de gevallen waarin een elektronische aanvraag wordt ingediend.

Primaire waterkeringen

Nederland wordt door primaire waterkeringen beschermd tegen overstromingen. Deze keringen zijn aangeduid in de bijlagen I, IA en II van de Waterwet, met inbegrip van de veiligheidsnorm waaraan deze moeten voldoen. Met het oog op de toekomstige versterking van de waterkering is in de Waterwet het begrip beschermingszone opgenomen: een aan de kering grenzende zone waarin ter bescherming van de kering voorschriften en beperkingen kunnen gelden. De beheerder van de primaire kering legt de begrenzing van de primaire waterkering en de beschermingszone in de legger vast.

Om de stabiliteit van de primaire kering te kunnen waarborgen, is het niet toegestaan om direct naast de primaire waterkering graafwerkzaamheden te verrichten.

Aangezien op het gebruik van de gronden waarop de primaire waterkering is gelegen en de beschermingszone beperkingen van toepassing zijn, is het gewenst dat dit ook in het bestemmingsplan tot uiting komt. Op die manier worden burgers en bedrijven tijdig gewezen op de aanwezigheid van deze beperkingen.

Voor het verrichten van werkzaamheden in de primaire kering geldt een vergunningplicht indien die in de keur van het betreffende waterschap als beheerder van de waterkering is geregeld.

2.2.7 Conclusie rijksbeleid

Met dit bestemmingsplan wordt gewerkt aan de rijksdoelstelling tot het bieden van voldoende veiligheid tegen overstroming. De toegestane bebouwing draagt bij aan de kwalitatieve versterking van de kust op toeristisch- recreatief gebied. Uit het inrichtingsplan blijkt hoe rekening is gehouden met de landschappelijke kernkwaliteit 'de vrije horizon' en de overige gebiedskwaliteiten van de kust. Het bestemmingsplan is een uitwerking van het rijksbeleid.

2.3 Provinciaal beleid

2.3.1 Provinciale Structuurvisie (2010)

Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben op 2 juli 2010 de Provinciale Structuurvisie vastgesteld. De provincie heeft ervoor gekozen één integrale ruimtelijke structuurvisie voor haar hele grondgebied op te stellen. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) verplicht de provincie een structuurvisie te maken, die de hoofdlijnen van ruimtelijke ontwikkeling weergeeft en de provinciale belangen vermeldt. Deze belangen vormen de provinciale inzet in de ruimtelijke ontwikkeling van Zuid-Holland voor de komende tien jaar.

De Provinciale Structuurvisie bevat de ambities van provinciaal belang voor de periode tot 2020 met een doorkijk naar 2040. De kern van de Provinciale Structuurvisie 'Visie op Zuid-Holland' is het versterken van samenhang,

herkenbaarheid en diversiteit binnen Zuid-Holland. Dit draagt bij aan een goede kwaliteit van leven en een sterke economische concurrentiepositie. Duurzame ontwikkeling en klimaatbestendigheid zijn belangrijke pijlers. Dit wil de provincie bereiken door middel van realisering van een samenhangend stedelijk en landschappelijk netwerk. Goede bereikbaarheid, een divers aanbod van woon- en werkmilieus in een aantrekkelijk landschap met ruimte voor water, landbouw en natuur, zijn daarin kenmerkende kwaliteiten.

In de Provinciale Structuurvisie wordt in het hoofdstuk duurzaam en klimaatbestendige deltaprovincie aandacht geschonken aan het belang van het verbeteren van de waterveiligheid. Tot het verbeteren van de waterveiligheid behoren de volgende onderdelen:

- primaire waterkeringen langs de kust en langs de rivieren versterken, met behoud van de ruimtelijke kwaliteit;
- regionale keringen versterken, met behoud of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit;
- mogelijkheden creëren voor ruimtelijke ontwikkelingen in buitendijkse gebieden met behoud van veiligheid tegen overstromingen; en
- mogelijkheden creëren voor ruimtelijke ontwikkelingen in kwetsbare binnendijkse gebieden met behoud van veiligheid tegen overstromingen.

Voor de kustveiligheid is het belangrijk om het kustfundament te handhaven en aan het kustfundament geen zand te onttrekken. In het gedeelte van het kustfundament dat binnen stads- en dorpsgebied ligt, mag uitbreiding van stedelijke functies of infrastructuur geen nadelige gevolgen hebben voor de waterstaatkundige veiligheid.

Culturele, recreatieve en toeristische voorzieningen

Versterking van dit karakteristieke profiel is van belang voor zowel de aantrekkelijkheid en het vestigingsklimaat van de steden in het stedelijk netwerk als voor de gehele provincie. Toeristische voorzieningen en attracties van nationaal of internationaal niveau met een meer specifiek karakter zijn aangeduid als toeristisch centrum. Het betreft een aantal belangrijke badplaatsen en attracties langs de kust, zoals Scheveningen, Noordwijk, Katwijk en Hoek van Holland, evenals de Brouwersdam op Goeree-Overflakkee. Deze badplaatsen kunnen zich, ieder op hun eigen wijze, verder ontwikkelen tot toeristische attracties van Europese allure. Daarnaast zijn de internationaal bekende toeristische trekpleisters zoals Keukenhof en werelderfgoed Kinderdijk aangeduid als toeristisch centrum. Verdere toeristische ontwikkeling is mogelijk met inachtneming van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden.

De kust biedt grote kansen voor verdere ontwikkeling van recreatie en toerisme. De uiteenlopende kwaliteiten vragen om een gedifferentieerde benadering. De toeristische centra (Scheveningen, Noordwijk, Katwijk, Hoek van Holland en Brouwersdam) hebben potenties voor toeristische ontwikkeling, gericht op de internationale markt. De overige badplaatsen hebben een meer regionale functie.

Het gestelde ten aanzien van het verbeteren van waterveiligheid en culturele, recreatieve en toeristische voorzieningen is van toepassing op het onderhavige bestemmingsplan.

2.3.2 Provinciaal Waterplan (2009)

Het Waterplan 2010-2015 (ingangsdatum 1 januari 2010) vervangt de eerdere beleidsplannen voor (grond)water. Het plan staat in nauw verband met de provinciale structuurvisie. Daarin staat wat er met de ruimte in Zuid-Holland gaat gebeuren en waar. In het Provinciaal Waterplan Zuid-Holland 2010-2015 staat uitgebreid beschreven hoe de provincie, samen met waterschappen en andere partners, een duurzame en klimaatbestendige delta zal realiseren en behouden, waar het veilig en aangenaam wonen, werken en recreëren is. In het plan zijn de opgaven van de Europese Kaderrichtlijn Water, het Nationaal Bestuursakkoord Water en het Nationaal Waterplan vertaald naar strategische doelstellingen voor Zuid-Holland. Het Waterplan heeft vier hoofdopgaven:

1. waarborgen waterveiligheid;
2. zorgen voor mooi en schoon water;
3. ontwikkelen duurzame zoetwatervoorziening;
4. realiseren robuust en veerkrachtig watersysteem.

De provincie regisseert kustversterking als onderdeel van integrale gebiedsontwikkeling in de kustzone. Zij zorgt voor een gecoördineerde procedure voor de versterkingen van keringen en keurt versterkingsplannen goed. Waterschappen zijn initiatiefnemer bij de versterking van de zwakke schakels. Het Rijk financiert de versterkingen. De provincie verwacht, op basis van de provinciale Verordening Ruimte, van gemeenten dat zij voldoende ruimte reserveren om in de toekomst de primaire keringen langs de kust op orde te houden. Waterschappen leggen dit vast in keur en legger.

2.3.3 Strategische Agenda Kust Zuid-Holland (2011)

In april 2011 heeft Provinciale Staten de Strategische Agenda Kust Zuid-Holland vastgesteld. Daarin benoemt de provincie de opgaven waaraan zij op korte en lange termijn wil werken voor een duurzame klimaatbestendige kust. De ambities zijn gebaseerd op bestaande beleidsstukken, meest relevant het Provinciaal Waterplan en de Provinciale Structuurvisie. Als opgaven voor de toekomstige waterkering in badplaatsen benoemt de agenda de wens om – in het kader van het Deltaprogramma in samenwerking met het Rijk, de waterschappen en gemeenten - uitwerking te geven aan maatwerkoplossingen voor de toekomstige kustversterking in badplaatsen. Dit kan bijdragen aan de gewenste kwaliteitsimpuls en het onderscheiden profiel van de badplaatsen.

Daarnaast wil de provincie multifunctioneel gebruik van de waterkering stimuleren en criteria voor buitendijkse ontwikkeling langs de kust ontwikkelen. De provincie wil faciliteren op het gebied van bereikbaarheid van de badplaatsen en door het behoud en ontwikkeling van de recreatieve, natuurlijk en landschappelijke kwaliteiten van de omgeving van de badplaatsen. Van bijzonder belang is een goede zwemwaterkwaliteit bij badplaatsen. Bij Katwijk is de zwemwaterkwaliteit problematisch, hoewel voldaan wordt aan de wettelijke eisen. De eisen voor het behalen van de blauwe vlag voor de Noordzeestranden liggen echter hoger, en worden niet gehaald. HHR is waterkwaliteitsbeheerder voor de binnenwateren, RWS voor de Noordzee.

2.3.4 Provinciale Verordening Ruimte (2010, ontwerp herziening 2012)

In de Provinciale Verordening Ruimte zijn regels gesteld over de inhoud van bestemmingsplannen en de inhoud van de toelichting van bestemmingsplannen. De in deze verordening genoemde en uitgewerkte onderwerpen zijn limitatief, te weten: bebouwingscontouren, ontheffing van de bebouwingscontour, agrarische bedrijven, Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Nationale landschappen, kantoren, bedrijventerreinen, detailhandel, primaire en regionale waterkeringen, groepsrisico externe veiligheid en ruimtelijke doorwerking, vervoer van gevaarlijke stoffen, luchthavens en helikopterlandingsplaatsen, molenbiotoop en landgoederenbiotoop.

Het gestelde ten aanzien van het onderwerp bebouwingscontour in de Provinciale Verordening Ruimte is op het onderhavige bestemmingsplan van toepassing. Het gaat hier in het bijzonder om de vraag of, en zo ja, in welke gebieden en onder welke voorwaarden jaarrondexploitatie voor strandpaviljoenhouders in Katwijk is toegestaan. In beginsel is op basis van de verordening geen verstedelijking buiten de bebouwingscontouren toegestaan en mogen geen recreatieve functies of bebouwing voor extensieve recreatieve functies mogelijk gemaakt worden. Op grond van de Provinciale Verordening Ruimte, is het (ambtelijk) standpunt van de Provincie, dat jaarrondexploitatie ten aanzien van strandpaviljoenhouders, die buiten de bebouwingscontouren zijn gevestigd, is toegestaan. Deze voorwaarden zijn in de verordening opgenomen en zijn cumulatief:

Nieuwe bebouwing op de gronden die op kaart 1 behorende bij deze verordening zijn aangewezen voor strandbebouwing, is mogelijk waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. de bebouwing ondersteunt het recreatieve karakter van de kust;
2. de bebouwing is gemakkelijk verwijderbaar;
3. de bebouwing vormt geen belemmering voor het onderhoud, de veiligheid of de versterking van de aanwezige waterkeringen. Hierbij is advies nodig van de beheerder van de waterkering.

De Provincie wijst hier vooral op de voorwaarde dat de bebouwing gemakkelijk verwijderbaar moet zijn. Aan alle voorwaarden wordt in dit bestemmingsplan voldaan. Het gaat overigens niet om nieuwe bebouwing, maar om verplaatsing van bestaande bebouwing (met enige uitbreiding).

De opgenomen bepaling over strandbebouwing staat dus toe dat een bestemmingsplan bebouwing op het strand mogelijk maakt, zoals strandpaviljoens en strandhuisjes. De bebouwing dient volgens de toelichtende tekst bij de verordening geconcentreerd te worden bij strandopgangen waar nu al bebouwing op het strand aanwezig is. In overleg met de betrokken gemeenten is de bij deze verordening behorende kaart opgesteld, waarop de locaties zijn aangegeven waar nieuwe strandbebouwing mogelijk kan worden gemaakt. De regeling sluit strandpaviljoens met een jaarrondexploitatie niet uit, wel kunnen hiervoor beperkingen gelden vanwege de waterveiligheid of natuuraspecten. In verband met de waterveiligheid is een advies nodig van de beheerder van de waterkering. Bij strandopgangen die in of nabij Natura 2000-gebieden zijn gelegen dienen ontwikkelingen in overeenstemming te zijn met de Natuurbeschermingswet.

De parkeergarage wordt tevens aangemerkt als gebouw en, omdat deze wordt gebouwd buiten de bebouwingscontour en door de provincie wordt aangemerkt als vorm van verstedelijking, is formeel sprake van strijd met de verordening. Zoals aangegeven in hoofdstuk 1, dient de parkeergarage echter een groot ruimtelijk belang. Er is inmiddels ontheffing van de verordening aangevraagd bij de provincie. De provincie heeft laten weten deze te zullen verlenen.

2.3.5 Conclusie provinciaal beleid

Dit bestemmingsplan beantwoordt aan geformuleerde doelstellingen op het gebied van water (bevorderen veiligheid), stimuleert het toerisme en geeft een aantrekkelijke inrichting aan duin- en kuststrook (landschapsverbetering). Zie voor details hoofdstuk 4. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met voornoemd beleid.

2.4 Regionaal beleid, beleid Hoogheemraadschap van Rijnland

2.4.1 Waterbeheerplan 2010-2015 (Hoogheemraadschap van Rijnland, 2006)

Op 1 maart 2006 heeft het Hoogheemraadschap van Rijnland het Waterbeheerplan WBP3 2006-2009 vastgesteld. In dit plan geeft het Hoogheemraadschap van Rijnland aan wat haar ambities voor de komende planperiode zijn en welke maatregelen in het watersysteem worden getroffen. De ambities en maatregelen richten zich op het waarborgen van de veiligheid, het verder verbeteren van het beheer en de inrichting van het waterhuishoudkundig systeem en het verbeteren van de waterkwaliteit. De verandering van het klimaat leidt naar verwachting tot meer lokale en hevige regenbuien, perioden van langdurige droogte en zeespiegelstijging. De maatregelen in het WBP3 2006-2009 bereiden het beheergebied de komende jaren voor op deze ontwikkelingen.

Op 9 november 2009 heeft de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland het WBP4 2010-2015 vastgesteld. Op deze datum heeft de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland eveneens de Keur 2009 vastgesteld, onder intrekking van de Keur 2006. Per 2010 is het WBP4 van kracht. Uitgangspunt in dit nieuwe plan is om al het goede uit WBP3 te behouden en om nuttige maatregelen, die onder de werking van WBP3 nog niet zijn uitgevoerd, alsnog uit te voeren.

2.4.2 Kustnota en Nota Waterkeringen (Hoogheemraadschap van Rijnland, 2010)

Op 15 december 2010 heeft het HHR de Nota Waterkeringen en de Kustnota vastgesteld. De Kustnota en de Nota Waterkeringen zijn in de plaats gekomen van het Waterkeringbeheersplan van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Deze nota's beschrijven de visie en de doelstellingen voor het beheer van de zeewering en de overige primaire en regionale keringen. Het kader voor de beleidsregels wordt gevormd door deel I van de Kustnota. Door klimaatverandering, zeespiegelstijging en bodemdaling neemt de druk op de schaarse ruimte in het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Rijnland toe. Om de veranderingen die op ons afkomen het hoofd te kunnen bieden, is het belangrijk het kustbeleid zó te voeren dat de kust ook in de toekomst de veiligheid van het achterland kan garanderen.

Gebiedsdifferentiatie in duinbeheer

In 1990 is door het Rijk de Basiskustlijn vastgesteld met als doel de structurele achteruitgang van de kust tegen te gaan. Deze kustlijn wordt gehandhaafd door

middel van zandsuppleties. Door deze suppleties wordt voorkomen dat de duinen structureel smaller worden en structurele erosie aan de kust optreedt. Doordat de kustlijn gehandhaafd wordt, is ruimte ontstaan voor dynamisch duinbeheer. Het Rijnlandse kustgebied wordt gekenmerkt door natuurgebieden, kustplaatsen, intensief gebruikte stranden en extensieve recreatiegebieden. De mate waarin dynamisch duinbeheer kan worden doorgevoerd, wordt deels bepaald door de reeds aanwezige functies in het gebied en de natuurlijke dynamiek die er plaats vindt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de bebouwde gebieden en de natuurgebieden. Voor beide gebieden geldt dat de aanwezige natuurlijke aangroei en afslag zoveel mogelijk gevolgd wordt.

Bebouwd gebied

Daar waar bebouwing tot voor of in de waterkering reikt en zandbanketten voor jaarrond- en seizoenspaviljoens aanwezig zijn, is er minder ruimte voor een natuurlijk veerkrachtig kuststelsel. Deze situatie doet zich vooral voor bij de kustplaatsen. Hier staan de seizoens- en jaarrondpaviljoens over het algemeen op zandbanketten of palen. Gedurende het strandseizoen is er nauwelijks sprake van natuurlijke dynamiek. De duinvoet zal zeer beperkt aangroeien of uitstuiven tijdens dit seizoen.

Tijdens het stormseizoen (1 november t/m 1 februari) staan er geen paviljoens op het strand, uitgezonderd de jaarrond paviljoens en de fundering van seizoensbebouwing. Vanwege de aanwezigheid van de zandbanketten vindt ook dan weinig dynamiek plaats bij de duinvoet. Het zandbanket zou dan eerst moeten wegslaan. In deze bebouwde gebieden is er voor natuurlijke dynamiek dan ook minder ruimte. Hier wordt een beperkt dynamisch duinbeheer gevoerd. Verstuiving naar het achterland zal tegen worden gegaan om overlast in de kustplaatsen te beperken en de beperkte natuurlijke aangroei (en afslag) zullen gevolgd worden. Dit komt tot uitdrukking in de regels voor bouw- en strandbeleid.

Primaire waterkering

De primaire functie van een waterkering is veiligheid bieden tegen overstromingen. Maar ook secundaire functies zijn van belang: badplaatsen die in de kernzone van de waterkering liggen, de duinen die onderdeel zijn van de Natura 2000-gebieden, enzovoort. Ruimte is schaars, zeker in dit deel van Nederland, en dit leidt ertoe dat de waterkeringbeheerder in toenemende mate wordt gevraagd de belangen van wonen, werken, recreëren en natuur in ogenschouw te nemen. Met het oog op dit spanningsveld is het belangrijk dat in de Kustnota bruikbare handvatten worden geboden om verantwoorde keuzes te maken in het meervoudig ruimtegebruik.

Het beleid in deze nota heeft betrekking op het gebied dat in de Keur en de Legger is aangemerkt als waterkering. De afmeting en geografische ligging van dit keurgebied zijn vastgelegd in de legger voor de primaire keringen. Het keurgebied bestaat uit een kernzone, beschermingszone en buitenbeschermingszone. De drie onderscheiden zones bieden het Hoogheemraadschap de mogelijkheid om in zijn beleid een differentiatie aan te brengen. Zo is in de kernzone en beschermingszone bijvoorbeeld een strikter bouwbeleid van kracht dan in de buitenbeschermingszone:

- Kernzone: de zone die de minimale vereiste veiligheid moet bieden;
- Beschermingszone: de zone die een ruimtereservering aangeeft behorende bij een mogelijke zeespiegelstijging over 200 jaar;

- nieuwe constructies niet van invloed zijn op het waterkerend vermogen van een harde kering en, in geval van de duinen, de natuurlijke processen van verstuiving, erosie en afslag niet nadelig beïnvloeden.
- bestaande en nieuwe constructies toekomstige en wenselijke geachte versterkingen van de waterkering niet in de weg staan.
- constructies geen belemmering vormen voor het uitoefenen van de dagelijkse zorg voor de kering.
- in alle bestemmingsplannen aan de gebieden behorend tot een kern beschermingszone de functie 'waterstaatswerk' is toegekend.

Het beheer van het Hoogheemraadschap van Rijnland is er dan ook op gericht:

- in brede duingebieden de minimaal benodigde hoeveelheid zand in het duinprofiel te handhaven.
- ruimte te geven aan processen die van nature voorkomen in het duingebied, zoals verstuiving, aangroei en afslag van de duinvoet en de eerste duinenrij in brede duingebieden.
- beperkte groei en afslag ter hoogte van kustplaatsen en smalle duinenrijen de ruimte te geven.
- activiteiten die hierop een inbreuk maken zoveel mogelijk tegen te gaan.

Bij toepassing hiervan is het mogelijk dat:

- De waterkeringen, mits verenigbaar met het veiligheidsbelang, ruimte bieden voor wonen, werken, natuur en recreatie;
- De huidige LNC-waarden (Landschappelijke, Natuur en Culturele waarden) van de kering in stand gehouden worden.

Bouwbeleid kernzone en beschermingszone

Bouwwerken in de kernzone en beschermingszone bevinden zich in het huidige dan wel toekomstige afslagprofiel van de zeewering. Deze objecten kunnen in geval van zware stormen een verstorend element vormen dat de afslag ter plaatse versnelt. Vooral op plaatsen waar de zeewering smal is en een achtergelegen duinenrij ontbreekt om veiligheid te bieden, vormt bebouwing op, nabij of in de kering een bedreiging voor de veiligheid van het achterland.

Regels bouwen in kernzone en beschermingszone binnen bebouwingscontour

Voor nieuwbouw geldt dat het bouwwerk geen belemmering mag vormen voor het proces van afslag tijdens zware stormen. Het bouwwerk moet of op een paalfundering staan zodanig dat het bouwwerk het afslagproces niet beïnvloedt of het bouwwerk moet in brokstukken (dusdanig klein dat deze het afslagproces niet beïnvloeden) uiteenvallen bij afslag. In beide gevallen geldt dat het bouwwerk een vloer op maaiveld moet hebben en geen kelder mag hebben.

Nieuwbouw op open (gevallen) locaties in de Boulevard moet binnen de huidige gevellijn blijven. Een uitzondering vormen lichte constructies (demontabele constructies zonder vaste fundering zoals serres etc.). Deze zijn zeewaarts van de eerstelijnsbebouwing wel toegestaan mits deze bij afslag uiteenvallen in brokstukken, zodat ze geen grote schade toebrengen aan de kering en het afslagproces niet beïnvloeden.

Een zeewaartse uitbreiding van de verhardingen mag alleen plaatsvinden wanneer deze bestaat uit losse elementen van maximaal 2 x 2 x 0,2 m zoals klinkerverharding, kleine betonnen platen of houten vlonders. Asphalt is niet toegestaan. De verharding moet de natuurlijke dynamiek van het duin volgen.

Niet toegestaan

- het onttrekken van zand uit het duinprofiel of;
- (ver)nieuwbouw van bebouwing aan de zeezijde van de eerstelijnsbebouwing (Boulevard) of;
- het aanbrengen dan wel uitbreiden van harde, verstorende elementen in het afslagprofiel zoals (parkeer-) kelders of;
- het bouwen van objecten/inrichtingen met ontploffingsgevaar (tankstations, hoge drukleidingen etc.).

Bouwbeleid buitenbeschermingszone

Voor deze zone geldt alleen dat het bouwen van objecten/inrichtingen met een ontploffingsgevaar (tankstations; hoge druk leidingen etc.) niet toegestaan is.

Bouwbeleid buiten de bebouwingscontouren

In de duinen, buiten de bebouwingscontouren (of zolang deze niet is vastgesteld, de bebouwde kom volgens de Wegenverkeerswet 1994 op 1 januari 2010) is de bebouwingsdichtheid laag. Deze gebieden voldoen daarmee aan een belangrijke randvoorwaarde voor het instandhouden van een zo veerkrachtig mogelijke waterkering in het duingebied. In deze gebieden wordt meer ruimte voor natuurlijke dynamiek toegelaten dan in de bebouwingscontouren. In deze gebieden stelt het Hoogheemraadschap van Rijnland zich ten doel om:

- de veerkracht van het duingebied als waterkering maximaal te bevorderen door onbebouwde delen van de kern- en (buiten)beschermingszone onbebouwd te houden;
- ruimte te geven aan processen die van nature voorkomen in het duingebied, zoals verstuing, aangroei en afslag van de duinvoet en de eerste duinenrij;
- activiteiten die hierop een inbreuk maken zoveel mogelijk tegen te gaan.

Dit vertaalt zich erin dat bouwen in de Leggerzones, buiten de bebouwingscontouren niet is toegelaten, tenzij:

- het gaat om een zwaarwegend maatschappelijk belang;
- het herbouw of verbouw van een bestaand gebouw betreft.

Bouwbeleid kernzone en beschermingszone buiten de bebouwingscontouren

Bouwwerken in de kernzone en beschermingszone bevinden zich in het huidige dan wel het toekomstige afslagprofiel van de zeewering. Deze objecten zullen daar in geval van zware stormen een verstorend element vormen dat de afslag ter plaatse versnelt.

Regels bouwen in kernzone en beschermingszone buiten bebouwingscontouren

Herbouw of verbouw wordt alleen vergund als het ter vervanging is van een bestaand gebouw en wordt aangelegd op bestaande fundering. Uitbreiding van een bestaand bouwwerk, al dan niet gepaard gaande met een uitbreiding van het verhard oppervlak daarvan, met ten hoogste 10%, is eenmalig toegestaan. Het bouwwerk mag geen belemmering vormen voor het proces van afslag tijdens zware stormen. Het

bouwwerk moet of op een paalfundering staan zodanig dat het bouwwerk het afslagproces niet beïnvloedt of het bouwwerk moet in brokstukken (dusdanig klein dat deze het afslagproces niet beïnvloeden) uiteenvallen bij afslag. In beide gevallen geldt dat het bouwwerk een vloer op maaiveld moet hebben en geen kelder mag hebben. Het aanbrengen van een nieuwe strandovergang is niet toegestaan, tenzij het gaat om een verbinding met een object met een groot maatschappelijk belang, niet zijnde een horecagelegenheid. Dit wordt per geval bepaald. De bestaande en nieuwe strandovergangen moeten de ontwikkelingen van een aangroeiende kust volgen.

Aanleg van paden wordt alleen vergund als:

- het pad onverhard is of bestaat uit kleine losse elementen (bijvoorbeeld schelpen of klinkers);
- het pad de natuurlijke dynamiek van het duin volgt;
- er langs het pad maatregelen getroffen worden, om inloop in het naastgelegen duin te voorkomen.

Bouwbeleid buitenbeschermingszone buiten bebouwingscontour

Voor deze zone geldt alleen dat het bouwen van objecten/inrichtingen met een ontploffingsgevaar (tankstations; hoge druk leidingen etc.) niet toegestaan is.

Beleid t.a.v. snel verwijderbare bebouwing

In de voorgaande paragrafen wordt steeds gesproken over het beleid ten aanzien van permanente bebouwing. Daarbij is met name het permanente karakter van de bebouwing bepalend voor de formulering van het beleid. Een belangrijk aspect daarin is het aanwezig zijn van zand in het profiel en het feit dat dit zo min mogelijk mag worden gefixeerd om een veerkrachtige, flexibele zeewering in stand te houden. Dit betekent in principe geen afvoer van zand uit het profiel en geen nieuwe fixatie door verharding e.d. Indien het zand *reeds gefixeerd* is, bijvoorbeeld bij Boulevards of strandafgangen, bestaat er derhalve ruimte om, met betrekking tot het plaatsen, deponeren, laten liggen etc. van niet-permanente eenvoudig te verplaatsen/ te verwijderen objecten, zoals tenten en kiosken e.d., het beleid anders toe te passen. Voor dergelijke objecten kan, als deze op bestaande verharding worden geplaatst, dan ook onder voorwaarden een vergunning gegeven worden.

Het beleid voor snel verwijderbare objecten is alleen van toepassing op de kernzone en beschermingszone aan de landzijde van de kernzone. Voor bebouwing op het strand gelden de beleidsregels uit het strandbeleid.

Beleidsregels voor binnen 24 uur verwijderbare bebouwing

Voor niet-permanente objecten op bestaande verharding binnen de kernen beschermingszone aan de landzijde van de kernzone kan ontheffing worden verleend als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- de objecten zijn zodanig demontabel of verplaatsbaar zijn (bijvoorbeeld doordat ze op wielen zijn geplaatst) dat deze binnen 24 uur van de locatie kunnen worden verwijderd;
- de objecten hebben of kunnen geen vaste bouwkundige verbindingen met de bodem krijgen (daaronder niet te begrijpen kabels en leidingen);
- de objecten mogen geen uitstuiwing van het duin tot gevolg hebben of het verstuiwingsproces nadelig beïnvloeden.

Beleid ten aanzien van bunkers

In de door het Hoogheemraadschap van Rijnland beheerde kern- en beschermingszone van de zeewering bevinden zich enkele honderden verdedigingswerken uit de Tweede Wereldoorlog. Deze bunkers vormen een gevaar voor het waterkerend vermogen. Daarnaast zijn ze een potentieel gevaar voor het publiek vanwege het instortingsgevaar van de constructie zelf en het daar bovenop liggende zand. Sloop van deze constructies heeft dan ook de voorkeur van het Hoogheemraadschap van Rijnland maar dit is zeer kostbaar. Daarom houdt Het Hoogheemraadschap van Rijnland deze bunkers 'ondergeschoven'. Dat wil zeggen: de constructies worden onder het duinzand gehouden. Vergunningaanvragen met betrekking tot werkzaamheden aan of rondom bunkers beschouwt het Hoogheemraadschap van Rijnland als vernieuwbouw en deze worden getoetst aan het bouwbeleid. In de Zuidduinen van Katwijk zijn alle bunkers rijks- dan wel gemeentelijk monument dus bij wijzigingen aan een bunker of bunkercomplex dient er een omgevingsvergunning te worden aangevraagd.

Jaarrond bebouwing

Jaarrondbebouwing is een bouwwerk, eventueel met zit- en terrasgelegenheid, dat zich gedurende het gehele kalenderjaar op het strand bevindt en geheel op palen gefundeerd is. Onderdelen die niet op palen gefundeerd zijn, worden beschouwd als seizoensbebouwing. De locaties waar jaarrond bebouwing mogelijk is, zijn opgenomen de Provinciale Ruimtelijke verordening Ruimte van de provincie Zuid-Holland.

Voorwaarden voor jaarrond bebouwing

De voorwaarden volgen uit het uitgangspunt dat de bebouwing met de dynamische processen van het zand meebeweegt.

- voor de onderlinge afstand tussen de bebouwing geldt een afstand van minimaal 2 x de breedte van de opstaande bebouwing (excl. terrassen), parallel aan de afraftering;
- de fundering van palen dient zodanig gekozen te worden, dat het aanwezige zandvolume vrij kan bewegen in de kustzone en met een minimale afstand van 3 meter tussen de palen;
- de onderkant van de vloerbalken moet op een zodanige hoogte worden aangebracht dat het zand eronder vrij kan bewegen (dat betekent dat er geen schotten mogen liggen). Dit komt in de praktijk neer op minimaal NAP +4,5 m;
- seizoensbebouwing in de periode 1 februari – 1 november van datzelfde jaar, is bij jaarrondbebouwing toegestaan (onderbouw, terrassen etc);
- de bebouwing moet bij afslag niet als monoliete constructie blijven bestaan, maar moet in delen uiteenvallen, die het afslagproces niet beïnvloeden;
- kabels en leidingen moeten minimaal 1 m onder het gemiddelde doorgaande strandprofiel ter plaatse liggen. Dit in verband met verlaging van het strand in geval van stormen;
- eventuele schade is voor rekening van de eigenaar en deze kan geen aanspraak maken op extra bescherming en/of suppletie;
- eventuele schade aan het duin als gevolg van de aanwezigheid van de bebouwing wordt op kosten van de ondernemer op aanwijzing van het Hoogheemraadschap van Rijnland hersteld;
- in een bijzonder geval, waarin blijkt dat de groei van het duin veel sneller gaat dan voorspeld, of als het talud van het duin dit noodzakelijk maakt zal de bebouwing

verplaatst moeten worden in het jaar dat de voorspelde duinvoetgroei wordt overschreden. Dit geldt niet in het laatste jaar van de periode van 6 jaar.

Conclusie voor dit bestemmingsplan

In hoofdstuk 5 is beschreven hoe omgegaan wordt met de huidige functies op het strand, zowel op het huidige strand als het nieuwe strand. Regels van het Hoogheemraadschap van Rijnland en het gemeentelijk bestemmingsplan vormen twee aparte toetsingskaders die altijd en op zichzelf gelden. Het is daarom in principe niet nodig en gewenst, bepaalde onderwerpen in het bestemmingsplan te regelen die al via de regels van het Hoogheemraadschap van Rijnland worden afgedwongen. Het is wel nodig dat het bestemmingsplan geen bouw- en gebruiksmogelijkheden opneemt die niet uitgevoerd kunnen worden op basis van regels van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Daarnaast is het gewenst in het bestemmingsplan een beschermende regeling op te nemen ten aanzien van werken die plaatsvinden in de kernzone en de (buiten)beschermingszone. In dit bestemmingsplan is geregeld dat deze niet kunnen plaatsvinden indien tevens ontheffing nodig is van de Keur en deze nog niet verkregen is (voorwaardelijk voorschrift). Het bestemmingsplan vervult zodoende een signaalfunctie en regelt een voorbehoud ten aanzien van het verlenen van vergunningen binnen de kernzone en de (buiten)beschermingszone. Er is daardoor altijd sprake van afstemming met het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Nota Waterkeringen

De Nota Waterkeringen beschrijft de beleidslijnen voor de regionale dijken en kades en de primaire dijken. In deel I van de Nota Waterkeringen is de visie beschreven op dit beleid. In dit deel, deel II, is deze visie nader uitgewerkt in beleidsregels. In de beleidsregels staat beschreven in welke gevallen er onder welke voorwaarden vergunning kan worden verleend. De beleidsregels in deel II van de nota waterkeringen hebben betrekking op het beheer van de waterstaatswerken (waterkeringen en kunstwerken) vallend onder de regionale keringen en de primaire keringen in het beheersgebied van het Hoogheemraadschap van Rijnland, met uitzondering van de kust, en is daarom voor dit plan verder niet relevant.

2.4.3 Regionale Structuurvisie 2020 (2009)

Op 24 juni 2009 is de Regionale StructuurVisie 2020 (RSV) door Holland Rijnland vastgesteld. De RSV verankert de intergemeentelijke afspraken in een ruimtelijke vertaling naar 2020 met een doorkijk naar 2030. De deelnemende gemeenten werken samen aan ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, natuur en landschap, verkeer en vervoer, samenleving en welzijn.

Een goede balans tussen gebiedsontwikkeling en behoud van het oorspronkelijke karakter van de regio zijn daarbij het streven. In de Regionale structuurvisie is een aantal keuzes gemaakt die de samenhang tussen de grote deelgebieden van de regio verbeteren: Bollenstreek, kustzone, stedelijk gebied en Veenweide en Plassen. Binnen de Regionale Structuurvisie wordt de ruimtelijke positie van de regio bepaald en gekeken hoe dit zich verhoudt tot haar (Randstedelijke) omgeving. Hiervoor worden zeven kerndoelen nagestreefd: Holland Rijnland is een top woonregio, Leiden vervult een regionale centrumfunctie, concentratie stedelijke ontwikkeling, 'Groenblauwe kwaliteit' staat centraal, De Bollenstreek en Veenweide en Plassen

blijven open, twee speerpunten voor economische ontwikkeling: Kennis en Greenport, verbetering van de regionale bereikbaarheid.

2.4.4 Conclusie regionaal beleid / beleid Hoogheemraadschap van Rijnland

Dit bestemmingsplan beantwoordt aan geformuleerde doelstellingen op het gebied van water (bevorderen veiligheid), stimuleert het toerisme en geeft een aantrekkelijke inrichting aan duin- en kuststrook (landschapsverbetering). Zie voor details hoofdstuk 4. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met voornoemd beleid.

2.5 Gemeentelijk beleid

2.5.1 Brede Structuurvisie Katwijk 2007-2020 (2007) en Brede Structuurvisie Verdiept (2010)

De Brede Structuur Visie (BSV) beschrijft de ambities voor de ontwikkeling van Katwijk tot 2020. Doelstelling is de ontwikkeling van Katwijk tot een gemeente met 80.000 inwoners waar het prettig wonen, werken en recreëren is. De BSV beschrijft voor zes sleutelprojecten de keuzes, projecten en acties die nodig zijn om dat te bereiken. Eén van de ambities is de ontwikkeling van Katwijk aan Zee tot een bovenlokaal centrum met een centrumfunctie voor de gehele gemeente in samenhang met het opwaarderen van de recreatief toeristische functie.

In 2012 wordt een masterplan Katwijk aan Zee opgesteld waarin de ruimtelijke en functionele uitgangspunten voor het realiseren van deze ambitie nader worden uitgewerkt. In 2010 is als uitwerking van de BSV het Toeristisch Recreatief Actieplan vastgesteld waarin de positionering van Katwijk op de vrije tijdsmarkt is bepaald. Katwijk kiest voor de positionering van "Gastvrij Katwijk" met een eigen gezicht dat wordt bepaald door de aanwezige tradities, cultuurhistorie en mentaliteit. De consument heeft behoefte aan kwaliteit en aan een sterkere beleving. Dit aanbod is in Katwijk te weinig ontwikkeld. Katwijk staat voor de opgave een gunstig klimaat te scheppen voor het aanbieden van een compleet vrije tijdsproduct in Katwijk, met Katwijk aan Zee als kerngebied. De ontwikkeling van het toeristisch centrum Katwijk aan Zee is gericht op de regionale consument en het dagtoerisme. Een uitbreiding van het winkelaanbod en een beperkte groei van het aantal slaapplekken zijn hiervoor noodzakelijk.

De uitbreiding van het voorzieningenniveau, passende (verblijfs)accommodaties en een gevarieerd en hoogwaardig winkelaanbod is wenselijk voor zowel de (toekomstige) inwoners als de bezoeker van Katwijk. Het maximale ruimtelijke programma voor Katwijk aan Zee is bepaald op de toevoeging van 10.000 m² winkels (waaronder 'specialty shops', modewinkels en enkele ketenwinkels), 4.000 m² horeca (restaurants, cafés), 1.000 m² cultuur, recreatie, speelplekken en circa 750-1000 extra slaapplekken (in 1 a 2 hotels en diverse kleine accommodaties). Dit richtinggevende ruimtelijke programma wordt verder uitgewerkt in het masterplan Katwijk aan Zee en bij de uitvoering van het toeristisch recreatief actieplan Katwijk.

2.5.2 Beleidsnota Monumentenzorg (2006)

Veel van het gebouwde historisch erfgoed in de gemeente Katwijk is verloren gegaan als gevolg van de bezetting in WOII en door de wederopbouw. Voor behoud van dit erfgoed voert de gemeente Katwijk een actief beleid, zoals ook in de beleidsnota is verwoord. De nog aanwezige bijzondere panden en zaken zijn geïnventariseerd en

daarna voorgelegd aan een Klankbordgroep bestaande uit (cultuur-) historische belangenverenigingen. Een selectie van de panden en zaken wordt vervolgens door de gemeente in tranches aangewezen op basis van de gemeentelijke monumentenverordening.

Binnen het plangebied ligt één gemeentelijk monument, te weten het tunneltje onder de Boulevard bij het Zeehospitium. In de Zuidduinen zijn bunkers aanwezig, die alle een monumentstatus hebben (gemeentelijk of rijksmonument).

2.5.3 Horecabeleid (2007)

Het horecabeleid 2007 is op 16 oktober 2007 door burgemeester en wethouders vastgesteld. De horeca binnen de gemeente Katwijk heeft een economische betekenis en speelt een belangrijke rol in sociaal culturele, recreatieve en toeristische activiteiten. Horeca heeft ook aspecten van openbare orde en veiligheid, overlast en ruimtelijke ontwikkeling. Tevens kent het horecabeleid een enorm pakket aan, soms zeer uiteenlopende, regelgeving. Vanuit deze optiek is deze nota opgesteld, die allerlei aspecten die verband houden met horeca samenbrengt. Dit maakt het mogelijk om vraagstukken integraal aan te pakken. Het horecabeleid is erop gericht om horecagerelateerde overlast zoveel mogelijk terug te dringen door het naleven van wet- en regelgeving. Doel hiervan is dat het uitgaan in Katwijk veilig en gezellig is.

De aard van het te formuleren beleid is afhankelijk van de feitelijke en de gewenste situatie met betrekking tot de hoeveelheid en soort horecabedrijven binnen de gemeente. Met betrekking tot de aard van het bedrijf kan onderscheid gemaakt worden tussen verruimend, consoliderend en reducerend beleid. Verruimend beleid houdt in dat het beleid gericht is op een uitbreiding van (een bepaald soort) horecabedrijven in (delen van) de gemeente, terwijl consoliderend beleid erop gericht is om het bestaande niveau van horecabedrijven te handhaven. Reducerend beleid is gericht op het terugdringen van horecabedrijven.

In het horecabeleid wordt aangeraden om zeer terughoudend om te gaan met het opstarten van planologische procedures ten behoeve van de realisering van nieuwe horeca om te voorkomen dat er wildgroei ontstaat. In alle gevallen dienen de belangen tegen elkaar afgewogen te worden. Enerzijds de komst van een horecabedrijf, anderzijds de invloeden die dit voor de omgeving kan opleveren zoals geluids- en parkeeroverlast. Het conserverende karakter van de horecanota is vooral ingegeven vanuit de wens overlast te reguleren. In dit bestemmingsplan krijgen paviljoens uitbreidingsmogelijkheden, echter van directe overlast voor derden is gelet op de ligging van de paviljoens geen sprake.

2.5.4 Beleid Archeologie (2007)

Op 20 december 2007 heeft de gemeenteraad van Katwijk ingestemd met de Beleidsnota Archeologie voor de gemeente Katwijk. In deze beleidsnota is het gemeentelijke beleid geformuleerd. Het ontwikkelen van eigen gemeentelijk beleid volgt op de uitvoering van het Verdrag van Malta (1992, vaststelling in Nederland in 2006) en de gewijzigde Monumentenwet 1988 (Wet op de Archeologische Monumentenzorg) die sinds 1 september 2007 van kracht is. Deze wet verplicht de gemeente om archeologische waarden binnen bestemmingsplannen, en bij bodemverstoringen in het kader van bouw-, aanleg en sloopactiviteiten, mee te wegen en indien archeologische waarden aanwezig zijn deze conform de archeologische

monumentenzorg veilig te stellen. Met deze beleidsnota is ook de Gemeentelijke Archeologische Verwachting- en Beleidsadvieskaart vastgesteld. Deze kaart dient als basis en toetsingskaart voor het gemeentelijke archeologiebeleid. Daarnaast is in de beleidsnota opgenomen dat er standaardregels in gemeentelijke bestemmingsplannen moeten worden opgenomen ter waarborging van de bescherming en behoud van archeologische waarden binnen de gemeente Katwijk.

Zie paragraaf 5.2.4 voor de beschrijving van de archeologische verwachting en waarden in het gebied en hoe daarmee wordt omgegaan.

2.5.5 Waterplan Katwijk (2008)

In samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland is het Waterplan Katwijk opgesteld. Het Waterplan heeft als doel een visie en een uitvoeringsplan op te stellen voor de verbetering van het watersysteem en –beheer voor de periode tot 2017, met een doorkijk naar 2030. Beide partijen willen zo de samenwerking verbeteren door het beleid en de uitvoering daarvan af te stemmen en door gezamenlijk maatregelen te treffen. Het gaat hier vooral om de volgende maatregelen: het verbeteren van de waterkwantiteit en de waterkwaliteit in het beheergebied, het terugdringen van grondwateroverlast en het verbeteren van de kwaliteit van het rioolstelsel in het desbetreffende gebied. Tevens willen beide partijen het thema water (verder) onder de aandacht brengen bij zowel de interne doelgroep als bij de externe doelgroep. Tot de interne doelgroep behoren de gemeentelijke diensten en de afdelingen/ diensten binnen het Hoogheemraadschap van Rijnland. Tot de externe doelgroep behoren onder andere inwoners, recreanten, bedrijven en maatschappelijke instanties.

2.5.6 Parkeerbeleidsnota 2009-2018 (2009)

Op het gebied van parkeren stelt de Brede Structuurvisie Katwijk (BSV) dat er voorzien moet worden in voldoende en efficiënte parkeervoorzieningen. Het gedeelte verkeer uit de BSV is verder uitgewerkt in het Integraal Verkeers- en Vervoersplan. Daaruit is het Parkeerbeleid 'Stilstaan bij parkeren' weer een verdere uitwerking. 'Stilstaan bij parkeren' is op 29 januari 2009 door de raad vastgesteld. Hierin is opgenomen dat er in bestaande woongebieden, met een hoge parkeerdruk, samen met bewoners oplossingen gezocht zullen worden om de parkeerdruk te verminderen. Daarnaast is opgenomen wat de parkeernorm is bij nieuwbouw, uit- en inbreidingsplannen en functie veranderingen. Het Parkeernormenbeleid Katwijk (januari 2010) is een nadere uitwerking op het gebied van de parkeernormering en hoe met de parkeerbehoefte om te gaan in ruimtelijke plannen. Dit is op 2 februari 2010 door het college vastgesteld en vanaf 26 februari 2010 van kracht. Voor parkeren is niet alleen van belang dat er voldoende parkeerplaatsen zijn, maar ook dat de parkeerplaatsen goed te gebruiken zijn. Het parkeernormenbeleid gaat daarom over:

- de parkeernorm (bovengrens van de CROW-richtlijn publicatie 182, 3^e gewijzigde druk) en een uitzonderingscategorie voor verschillende voorzieningen (wonen, winkels, scholen enzovoorts);
- hoeveel parkeerplaatsen openbaar moeten zijn;
- wat de centrumgebieden qua parkeerbehoefte zijn;
- mogelijkheden van dubbelgebruik;
- hoe om te gaan met de verschillende soorten parkeervoorzieningen (garages, opritten openbare parkeerplaatsen);
- eisen waaraan parkeervoorzieningen moeten voldoen;

- hoe hier in bouwplannen mee om te gaan (zowel nieuwe als bestaande);
- hoe hier in bestaande gebieden mee om te gaan.

Het parkeernormenbeleid is uitgangspunt op het gebied van parkeren bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestemmingsplannen en bouwplannen.

2.5.7 Groenbeleidsplan 2009-2012 (2009)

Dit beleidsplan is door de gemeenteraad op 28 mei 2009 vastgesteld. Het beleidsplan heeft als doel om de kwaliteit van het openbaar groen verder te optimaliseren. Het geeft een visie van de gewenste structuur van het openbaar groen weer. Dit gebeurt door middel van een kader, waarbinnen concrete plannen kunnen worden opgesteld. Er wordt gestreefd naar meer uniformiteit in het groen binnen de verschillende kernen (wijken) van Katwijk. Voor dit bestemmingsplan is slechts relevant dat bij eventuele herinrichting van gemeentelijk groen (bijvoorbeeld op de Boulevard) het groenbeleidsplan wordt gebruikt. Het bestemmingsplan staat de uitvoering van de beleidswensen uit het Groenbeleidsplan evenwel niet in de weg.

2.5.8 Integraal Verkeer- en Vervoerplan Katwijk (2009)

De gemeenteraad heeft op 29 januari 2009 het Integraal Verkeer- en Vervoersplan (IVVP) vastgesteld. In het IVVP is een onderbouwing gegeven van de meest wenselijke toekomstige verkeersstructuur in (de nieuwe gemeente) Katwijk. Dit sleuteldocument zet de lijnen uit voor de strategie, het beleid en de uit te voeren maatregelen in de planperiode 2010-2015. Het plan is gebaseerd op uitgebreid onderzoek en overleg met buurtwaterschappen, provincie en Rijk.

Het wegennet van Katwijk is gecategoriseerd op basis van het bestaande beleid, huidige vormgeving en uitkomsten van de verschillende modelvarianten en dan met name de combinatievariant.

Door aan te geven wat de functie van welke weg en straat is en door de vormgeving daarop af te stemmen wordt het gewenste gebruik gerealiseerd. Functie, vorm en gebruik zijn dan op elkaar afgestemd. In het kader van het nieuwe bestemmingsplan is de planontwikkeling met betrekking tot de Westerbaan relevant. In het IVVP is geconstateerd dat de hoofdontsluitingswegen van Katwijk aan Zee, de Zeeweg en de Hoorneslaan onvoldoende capaciteit hebben om de toenemende verkeersdruk te vangen. De aanleg van een derde hoofdasontsluiting voor de bebouwde kom van Katwijk is noodzakelijk. Uit onderzoek is gebleken dat de aanleg van de Westerbaan aan de zuidzijde van Katwijk met aansluiting op de Meeuwenlaan vanuit verkeerstechnisch oogpunt en leefbaarheid de meest wenselijke oplossing is. Het tracé van de Westerbaan grenst aan het plangebied van het nieuwe bestemmingsplan. Voor de realisering van de Westerbaan wordt een afzonderlijk bestemmingsplan opgesteld.

2.5.9 Strandbeleid (2010)

De betekenis van Katwijk aan Zee als gezinsbadplaats staat centraal in deze nota. Belangrijke aanknopingspunten voor het onderhavige plangebied is het gegeven dat op het strand 15 paviljoens en 3 watersportverenigingen zijn toegestaan in de periode van 1 februari tot 1 november (inclusief opbouwen en afbreken). De strandpaviljoens mogen volgens deze nota uit 2005 maximaal 600 m² (waarvan 300 m² voor de opstallen) groot zijn.

In hoofdstuk 2.6 van de Nota Strandbeleid staat met betrekking tot het onderdeel 'bestemmingsplan' het volgende: in de Nota van uitgangspunten (Zee, Strand en Duinen) wordt onder andere aandacht besteed aan de oppervlakte van de paviljoens, het aantal strandhuisjes en de voorgestelde jaarrondexploitatie van strandpaviljoens.

2.5.10 Economisch Beleidsplan (2010)

De gemeente wil een actief economisch beleid voeren en zich richten op drie speerpunten die de pijlers vormen voor de toekomstige economische ontwikkeling van de Gemeente Katwijk. Binnen deze drie speerpunten is er aandacht voor de verschillende beleidsdoelstellingen en prestaties.

De drie speerpunten zijn:

1. Het streven naar een bredere economische sectorstructuur.
2. Het ontwikkelen van een herkenbaar toeristisch profiel.
3. Aandacht voor de bestaande sterke glastuinbouwsector.

De relevante beleidsdoelstellingen en hoofdpunten uit het economisch beleidsplan Katwijk voor het ruimtelijke beleid zijn;

- versterking wijk economie door het toestaan van bedrijvigheid aan huis en in woonwijken;
- opnemen van een regeling voor bedrijvigheid aan huis in nieuwe bestemmingsplannen;
- het uitbreiden van de werkgelegenheid in woonwijken
- het (laten) ontwikkelen van bedrijfsverzamelgebouwen (bv voor ZZP'ers).

2.5.11 Toeristisch-Recreatief Actieplan Gemeente Katwijk (2010)

Op 18 februari 2010 heeft de gemeenteraad ingestemd met de positionering van Katwijk op de vrijetijdsmarkt en de ruimtelijke uitwerking van de benodigde en recreatieve voorzieningen op basis van het Toeristisch Recreatief Actieplan (TRAP) en het Distributie Planologisch Onderzoek. De ambities uit de Brede Structuurvisie 2007-2020 en de Brede Structuurvisie Verdiept zijn geconcentreerd in het Toeristisch Recreatief Actieplan. Dit plan beschrijft de gewenste positionering van Katwijk op de vrijetijdsmarkt, de gewenste doelgroep en geeft een eerste ruimtelijke uitwerking van gewenste toeristische voorzieningen.

Katwijk wil zich ontwikkelen voor een aantrekkelijke bestemming voor de regiobevolking en dagtoeristen. In het TRAP is gekozen voor het profiel 'gastvrij' Katwijk. Doelgroepen die bij dit profiel passen zijn families en semi-zakelijke groepen.

In een DPO (toegevoegd als bijlage bij het TRAP) wordt een meer jaarronde exploitatie van strandpaviljoens gezien als kwalitatieve invulling van het horeca-aanbod van Katwijk.

In het TRAP is een eerste aanzet gegeven voor het opstellen van een actieplan. Het TRAP en actieplan zijn nader uitgewerkt in het uitvoeringsplan toerisme en recreatie. In het uitvoeringsplan zijn de ambities en speerpunten benoemd van het toeristisch-recreatief beleid. Het uitvoeringsplan toerisme en recreatie wordt begin 2012 voorgelegd aan de raad. Er wordt onder andere gedacht aan de volgende concrete (relevante) projecten:

Het TRAP en actieplan zijn nader uitgewerkt in het uitvoeringsplan toerisme en recreatie. In het uitvoeringsplan zijn de ambities en speerpunten benoemd van het toeristisch-recreatief beleid. Het uitvoeringsplan toerisme en recreatie wordt begin

2012 voorgelegd aan de raad. Er wordt onder andere gedacht aan de volgende concrete (relevante) projecten:

- realiseren toeristisch-recreatieve voetgangersbewegwijzering;
- uitwerking toeristisch kerngebied (ikv masterplan Katwijk aan Zee);
- realisatie Varend erfgoed;
- vergroten verblijfsrecreatief aanbod: uitbreidingmogelijkheden (bestaande) ondernemers, bed & breakfast, strandhuisjes;
- realisatie waterbalkons.

Voor een aantal genoemde projecten geldt dat ze niet relevant zijn voor dit bestemmingsplan c.q. niet concreet zijn (waterbalkons). Wel is het zo dat zowel dat de Dijk-in-Duin, met parkeergarage als de mogelijkheid tot jaarrondexploitatie en uitbreiding van de paviljoens bijdragen aan het toeristisch-recreatief klimaat van Katwijk aan Zee.

2.5.12 *Nota van uitgangspunten Zee, Strand en Duinen (2005, revisie 2010)*

In een nota van uitgangspunten heeft de gemeente een aantal uitgangspunten geformuleerd voor diverse ontwikkelingen in het gebied. Het gebied omvat zowel onderhavig plangebied als de Noord- en Zuidoinderen. Het projectplan kustversterking Katwijk, de ondergrondse parkeergarage en de verplaatsing van de diverse functies naar het strand zijn de belangrijkste ontwikkelingen.

2.5.13 *Evenementenbeleid 2012-2016 (2012)*

In deze beleidsnotitie geeft de gemeente het beleid weer met betrekking tot de vergunningverlening voor evenementen op grond van het bepaalde in de Algemene Plaatselijke Verordening. Uitgangspunt is dat evenementen bijdragen aan het toeristisch karakter van Katwijk en kansen bieden voor het bedrijfsleven. Daarnaast kent Katwijk een groot aantal vrijwilligersorganisaties die zich inzetten bij de voorbereiding en uitvoering van evenementen. In die zin bevorderen evenementen de maatschappelijke samenhang in de gemeente en vervullen zij daarmee ook een belangrijke sociale functie. De beschikbare ruimte in de gemeente voor evenementen is echter beperkt. Dat betekent dat last of overlast voor omwonenden niet altijd kan worden voorkomen. Evenementen kunnen ook risico's met zich meebrengen. Om de overlast en risico's rond evenementen te beheersen of weg te nemen, geldt een vergunningsplicht voor de organisatie van een evenement op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). In de APV zijn de belangen genoemd: openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid, en de bescherming van het milieu. Het doel van het beleid is, kaders te stellen waarin de bescherming van deze belangen nader is uitgewerkt.

In dit bestemmingsplan is daar waar het ruimtelijk nodig is exact aangeduid waar evenementen gehouden mogen worden. Op het strand is de plek (behoudens de plek waar meerdaagse muziek-evenementen mogen plaatsvinden) vrijgelaten omdat de impact van het evenement ten opzichte van gevoelige functies (woningen) gelet op de grote afstand van strand tot de woningen, op elke plek gelijk is. Voorts is duur en aantal geregeld. Overige voorwaarden die het leefklimaat moeten beschermen worden gesteld via de evenementenvergunning / APV, waarvoor het evenementenbeleid als toetsingskader dient.

2.5.14 Conclusie gemeentelijk beleid

Voor zover in de voornoemde beleidsdocumenten niet specifiek wordt ingegaan op dit bestemmingsplan, kan in algemene zin geconcludeerd worden dat dit bestemmingsplan in overeenstemming is met gemeentelijk beleid.

Het bestemmingsplan geeft een impuls aan het toeristisch klimaat en draagt bij aan de oplossing van het parkeertekort in Katwijk aan Zee door het realiseren van een parkeergarage. Het strand biedt vertier en meerdere functies krijgen een plaats (paviljoens, watersportverenigingen, e.d.) die bovendien landschappelijk-stedenbouwkundig ingepast worden (zie verder hoofdstuk 4).

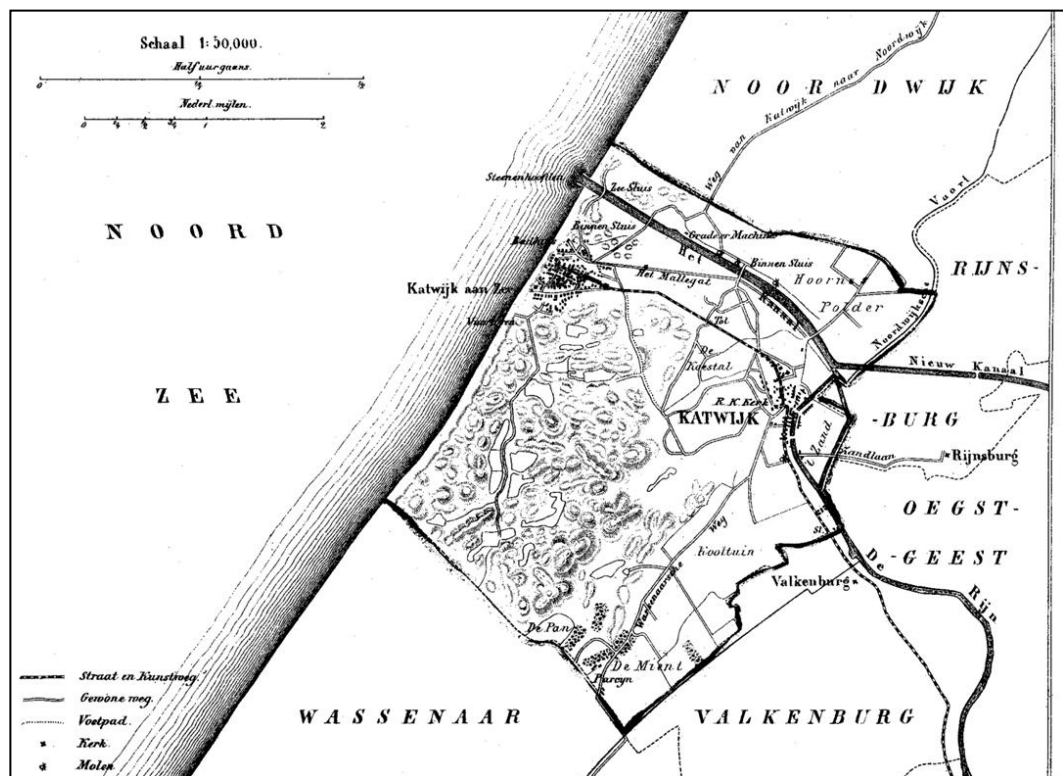
3 Huidige situatie

3.1 Ruimtelijke opbouw

3.1.1 Ontstaansgeschiedenis / cultuurhistorie

In de ruimtelijke opbouw van Katwijk aan Zee is het verleden nog duidelijk herkenbaar. De natuurlijke hoogteverschillen, met het oude dorp in een vallei en de eerste dorpsuitbreidingen op de hoger gelegen delen wijzen op de ligging in de duinen. De duinzone is smal en relatief laag waardoor de zee en het strand gedeeltelijk vanuit het dorp en in zijn geheel vanaf de Boulevard zichtbaar zijn. Een uitwaaiend stratenpatroon en oost-west georiënteerde lijnen, die de badplaats verbinden met het achterland, geven een herkenbare structuur aan Katwijk aan Zee.

Van oorsprong is Katwijk aan Zee een vissersdorp met kleinschalige bebouwing en nauwe straatjes. Dit is nog duidelijk terug te zien in de structuur van het dorp. Het uitwateringskanaal met buitensluis en het laaggelegen Prins Hendrikkanaal maakt de unieke ligging aan zee en de monding van de rivier duidelijk (zie ook onderstaande afbeelding).

Historische atlas Katwijk aan Zee

De Boulevard met uniform zeefront, gebouwd in de jaren '50, en monumentale, historische gebouwen als de Vuurbaak (1608) en de Oude kerk (omstreeks 1460) zijn zeer kenmerkend voor Katwijk aan Zee en hebben cultuurhistorische waarde. De Boulevardbebouwing is een uniek voorbeeld van wederopbouwarchitectuur na WO II en maakt deel uit van de Provinciale Cultuurhistorische Hoofdstructuur (PCHS). De helft van het dorp is in de 17^e eeuw weggeslagen en in zee verdwenen.

Ten noorden van het plangebied loopt de Limes (grens Romeinse Rijk). De resten van het laatste fort van de Rijnlinie, Lugdunum, liggen tegenwoordig in zee bij Katwijk. De exacte locatie is niet bekend. De resten van de Lugdunum (Katwijk Brittenburg) ligt tussen de 500 meter en 2 kilometer uit de kust. Ook na diverse duikpogingen is de exacte locatie echter nog niet bekend.

Ten zuiden van het plangebied staan twee identieke gevechtsschuilplaatsen, in 1939 speciaal ontworpen voor de Westwall. De schuilplaatsen zijn via halfopen gemetselde loopgraven verbonden met de centrale commandoposten. Deze gevechtsschuilplaatsen zijn als representatief restant van de Atlantikwall die de Duitse bezetter in de Tweede wereld oorlog langs de Nederlandse kust heeft laten aanleggen, van algemeen cultuurhistorisch belang.

De vuurtoren 'De Vuurbaak' is een bijzonder historisch gebouw. Niet ver daar vandaan staat de Andreaskerk met bijbehorende Andreashofje. De kerk is een rijksmonument; het Andreashof is een gemeentelijk monument. Vanaf het strand zelf zijn deze gebouwen goed herkenbaar.

3.1.2 Geomorfologie en huidige waterkering

Katwijk aan Zee is gebouwd in/op een duinmassief, waarbij het centrum is aangelegd in een natuurlijke laagte op circa NAP +6 m. Het noordelijke deel en het zuidelijke deel van Katwijk aan Zee liggen hoger, namelijk op circa NAP +10 m. In de zeventiger en tachtiger jaren van de vorige eeuw is besloten om op basis van toenmalige uitgangspunten voor de kustversterking, het tracé van de waterkering achter het centrum te leggen. Destijds zijn de te lage delen opgehoogd naar NAP +7 m. De buitendijkse zijde van de waterkering bestaat plaatselijk uit een dijk en verder betreft het een aaneenschakeling van de hoogste zandige gebieden. Er is alleen een waterkerende constructie aanwezig ter hoogte van de parkeergarage bij de Tramstraat. Landwaarts van de waterkering bevinden zich bij de Tramstraat gedeelten lager dan NAP +5 m, waarbij het Prins Hendrikkanaal het laagst ligt op NAP +0 m.

Voor de kust van Katwijk aan Zee is sprake van lopende brekerbanken waardoor erosie en aangroei elkaar afwisselen in tijd en plaats. De kustsectie van Katwijk maakt deel uit van een groter kustdeel dat loopt van Scheveningen tot IJmuiden. Tussen Scheveningen en IJmuiden wordt jaarlijks circa 200.000 m³ zand in noordelijke richting getransporteerd door golven en getij. Aangezien de havendammen van Scheveningen een deel van het transport uit het zuiden blokkeren, is er sprake van een zandtekort in dat kustdeel. Dit tekort wordt gecompenseerd door zandsuppleties die over het algemeen bij Scheveningen worden uitgevoerd. Op andere locaties tussen Scheveningen en IJmuiden worden veel minder suppleties uitgevoerd. Met andere woorden, het kuststelsel bij Katwijk wordt in stand gehouden door regelmatige suppleties bij Scheveningen. De huidige zandige kustlijn is vrij stabiel en vergt nauwelijks beheer en onderhoud. Vanuit materiaal oogpunt is de waterkering zeer duurzaam. Zand is een natuurlijk materiaal, 'vergaat' niet en is in ruim voldoende mate aanwezig in de Noordzee.

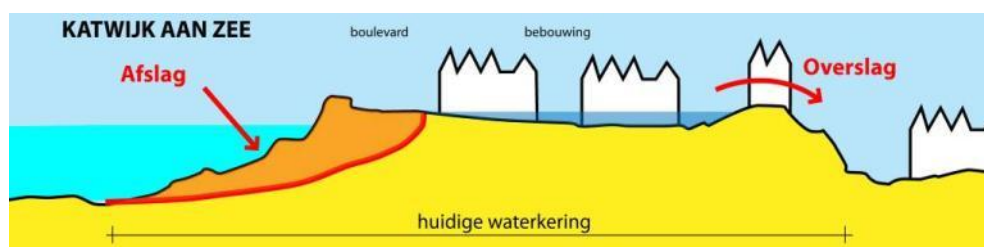
Huidige staat van de waterkering

Uit de Strategische Visie Hollandse Kust 2050 komt naar voren dat op langere termijn (50 jaar) maatregelen nodig zijn om de veiligheid van de kust bij Katwijk op peil te houden. Uit studie van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen (thans

ENW) in het najaar van 2002 bleek dat de toestand van de kust ongunstiger is dan uit de visie naar voren is gekomen: de golfbelasting op de kust bleek groter dan tot dan toe werd aangenomen.

De nieuwe hydraulische randvoorwaarden van Rijkswaterstaat en de verbeterde toetsingsmethodiek voor de toetsingsronde van 2006 waren aanleiding om de ernst van de problematiek te bepalen. In de studie die hiervoor is opgesteld bleek dat de waterkering bij Katwijk **niet** bestand is tegen een maatgevende waterstand met een overschrijdingskans van 1/10.000 per jaar.

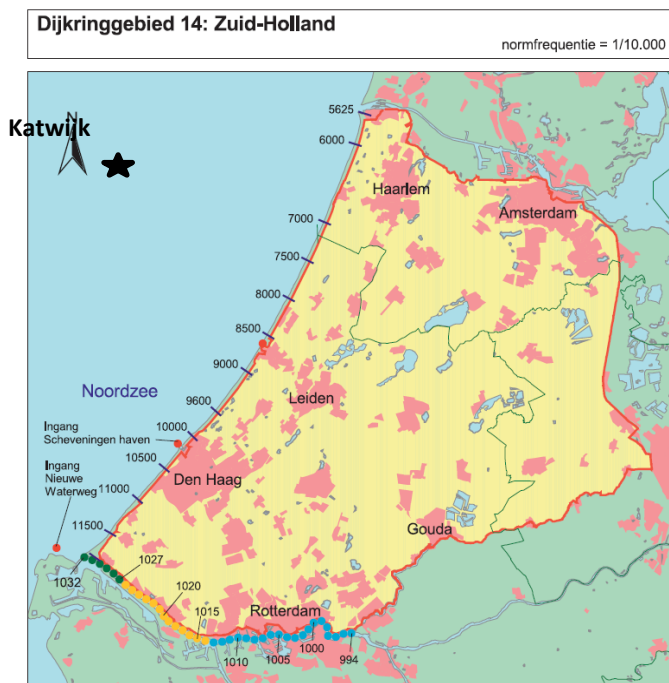
Mocht de maatgevende waterstand optreden, dan zal het duin voor de Boulevard en een deel van de bebouwde omgeving van Katwijk afslaan (zie oranje gebied 'Afslag' in onderstaande afbeelding).

Vervolgens zal de lage kom waarin het centrum van Katwijk aan Zee ligt, ofwel het buitendijks gelegen gebied, vollopen met water tot aan de achterzijde van de waterkering (zie rode stippellijn in onderstaande afbeelding).

De achterzijde van de waterkering is niet bestand tegen deze waterstand en golfaanval, en zal in dat geval bezwijken waardoor het achterland overstroomt. Het gaat daarbij om een belangrijk deel van de provincie Noord- en Zuid-Holland en Utrecht (dijkring 14) zoals weergegeven in de volgende afbeelding.

De waterkering bij Katwijk vormt dus een zwakke plek in de Nederlandse kust. Om de veiligheid van Zuid-Holland te kunnen garanderen is het noodzakelijk de kust bij Katwijk te versterken.

3.1.3 Bodem

Informatie over de (diepe) bodemopbouw is verkregen door raadpleging van het online TNO- REGIS II-archief, het Dino Loket en het sondeonderzoek. Het sondeonderzoek heeft 18 meetpunten tot een diepte van NAP –15 m. Hieruit blijkt dat er op een diepte van NAP -0 tot ongeveer 2 m een laag van zand en klei is. Lokaal staat deze laag bekend als de Rijnklei; de laag is afkomstig uit de periode dat de Rijn op deze locatie lag. In de uitsnijding van de rivier heeft zich klei afgezet.

De laag heeft een veel hogere weerstand dan het zand daarboven en ook de grond daaronder heeft een lagere weerstand. Er zijn zes boringen gevonden in Katwijk tot een maximale diepte van 60 meter. Volgens de beschrijving van deze boringen wordt afwisselend lagen van matig fijn zand, leem en klei tot circa 8 à 10 meter onder het maaiveld aangetroffen. Daaronder wordt meestal een dik pakket matig grof tot grof zand aangetroffen. Dit pakket zand komt op sommige locaties gelijk aan het maaiveld. De doorlatendheid van de bodem is niet onderzocht tijdens de uitvoering van deze boringen. Uit deze gegevens blijkt ook dat op een diepte van NAP -15 à -18 m een deklaag aanwezig is. Onder de deklaag worden vier watervoerende pakketten gevonden tot een diepte van circa NAP -130 m. De relatief dunne zandlaag boven de Rijnklei in Katwijk is in verschillende onderzoeken geanalyseerd. Aangenomen wordt dat de zandlaag richting de Oude Rijn dunner wordt en qua samenstelling van matig

grof zand afneemt naar matig fijn zand. Hierdoor neemt de doorlatendheid van deze zandlaag af richting het noorden.

3.1.4 Water

Zie de 'watertoets' in paragraaf 5.2.3 van dit bestemmingsplan.

3.2 Huidige waarden en functies

3.2.1 Waarde van Katwijk aan Zee

Katwijk aan Zee heeft een eigen identiteit. Het is een vrij rustige badplaats met een breed strand, een woonboulevard en aantrekkelijke natuurgebieden aan de noord- en zuidzijde. Hierdoor onderscheidt Katwijk zich van de andere badplaatsen in de directe omgeving. Een doelgroep die zich aangetrokken voelt tot deze omgeving is de doelgroep 'gezinnen'. In aansluiting hierop zijn de recreatievoorzieningen dan ook vooral gericht op de 'gezinsrecreatie'. De herkenbare eigen identiteit wordt voorts gevormd door de kleinschaligheid en de sterke relatie tussen dorp en zee. De directe ligging van de oude kern tegen de Boulevard draagt hier in belangrijke mate aan bij.

Daarnaast speelt het feit dat het massatoerisme hier - in vergelijking met andere badplaatsen - niet de overhand heeft, een grote rol. Klein maar fijn is hoe het ruimtelijke karakter van Katwijk ook wel omschreven wordt. De Boulevard van Katwijk is dan ook geen drukke toeristische attractie, zoals bij andere badplaatsen, maar de woonfunctie domineert.

Deze identiteit wil de gemeente Katwijk graag behouden. Anderzijds zorgen strandexploitanten, verenigingen en de gemeente Katwijk in de huidige situatie voor activiteiten en evenementen op de Boulevard en op het strand zodat er een (grotere) bezoekersstroom ontstaat. Evenementen brengen 'de loop' in een gebied waarvan commerciële aanbieders afhankelijk zijn.

Daarnaast zijn evenementen een vorm van gebiedsmarketing omdat zij bezoekers voor het eerst naar Katwijk halen die er anders niet of minder gekomen zouden zijn. De kans dat deze bezoekers een positiever beeld van Katwijk hebben en later nog eens een herhaalbezoek afleggen is dan veel groter. Jaarlijks bezoeken recreanten zo'n 1,6 miljoen keer strand en kust van Katwijk. Het strand in de gemeente Katwijk heeft een lengte van 4,5 kilometer en loopt over in de stranden van Wassenaar (zuidkant) en Noordwijk (noordzijde).

Zicht en afstand

Vanuit de huidige bebouwing langs de Boulevard zien veel bewoners over de duinenrij de zee. Lopend op het noordelijke en zuidelijke deel van de Boulevard is de zee direct zichtbaar. Ook vanuit de Voorstraat is de zee te zien, vanwege de doorgang in de duinen. Vanaf het strand is uiteraard het dorp met zijn bijzondere bebouwing van bij de kust behorende elementen zichtbaar. De afstand tussen het centrum van het dorp, de Boulevard en het strand is kort. Ook hierdoor heeft het dorp een directe sterke relatie met de zee.

3.2.2 Functies

Boulevard- Identiteit en ruimtelijke kwaliteit

De 1,7 km lange Boulevard heeft in de periode 2005 - 2008 een nieuw gezicht gekregen dat aansluit bij het karakter van de familiebadplaats. Het beeld van de openbare ruimte is rustig en heeft een continu karakter. De Boulevard varieert in breedte, afgestemd op het gebruik van voetgangers en fietsers. De pleinen - die op regelmatige afstand van elkaar liggen – zijn gekoppeld aan bijzondere plekken of bebouwing. Langs de Boulevard zijn plaatsen aanwezig voor (tijdelijke) kiosken. De Boulevard heeft door de schuine strandopgangen, de aangezette rondingen van duinen en haar kleur- en materiaalgebruik, een sterke relatie met duinen, strand en zee. De smalle duinreep is gedeeltelijk toegankelijk via het Koninginnepad. De

Impressies Katwijkse strand e.o.

Boulevard wordt als doorgaande route in het dorp gebruikt.

Het autoverkeer, vooral op piekdagen, levert een beeld op met veel 'blik'. Langs de Boulevard en op de koppen van de Boulevard bestaat parkeergelegenheid voor bewoners en bezoekers van Katwijk aan Zee.

Duinstrook

Aan de Boulevard grenst een circa 40 meter brede duinstrook. Deze duinstrook wordt doorsneden door diverse strandopgangen. In de huidige situatie is de kustlijn strak, licht gebogen met een redelijk breed strand. De kleine uitstulping bij het uitwateringskanaal (monding Oude Rijn) vormt op dit hoogste schaalniveau ruimtelijk nauwelijks een onderbreking. De kustlijn laat van west naar oost een patroon zee – strand – smalle duinen – dorp zien.

Strand

Het strand zelf is onderverdeeld in diverse strandvakken waarvan het merendeel verhuurd wordt aan paviljoenhouders, 15 in totaal. De paviljoens liggen over het algemeen ter hoogte van een strandopgang. De andere strandvakken zijn gereserveerd voor de reddingsbrigade en drie watersportverenigingen of zijn bewust vrijgehouden. Het verhuurseizoen loopt nu van 1 maart tot en met 1 november.

Het Noordzeestrand met de strandpaviljoens en -cabines vormt het zwaartepunt van de dagrecreatie in de gemeente Katwijk. Gedurende het gehele jaar wordt het strand bezocht door wandelaars (uitwaaien, vliegeren, paardrijden, et cetera.). Zwemmen, zonnen, zeilen, kanoën en surfen zijn activiteiten die vooral in het zomerseizoen plaatsvinden. Uit oogpunt van exploitatie en beheer is het strand verdeeld in zogenoemde strandvakken. Het plangebied heeft ook de functie van hoofdwaterkering of zeewering.

Het Strand en de Boulevard zijn bij uitstek plekken om te flaneren en om een korte wandeling te maken. Dit kan dan nog gerekend worden tot de functie van strand en Boulevard als 'verblijfsgebied'. Als het gaat om wat langere wandel- en fietsdagtochten dan zijn met name andere gebieden zoals de duingebieden Coepelduynen en Berkheide in beeld bij de recreant.

Huidige bouwmogelijkheden paviljoens, strandhuisjes en strandcabines

De paviljoenhouders mogen 1 paviljoen op hun strandvak bouwen. Daarbij zijn zij gebonden aan voorschriften die voortkomen uit onder anderen het vigerende bestemmingsplan, de algemene plaatselijke verordening, de voorwaarden verhuring openbaar zeestrand en het strandbeleid 2010. Wat de bouwmogelijkheden van de paviljoens betreft komt dit in de huidige situatie neer op een maximaal exploitatievlak van 600 m². Hiervan mag 300 m² voor bebouwing worden gebruikt en 300 m² voor onoverdekt terras.

Op 6 strandvakken bestaat de mogelijkheid om strandhuisjes te bouwen. Dit betreffen de drie meest noordelijke strandvakken en de drie meest zuidelijke strandvakken. Daarvoor geldt een maximum oppervlakte van 35 m² en een minimale onderlinge afstand van 3 meter. Op dit moment is een aantal strandhuisjes gerealiseerd. Voor de vier andere exploitanten is het ook toegestaan om strandhuisjes te realiseren. In totaal kunnen thans 60 strandhuisjes voor verblijfsrecreatie worden gerealiseerd. Overigens hebben buiten de zes genoemde strandpaviljoenhouders ook de exploitanten van andere strandpaviljoens een wens bij de gemeente kenbaar gemaakt om strandhuisjes te plaatsen. Zie verder onder hoofdstuk 4 voor de stedenbouwkundige afwegingen met betrekking tot dit initiatief.

Naast paviljoens en strandhuisjes komt er nog een derde vorm van opstallen voor, namelijk de voor Katwijk typerende strandcabine. Voor deze strandcabines is ruimte op het strandbanket en op de glooiing van het strandbanket naar de zee. Voor iedere paviljoenhouder geldt een *minimum* aantal strandcabines dat hij bij zijn paviljoen dient te plaatsen. De luchtfoto en de foto's geven een overzicht van de huidige situatie.

Luchtfoto strand

Watersportverenigingen en gebouwen op het strand

In het plangebied zijn enkele watersportverenigingen aanwezig. Deze verenigingen mogen tijdens het seizoen hun materiaal opslaan (dit mogen ook containers zijn) op het strand. Tevens zijn op het strand twee reddingsposten en een politiepost aanwezig.

Omliggend gebied

Het plangebied wordt ten noorden en ten zuiden omringd door duingebied. In de volksmond worden dit de Noordduinen en de Zuidduinen genoemd. De duinen aan de noordzijde vallen onder het Natura 2000-gebied Coepelduynen en de duinen aan de zuidzijde horen bij het Natura 2000-gebied Meijndel en Berkheide (zie verder onder paragraaf 5.2.2 voor een beschrijving van de Natura 2000 gebieden).

De duingebieden behoren tot de belangrijkste natuurgebieden van Nederland. Deze natuurgebieden zijn in het beleid (planologisch) beschermd. Naast dit meer passieve beleid wordt ook actief naar gestreefd de natuurwaarden in het duingebied te verbeteren. De duinen kunnen worden bezocht via de voet- en fietspaden. Deze paden sluiten aan op de openbare wegen aan de randen van het duingebied.

Ten oosten van het plangebied ligt de kern Katwijk aan Zee. Direct grenzend aan de Boulevard begint de bebouwing, die uitkijkt op de Boulevard en de zee. De bebouwing is zeer divers qua vorm, functie en samenstelling, maar bestaat overwegend uit twee of meer bouwlagen en uit de functies wonen of horeca.

4 Beschrijving van het plan

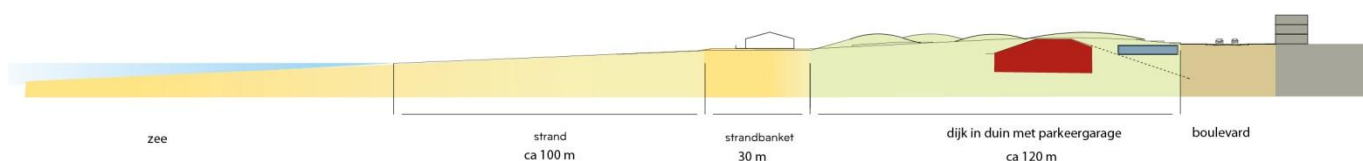
4.1 Doelstelling

In dit hoofdstuk worden de voor het bestemmingsplan relevante ontwikkelingen beschreven, evenals de consequenties en de wijze waarop de ontwikkelingen zijn opgenomen in het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan schept het juridisch – planologisch kader op basis waarvan de voorgenomen maatregelen in de planstudie “Kustwerk Katwijk” kunnen worden uitgevoerd.

Zoals aangegeven luidt de doelstelling van de planstudie:

Het garanderen van de kustveiligheid van het achterland van Katwijk (voldoen aan de wettelijke norm) en het oplossen van de parkeerproblematiek in Katwijk aan Zee met behoud van de ruimtelijke kwaliteit.

Tijdens de planstudie is in een (Plan)MER diverse alternatieven onderzocht¹. Het MER is als bijlage toegevoegd aan dit bestemmingsplan. Uit het MER is een voorkeursalternatief (VKA) naar voren gekomen. Het voorkeursalternatief is dat alternatief dat bij beschouwing van alle milieuaspecten en overige criteria (onder andere investeringskosten en maatschappelijke kosten en baten) het meest in aanmerking komt voor realisatie. Het VKA is geworden ‘Dijk-in-Duin Katwijk binnendijks met parkeergarage’. Het VKA is verwerkt in dit bestemmingsplan. Zie navolgende afbeelding voor het globale inrichtingsprincipe.

De belangrijkste reden waarom de betrokken overheden voor het alternatief Dijk-in-duin gekozen hebben, is dat de relatie tussen dorp en zee het minst verstoord wordt. Katwijk is een familiebadplaats, waarbij de afstand tussen het dorp en de zee klein is. De zee en het strand zijn vanuit het centrum en De Boulevard op vele plaatsen direct zichtbaar. De Dijk-in-Duin is relatief laag en smaller dan de andere alternatieven waardoor de belangrijke relatie tussen dorp en zee het meest gewaarborgd kan blijven. Bovendien komt Katwijk binnendijks te liggen en biedt het de gemeente daardoor de mogelijkheid om landwaarts van de Dijk-in-Duin ruimtelijke functies te ontwikkelen, waaronder een ondergrondse parkeergarage. De gemeente Katwijk heeft een parkeerprobleem in de kern van Katwijk aan Zee. Een combinatie van een ondergrondse parkeergarage tussen de Boulevard en de kustversterking zou dit probleem op kunnen lossen. Binnen het beleid van Rijland is het mogelijk om de parkeergarage op deze plek te situeren. Er zal echter altijd sprake moeten zijn van functiescheiding tussen de kustversterking en de parkeergarage.

¹ Milieu-effectrapport Kustwerk Katwijk, Arcadis, 2012

De werkzaamheden worden zoveel mogelijk gepland buiten het toeristisch seizoen.

Zoals aangegeven, gaat het om een gecombineerd initiatief waarin drie onderdelen kunnen worden onderscheiden:

- de kustversterking;
- de ondergrondse parkeergarage;
- de inrichting van de openbare ruimte.

De onderdelen vertonen grote onderlinge samenhang. Omwille van het overzicht worden deze onderdelen in navolgende paragrafen achtereenvolgens uiteengezet waarbij wel steeds verbanden liggen naar de andere onderdelen. Daarnaast dienen de huidige functies op het strand verplaatst te worden naar het nieuwe strand. Dit planonderdeel staat beschreven onder paragraaf 4.5.

Gezien de complexiteit van het uitvoeringsvraagstuk, zal de invulling van de uitvoering, zoals de planning, volgorde, de duur, de periode en methode van uitvoering van de verschillende objecten aan de uitvoerende partij(en) worden overgelaten. Hoofduitgangspunt voor de uitvoering is om Katwijk zoveel als mogelijk “open” te houden en de overlast voor de omgeving zoveel als mogelijk te beperken.

- tijdens de aanlegfase worden waar mogelijk maatregelen getroffen om het strand en de voorzieningen op het strand tijdens het toeristische seizoen bereikbaar te houden.
- door middel van omleidingen en bewegwijzering wordt de bereikbaarheid van het strand en de boulevard zoveel mogelijk gewaarborgd;
- overlast bouwverkeer wordt zo veel mogelijk beperkt;
- personen of instanties die schade ondervinden als gevolg van de aanleg van de kustversterking en de parkeergarage kunnen een beroep doen op planschade- en nadeelcompensatieregeling.

4.2 Projectplan kustversterking Katwijk

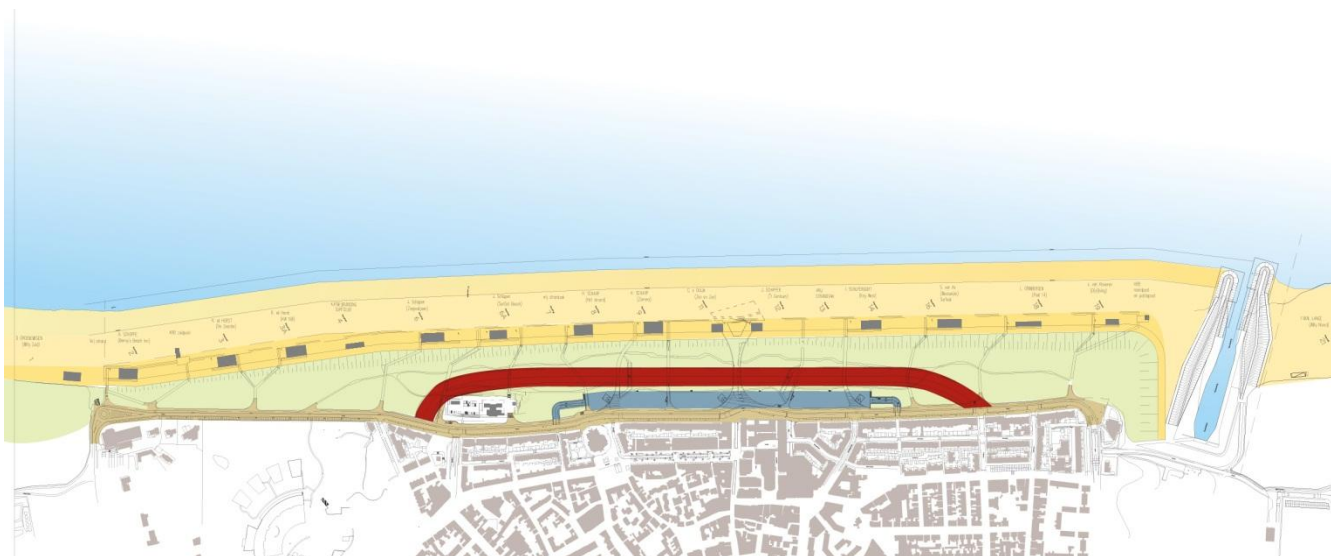
4.2.1 Aanleiding

Katwijk aan Zee heeft zich ontwikkeld aan de riviermonding van de Rijn. Hierdoor is het oude centrum van Katwijk aan Zee een relatief laag gelegen gebied. Het centrum van het dorp ligt namelijk in een oude duinkom die deel uitmaakt van de waterkering en daarom deels buitendijks gelegen is. De bestaande primaire waterkering ligt midden in het centrum en een gedeelte ervan voldoet niet aan de veiligheidsnormen. Om deze onveilige situatie aan te pakken, is het (zoals aangegeven in paragraaf 1.1) noodzakelijk om de waterkering te versterken.

4.2.2 Uitgangspunten

Om de veiligheid van het achterland te kunnen garanderen is het noodzakelijk de kust bij Katwijk te versterken. Hiervoor is het ‘projectplan kustversterking Katwijk’ opgesteld. De wijze waarop de kustversterking wordt vormgegeven is in een MER onderzocht in een aantal alternatieven. De alternatieven scoren op een aantal aspecten gelijk, zoals de veiligheid van het achterland, potenties voor natuur en de invloed op cultuurhistorische en archeologische waarden. De variant ‘Dijk-in-Duin Katwijk binnendijks met parkeergarage’ scoort zeer hoog op recreatieve aantrekkingskracht (immers er kan geparkeerd worden nabij het winkelcentrum en het

strand) en heeft daarmee hoge economische potentie voor winkeliers, paviljoenhouders en organisatoren van evenementen.

De 'Dijk-in-Duin' oplossing scoort voorts goed omdat de constructie een beperkte hoogte heeft. Deze oplossing wordt, mede door de beperkte hoogte, gezien als de minst ingrijpende oplossing. Van groot belang is dat dit alternatief op recreatie gebied ook de grootste groei van het aantal toeristen en recreanten laat zien.

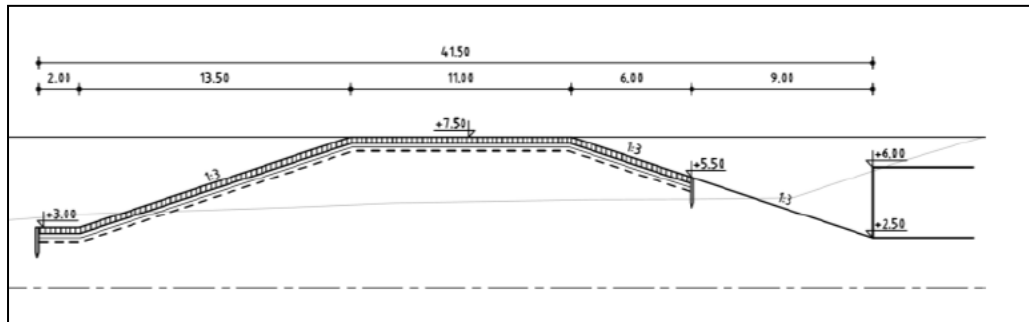
Dit alternatief versterkt de waterkering met een zandige constructie, met daarin een dijk. Tussen de dijk en de Boulevard komt een parkeergarage te liggen van circa 500 meter parallel aan de Boulevard (tussen De Zwaan en de Te Brittenstraat). De totale breedte van de Dijk-in-Duin en de parkeergarage is circa 145 meter, de kruinbreedte is 130 meter. De hoogte van de Dijk-in-Duin is NAP +7,75 m. De kom van Katwijk komt bij dit alternatief binnendijs te liggen. De Dijk-in-Duin moet aan gaan sluiten op de bestaande waterkering: de uitwateringssluits aan de noordzijde en de zandige waterkering in het zuidelijke gedeelte. Aan de noordzijde buigt de dijk om het plein bij Hotel Savoy heen, aansluitend op het talud van de uitwateringssluits. In zuidelijke richting buigt de dijk af tot circa 15 meter in het bestaande duin achter de Boulevard ter hoogte van het Zeehospitium (*Seinpoststraat*).

De totale lengte van de versterkingsmaatregel is circa 1.500 meter. De oeverbekleding van het Uitwateringskanaal zal worden verlengd met circa 130 m. Door de extra breedte van het duin met 110 meter wordt het zicht op zee beperkt. Omdat er geen ruimte is voor verblijfsplekken aan de Boulevard (op het niveau van de boulevard) worden de overgangen extra comfortabel ingericht. Het dorpsplein, het plein bij de Andreaskerk en het plein aan de Tramstraat worden uitgevoerd als pleinbruggen over de parkeergarage. Zo vormen ze de toegang naar het duin en het strand. Vanaf de pleinen is er een tweede boulevard te bereiken die uitzicht biedt op zee. Parkeren wordt grotendeels opgelost in een ondergrondse parkeergarage in het duin, deze biedt plaats aan ca. 680 parkeerplaatsen; en voor een deel op maaiveld (circa 40 parkeerplaatsen).

De kruin van de dijk wordt breed aangelegd. Zodoende is het mogelijk op langere termijn de constructie te verhogen naar 8,5 m, mocht dat nodig zijn in verband met

veiligheidsnormen. Deze verhoging wordt evenwel niet voorzien in de planperiode (10 jaar). De waterkering met Dijk-in-Duin voldoet met een beperkte zeewaartse uitbreiding aan de veiligheidsnorm bij een 100 jaar midden en 50 jaar maximum klimaatscenario. Bij een 100 en een 200 jaar maximum scenario zal de kruin met respectievelijk 1 en 2,5 meter omhoog moeten. Daarnaast is ook nog een beperkte zeewaartse uitbreiding nodig. Het aanpassen van een dijktafud is complexer dan alleen zand toevoegen.

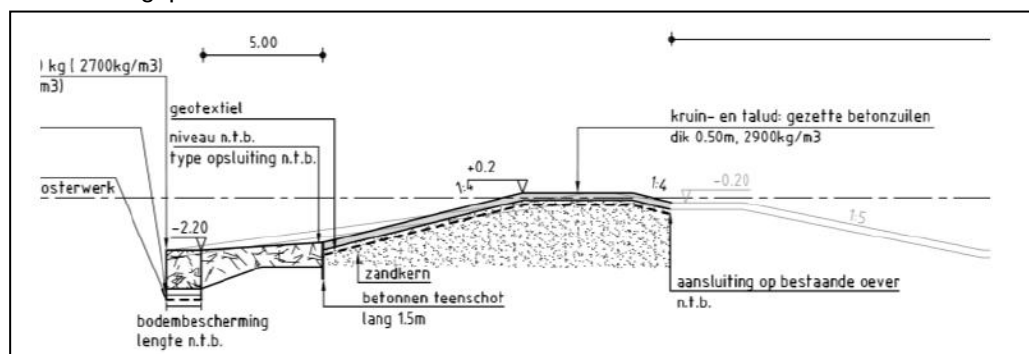
Het buitentalud heeft een helling 1:3, lopend van NAP +3 m tot NAP + 7,5 m (dijktafelhoogte). Zie onderstaande afbeelding voor een karakteristieke doorsnede: de volledige doorsneden zijn opgenomen in het projectplan kustversterking Katwijk, welke als bijlage aan dit bestemmingsplan is toegevoegd.

Karakteristieke doorsnede dijk-in-duin constructie

Uitwateringskanaal

Door de duin- en strandverbreding verschuift het huidige strandprofiel circa 50 m zeewaarts op ter hoogte van het uitwateringskanaal. De huidige layout van het uitwateringskanaal schuift in het ontwerp mee over deze 50 m. Ter plaatse van het huidige duinfront ligt het niveau van de bovenkant van de oevers rond NAP +5,0 m. Dit niveau schuift zeewaarts mee met de duinverbreding; een deel van de oevers van het huidige kanaal wordt daarom doorgezet tot NAP +5,0 m. Vanaf het nieuwe duinfront neemt het niveau richting de monding van het kanaal af tot NAP +0,2 m. Het verlengde uitwateringskanaal is grotendeels gebaseerd op het huidige kanaal. Dit houdt in dat het type bekleding van het huidige kanaal zeewaarts wordt doorgezet en waar nodig verbeterd. De bekleding op de huidige oevers bestaat uit gezette betonzuilen en natuursteen, de bodembescherming bestaat uit kraagstukken met stortsteen. De bekleding van het verlengde kanaal bestaat op de oevers uit gezette betonzuilen, de bodembescherming bestaat uit kraagstukken met stortsteen. De reden voor het toepassen van dezelfde bekleding is dat deze voldoet aan de optredende belastingen en praktisch is toe te passen. De gezette betonzuilen zijn verder 'publieksvriendelijk' te noemen: de oevers zijn beter begaanbaar in vergelijking met een bekleding van breuksteen. Deze werkzaamheden zijn mogelijk binnen het bestemmingsplan.

Dwarsdoorsnede Nieuw Uitwateringskanaal

4.2.3 Ruimtelijke effecten dijk- in duin

Beïnvloeding landschap

De lichte verbreding als gevolg van de kustversterking heeft nauwelijks effecten op de kustlijn. Er is wel effect op het landschappelijk hoofdpatroon. In de nieuwe situatie verandert het patroon van landschappen van oost naar west. In de huidige situatie is dat zee – strand – smalle duinen – dorp. Het patroon verandert in zee – strand – brede duinen – dorp.

Beïnvloeding zicht vanaf de woningen aan de Boulevard

Met de versterking van de kustverdediging door een duin of Dijk-in-Duin vóór de Boulevard aan te leggen neemt het zicht vanaf de woningen aan de Boulevard af. In principe geldt voor het zicht vanuit de woningen, hoe hoger en/of breder het duin, hoe meer de horizon verdwijnt, hoe negatiever de beïnvloeding.

Beïnvloeding zicht op zee vanaf de Boulevard

Vanaf de hogere delen van de Boulevard blijft de zee vanaf de Boulevard te zien. Vanaf het lage deel van de Boulevard en vanuit het centrum verdwijnt het zicht op de zee en het strand bij alle alternatieven.

Beïnvloeding relatie dorp en zee Katwijk

Een belangrijk effect is het verloren gaan van de directe relatie dorp – strand - zee als gevolg van de hoge en brede duinreep die in alle alternatieven ontstaat. De dan los van het dorp liggende strandpaviljoens (als horeca van het dorp), versterken dit effect. De mate van negatieve beïnvloeding wordt in principe groter naarmate:

- minder zee/branding/strand zichtbaar is.
- de loopafstand tussen dorp en strand toeneemt.
- het loopgemak (door hoogteverschillen en trappen) afneemt.

Dit geldt zowel vanaf de Boulevard, als vanuit de waaiervormige straten haaks op de Boulevard. Vanaf het strand blijft de Vuurbaak, hotel Savoy en de kerktoren op de achtergrond zichtbaar. Er worden uitkijkplekken gemaakt in het duingebied vanaf waar de zee waargenomen kan worden (zie inrichtingsplan paragraaf 4.4). Een goede bereikbare en herkenbare uitkijkplek, waar je vanzelfsprekend langs komt, herstelt de visuele relatie, en daarmee de deels relatie tussen het dorp en de zee. Daarnaast wordt een padennetwerk gemaakt dat Katwijk met het strand en de paviljoens verbindt.

Potenties voor ruimtelijke ontwikkeling

Het plan biedt naast de ontwikkeling van de nieuwe duinen veel ruimte voor ontwikkeling in Katwijk zelf. De beschermingszones uit de Legger met het restrictieve bouwbeleid komen namelijk veel verder zeewaarts te liggen. Hierdoor is er extra potentie voor ruimtelijke ontwikkeling in het bestaande bebouwde gebied.

4.2.4 Recreatieve aantrekkingskracht en ontwikkelingspotentie

De recreatieve aantrekkingskracht van het gebied voor recreatie neemt als gevolg van het plan toe. De duinenrij is aanzienlijk breder, maar een meter lager ten opzichte van de huidige situatie. Het zicht op zee is minder, maar blijft wel zichtbaar. De recreatieve aantrekkelijkheid neemt toe vanwege de inrichting van het nieuwe duingebied met paden, pleinen, speeltuinen en andere voorzieningen die ervoor zorgen dat er een breder productscala is in en om het bredere duingebied. Hierdoor

worden recreanten als het ware over het duin getrokken. Ook voor evenementen ontstaat meer ruimte. Het nieuwe duingebied is echter te klein om als zelfstandige bestemming voor fietstochten te functioneren en eigenlijk ook voor een middagje wandelen. In dat geval kiest de wandelaar eerder voor Berkheide, Wassenaar en andere bestemmingen.

Voorts neemt de aantrekkingskracht toe doordat er meer ruimte ontstaat voor recreatieve activiteiten: meer productaanbod en meer ruimtelijke beleving. In de tweede plaats zorgt de sterk toegenomen bereikbaarheid door de parkeergarage (direct op de plaats van bestemming) ervoor dat de infrastructuur naar de kust beter wordt gebruikt. En dat het verzorgingsgebied groter wordt: méér mensen uit een groter omliggend gebied kunnen binnen een kortere reistijd op hun bestemming zijn. De aantrekkingskracht en ontwikkelingspotentie is per saldo zeer positief vanwege de komst van de parkeergarage (zie paragraaf 4.3).

Beïnvloeding wonen en werken

De bebouwing langs de Boulevard wordt door de versterkingsmaatregelen niet aangetast. Wel wordt het zicht op zee vanuit de woningen aan de Boulevard ernstig beïnvloed en treedt er hinder op in de aanlegfase. Ook moeten de strandpaviljoens een andere plek krijgen die in elk geval verder van het centrum van Katwijk ligt dan in de huidige situatie (zie paragraaf 4.4).

Beïnvloeding voetgangersverkeer

De breedte van de duinzone neemt toe. De loopafstand voor voetgangers neemt hierdoor af. In het ontwerp is echter rekening gehouden om de aantrekkelijkheid zo groot mogelijk te maken.

4.2.5 Beïnvloeding cultuurhistorische waarden

Voor de Vuurbaak en de oude kerk verandert de ruimtelijke context sterk. Deze elementen zijn in karakter met de zee verbonden. Doordat het duin een stuk breder wordt, is dit als negatief beoordeeld. Ook de verandering van de context van de Boulevardbebouwing is negatief beoordeeld. De bebouwingslijn met de kenmerkende naoorlogse wederopbouwarchitectuur komt namelijk verder van zee te staan en is vanaf het strand niet of nauwelijks meer zichtbaar als karakteristiek cultuurhistorisch element. De overige cultuurhistorische elementen worden niet beïnvloed.

Consequentie voor het bestemmingsplan:

De waterkering zal in beheer komen van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Op basis van de Legger krijgt de waterkering een kernzone en een beschermingszone. De kernzone van de dijk is opgenomen d.m.v. de bestemming Waterstaat – Waterkering, waarmee tevens het gebruik van de gronden ten behoeve van kustversterking / dijk mogelijk is. De dijk zal tevens gebruikt worden ten behoeve van Recreatie – Duinen. Daarom is de tevens de bestemming Recreatie - Duinen toegekend waarbij (mede)gebruik voor recreatie mogelijk is. Het verrichten van aanleg- en bouwwerkzaamheden binnen de kernzone / beschermingszone is niet mogelijk zonder vergunning van Het Hoogheemraadschap van Rijnland te hebben, zulks ter bescherming van de waterstaatkundige belangen. Uitzondering hierop vormt de aanleg van de waterkering zelf (deze is dus zonder meer mogelijk).

De hoogte van de constructie bedraagt maximaal 7,75 m. Deze maat is opgenomen in de regels als maximale maatvoering. Daarbovenop zal beplanting en zand komen dat in de loop der tijd zal aangroeien. Het is daardoor niet mogelijk exact op de verbeelding aan te geven hoe hoog de dijk –in duin constructie en het daarboven gelegen duin maximaal zal zijn: het gaat om een golvend, steeds wisselend patroon dat mede afhangt van de hoogte van het aansluitend maaiveld (de Boulevard). Op het hoogteprofiel dat bij het projectplan kustversterking Katwijk behoort en dat de basis vormt voor de Legger zijn de hoogtes van zowel de dijk in duinconstructie en duinen na aanleg echter opgenomen. Daardoor ligt de hoogte van zowel de dijkconstructie als de duinen voldoende vast. Wel is voorzienbaar is dat deze hoogte nog verder zal aangroeien gedurende de tijd. De hoogte van bouwwerken, geen gebouw zijnde die op de kering komen te staan (zoals banken, masten, e.d.) wordt altijd gemeten vanaf het aansluitend maaiveld.

4.3 Ondergrondse parkeergarage

In het Visiedocument van de Brede structuurvisie Katwijk 2007-2020 (BSV) zijn de verkeersdoelen voor Katwijk vastgesteld. Een van die doelen is het voorzien in voldoende en efficiënte parkeervoorzieningen. Nader toegelicht stelt de BSV dat de parkeerdruk in bestaande wijken te hoog is. Bewoners zijn geneigd fout, hinderlijk of in groenstroken te parkeren, wegens het ontbreken van alternatieven. Vanuit deze perceptie is ook het onderdeel ‘parkeren’ in het Integraal Verkeers- en Vervoersplan Katwijk (IVVP, 2009) opgenomen.

Het parkeerbeleid van de gemeente Katwijk houdt rekening met de verwachte mobiliteitsgroei en de groei van het autobezit. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het feit dat in de bestaande woonwijken veelal slechts één parkeerplaats per woning beschikbaar is. Over het algemeen ligt het parkeerkengetal per woning rond de 1,8 en dat wijst dus op een hoge parkeerdruk in oude woonwijken. Dit geldt ook voor de woonwijken die dicht aan het toeristisch gebied van Katwijk aan Zee en het daarbij liggende winkelgebied grenzen.

Het gemeentebestuur heeft zich om bovenstaande redenen voorgenomen om telkens als er bouwactiviteiten plaatsvinden in dicht bebouwde gebieden te beoordelen of er ruimte is voor extra parkeergelegenheid. Dit is ook gedaan bij de planstudie voor de kustversterking van Katwijk. Hier liggen grote kansen om een parkeergarage te realiseren in gebied dat voorheen niet beschikbaar was.

Omvang parkeergarage / keuzen

De raad van Katwijk heeft op 14 juni 2012 een besluit genomen inzake de omvang en investering en integratie met de kustversterking. Op basis van de onderzoeken naar de parkeerbehoefte, de ruimtelijke capaciteit, de benodigde investering en de exploitatielasten, waarin overigens sprake is van enkele aannames, is een keuze gemaakt over de gewenste omvang van de parkeergarage en de bijbehorende investering en exploitatie. Besloten is tot een parkeergarage van ca. 680 plaatsen met 4 parkeerrijen over een lengte van ongeveer 500 meter en met een breedte van ongeveer 30 meter.

Een parkeergarage met een omvang van ca. 680 parkeerplaatsen biedt ruimte voor de parkeerplaatsen die verloren gaan als gevolg van de kustversterking, het opvangen van autonome groei, het verder autovrij maken van het centrum, het verlagen van de

parkeerdruk in de woonwijken en een deel van de behoefte aan nieuwe parkeerplaatsen als gevolg van de nieuwe ruimtelijke functies. Niet alle parkeerbehoefte zoals die voortvloeit uit het Masterplan, wordt gerealiseerd. Het Masterplan kent een hoog ambitieniveau, waarvan de vraag is of deze kan worden gerealiseerd binnen afzienbare termijn.

Het eindrapport 'Parkeren in de Zeewering' dd. 23 maart 2011 van Mobycon gaat uit van een viertal parkeerscenario's. De conclusie is dat afhankelijk van het te kiezen parkeerscenario minimaal 345 parkeerplaatsen (inclusief de compensatie van 192 parkeerplaatsen die komen te vervallen als gevolg van de aanleg van de kustversterking) en maximaal 1583 parkeerplaatsen (bij volledig realiseren Masterplan) nodig zijn. De gemeente gaat met de keuze voor ca. 680 parkeerplaatsen uit van ongeveer 50% van het realiseren van de maximale ambities uit het Masterplan. Dat houdt in dat wanneer deze 50% zijn gerealiseerd, de parkeergarage niet voorziet in het realiseren van het meerdere. Er zal dan t.z.t. een andere (parkeer) oplossing voor gevonden moeten worden.

Ligging

De parkeergarage kan alleen in het centrum van Katwijk gerealiseerd worden indien deze achter de nieuwe waterkering en voor de Boulevard komt te liggen. Voorwaarde daarbij is dat een parkeergarage alleen gerealiseerd mag worden achter een harde waterkering. Daarom is de aanleg van een parkeergarage alleen mogelijk in combinatie met één van de alternatieven, namelijk Dijk-in-Duin Katwijk binnendijks.

Lengte

De parkeergarage kan niet langer zijn dan de te realiseren dijk. De lengte van de dijk in duin wordt maximaal 850 meter, exclusief de aansluitconstructies op de bestaande waterkering. De lengte van de parkeergarage kan daarom niet langer zijn dan 850 meter. De begrenzing in de lengte, de keuze voor het aantal parkeerplaatsen en de breedte van de parkeergarage (zie onder) hebben geleid tot een ontwerp van de parkeergarage met een lengte van ongeveer 500 meter.

Breedte

De parkeergarage wordt tussen de Boulevard en de Dijk-in-Duinconstructie gerealiseerd. Uitgangspunt daarbij is dat de breedte zo beperkt mogelijk is. Hoe breder de parkeergarage, hoe verder de waterkering zeewaarts gesitueerd moet worden. Om het aantal gewenste parkeerplaatsen te realiseren is een parkeergarage nodig van vier parkeerrijen met een breedte van ongeveer 30 meter.

Hoogte

Belangrijk uitgangspunt bij het bepalen van de hoogte is dat de bovenkant van de parkeergarage niet boven de kruin van de Dijk-in-Duin mag uit komen. Zowel de kruin van de dijk als de bovenkant van de parkeergarage worden afgedekt met een duin en daarmee volledig ingepakt in de natuurlijke omgeving. De hoogte van de parkeergarage is ongeveer drie meter.

Aantal en locatie in- en uitgangen

Bij de ontwikkeling van de parkeergarage is gestreefd naar zoveel mogelijk spreiding van het verkeer over het gemeentelijk wegennet. Dit heeft te maken met de ligging van de Natura 2000-gebieden en de leefbaarheid van Katwijk aan Zee. Omdat zowel aan de noordkant als aan de zuidkant Natura 2000-gebieden zijn gelegen en omdat in

het centrum van Katwijk de verkeersdruk al hoog is, is het van belang om het verkeer van en naar de parkeergarage zoveel mogelijk te spreiden. De meeste spreiding wordt bereikt bij het realiseren van een parkeergarage met een in- en een uitgang aan zowel de noord- als de zuidzijde.

Op navolgende afbeelding is het voorkeursalternatief van de parkeergarage weergegeven. Het alternatief behelst een parkeergarage van ca. 680 plaatsen met 4 parkeerrijen over een lengte van ongeveer 500 meter en met een breedte van ongeveer 30 meter. Aan de noord- en zuidzijde van de parkeergarage is een in- en uitgang gepland. Op diverse punten worden stijgpunten gerealiseerd, waar men de parkeergarage per voet kan bereiken. Drie daarvan worden als „fullservice“ punt ingericht. Hierin komen onder andere betaalautomaten, toiletten, informatie- en andere voorzieningen. Daarnaast worden vier nooduitgangen gerealiseerd.

Voorkeursalternatief parkeergarage

Consequentie voor het bestemmingsplan

De parkeergarage is een 'gebouw' en als zodanig vergunningsplichtig. In het bestemmingsplan wordt het bouwen van een parkeergarage mogelijk gemaakt binnen het daartoe aangewezen aanduidingsvlak. Het vlak is ruim gelegd, zodat er enige flexibiliteit bestaat ten aanzien van de exacte situering en omvang. Tevens is in de regels vastgelegd dat de parkeergarage ondergronds moet zijn. Uitzondering hierop vormen inritten, toegangen, ventilatiekokers, e.d. die deels boven maaiveld uitsteken.

Behalve stijgpunten, in- en uitritten en andere ondergeschikte onderdelen is de parkeergarage dus niet zichtbaar vanaf het maaiveld. Het dak van de parkeergarage ligt nooit hoger dan de huidige boulevard, hierdoor veroorzaakt de garage geen hinder bij verbinding tussen dorp en strand. De stijgpunten voor voetgangers zijn gesitueerd nabij belangrijke duinovergangen en verblijfsplekken. Bij de vormgeving van de garage is er aandacht voor de relatie ondergronds-bovengronds en de historie van de Atlantikwall.

Het aantal inritten bedraagt twee, beide gesitueerd op de kopsen kanten. Hier liggen onder meer verkeerskundige overwegingen aan ten grondslag (zie paragraaf 5.2.1). De plekken van de inritten, fullservicepunten en stijgpunten zijn aangeduid op de verbeelding; op de gronden met de bestemming Recreatie – Duinen is geregeld is dat alleen ter plaatse van die aanduidingen de voorzieningen een inrit aanwezig mogen

zijn (voor zover de inrit wordt aangelegd op gronden met de bestemming Verkeer – Verblijfsgebied is dit zonder meer mogelijk op basis van de bestemming). Wel zijn de aanduidingsvlakken iets ruimer gelegd voor enige flexibiliteit ten aanzien de exacte plaats mocht daar tijdens de uitvoering aanleiding toe zijn. Daarbij is de maximale hoogte geregeld.

4.4 Ruimtelijke kwaliteit / Inrichtingsmaatregelen

De gemeente Katwijk heeft een Masterplan voor Katwijk aan Zee met bijbehorend inrichtingsplan in procedure. In deze toelichting wordt het inrichtingsplan beschreven. Het inrichtingsplan is als bijlage opgenomen bij dit bestemmingsplan.

In het Masterplan zijn de volgende ruimtelijke overwegingen aan de orde.

1. Behoud van het huidige (dorps)karakter

Katwijk aan Zee is een gemoedelijke, gezellige familiebadplaats. Een 'eiland' van rust in een drukke toeristische omgeving. Van oorsprong is het een oud knus Hollands vissersdorp met lage bebouwing en nauwe straten. Dat karakter is nog steeds voelbaar. De Boulevard is in eerste instantie een echte woonBoulevard en ontmoetingsplek voor het dorp. Pas in tweede instantie is het een plek voor horeca en toeristische bedrijvigheid. Katwijkers verblijven er graag: 'even een Boulevardje pikken' is wat veel Katwijkers al generaties lang doen.

De recente, hoogwaardige vernieuwing van de inrichting van de Boulevard wordt door velen als prettig ervaren. De ligging van het dorpscentrum in een lage kom, omgeven door hogere gebieden, draagt bij aan het intieme karakter van het dorp. Ook geeft het de diverse verblijfsplekken aan de Boulevard elk een eigen karakter en beleving. Aansluiting van de maatregelen op het karakter van het dorp en de uitstraling van de Boulevard is daarom een belangrijk uitgangspunt voor de kustversterking van Katwijk.

2. Zicht op zee en op het dorp

Vanuit de Boulevard en het dorp grenzend aan de Boulevard is de zee voortdurend en dominant aanwezig in de beleving. Verschillende perspectieven geven steeds weer andere zichten op zee, van intieme doorkijkjes tot panoramische uitzichten. Lopend op het noordelijke en zuidelijke deel van de Boulevard is de zee zichtbaar. In de kom is de zee ook vanuit de Voorstraat en via de strandopgangen goed zichtbaar.

Omgekeerd is vanuit het strand het dorp goed zichtbaar en dienen de kerk- en vuurtoren als belangrijke bakens in de oriëntatie op het strand. Vanuit de huidige bebouwing langs de Boulevard zien de bewoners van de onderste woonlaag over de duinenrij nog net de zee. Iedereen die hoger woont ziet de zee goed en de bovenste verdieping ziet zelfs de branding.

3. Afstand tot het strand

De afstand tussen het centrum van het dorp, de Boulevard en het strand is kort. Het strand is gemakkelijk te bereiken, zonder grote afstanden of hoogteverschillen. Ook hierdoor heeft het dorp een directe sterke relatie met de zee. Om deze relatie in stand te houden is zoveel mogelijk behoud van het zicht op zee en het zo klein mogelijk houden van de afstand tot het strand uitgangspunt in deze planstudie.

4. Ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden

Een groot deel van het oude dorp ligt buitendijks. Het oude dorp ligt immers in en op de waterkering. In dit gebied gelden bouwbeperkingen, waardoor de ontwikkelingsruimte beperkt is. Om ruimtelijke ontwikkelingen in het dorp en de Boulevardzone te creëren, worden de mogelijkheden in beeld gebracht om de waterkering te verplaatsen naar de zeezijde. Hierdoor komt het oude dorp binnendijks te liggen en nemen de ontwikkelingsmogelijkheden toe.

5. Parkeren

In het centrum van Katwijk aan Zee is behoefte aan meer parkeerplaatsen. Om in deze behoefte te kunnen voorzien wordt vooral gezocht naar extra mogelijkheden voor parkeren in het centrum of aan de koppen van de Boulevard. Veel meer 'blik' op de Boulevard is niet gewenst, omdat dit de aantrekkelijkheid en de verblijfsfunctie van de Boulevard verstoort. Het eventueel binnendijks brengen van Katwijk aan Zee (zie voorgaande punt) biedt ontwikkelingsmogelijkheden in het centrum. Zo ook voor eventuele aanleg van (ondergrondse) parkeergarages. Uitgangspunt is om mogelijke locaties hiervoor in beeld te brengen.

6. Groene verweving van strand en dorp

De nabijheid van het strand geeft het winkelcentrum een extra aantrekkingskracht. De strandpaviljoens ter hoogte van het centrum hebben naast een strandhorecafunctie ook een belangrijke functie als daghoreca voor het centrum. Omgekeerd vormen de winkels een uitje voor de strandgasten. Deze verweving is een belangrijke factor in de concurrentiepositie van Katwijk ten opzichte van omringende voorzieningencentra.

7. Strandpaviljoens

De strandpaviljoens staan op regelmatige afstand verspreid over het strand van Katwijk. De paviljoens aan de noord- en zuidzijde zijn meer op strandrecreatie gericht. Uitgangspunt is dat ze allemaal een plek krijgen in de nieuwe situatie en aan een strandopgang gekoppeld blijven. Verstoring van het uitzicht, eisen vanuit veiligheid en de natuur spelen hierbij een belangrijke rol. Vooral voor de paviljoens nabij het centrum is het wenselijk dat de afstand tot de Boulevard en het centrum zo klein mogelijk is.

8. Voorzieningen openbare ruimte

Voor het versterken van de ruimtelijke kwaliteit in Katwijk aan Zee is behoefte aan extra voorzieningen. Enkele van deze voorzieningen, zoals een openluchttheater en een dorpsplein, zijn opgenomen in het Inrichtingsplan Boulevard Katwijk aan Zee (2005). Dit plan is vastgesteld beleid dat ook zonder de kustversterking uitgevoerd zou worden. Er zijn ook voorzieningen die wel deel uitmaken van de alternatieven, zoals wandelpaden, speelplekken en zichtbalkons.

9. Ecologische verbinding en medegebruik

De smalle natuurstrook en het strand vormen een ecologische verbinding tussen de waardevolle natuurgebieden (Natura 2000) ten noorden en zuiden van Katwijk. Uitgangspunt is om deze ecologische verbinding te behouden en waar mogelijk te versterken. Waarbij wel nadrukkelijk ruimte is voor medegebruik. De wisselwerking tussen strand, duinenrij en dorp hoort bij het karakter van Katwijk aan Zee, zie voorgaande uitgangspunten.

Gelet hierop zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- De kuststrook blijft dorps, landschappelijk en op de verbinding tussen dorp en zee gericht;
- Het stratenpatroon van het dorp zal doorlopen in de duinovergangen en worden zodanig uitgevoerd dat hulpdiensten het strand kunnen bereiken;
- Extra brede duinovergangen zorgen bij de ‘hoofdaders’ van het dorp voor een comfortabele toegang van en naar het strand (Vuurbaakplein, Andreasplein, Voorstraat en Koningin Wilhelminastraat);
- De kuststrook krijgt een landschappelijk karakter;
- De overgang van de Boulevard naar de duinen wordt het huidige golvend duinlandschap zoveel mogelijk teruggebracht;

Boulevard

- Aan de Boulevard worden naast bestaande verblijf- en uitkijkpunten nieuwe informele verblijfsplekken toegevoegd;
- Een centraal plein bij de Voorstraat vormt het hart van de Boulevard;
- Inspiratie voor de vormgeving is de ontmoeting tussen land en zee.

Duinstrook

- De verbrede duinstrook krijgt een wandelpad van noord naar zuid gericht op duinbeleving en zicht op zee;
- Langs het pad bevinden zich bankjes, uitkijkpunten;
- Het pad voert langs voorzieningen in het duin (uitkijkpunt, evenementen terrein, zitplekken);
- Ter hoogte van het centrum wordt het pad verbreed tot duinboardwalk, dit markeert het centrum en biedt over de volle lengte zicht op zee.

Duinovergangen

- De duinovergangen liggen zo laag mogelijk, hierdoor ontstaan over de duinovergangen zichtlijnen op zee;
- De duinen tussen de duinovergangen kennen een golvende vorm en liggen daardoor hoger;
- De duinovergangen behoren tot 1 familie;
- De centraal gelegen duin overgang wordt extra breed en extra comfortabel voor een goede verbinding tussen dorp en strand;
- De duinovergangen ter hoogte van de het Vuurbaakplein, de Tramstraat en de Andreasstraat worden ook extra breed en comfortabel;
- Duinovergangen gaan in een vloeiende beweging over het duin, zichtlijnen worden zoveel mogelijk gespaard.

Strandbanket

- Het strand verplaatst door de kustversterking zeewaarts;
- De hoogte en breedte blijft gelijk;
- De paviljoens komen op een strandbanket te staan;
- Het strandbanket is minimaal 30 meter breed en loopt vanaf de afrastering langzaam naar de hoogwaterlijn;

Centrale overgang

- De centrale overgang bij de Voorstraat verbreedt aan de dorpszijde tot een pleinruimte en verbreedt tevens aan strandzijde tot een strandplein;
- Aan zeezijde staan beide centrale strandpaviljoens (jaarrond) aan het strandplein en mogen daar ook terrassen hebben;
- De overgang geeft ruimte om te zitten, voeten te wassen en/of te douchen;

Uitkijkpunt

- Het biedt uitzicht op zee en ruimte voor verblijf;
- De verbreding in de Boulevard biedt ruimte voor een standplaats voor kiosken;

Evenementen

- Evenementen op het strand zijn overal mogelijk; er is daarnaast een plaats aangewezen waar meerdaagse muziekevenementen mogen plaatsvinden (tijdelijk strandplein);
- Daarnaast is er in de duinen een plaats aangewezen waar kleinschalige evenementen in de vorm van een amfitheater mogen plaatsvinden: nabij restaurant De Zwaan. Op dit evenemententerrein wordt niet voorzien in meerdaagse muziekevenementen;
- Het evenemententerrein bij de Zwaan ligt in een verlaagd deel van de duinen;
- Op dagen zonder evenementen is het een verblijfsplek met ruimte voor spelen en mogelijkheid tot fietsparkeren;
- In de verharding van het plein wordt een patroon opgenomen dat verwijst naar belangrijke historische gebeurtenissen uit de Katwijkse geschiedenis;

Verblijfsplekken

- Verblijfsplekken aan de Boulevard staan in vormtaal en materiaalgebruik in relatie met het hoofdplein bij de Voorstraat;
- Er is ruimte voor verblijf en spelen;
- De stijpunten van de parkeergarage zijn hier gesitueerd;
- Verblijfsplekken aan de Boulevard staan in vormtaal en materiaalgebruik in relatie met het hoofdplein bij de Voorstraat;
- Er is ruimte voor verblijf en spelen;
- De stijpunten van de parkeergarage zijn hier gesitueerd;
- Ten noorden van restaurant De Zwaan komt een speelplein dat deels overloopt in de duinen;

Overig

- De voetgangersentrees van de parkeergarage zijn gelegen aan de belangrijkste duinovergangen en verblijfsplekken;
- Nooduitgangen worden ontsloten via het duinpad;
- Fietsparkeren aan de Boulevard blijft mogelijk, gelijk aan de huidige situatie;
- Op een tweetal plaatsen wordt in het duin een bufferparkeerplaats voor fietsers en brommers gemaakt om tijdens piekdrukke voldoende capaciteit te bieden;
- Een extra brede 'berm' langs de duinovergangen en een stevige afscheiding van paal en draad moet ervoor zorgen dat tijdens piekdrukke ook langs de duinovergangen fietsen gestald kunnen worden zonder doorgaand (calamiteiten)verkeer te hinderen;
- Op het evenemententerrein bij restaurant de Zwaan is tevens parkeren op maaiveld toegestaan evenals een kunstatelier;

- Langs de Boulevard zijn meerdere standplaatsen voor verplaatsbare kiosken in te passen (afhankelijk van de vraag).

Consequenties voor het bestemmingsplan:

Niet alle genoemde inrichtingsmaatregelen behoeven exact op de verbeelding te worden opgenomen. Een functie met een geringe ruimtelijke impact kan binnen een bepaalde bestemming worden toegestaan op basis van de regels. De exacte plaatsbepaling op de verbeelding kan achterwege blijven.

De Dijk-in-Duin krijgt de bestemming Recreatie - Duinen en de dubbelbestemming Waterstaat-Waterkering. Een nadere aanduiding van de plaats waar strandopgangen, wandelpaden, straatmeubilair, uitkijkplaatsen e.d. moeten komen is weggelaten. De ruimtelijke impact van de exacte plek van deze functies is niet groot. Het is hierdoor mogelijk binnen de bestemming wandelpaden aan te leggen ten einde een korte afstand tussen dorp en strand te behouden. Ook de strandopgangen kunnen binnen de bestemmingen worden gerealiseerd.

Op de Boulevard (bestemming Verkeer - Verblijfsgebied) wordt het mogelijk kiosken te realiseren, uitkijkplekken met bijbehorend straatmeubilair en speelplekken. Hiermee blijft de Boulevard een aantrekkelijke plek om te vertoeven. De plek van de diverse elementen wordt vrijgelaten binnen de bestemming. Het bestemmingsplan maakt het zodoende mogelijk de Boulevard in te richten met een dorps karakter en hoogwaardige openbare voorzieningen en kan het zicht op zee worden gerealiseerd, bijvoorbeeld door uitkijkplekken te realiseren.

Het strand krijgt de bestemming Recreatie – Strand, waarbinnen de diverse functies op het strand kunnen worden gerealiseerd.

Teneinde het ecologisch medegebruik van de strandstrook te beschermen wordt slechts recreatief medegebruik toegestaan. Deze vorm van gebruik betreft altijd dagrecreatie (vooral wordt bedoeld wandelen en liggen op het strand) en vraagt geen specifiek ruimtegebruik of grote voorzieningen. Daardoor kunnen geen -op de ecologische waarden grote overlast veroorzakende- activiteiten plaatsvinden.

Ten aanzien van de strandpaviljoens evenals de economische verwevenheid met het dorp zie navolgende paragraaf.

4.5 Verplaatsing van functies

Zoals aangegeven in hoofdstuk 3, bevindt zich op dit moment op het strand een aantal strandgerelateerde functies. Het strand wordt niet alleen gebruikt voor extensieve dagrecreatie, tevens zijn er (in het zomerseizoen) paviljoens, reddingsposten en een politiepost en watersportverenigingen aanwezig. Bij deze functies zijn de volgende ontwikkelingen aan de orde.

4.5.1 Paviljoens en strandhuisjes

De paviljoenhouders hebben verzocht om een uitbreiding van het exploitatievlak naar 1.000 m². Daarvan willen zij 600 m² kunnen gebruiken voor bebouwing en 400 m² voor terras. Er zijn diverse oorzaken voor deze behoefte aan meer ruimte.

Ten eerste het veranderende karakter van strandpaviljoens in het algemeen. In plaats van een gelegenheid waar alleen het nuttigen van een consumptie mogelijk is, worden

strandpaviljoens steeds meer volwaardige horecagelegenheden. Verder speelt de houding van de strandbezoeker een rol. Deze kiest steeds vaker voor kwaliteit, comfort en uitstraling. Een derde oorzaak betreft de functieverbreiding van de paviljoens. Naast horecagelegenheid fungeren strandpaviljoens tegenwoordig ook als ruimte waarin workshops, congressen, evenementen of wellness activiteiten plaatsvinden. Een laatste oorzaak is de strengere regelgeving. Horecagelegenheden zijn hierdoor meer ruimte kwijt aan bijvoorbeeld toiletten, opslagruimte, koeling en werkruimte. Al deze oorzaken leiden tot een veranderd ruimtebeslag van de strandpaviljoens.

De ontwikkelingen in de paviljoens zijn uit te splitsen in twee vragen die onderbouwd dienen te worden: in hoeverre is het gewenst jaarrond te exploiteren en in hoeverre is het stedenbouwkundig / ruimtelijk gewenst meer ruimte toe te staan in oppervlak? Allereerst wordt ingegaan op de mogelijkheden voor uitbreiding; daarna op het aspect jaarrondtoerisme.

Uitbreiding van strandpaviljoens

De zee en het strand zijn de thema's, waar de gemeente Katwijk door de eigen burgers en buitenstaanders het meest mee worden geassocieerd. Dit blijkt uit een imago-onderzoek van Motivaction 2008. Het strand is één van de (zo niet) belangrijkste trekkers voor het toerisme in Katwijk. De strandpaviljoens voorzien in een voor deze belangrijke doelgroep belangrijke behoefte aan horecavoorzieningen. Mede door het toerisme is in het zomerseizoen de druk op de ruimte van het strand van Katwijk groot. Naast de strandpaviljoens staan er in deze periode bouwwerken ten behoeve van de watersportvereniging, de (voor Katwijk kenmerkende) strandcabines en de bij de meest noordelijke en zuidelijke paviljoens strandhuisjes. Met deze ruimte moet zorgvuldig worden omgegaan.

Verzoek

Op 8 januari 2010 heeft de Katwijkse Vereniging van Strandexploitanten, een formele aanvraag bij het college ingediend voor de verruiming van de oppervlaktemaat van de Katwijkse strandpaviljoens met een maximale oppervlakte van 1.000 m², waarvan 600 m² voor opstallen en 400 m² voor (onoverdekt) terras. Naast uitbreiding van de paviljoens is er de behoefte tot uitbreiding van de strandhuisjes. Daarbij is er zowel behoefte aan uitbreiding van het aantal strandhuisjes op de strandvakken waar ze nu al zijn toegestaan als uitbreiding van het aantal strandvakken waarop strandhuisjes zijn toegestaan.

De verschillende belangen bij dit vraagstuk zijn:

Toeristisch belang

Zoals aangegeven wil de gemeente het strandtoerisme in Katwijk bevorderen. Het streven is er op gericht om gedurende het gehele jaar het strand aantrekkelijk(er) te maken voor verschillende categorieën van mensen, zoals:

1. bezoekers, die al dan niet in gezinsverband op het strand willen recreëren;
2. bezoekers of toeristen, die niet alleen gedurende een dagdeel naar het strand gaan, maar ook een winkel of een nadere voorziening van cultureel-maatschappelijke aard in het centrum bezoeken;
3. bezoekers, die even op het strand willen zijn om 'uit te waaien' en bijvoorbeeld tegelijkertijd hun hond willen uitlaten, en diverse soorten watersporters.

Bij het streven naar een aantrekkelijk(er) strandtoerisme in Katwijk horen hoogwaardige strandpaviljoens. Strandpaviljoens zijn niet langer uitsluitend gelegenheden voor het nuttigen van één of meer consumpties ter plaatse, maar zijn inmiddels uitgegroeid tot volwaardige horeca-instellingen.

Er is hier sprake van een landelijke trend. In toenemende mate willen strandpaviljoens zich meer onderscheiden en groter worden. Dit blijkt bijvoorbeeld uit onderzoek van Van Spronsen & Partners, 'De zon schijnt op de strandpaviljoens aan de Nederlandse Kust, 2008'. Diegenen, die het strand en de op het strand aanwezige voorzieningen, waaronder strandpaviljoens, bezoeken kiezen bewust voor uitstraling, inrichting, locatie, prijsniveau en activiteiten. Steeds meer strandbezoekers wensen een betere kwaliteit van de dienstverlening van de kant van strandpaviljoenhouders.

Belang paviljoenhouders

Ook de paviljoenhouders zelf streven naar een kwalitatief goede dienstverlening. Paviljoenhouders hebben behoefte aan extra ruimte/ oppervlakte om hun inmiddels tot volwaardige horeca-instelling uitgegroeide bedrijf op een financieel-economisch gezonde wijze te kunnen exploiteren. Door de toegenomen regelgeving voor horeca-instellingen hebben horecaondernemers (in dit geval de strandpaviljoenhouders) meer ruimte nodig voor ondersteunende voorzieningen, waardoor de bruto oppervlakte van de strandpaviljoens wellicht gelijk blijft, maar de verkoopoppervlakte afneemt. Door de toegenomen regelgeving is steeds meer verkoopruimte verloren gegaan en veranderd in werkruimte, toiletruimte en opslag. Om deze redenen hebben kustgemeenten de oppervlaktemaat voor paviljoens verruimd, zoals Bergen (750 m²), Noordwijk (1.000 m²) en Schouwen Duiveland (900 m²).

Bovendien worden in toenemende mate in strandpaviljoens (besloten) feesten en partijen gehouden. Deze (besloten) feesten en partijen 'op een strandlocatie' zijn erg in trek. Zie bijvoorbeeld: 'Trends en ontwikkelingen op het strand', adviesbureau Van Spronsen & Partners, Leiderdorp 2008. Van Spronsen & Partners constateren dat strandexploitanten niet alleen zijn uitgegroeid tot volwaardig horecabedrijf, maar dat zij ook - en in toenemende mate - speciale producten en diensten aan bepaalde categorieën van strandbezoekers aanbieden, zoals: yogaworkshops en massages (gezondheid en ontspanning), kitesurfing en brandingkajakken (bijzondere sportactiviteiten) of een uniek congres en teambuilding op het strand (bedrijvendagen).

Ruimtelijk belang

Aan de andere kant is het streven er ook op gericht om het strandtoerisme en de daarbij behorende voorzieningen, waaronder de strandpaviljoens 'beheersbaar' te houden. Katwijk is een aantrekkelijke gezinsbadplaats en moet dit blijven. De paviljoens dienen voorts niet voor onevenredige overlast te zorgen. Tot slot is een belangrijke overweging dat uitbreiding op gespannen voet kan staan met het open beeld op het strand en de dreiging van 'dichtslibbing', zulks zeker ook gezien in combinatie met de jaarrondfaciliteiten die geboden gaan worden.

Gelet op het toeristisch belang, de wettelijke milieu- en hygiëneregels en de bereidheid tot investeren bij de paviljoenhouders wordt een verruiming als gewenst en zelfs noodzakelijk beschouwd. Echter, om tegemoet te komen aan de wens van de

paviljoenhouders tot 1.000 m² en het plaatsen van strandhuisjes is het tevens noodzakelijk stedenbouwkundige randvoorwaarden te koppelen aan de verruiming, zodat de verruiming stedenbouwkundig en ruimtelijk goed ingepast kan worden.

Uitgangspunt voor de verruiming

Het huidige exploitatievlak van maximaal 600 m² wordt verruimd naar 1.000 m². Van het exploitatievlak mag maximaal 60% worden bebouwd: de totaaloppervlakte aan gebouwen en overdekt terras mag deze 600 m² niet overschrijden. De overgebleven niet-bebouwde ruimte (40% = 400 m²) mag alleen benut worden voor exploitatie van een onoverdekt terras. Een onoverdekt terras is een volledig openluchtterras, voorzien van tafels, banken, stoelen, en/of parasols. Het onoverdekte terras kan afgebakend worden met vrijstaande terrasschermen die niet overdekt mogen worden.

De verruimde oppervlaktematen geven slechts een maximum aan. Het staat de strandpaviljoenhouder uiteraard volledig vrij om de huidige maten van zijn paviljoen te behouden, mits binnen de hiervoor gestelde maatvoering en oppervlakten.

De verruiming wordt toegestaan onder de volgende voorwaarden:

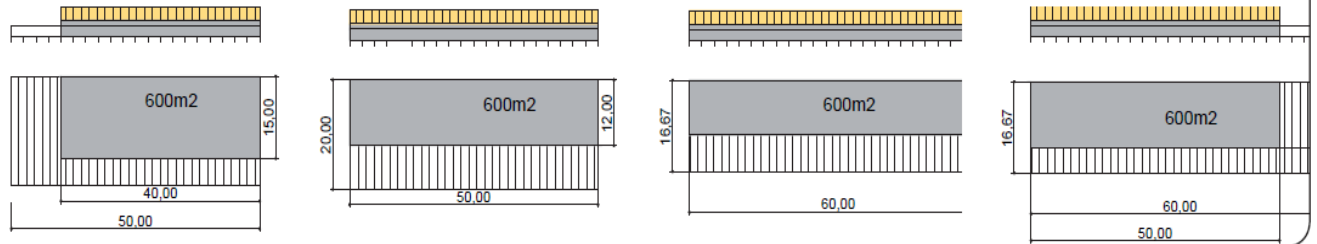
Stedenbouwkundige randvoorwaarden

In een studie stedenbouwkundige randvoorwaarden², als bijlage toegevoegd bij dit bestemmingsplan, heeft de gemeente de stedenbouwkundige inpassing van de paviljoens en de strandhuisjes onderzocht. Bij de beoordeling van de bouwmogelijkheden voor de paviljoens en de strandhuisjes gaat het in hoofdzaak om een streefbeeld voor de verhouding tussen onbebouwd en bebouwd gebied. Vanaf de Boulevard gezien ligt de bebouwing verscholen achter de duinen, alleen de vlaggenmasten steken boven de duintoppen uit. De bebouwing zelf is alleen zichtbaar via de doorkijken die de strandopgangen bieden. Toch is een zekere mate van openheid wenselijk en dient er een zekere afwisseling van onbebouwde en bebouwde ruimte te komen. Een volledig dichtgebouwd strand waarbij paviljoens en strandhuisjes aaneengeschaald staan over de volle lengte van de strandreep tast de kleinschaligheid aan en leidt tot een onwenselijk ruimtelijk beeld vanaf het strand gezien. Als criterium voor de beoordeling van de bouwmogelijkheden geldt daarom de verhouding tussen onbebouwde en bebouwde ruimte, gezien vanaf het strand.

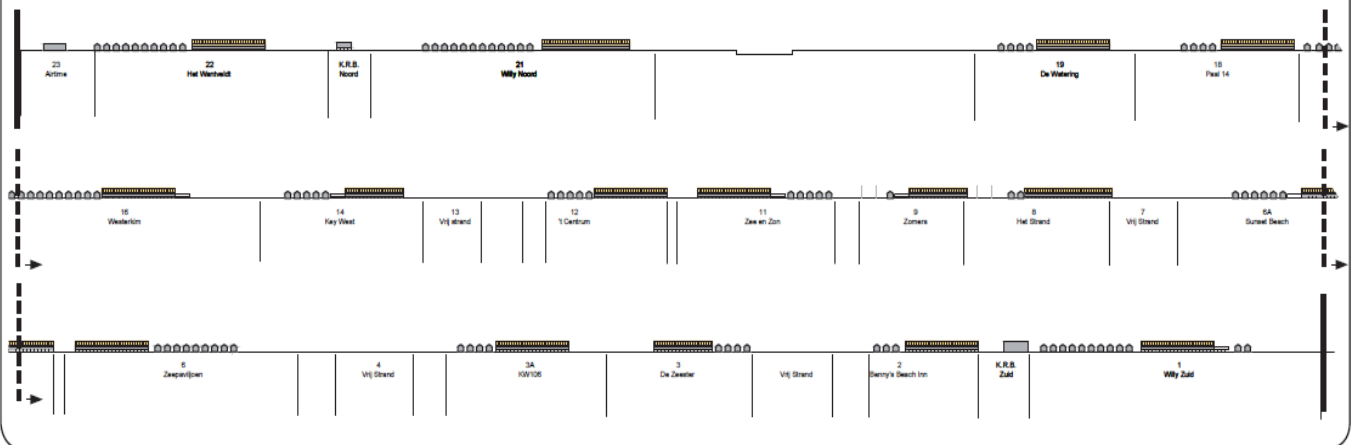
Gelet op bovenstaande is voor een situatie gekozen met paviljoens van 1.000 m² (waarvan 600 m² voor bebouwing) en de voorwaarde om op alle verhuurde strandvakken een vast deel van de breedte van het strandvak open te houden en op het overige deel daarvan wel bebouwing toe te staan. De aanzichten laten de verhouding tussen bebouwde en onbebouwde ruimte zien. Daarbij is het aanzicht genomen vanaf het strandvak van de Kitesurfvereniging Airtime in het uiterste noorden tot en met het strandvak van strandpaviljoen Willy Zuid in het uiterste zuiden. Het strandvak van watersportvereniging Skuytevaart is buiten het aanzicht gelaten vanwege de relatief grote afstand en beperkte aanwezigheid van bebouwing.

² Stedenbouwkundig advies strandbebouwing Katwijk aan Zee, SAB, 2010

toegepaste paviljoens:

aanzicht: verhouding bebouwing / open ruimte

Aanzicht paviljoens/ strandhuisjes 2011

Huidige situatie

De conclusie luidt dat uitbreiding van de paviljoens naar 1.000 m² geen onverantwoord nadelige impact heeft op het ruimtelijk beeld van het strand mits voldaan wordt aan een aantal voorwaarden. De toename aan gevellengte is slechts een fractie van de lengte van het strand en tast de verhouding bebouwd / onbebouwd niet aan. Er is daarom een acceptabel compromis gevonden tussen veel mogelijkheden bieden enerzijds en open ruimte houden anderzijds.

Nieuwe situatie

Na de kustversterking zal er een strandreep van vergelijkbare lengte zijn. Wellicht vindt er na de kustversterking een andere verdeling van de strandvakken en van de exacte locaties van de paviljoens in de aanzichten plaats. Die exacte situatie is op dit moment echter nog niet bekend. De totale breedte van de strandvakken zal echter niet noemenswaardig toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Voor de situatie na kustversterking is daarom eenzelfde verhouding tussen bebouwd en onbebouwd het wensbeeld.

Voor zowel bestaande als nieuwe situaties gelden de volgende voorwaarden:

Strandvakken

- 25% van de breedte van het strandvak dient uit aaneengesloten open ruimte te bestaan;
- 75% van de breedte van het strandvak mag gebruikt worden om onder de in deze notitie geformuleerde randvoorwaarden strandbebouwing te realiseren;

- maximaal 75% van het strandvak mag worden bebouwd (de vrije ruimte tussen strandhuisjes meegerekend bij de bebouwde oppervlakte);

Paviljoens

- De paviljoens hebben een maximale oppervlakte van 1000 m²;
- Van deze 1000 m² mag 600 m² bebouwd worden, zijnde een totaaloppervlakte voor gebouwen, zoals een paviljoen, keuken, sanitair, berging, overige units en zeecontainers en (semi-)overdekte terrasruimte. Met semi-overdekt terras wordt bedoeld: een beweegbare, niet-permanente terrasoverkapping c.q. demontabele dakconstructie, die tegen een paviljoenbebouwing is gemonteerd en (delen van) het terras volledig overspant en afsluit c.q. kan afsluiten;
- De overige 400 m² mag gebruikt worden voor een onoverdekt terras, zijnde een volledig en permanent openluchterras, voorzien van tafels/ banken, stoelen/ bedden en parasols. Het onoverdekte terras kan afgebakend worden met vrijstaande terrasschermen, die niet overdekt mogen worden;
- De maximale goothoogte bedraagt 3 meter, de maximale nokhoogte 5 meter;
- Voor een strook langs de Boulevard geldt bovendien een maximale hoogte van NAP +9,5 m;
- De maximale lengte van het totale paviljoen bedraagt 60 meter;
- De maximale breedte van het totale paviljoen bedraagt 25 meter;
- De maximale lengte van de bebouwing bedraagt 60 meter;
- De maximale breedte van de bebouwing bedraagt 20 meter.

Hoofdmassa

- Er is sprake van één hoofdvolume, eventuele aan- of bijgebouwen zijn altijd ondergeschikt aan dit hoofdvolume;
- De bebouwing bestaat altijd uit een bouwlaag die is voorzien van een flauwe kap;
- Toegestane kapvormen zijn zadeldaken en lessenaardaken;
- Dakhellingen tussen de 15 en 45 graden zijn toegestaan;
- De nokrichting is (nagenoeg) parallel aan de duinvoet.

Oriëntatie & positionering

- Het paviljoen ligt altijd met de lange zijde parallel aan de duinvoet;
- Het paviljoen ligt op een afstand van minimaal 3 en maximaal 8 meter uit de afrastering langs de duinvoet (dit geldt voor de seizoensgebonden situatie; indien jaarrond wordt geplaatst, geldt deze voorwaarde niet omdat het Hoogheemraadschap van Rijnland als voorwaarde voor jaarrond stelt dat de bebouwing gebouwd wordt op minimaal 8 meter uit de afrastering);
- Het paviljoen ligt op een afstand van minimaal 5 meter van aangrenzende strandhuisjes;
- Het paviljoen ligt op een afstand van minimaal 10 meter van een aangrenzend ander paviljoen;
- Ruimten voor opslag zijn ofwel in het hoofdvolume geïntegreerd ofwel aan de achterzijde van het hoofdvolume gepositioneerd;

Strandhuisjes

- Per strandvak zijn de afmetingen van de strandhuisjes gelijk;
- De maximale bebouwingsoppervlakte bedraagt 35 m² per strandhuisje;
- De maximale goothoogte bedraagt 3 meter, de maximale nokhoogte 4,5 meter, gemeten vanaf het vloerpeil;

- Voor een strook langs de Boulevard geldt bovendien een maximale hoogte van NAP +9,5 m;
- De maximale lengte van een strandhuisje bedraagt 10 meter;
- De maximale breedte van een strandhuisje bedraagt 3,5 meter.

Hoofdmassa

- De strandhuisjes hebben per strandvak een gelijke hoofdmassa;
- Er is sprake van één hoofdvolume, er zijn geen aan- of bijgebouwen toegestaan;
- De bebouwing bestaat altijd uit een bouwlaag die is voorzien van een flauwe kap;
- Dakhellingen tussen de 25 en 45 graden zijn toegestaan;
- De nokrichting is haaks op de duinvoet.

Oriëntatie & positionering

- Per strandvak staan de strandhuisjes op gelijke afstand van elkaar en van de duinvoet;
- Er is één rij strandhuisjes parallel aan de duinvoet toegestaan. Een rij is een reeks strandhuisjes die in 1 min of meer rechte lijn min of meer parallel langs de duinvoet loopt (zie navolgende afbeelding);
- De strandhuisjes liggen altijd met de lange zijde haaks op de duinvoet;
- De strandhuisjes liggen op een afstand van minimaal 3 en maximaal 8 meter uit de afrastering langs de duinvoet;
- De strandhuisjes liggen op een afstand van minimaal 5 meter van een aangrenzend paviljoen;
- De strandhuisjes liggen op een afstand van minimaal 3 meter van een aangrenzend strandhuisje;
- De entree van de strandhuisjes bevindt zich aan de zeezijde.

Binnen deze randvoorwaarden zijn de strandvakken vrij in te richten en is sprake van een stedenbouwkundig zorgvuldige inpassing. In de stedenbouwkundige studie (zie bijlage) zijn –ter verduidelijking en inspiratie- zes mogelijke invullingen van een strandvak van 160 meter breed, die voldoen aan deze randvoorwaarden, gegeven.

Aanvullende voorwaarden:

Voor paviljoenhouders is het gewenst dat bezoekers zicht hebben op het paviljoen vanaf de Boulevard. Omdat boulevards veelal gelegen zijn bij strandopgangen ontstaat op die manier vaak een zichtlijn op (een deel van) het paviljoen. Voorts kan men door het plaatsen van vlaggenmasten de aandacht trekken. Gelet op de hoogte van het zandbanket, de paviljoens en de nieuwe waterkering zal bovendien een klein deel van het dak van het paviljoen uitsteken boven de waterkering. Het is gewenst deze niet te veel te laten uitsteken boven de waterkering in verband met het vrije zicht op de horizon. Bepaald is daarom dat de hoogte van de paviljoens maximaal NAP + 9,5 m mag bedragen. Het gaat alleen om de paviljoens op het nieuwe zandbanket van NAP +4,5 m; dit is op de verbeelding met een zone aangeduid.

Consequentie voor het bestemmingsplan:

De planning voor de uitvoering van het projectplan kustversterking Katwijk is op dit moment: aanvang uitvoering eind 2013, oplevering eind 2015³. Dit houdt in dat in

³ Stand van zaken kustversterkingsplan notitie Hoogheemraadschap, 7 december 2010

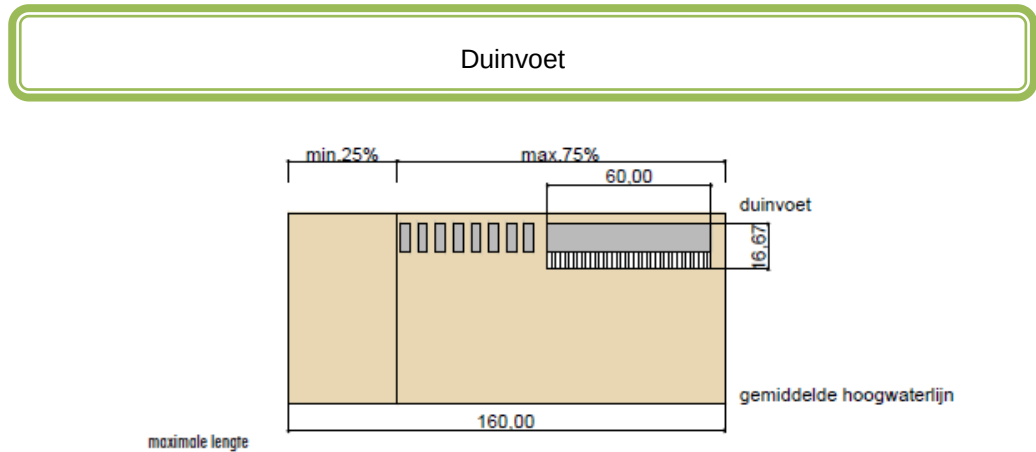
2013 de huidige situatie leidend is en als zodanig ter plekke moet kunnen functioneren. Het is een bestuurlijke wens de uitbreidingswens van de paviljoenhouders reeds in deze jaren te faciliteren. Het gegeven dat vanaf eind 2013 dat niet meer kan op de huidige situatie doet daar niet aan af. Gelet op het demontabele karakter van de paviljoengebouwen kunnen deze immers prima nu al gerealiseerd worden, gedemonteerd en verplaatst naar de nieuwe plek nadat het projectplan kustversterking Katwijk is uitgevoerd.

Daarom zijn de paviljoens (alsmede de overige bebouwing en gebruiksvormen op het strand) ook voor wat betreft de huidige situatie weliswaar positief bestemd maar met een uitsterfconstructie. Dat houdt in dat wanneer het gebruik gedurende een bepaalde periode is beëindigd daarmee de bestemming komt te vervallen. Zodoende komt te zijner tijd het bestemmingsplan in overeenstemming met de nieuwe situatie, maar kunnen de huidige functies tot die tijd tevens blijven bestaan.

De ruimtelijk relevante voorwaarden zijn opgenomen in de regels. Enkele voorwaarden zoals benoemd in het stedenbouwkundige advies (zie bijlage) bevinden zich op het vlak van de redelijke eisen van welstand en zijn dus niet opgenomen in de regels. Het gaat om die voorwaarden die toezien op een juiste geleding van het volume. Een exacte situering van de paviljoens in dit bestemmingsplan is achterwege gelaten. Daartoe dient immers de indeling in strandvakken die de gemeente hanteert.

De hoogte van de diverse bebouwing wordt gemeten direct aansluitend op het laagste aansluitend afgewerkt (=huidig) maaiveld (=hoogte zandbanket). De hoogte van het strand kan fluctueren. De kustlijn kan daarom niet als peil worden gehanteerd. Maar ook de voorzijde van een paviljoen kan al een lager niveau van het strand hebben dan de achterzijde. Door het laagste punt te nemen, ontstaat geen strijd met het bestemmingsplan en het wensbeeld t.a.v. hoogtes. Aanvrager dient een dwarsdoorsnede te overleggen om aan te tonen waar dat laagste aansluitend maaiveld zich op dat moment bevindt. Aanvullend wordt bepaald dat de hoogte niet hoger mag zijn dan NAP + 9,5 m in de zone langs de nieuwe duinenrij.

Geregeld is voorts de verhouding bebouwd / onbebouwd. Van belang is dat minimaal 25% van het aanduidingsvlak, aaneengesloten onbebouwd moet zijn. Deze wordt gemeten loodrecht op de duinvoet. Zie navolgende afbeelding.

Wijze van meten

Nieuwe situatie:

Zoals aangegeven, is de exacte plek van de nieuwe strandvakken nog niet bekend. Reden hiervoor is dat de indeling van het strand (onder meer) samenhangt met de plek waar de nieuwe strandafgangen komen. Dat is op dit moment niet nauwkeurig 'op de meter' bekend. Het wordt ook niet ruimtelijk relevant geacht dit exact te regelen. De randvoorwaarden voor een goede stedenbouwkundige inpassing zijn voor de huidige en nieuwe situatie gelijk, echter de exacte indeling van het strand in strandvakken is momenteel dus nog niet bekend (uitzondering vormt de Zwaan die op de huidige locatie blijft (zie paragraaf 4.5.4). Nadere bepalingen, voorwaarden of regels worden niet noodzakelijk geacht, daar de gemeente alle gronden verhuurt en vanuit de eigendomspositie voldoende sturing kan geven aan de gewenste ontwikkelingen.

Aan de voorwaarden van de provincie (ze paragraaf 2.2.4) wordt voldaan:

- De bebouwing ondersteunt het recreatieve karakter van de kust;
- De bebouwing is gemakkelijk verwijderbaar (dit wordt expliciet in de regels als voorwaarde gesteld);
- De bebouwing vormt geen belemmering voor het onderhoud, de veiligheid of de versterking van de aanwezige waterkeringen (indien een paviljoen jaarrond wil exploiteren is advies nodig van de waterbeheerder; het niet jaarrond plaatsen is bij recht mogelijk waarbij –in overleg met het Hoogheemraadschap van Rijnland- in het bestemmingsplan enige voorwaarden zijn opgenomen in de regels ter bescherming van de waterkering). Daarbij wordt opgemerkt dat een aantal voorwaarden niet via het bestemmingsplan worden geregeld, maar via de Keur.

4.5.2 Jaarrond paviljoens

Jaarrondtoerisme komt er- kort gezegd - voor exploitanten van strandpaviljoens op neer, dat zij niet alleen gedurende de zomermaanden (het seizoen loopt van 1 maart tot 1 november), maar gedurende het gehele jaar hun bedrijf kunnen uitoefenen. Jaarrondtoerisme of jaarrondexploitatie is een vorm van bedrijfsexploitatie. Het streven van Katwijk is om jaarrondtoerisme in Katwijk te realiseren; bij voorkeur

gezamenlijk met de geplande kustversterking vanaf 2013. Vanuit het oogpunt van milieu, openbare orde en veiligheid en toerisme (vrijwel) bestaan geen bezwaren tegen jaarrondtoerisme.

Wat het aspect milieu betreft, is het van belang dat de exploitanten van strandpaviljoens aan de op hen van toepassing zijnde milieuwet- en regelgeving voldoen; vooral aan het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (BARIM; het Activiteitenbesluit).

De introductie van jaarrondtoerisme van strandpaviljoens kan ertoe leiden dat er meer personen op het strand verblijven dan bij seizoensgebonden exploitatie. Deze toename van bezoekers op het strand kan ertoe leiden dat de openbare orde en veiligheid op het strand onder druk komen te staan. Of dit ook daadwerkelijk zo is, hangt af van enkele variabele factoren, zoals: het aantal strandbezoekers, het al dan niet verstrekken van alcoholische dranken door strandpaviljoenhouders aan adolescenten/ strandbezoekers, de mate van gemeentelijk en politieel toezicht, de verlichting op het strand en dergelijke. Gelet op het feit dat het aantal incidenten op het strand en in de directe omgeving van de strandpaviljoens te verwaarlozen is wordt geen aanleiding gezien om van invoering van jaarrondtoerisme af te zien. De sluitingstijd wordt door de gemeente geregeld in een vergunning. Daarvan mag een aantal keer per jaar worden afgeweken ten behoeve van feesten en partijen. Op deze manier kunnen de horeca-activiteiten zorgvuldig worden ingeperkt.

Wat het aspect toerisme en recreatie betreft, past de invoering van jaarrondtoerisme in het door de gemeenteraad op 18 februari 2010 vastgestelde Toeristisch Recreatief Actieplan. De gemeenteraad heeft hier gekozen voor een combinatie van enerzijds fors inzetten op verblijfsrecreatie en anderzijds fors inzetten op de regio. Dit betekent concreet dat de gemeente meerdaagse verblijfsmogelijkheden zal creëren voor diverse soorten toeristen, die niet alleen gedurende een dagdeel naar het strand gaan, maar ook een winkel of een andere voorziening van cultureel-maatschappelijke aard in het centrum bezoeken. In dit beeld/ scenario past ook de invoering van jaarrondexploitatie. Tot slot is bij strandexploitanten sterke behoefte aan de mogelijkheid voor jaarrondexploitatie in verband met het garanderen van een solide inkomstenbasis.

Voorwaarden Hoogheemraadschap van Rijnland

Aan het plaatsen van jaarrond bebouwing op het strand dienen voorwaarden te worden verbonden. Dit heeft ermee te maken dat de natuurlijke verstuiwing van zand niet te veel beperkt mag worden. Het Hoogheemraadschap van Rijnland wil daarom bebouwingsvrije stroken strand behouden. Uitgangspunt is dat de onderlinge (onbebouwde) afstand tussen jaarrond bebouwing minimaal twee keer de lengte bedraagt van de jaarrond bebouwing zelf.

Echter er wordt ook rekening gehouden met de ruimtelijke inrichting. Paviljoens zijn vaak gegroepeerd, in clusters (na)bij strandopgangen. Of een of meerdere paviljoens daaraan kunnen voldoen wordt pas duidelijk als exact bekend is waar de paviljoens komen te staan. Dit vereist een nauwkeurige plaatsbepaling. Omdat de indeling in strandvakken evenals de strandopgangen nog niet bekend zijn, is het niet mogelijk te bepalen of de paviljoens aan de voorwaarden kunnen voldoen.

Het exploiteren van een jaarrond paviljoen wordt daarom niet rechtstreeks mogelijk gemaakt in dit bestemmingsplan, maar pas na binnenplanse afwijking van de gebruiksregels. Afwijking wordt pas verleend als advies is ingewonnen van het Hoogheemraadschap van Rijnland, provincie en Rijkswaterstaat.

In ieder geval is duidelijk dat de hoogte van het vloerpeil op minimaal NAP + 4,5 m moet liggen en op palen moet worden gebouwd. Omdat jaarrond pas mogelijk is na afwijking van de regels, kunnen op dat moment ook eisen gesteld worden aan hoogte van de palen en de maximale goot- en bouwhoogte. Bovendien stelt het Hoogheemraadschap van Rijnland enkele aanvullende eisen. Onder meer dient er een onderlinge afstand van minimaal 2 x de breedte van de opstaande bebouwing (exclusief terrassen) aanwezig te zijn. Het is op dit moment niet exact te berekenen of alle situaties daar aan kunnen voldoen. Als bijvoorbeeld twee paviljoens allebei nabij een strandopgang zijn gesitueerd, kan het zo zijn dat de onderlinge afstand tussen die twee paviljoens niet voldoet aan voornoemde eis, te meer omdat ook de strandhuisjes (dit betreft immers ook bebouwing) meegenomen dienen te worden in de berekening. Er dient dan gezocht te worden naar een andere oplossing (oftewel: het jaarrond plaatse is niet per se verboden als niet voldaan wordt aan de “eis” van het Hoogheemraadschap van Rijnland). Daarom is de eis van het Hoogheemraadschap van Rijnland niet opgenomen als voorwaarde voor het verlenen van een afwijking. Omdat wel altijd advies dient te worden ingewonnen van het Hoogheemraadschap van Rijnland alvorens afwijking voor jaarrond wordt verleend, kan Het Hoogheemraadschap van Rijnland altijd per geval sturen en toetsen aan het beleid en zodoende sturen op situering, hoogte en omvang.

Om jaarrondtoerisme in Katwijk mogelijk te maken, zal naast het bestemmingsplan ook een regeling moeten worden getroffen in:

- de tussen de gemeente en de strandpaviljoenhouder af te sluiten huurovereenkomst betreffende de huur van het strandvak;
- een aan de strandpaviljoenhouder af te geven vergunning brandveilig gebruik (gebruiksvergunning) en;
- de op basis van artikel 5.30 van de APV aan de strandpaviljoenhouders door het college af te geven vergunning voor het (mogen) plaatsen van strandstoelen, tafels, banken, tenten, cabines, kramen en andere voorwerpen op het strand. (Bron: Notitie Strandbeleid 2005).

Voor de invoering van jaarrondtoerisme in Katwijk is overigens geen (aanpassing van de) exploitatievergunning nodig. Op grond van artikel 2.28 van de APV is het verboden een horecabedrijf te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester. Door de invoering van het maximumstelsel voor de horeca in 1994 is deze vergunningplicht alleen nog van kracht voor het centrum en het havengebied. Het strand valt daar niet onder en om deze reden is voor de exploitatie van een strandpaviljoen geen exploitatievergunning meer nodig. Wel is een vergunning voor brandveilig gebruik nodig.

4.5.3 Watersportverenigingen en gebouwen op het strand

De drie watersportverenigingen (Kitesurfvereniging Airtime, Katwijkse branding surfclub en Skuytevaart) kunnen in de nieuwe situatie terugkomen op het strand. Op het strand bevinden zich momenteel drie reddingsposten (EHBO posten en

politiepost). De reddingsposten en de watersportverenigingen kunnen binnen de bestemming Recreatie-Strand worden gerealiseerd.

De oppervlakte die de verenigingen tot beschikking staat is afgestemd op de huidige situatie met enige uitbreidingsmogelijkheden. Voor Skuytevaert is dit 600 m² en voor de andere verenigingen 300 m². Opslag mag plaatsvinden tot deze oppervlakten. Voor de reddingsposten zijn in de regels maximaal oppervlak en hoogte geregeld. De reddingsposten en watersportverenigingen mogen – net als de paviljoens – na binnenplanse afwijking jaarrond op het terrein aanwezig zijn. In dat geval zijn opslagcontainers niet toegestaan, omdat dat niet past binnen het beleid van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

4.5.4 De Zwaan

De Zwaan neemt een bijzondere positie in, omdat het een permanent gebouw betreft, dat in het vigerend bestemmingsplan de bestemming Horeca heeft. De waterkering en parkeergarage raken niet aan het gebouw van de Zwaan. Besloten is daarom dat De Zwaan op de huidige plek kan blijven staan en binnen de grenzen van het opgenomen bouwvlak en maatvoeringen kunnen verbouwen. De maximale hoogten voor dit gebouw wordt gemeten vanaf NAP. De Zwaan komt daarmee tussen de Dijk-in-Duin en de Boulevard in te liggen, met aan de zuidzijde het Amfitheater en aan de noordzijde een plein met speelruimte.

4.5.5 Overig

Duna-atelier

Ook het Duna-atelier (“kunstatelier”) dat op het strand staat in vak 13 zal als gevolg van de kustverbreding een nieuwe plek moeten krijgen. In overleg tussen de gemeente Katwijk en het Duna-atelier krijgt het atelier een plek op het amfitheater ten zuiden van restaurant De Zwaan. De locatie van het Duna Atelier wordt vastgelegd in het bestemmingsplan Kustwerk Katwijk.

Opslagruimte

Ten zuiden van restaurant De Zwaan en het Zeepaviljoen ligt langs het huidige evenemententerrein een opslagruimte voor strandhuisjes. Ter hoogte hiervan komt de Dijk-in-Duin te liggen. De opslag moet derhalve verdwijnen en komt niet terug in het ontwerp.

5 Milieu en omgevingsaspecten

Aan de verschillende overheden zijn op basis van milieuwetgeving zoals de Wet milieubeheer, de Wet bodembescherming, de Wet geluidhinder en de Wet luchtkwaliteit vele taken en bevoegdheden op milieugebied toegekend. Deze hebben ook betrekking op de ruimtelijke ordening. Het milieubeleid van de verschillende overheden is er op gericht om te komen tot een integrale verbetering van de leefomgevingkwaliteit door een vroegtijdige integratie van milieukwaliteit in ruimtelijke planvormingsprocessen.

5.1 Milieuaspecten

5.1.1 *Bedrijven en milieuzonering*

Inleiding

Bij milieuzonering gaat het om afstanden die bij voorkeur in acht genomen moeten worden rondom milieubelastende functies zoals bedrijven, industrie en nutsvoorzieningen. Het gaat hierbij om milieuaspecten als geur, stof, geluid en gevaar die een belemmering kunnen vormen voor gevoelige functies.

In het kader van ruimtelijke ordening geeft de VNG-publicatie “Bedrijven en milieuzonering ” indicatieve afstanden om een voldoende ruimtelijke scheiding te bewerkstellingen tussen belastende en gevoelige functies.

Onderzoek milieuzonering

Bij het realiseren van nieuwe functies dient gekeken te worden naar de omgeving waarin deze gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. belemmert de nieuwe ontwikkeling bestaande functies in de omgeving?
2. wordt de nieuwe ontwikkeling belemmerd door functies in de omgeving?

Vraag 1 gaat in op de kwestie of de te realiseren ontwikkeling hinderveroorzakend is en vraag 2 gaat in op de kwestie of de te realiseren ontwikkeling hindergevoelig is.

Algemene toelichting zoneringsprincipe VNG-publicatie

In de VNG-lijst voor functiescheiding zijn de verschillende bedrijfsactiviteiten ingedeeld in een aantal milieucategorieën. Het aantal categorieën dat wordt onderscheiden in deze VNG-lijst is zes, waarbij categorie 1 en 2 betrekking hebben op lichte bedrijven en waarbij de hoogste categorie (categorie 6) de meeste hinder veroorzaakt.

De grootste (richt)afstand geeft de, in beginsel, minimaal aan te houden afstand weer ten op zichte van een “rustige woonwijk” of een “gemengd gebied”:

- rustige woonwijk: conform de VNG-publicatie “Bedrijven en milieuzonering” wordt onder een rustige woonwijk, een woonwijk verstaan die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor en langs de randen (in de overgang naar mogelijke bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer.
- gemengd gebied: Conform de VNG-publicatie wordt onder een gemengd gebied verstaan een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied.

Voor situaties waarin milieuplanologisch gezien sprake is van een rustige woonwijk, respectievelijk gemengd gebied, gelden de volgende (richt)afstanden:

Milieucategorie	Richtafstand tot omgevingstype 'rustige woonwijk' (VNG-publicatie)	Richtafstand tot omgevingstype 'gemengd gebied' (VNG-publicatie)
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
Etc.	Etc.	Etc.

De zoneringsmethode van de VNG en de gebruikte Staat van bedrijfsactiviteiten is indicatief.

Inrichtingen en Soort omgeving

In het plangebied komen de volgende inrichtingen⁴ voor:

- de strandpaviljoens;
- nieuwe parkeergarage.

Deze inrichtingen zijn geen hindergevoelige functies. Ze worden wel aangemerkt als potentiële hinderveroorzakende inrichting. Relevante gevoelige functies in de omgeving van deze inrichting zijn de woningen aan de Boulevard en de twee Natura 2000 gebieden en het stiltegebied Berkheide (dat overigens deel uitmaakt van het Natura2000gebied Meijndel en Berkheide).

Afweging strandpaviljoens

Voor horeca in de vorm van restaurants en hotels geldt een indicatieve afstand van 10 meter voor de aspecten geluid, geur en gevaar en 30 meter als er (in de avond- en nachtelijke uren) muziek wordt gedraaid. Dit geldt voor de situatie 'rustige woonwijk' waartoe, conform de VNG-publicatie, ook natuurgebieden worden gerekend.

Voor de paviljoens kan worden opgemerkt dat geluid het meest milieubelastende aspect is. De hindergevoelige functies/gebieden zijn de woningen aan de Boulevard, het natuurbeschermingsgebied Coepelduynen en Meijndel en Berkheide en het stiltegebied Berkheide. In de bestaande situatie staan enkele paviljoens vrijwel tegen het Natura 2000 gebied. Paviljoens voor de Boulevard staan op meer dan 30 meter afstand van woningen. In de nieuwe situatie zal die afstand door de aanleg van het dijk-in-duinconstructie alleen maar groter worden. Het aspect milieuzonering vormt voor dit deel van de opgave geen belemmering.

Parkeergarage

Voor parkeergarages geldt een indicatieve aan te houden richtafstand van 30 meter voor rustige woongebieden. Voor gemengde gebieden is dat 10 meter. Het maatgevende aspect hierin is geluid. Voor de Boulevard geldt dat er sprake is van een 'gemengd gebied'. Het is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals recreatie (de Boulevard, het strand

⁴ Inrichting: elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht.

en horeca) en winkels/horeca (centrum). De parkeergarage ligt op grotere afstand dan 10 meter van de woningen aan de Boulevard. Voor de ligging ten opzichte van het natuurbeschermingsgebied Coepelduynen en Meijendel en Berkheide en het stiltegebied Berkheide geldt dat de parkeergarage op grotere afstand ligt dan de indicatief aan te houden afstand van 30 meter voor natuurgebieden/stiltegebieden. Het aspect milieuzonering vormt voor dit deel van de opgave geen belemmering.

Conclusie bedrijven en milieuzonering

Het bestemmingsplan is haalbaar wat betreft het aspect bedrijven en milieuzonering.

5.1.2 Bodem

Inleiding

De bodemkwaliteit is in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling van belang indien er sprake is van functieveranderingen. De bodem moet geschikt zijn voor de nieuwe functie. Het doen van bodemonderzoek bij bouwactiviteiten is een verplichting uit de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor). Bij functies waarbij sprake is van langdurig verblijf (langer dan drie uur) van mensen is bodemonderzoek noodzakelijk. Daarbij raakt het uitvoeren van bodemonderzoek aan de financiële haalbaarheid van het plan. Mocht namelijk sprake zijn van een bodemverontreiniging waardoor bodemsanering noodzakelijk is, dan is dat van invloed op de exploitatie en dus de (financiële) haalbaarheid van het plan. Om hier vroegtijdig inzicht in te hebben, dient bodemonderzoek te worden uitgevoerd voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

Beoordeling van dit plan

Beïnvloeding bunkers, tankmuur, oude strekdammen

Binnen het plangebied en in de directe omgeving daarvan is een aantal potentiële op bodemverontreiniging verdachte locaties aanwezig. Deze locaties zijn naar voren gekomen uit de Quick scan MER, de lijst met tanklocaties en de gegevens van Bodemloket en het gemeentelijk bodeminformatiesysteem Squit. Op basis van de beschikbare informatie zijn de onderstaande locaties in beschouwing genomen:

- Bunker- en tanklocatie aan de Strandweg 1 en 2 (De Zwaan): op deze locatie zijn restanten van een voormalige bunker mogelijk nog een niet in gebruik zijnde tank aanwezig. De beïnvloeding van de bodemkwaliteit wordt gering geacht, mede gezien de resultaten van een bodemonderzoek op de desbetreffende locatie. Wel dient bij eventueel noodzakelijke ontgravingwerkzaamheden aandacht te bestaan voor de genoemde aspecten;
- Overige (voormalige) bunkerlocaties (totaal circa 11 locaties ter hoogte van de Boulevard) en circa 35 locaties in de Noordduinen): gelet op de veelal uitgevoerde ruimingswerkzaamheden na afloop van de Tweede Wereldoorlog wordt negatieve beïnvloeding van de bodemkwaliteit als gering geacht. Echter, indien op deze locaties ontgravingen plaatsvinden dient rekening te worden gehouden met het aantreffen (en ruimen) van eventuele bunkerresten (beton, puin, e.d.);
- NAVOS-stortplaats Noordduinen; ter plaatse van de locatie Noordduinseweg 1 en omgeving is een voormalige stortplaats aanwezig. De exacte begrenzing van deze locatie, evenals de potentiële invloed hiervan op de bodemkwaliteit binnen het plangebied is niet bekend. Echter, op basis van resultaten van de grondwatermonitoring in het verleden wordt deze gering geacht;

- Met betrekking tot de tanklocaties (met name in de directe omgeving van de projectlocatie – Boulevard) wordt opgemerkt dat gezien de ligging, de kleinschaligheid hiervan en het feit dat deze veelal reeds zijn gesaneerd, onderzoek naar de bodemkwaliteit niet doelmatig lijkt.

Asbest

In het kader van het project dient tevens met mogelijke asbestproblematiek rekening worden gehouden. In het algemeen kan worden gesteld dat op de projectlocatie (zeereep, strand en duinen) op het eerste gezicht op het gebied van asbest weinig kritiek lijkt te zijn. Er is echter een tweetal zaken waar rekening mee dient te worden gehouden:

1. mogelijkheid van asbesthoudend materiaal in de duinovergangen en strandafgangen;
2. mogelijke asbesthoudende materialen in (voormalige) bunkercomplexen.

Ad. 1. Asbest in duinovergangen en strandafgangen

Bij de gemeente blijkt hierover geen informatie voorhanden te zijn. Daarnaast is bij de herinrichting van de Boulevard en duinovergangen en strandafgangen geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. Hierbij wordt opgemerkt dat daar ook niet expliciet aandacht aan is besteed destijds. Daarnaast is bij de gemeente Katwijk geen informatie over asbest in de duinovergangen en strandafgangen bekend. Wel is bekend dat tijdens een bodemonderzoek in 1998 nabij het bunkercomplex in de Zuidduinen enkele asbestverdachte gootjes en plaatmateriaal zijn aangetoond. Dit is analytisch echter niet bevestigd.

Uit bestudering van diverse luchtfoto's en tekeningen van de herinrichting van de Boulevard en aanpassingen aan de strandafgangen is de ligging van de huidige en voormalige strandafgangen redelijk tot goed te achterhalen. In totaal gaat het om circa 17-27 locaties (afhankelijk van de indeling). Omdat niet bekend is of het eventueel aanwezige asbest zich bevindt onder de voormalige of de huidige strandafgangen of in het gebied daar omheen (inmiddels heeft behoorlijke roering plaatsgevonden) strekt het tot aanbeveling om de 17-27 op asbest te onderzoeken. Gezien de huidige ligging (onder zeereep of onder (stelcon)verharding) is een dergelijk onderzoek lastig uitvoerbaar.

Ad. 2. Asbest in, om en nabij bunkers

Zoals genoemd is ter plaatse van het bunkercomplex in de Zuidduinen in het verleden tijdens bodemonderzoek asbestverdacht materiaal aangetroffen. Hoewel dit niet analytisch is bevestigd, is in het algemeen bekend dat in de bunkers asbest toegepast kan zijn (met name in leidingen en installaties). Op dit moment is, vanwege tegenstrijdigheid in informatie, niet exacte bekend welke bunkers nog aanwezig zijn en op welke wijze de overige bunkers zijn verwijderd. Sommige bunkers zijn afgedekt met zand, anderen zijn afgezonken door middel van afzuiging van de grond eronder, weer anderen zijn tot ontploffing gebracht. In totaal zijn circa 11 bunkerlocaties ter hoogte van de Boulevard, het bunkercomplex Zuidduinen en circa 35 locaties in de Noordduinen bekend. Ook voor het onderzoek ter plaatse van de (voormalige) bunkers geldt dat dit lastig uitvoerbaar is.

De kans dat asbest in het plangebied aanwezig is wordt gelet op verricht (bureau)onderzoek wordt als zeer gering beschouwd. Een asbestonderzoek wordt dan ook niet als zinvol/ doelmatig geacht. Aangezien bij asbestonderzoek in het algemeen een beperkt aantal boringen en analyses plaatsvindt en derhalve een statistische weergave is van de bodemkwaliteit, is op basis hiervan nooit geheel uit te sluiten of al dan niet asbest binnen het plangebied aanwezig is. Bij de uitvoering van de civieltechnische werkzaamheden voor de realisatie van het project bestaat de mogelijkheid dat onverwacht asbest wordt aangetroffen, waar in dat geval op dat moment op moet worden ingespeeld.

Bodemverontreiniging

Onderzoek naar mogelijke bodem verontreinigingen in het plangebied is uitgevoerd door middel van een milieukundig historisch onderzoek en omvat:

Een inventarisatie en analyse van digitaal beschikbare gegevens van het Historisch Bodembestand en het Gemeentelijk bodeminformatiesysteem van Katwijk.

Een historisch luchtfoto onderzoek op basis van luchtfoto's van de Topografische Dienst Emmen voor de jaargangen 1938, 1944/45, 1954, 1971 en 1986.

Bij de verwerking van de gegevens is aandacht geschonken aan de volgende thema's:

- Bedrijfsactiviteiten; Binnen het plangebied zijn voor zover bekend bij de gemeente Katwijk geen bedrijfsactiviteiten ontplooid, die mogelijk een negatieve invloed op de bodemkwaliteit hebben gehad.
- Brandstoftanks; Er is één locatie bekend, waar in het verleden een ondergrondse tank in gebruik is geweest. Dit betreft restaurant De Zwaan. Deze tank is in 1998 gesaneerd. Op de locatie van restaurant De Zwaan zijn tevens de enig bekende bodemonderzoeken binnen het plangebied uitgevoerd, mede naar aanleiding van de ondergrondse tank. Hierbij zijn alleen lichte verontreinigingen met minerale olie en PAK aangetoond.
- Luchtfoto-onderzoek; Binnen het plangebied zijn verschillende bouwwerken aanwezig geweest, die zijn gesloopt of onder het zand zijn verdwenen. Op luchtfoto's van 1945 is een tweetal bunkers waargenomen. Rekening moet worden gehouden met achtergebleven (asbesthoudend) puin, munitie en funderingsresten. Langs de gehele lengte van de Boulevard is een tankmuur aanwezig geweest. Deze muur ligt onder de huidige Boulevard. Onder de Boulevard bevindt zich ook een met zand afgevulde voetgangerstunnel. Ten zuiden van de uitwateringssluis liggen de fundamente van de voormalige uitwateringssluis.

Omtrent de aanwezigheid van restanten ter plaatse van (voormalige) bunkerlocaties dient afstemming plaats te vinden over de daadwerkelijk aard en omvang van de projectwerkzaamheden op die locaties. Op basis daarvan dient te worden bepaald in hoeverre de projectbegroting hierdoor wordt beïnvloed.

Het bestaande duin en strand worden deels ontgraven tot de Boulevard. Vooral ter hoogte van restaurant de Zwaan bestaat het risico dat bij grondverzet gestuit wordt op een gesloopt bunkercomplex, de gesloopte tankmuur en de gevulde voetgangerstunnel. Ten zuiden van de uitwateringssluis liggen de fundamente van de voormalige uitwateringssluis. Bij het grondverzet moet rekening worden gehouden met deze resten. Dit bemoeilijkt de uitvoering. Ten behoeve van de uitvoering (in het

Versterkingsplan) moet rekening worden gehouden met zware harde constructies in de bodem.

Op basis van bovenstaande wordt het gebied echter op voorhand als onverdacht voor zowel asbest als bodemverontreiniging beschouwd. Eventuele verontreinigingen die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen zullen dan moeten worden aangepakt. Waar nodig moet inzicht worden verkregen over de bodemkwaliteit binnen het plangebied ten behoeve van enerzijds het verkrijgen van de omgevingsvergunning voor de realisatie van het project en anderzijds het hergebruik van de vrijkomende grond ter plaatse van de parkeergarage. Met betrekking tot potentiële verdachte punten binnen en in de omgeving van het plangebied wordt verwacht dat de beïnvloeding van de bodemkwaliteit gering is.

Conclusie bodem

Gelet op bovenstaande is het doen van bodemonderzoek in het kader van het bestemmingsplan niet noodzakelijk. Immers de grond wordt geschikt geacht voor de beoogde functies dan wel deze is relatief eenvoudig geschikt te maken. Wel dient eventueel vervuilde grond die wordt aangetroffen, afgevoerd te worden. Daarvoor is bodemonderzoek verplicht op het moment dat de omgevingsvergunning voor de bouw- en graafwerkzaamheden wordt aangevraagd. Voor de afgifte van de omgevingsvergunning voor de parkeergarage is ook een bodemonderzoek vereist. Gezien de beperkte tijd dat mensen zich hierin bevinden zijn de eisen minder streng en kan combinatie van onderzoek ten behoeve van het grondverzet plaatsvinden.

5.1.3 Explosieven

Er is onderzoek verricht naar het voorkomen van conventionele explosieven in het plangebied⁵. De mogelijke aanwezigheid van explosieven vormt een risico voor werknemers en omwonenden tijdens de realisatiefase van de projecten die zullen plaatsvinden, doordat een explosief in de bodem door contact of grondtrillingen ongecontroleerd in werking kan treden. Voor de veilige en verantwoorde uitvoering van de projecten is het daarom noodzakelijk om de specifieke risico's van explosieven voor de projectwerkzaamheden te inventariseren en te beoordelen, gevolgd door een advies inzake de te nemen maatregelen.

Uit het onderzoek blijkt dat de werkzaamheden voor de bouw van de parkeergarage en de kustversterking buiten het verdachte gebied plaatsvinden waar explosieven aanwezig zouden kunnen zijn. Deze werkzaamheden kunnen in munitietechnische zin regulier worden uitgevoerd. Er is tevens geen sprake van een kans op het optreden van een ongecontroleerde detonatie van een explosief door ophoging van het maaiveld. Ophoging van het maaiveld in de Noordduinen kan in munitietechnische zin regulier worden uitgevoerd.

Er is geen informatie voorhanden over maaiveldhoogteveranderingen in de Noordduinen. De ligging van de duintoppen kan zijn verplaatst door zandverstuivingen. Het is mogelijk dat in de toekomst aanvullende historische gegevens beschikbaar komen over de ligging van de duintoppen tijdens de Tweede

⁵ Projectgebonden Risicoanalyse Conventionele Explosieven Kustversterking Katwijk, Saricon, 2011

Wereldoorlog ten opzichte van de ligging van de duintoppen in de huidige situatie. Indien er sprake is van het beschikbaar komen van deze gegevens, dan kan graafwerk dat zich beperkt tot de “nieuwe” duintoppen regulier worden uitgevoerd. Vooralsnog dient de bodem in de Noordduinen daarom als niet verdacht te worden beschouwd vanaf het huidige maaiveld.

Het verwijderen van alle eventueel aanwezige explosieven in de Noordduinen is een ondoenlijke zaak, omdat de maaiveldhoogteveranderingen na de oorlog niet bekend zijn. Eventueel aanwezige explosieven kunnen door de zandverstuivingen op grote diepte zijn achtergebleven. Verwijdering van alle aanwezige explosieven zou alleen kunnen worden uitgevoerd door het gebied geheel te ontgraven onder OCE condities en scheiding van zand en explosieven te realiseren met behulp van een munitiescheidingsinstallatie (zeefinstallatie). De diepte tot waarop gesaneerd zou moeten worden kan het best tijdens het ontgravings- en zeefproces worden vastgesteld in nauw overleg met het OCE-gecertificeerde opsporingsbedrijf. Met de beschikbare historische gegevens is op voorhand niet te bepalen tot op welke diepte onder het zand Duitse bunkers en mogelijke munitieputten waren gelegen. Het gebruik van een zeefinstallatie en volledige ontgraving van het gebied is een kostbare aangelegenheid en bovendien niet noodzakelijk voor het veilig kunnen uitvoeren van lokaal grondverzet. Geadviseerd wordt daarom de geplande grondverzetwerkzaamheden in de Noordduinen te begeleiden conform methodieken zoals aanbevolen in het onderzoek.

Conclusie explosieven

Gelet op bovenstaande werpt dit aspect geen belemmeringen op voor de uitvoering van het bestemmingsplan.

5.1.4 Luchtkwaliteit

Inleiding

De Europese Unie heeft luchtkwaliteitsnormen vastgesteld, die het beschermen van mens en milieu tegen de negatieve effecten van luchtverontreiniging tot doel hebben. Deze normen zijn minimumvoorschriften: lidstaten kunnen strengere normen hanteren, bijvoorbeeld ter bescherming van de gezondheid van bijzonder kwetsbare bevolkingscategorieën, zoals kinderen en ouderen⁶. Ook Nederland heeft deze luchtkwaliteitsnormen opgenomen in de nationale wetgeving. De Europese richtlijn betreffende luchtkwaliteit en schone lucht voor Europa (2008/50/EG) uit 2008 biedt lidstaten de mogelijkheid uitstel en vrijstelling aan te vragen voor het voldoen aan bepaalde normen (derogatie). De normen ofwel grenswaarden voor luchtkwaliteit zijn opgenomen in de Wet Luchtkwaliteit. Deze wet is van kracht geworden op 15 november 2007. De Wet luchtkwaliteit voorziet onder meer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen.

⁶ Eerste dochterrichtlijn luchtkwaliteit EU, Richtlijn 1999/30/EG betreffende grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, zwevende deeltjes en lood in de lucht, april 1999

Niet in betekende mate

Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Als het om een project gaat dat niet genoemd is, dient getoetst te worden of het project in betekende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Projecten die de concentratie meer dan 3% van de grenswaarde van een stof⁷ verhogen, dragen in betekende mate (IBM) bij aan de luchtverontreiniging. Als dit niet het geval is, is de bijdrage van het project 'niet in betekende mate' (NIBM)⁸.

NIBM-projecten hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden omdat ze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. IBM-projecten moeten wel getoetst worden aan de grenswaarden. Deze projecten zullen veelal zijn opgenomen in het NSL die tevens aantoont met welke maatregelen er in het betrokken gebied wordt gezorgd dat de grenswaarden worden gegaan.

Daarnaast hoeft de luchtkwaliteit alleen te worden beoordeeld op plaatsen waar een significante blootstelling van mensen plaatsvindt. Het gaat om blootstelling gedurende een periode die significant is ten opzichte van de middelingstijd van de grenswaarde.

Gevoelige functies

Het Besluit 'gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)' vormt een uitwerking van artikel 5.16a van de Wet milieubeheer. Dit artikel is erop gericht te voorkomen dat door de bouw van een gevoelige bestemming op een plek met een (dreigende) grenswaardenoverschrijding voor luchtkwaliteit het aantal ter plaatse verblijvende personen gaat toenemen. In de AMvB zijn de volgende categorieën gevoelige bestemmingen gedefinieerd:

- gebouwen ten behoeve van basisonderwijs;
- voortgezet onderwijs of overig onderwijs aan minderjarigen;
- gebouwen ten behoeve van kinderopvang;
- bejaarden-, verzorgings- en verpleegtehuizen;
- een combinatie van genoemde functies.

Voorliggend plan betreft de realisatie van kustversterking, parkeergarage, inrichting openbare ruimte en verplaatsingsmaatregelen en ziet derhalve niet op de realisatie van gevoelige functies.

Afwegingen / onderzoeken

Als aan de grenswaarden uit Bijlage 2 bij de Wet milieubeheer, behorende bij Titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer, wordt voldaan, dan staat de luchtkwaliteit niet in de weg van de realisering van het betreffende project.

⁷ onder andere de stoffen stikstofdioxide (NO₂), fijn stof (PM_{2,5} en PM₁₀), benzeen (C₆H₆), zwaveldioxide (SO₂), lood (Pb) en koolmonoxide (CO).

⁸ AMvB 'Regeling niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)'.

Als aannemelijk is dat aan één of een combinatie van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid:

- er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde.
- een project leidt - al dan niet per saldo - niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.
- een project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de concentratie van een stof.
- een project is genoemd of past binnen het NSL of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Voorliggend project betreft onder meer de realisatie van een parkeergarage waarvan een verkeersaantrekkende werking uitgaat. Onderzocht is daarom of dit onderdeel leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit, of voldaan wordt aan de grenswaarde en daarmee of sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat⁹.

Rekenjaren en onderzoeksgebied

Voor de referentiesituatie bij lucht wordt uitgegaan van de heersende achtergrondconcentraties NO₂ en PM₁₀ voor het jaar 2012 (huidige situatie) en 2016 (autonome toekomstige situatie; in dat jaar wordt de parkeergarage in bedrijf gesteld).

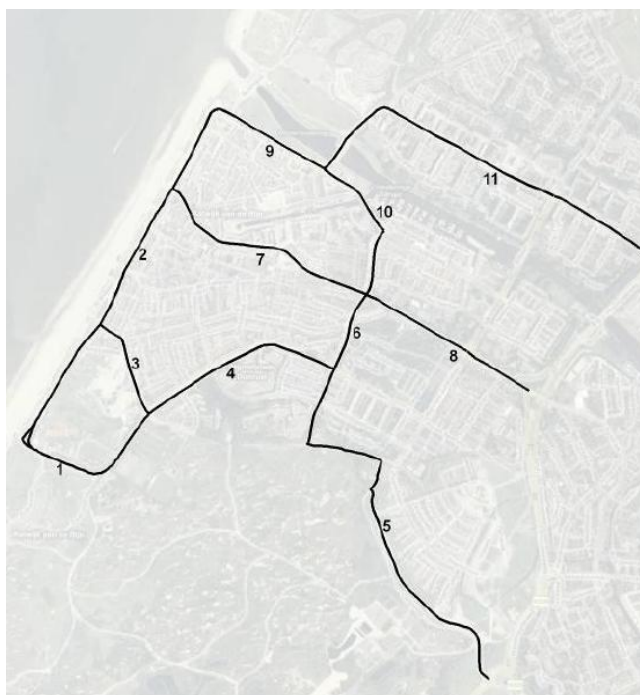
In de huidige en autonome situatie wordt de luchtkwaliteit rondom de Boulevard bepaald door de grootschalige achtergrondconcentratie vanwege alle bronnen met een relevante emissie in het binnen en buitenland zoals industrie, wegverkeer, landbouw en scheepvaart. Door strenger wordende emissie-eisen (industrie) en schoner wordend wegverkeer, dalen de aanwezige achtergrondconcentraties rondom de Boulevard jaarlijks.

Voor NO₂ bedraagt de achtergrondconcentraties NO₂ rondom de Boulevard circa 19 tot 23 µg/m³ in 2012 en 17 tot 21 µg/m³ in 2016. Deze concentraties liggen ver onder de wettelijke grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie NO₂ van 40 µg/m³.

Voor PM₁₀ bedraagt de achtergrondconcentraties PM₁₀ rondom de Boulevard circa 21 tot 22 µg/m³ in 2012 en 20 tot 21 µg/m³ in 2016. Deze concentraties liggen ver onder de wettelijke grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie PM₁₀ van 40 µg/m³.

Op onderstaande afbeelding zijn de in het luchtonderzoek onderzochte wegen opgenomen. Per weg is voor stikstofdioxide en fijn stof de maximaal berekende concentratie op toetsafstand van de rand van de weg en bijdrage berekend voor de referentiesituatie.

⁹ Geluid- en luchtkwaliteitsonderzoek MER-procedure Kustversterking Katwijk, DGMR, 2010.

In het luchtonderzoek beschouwde wegen

Uit het onderzoek naar de bestaande situatie in en rondom het plangebied blijkt dat de heersende achtergrondconcentraties in het plangebied voor zowel fijn stof als stikstof, ruim onder de grenswaarden voor de jaargemiddelden liggen. Dit betekent dat er in de huidige situatie geen sprake is van een slecht woon- en leefklimaat voor wat betreft het aspect luchtkwaliteit.

Resultaten varianten 2016 (jaar na realisatie)

De concentraties in de plansituatie zijn voor het jaar na realisatie doorgerekend in Geomilieu versie 1.91. Er zijn verschillende scenario's doorberekend, omdat de luchtkwaliteit ook afhankelijk is van de toekomstige verkeersstromen, welke afhangen van (grote) maatregelen die de gemeente mogelijk in de toekomst gaat nemen (Verlengde Westerbaan en/of knip op de Tramstraat, zie paragraaf 5.3). Om zeker te zijn dat –ook met inachtneming van deze mogelijke veranderingen – in de toekomst toch een acceptabel woon- en leefklimaat wat betreft luchtkwaliteit aanwezig zal zijn, de grenswaarden niet worden overschreden en het plan NIBM is, zijn alle scenario's doorberekend (zie hiervoor het milieueffectrapport Kustwerk Katwijk).

De maximale concentraties fijn stof en de maximale bijdragen aan de concentraties liggen in beide scenario's in zowel de referentiesituatie als in het voorkeursalternatief nagenoeg even hoog. In het voorkeursalternatief wordt niet in betekenende mate bijgedragen aan de concentraties fijn stof. In onderstaande tabel zijn de maximale jaargemiddelde concentraties en bijdrage stikstofdioxide weergegeven langs de wegen uit navolgende tabel. Hierbij komt de nummering overeen met de tabel. Uit deze tabel blijkt dat de maximale concentraties fijn stof de scenario's onderling nagenoeg gelijk zijn.

Weg-nummer	Plan 2016 zonder knip en Westerbaan		AO 2016 zonder knip en Westerbaan		Plan 2016 met knip en Westerbaan		AO 2016 met knip en Westerbaan	
	Concentratie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Bijdrage [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Concentratie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Bijdrage [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Concentratie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Bijdrage [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Concentratie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Bijdrage [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
1	17.0	0.1	17.0	0.1	17.0	0.2	17.0	0.2
2	17.1	0.3	17.1	0.2	17.2	0.3	17.2	0.3
3	17.1	0.2	17.1	0.2	17.2	0.4	17.2	0.3
4	17.2	0.3	17.2	0.3	17.4	0.5	17.4	0.5
5	16.9	0.2	16.9	0.2	17.0	0.3	17.0	0.3
6	17.3	0.4	17.3	0.4	17.4	0.5	17.4	0.5
7	17.3	0.4	17.3	0.4	17.1	0.3	17.1	0.2
8	17.8	0.9	17.7	0.8	17.8	0.9	17.7	0.9
9	16.7	0.3	16.7	0.3	16.9	0.5	16.8	0.4
10	17.3	0.4	17.3	0.4	17.4	0.5	17.4	0.5
11	17.3	0.6	17.3	0.6	17.4	0.7	17.4	0.7

Bijdrage luchtkwaliteit parkeergarage

Conclusie luchtkwaliteit

De conclusie is dat geen feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde te verwachten zijn. Ook draagt het plan NIBM bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Er is sprake van een goed woon- en leefklimaat wat betreft luchtkwaliteit. Het aspect luchtkwaliteit vormt daarmee geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

5.1.5 Externe veiligheid

Inleiding

De externe veiligheid wordt bepaald door de aanwezigheid (stationair) en het transport (infrastructuur) van gevaarlijke stoffen in en rond het plangebied. Veiligheidsafstanden tussen activiteiten met gevaarlijke stoffen en (beperkt) kwetsbare objecten, zoals woningen, moeten ervoor zorgen dat bij een eventuele calamiteit het aantal dodelijke slachtoffers beperkt blijft. Het Vuurwerkbesluit (2002, herziening 2004), het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi, 2004) en het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (BEVB) stellen afstandseisen aan risicovolle (bedrijfs)activiteiten.

De externe veiligheidsrichtlijnen voor het transport van gevaarlijke stoffen zijn verder vastgelegd in de circulaire Risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen (Ministerie van V&W) en geconcretiseerd in het Basisnet voor spoor, water en weg.

In het externe veiligheidsbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risico geeft inzicht in de theoretische kans op overlijden van een individu op een bepaalde horizontale afstand van een risicovolle activiteit. Dit risico wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Met het groepsrisico wordt aangegeven hoe groot het aantal slachtoffers bij een ongeval kan zijn op basis van de aanwezige mensen. Dit wordt weergegeven met een fN-curve (f is de kans en N het aantal slachtoffers).

Beoordeling van dit plan

Bezien is of sprake is van invloedssfeer van risicovolle inrichtingen, gevaarlijke transport of hoge druk aardgasbuisleidingen.

Op basis van de geraadpleegde bronnen (risicoatlas Vervoer Gevaarlijke Stoffen, bedrijveninventarisatie Katwijk 2005 en de risico atlas van de provincie Zuid-Holland) is één risicovolle inrichting aangetroffen, te weten strandpaviljoen 't Wantvelt. Risicovol in dit verband is de aanwezige propaantank die een PR 10^{-6} contour kent van 20 meter. Binnen deze afstand zijn evenwel geen kwetsbare objecten aanwezig. Het PR vormt daarmee geen probleem. Volgens de risicokaart is de propaantank geen Bevi-inrichting. Een formele verdere verantwoording van het groepsrisico is derhalve niet nodig. Het groepsrisico is overigens wel verantwoord omdat de personendichtheid in de omgeving laag is, er geen (beperkt) kwetsbare objecten in de omgeving van de tank bijkomen met dit bestemmingsplan en de inhoud van de tank relatief gering is (minder dan 13 m^3). Het groepsrisico kan iets toenemen op het moment dat het paviljoen met strandhuisjes jaarrond gaat exploiteren; echter deze toename is zodanig gering dat een verantwoord groepsrisico aanwezig blijft. Derhalve is overtuigende reden aan te nemen dat sprake is van een verantwoord groepsrisico.

Conclusie externe veiligheid

Het aspect 'externe veiligheid' vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

5.1.6 Geluid

Inleiding

De mate waarin het geluid, veroorzaakt door het wegverkeer, door spoorwegverkeer, en/of door inrichtingen (industrielawaai) het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De wet stelt dat in principe de geluidbelasting op de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen niet hoger mag zijn dan de voorkeursgrenswaarde / hoogst toelaatbare geluidbelasting van 48 dB, dan wel een nader bepaalde waarde (hogere grenswaarde). Volgens de Wgh geldt voor wegen met 1 of 2 rijstroken een (onderzoeks)zone van 200 meter. Voor wegen bestaande uit 3 of meer rijstroken is de onderzoekszone 350 meter. Wegen met een maximum snelheid van 30 km/uur en woonerven zijn volgens de Wet geluidhinder niet onderzoeksplchtig.

Ingevolgde de Wgh is akoestisch onderzoek onder meer verplicht wanneer in een bestemmingsplan nieuwe geluidgevoelige functies mogelijk worden gemaakt. In onderhavig bestemmingsplan worden geen nieuwe geluidgevoelige functies mogelijk gemaakt.

Voorts is akoestisch onderzoek verplicht wanneer sprake is van een reconstructie van een weg. Onder reconstructie van een weg wordt verstaan een of meer wijzigingen op of aan een aanwezige weg ten gevolge waarvan de geluidbelasting van de weg met 2dB wordt verhoogd in het toekomstig maatgevend jaar ten opzichte van de hoogst toelaatbare geluidsbelasting.

Beoordeling van dit plan

Een aantal wegen rond de parkeergarage, waaronder de Boulevard, hebben een maximum snelheid van 30 km/uur. Dit betekent dat de geluidsbelasting afkomstig van deze wegen op grond van de Wet geluidhinder niet getoetst hoeft te worden aan de waarden van de Wet geluidhinder. Verder geldt dat er geen fysieke wijziging en/of aanleg van nieuwe wegen plaats vindt en het plan niet valt aan te merken als reconstructie in de zin van de Wgh. Ook in dat kader is geen onderzoek noodzakelijk. Daarentegen zijn de geluidbelastingen wel berekend in het kader van een goede ruimtelijke ordening¹⁰. Dit om te bepalen of de extra verkeersbewegingen als gevolg van de parkeergarage niet leiden tot een onacceptabel woon- en leefklimaat voor wat betreft geluid.

Om dit te bepalen wordt aangesloten bij toetsing aan een toename van 2 dB (afgerond), zoals dit bij reconstructie-onderzoeken gehanteerd wordt: deze toename wordt berekend door de autonome situatie (die in 2026: jaarlijks nemen de verkeersintensiteiten per etmaal toe (autonome groei); hierdoor stijgt ook de heersende geluidsbelasting. Tot aan 2026 neemt de geluidsbelasting als gevolg van deze autonome verkeersgroei met circa 1 dB toe) te vergelijken met de situatie met parkeergarage. De autonome situatie 2026 is in dit geval dus de referentiesituatie. Net als bij luchtkwaliteit zijn daarbij scenario's waarin de Verlengde Westerbaan en/of knip op de Tramstraat wordt gerealiseerd tevens beschouwd.

Aantal adressen binnen geluidcontouren in stappen van 5 dB

Het aantal adressen binnen de geluidcontouren is in beide scenario's in het voorkeursalternatief iets hoger dan in de referentiesituatie (autonome situatie 2026). Voor 2026 is in Geomilieu versie 1.91 op een aantal maatgevende punten berekend wat de geluidsbelastingen in de plan- en autonome situatie zijn. Uit de berekeningen blijkt dat er geen gevels zijn waar de toename hoger is dan 0,5 dB. Gelet op bovenstaande en onderstaande tabel zal een acceptabel woon- en leefklimaat aanwezig zijn wat betreft geluid.

dB klassen	Plan 2016 zonder knip en Westerbaan	AO 2016 zonder knip en Westerbaan	Plan 2016 met knip en Westerbaan	AO 2016 met knip en Westerbaan
< 43	8210	8387	9104	9267
43 – 48	2179	2107	1781	1701
48 – 53	1275	1247	1068	1053
53 – 58	1039	1018	900	858
58 – 63	298	246	153	127

¹⁰ Geluid- en luchtkwaliteitsonderzoek MER-procedure Kustversterking Katwijk, DGMR, 2010.

63 – 68	5	1	0	0
> 68	0	0	0	0
Totaal	13006	13006	13006	13006

Conclusie geluid

Het woon- en leefklimaat voor wat betreft het aspect geluid, verslechtert enigszins door de realisatie van de parkeergarage. De lichte geluidstoename is acceptabel is met het oog op het halen van de doelstelling (zie paragraaf 1.1). Er is sprake van een acceptabel woon- en leefklimaat wat betreft het aspect geluid.

5.2 Omgevingsaspecten

5.2.1 Verkeer en vervoer

Inleiding

Bij het realiseren van een nieuwe functie dient gekeken te worden naar verkeersaspecten als bereikbaarheid, verkeersveiligheid en parkeren. In het kader van een goede leefbaarheid geldt dat hinder in de omgeving zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Relevant is in dit verband de parkeergarage: deze heeft naast de impact door het ruimtebeslag en de bouwwerkzaamheden ook effecten op de verkeersafwikkeling, de oversteekbaarheid van de Boulevard en de verkeersveiligheid van de Boulevard.

Beoordeling van dit plan

Verkeersaantrekkende werking parkeergarage

Om te bepalen hoeveel auto's gebruik gaan maken van de parkeergarage zijn enkele de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Aantal parkeerplaatsen (421)

Op basis van het aantal parkeerplaatsen en daarmee het aantal parkeerders in de nieuwe parkeergarage kan de verkeersstroom van en naar de parkeergarage worden bepaald¹¹. Er is in het onderzoek van uit gegaan dat in de parkeergarage ca. 770 parkeerplaatsen gerealiseerd. Het gaat hierbij om 349 parkeerplaatsen die op maaiveld gaan verdwijnen en om 421 parkeerplaatsen ten behoeve van nieuwe functies in het centrum, zoals benoemd in het Masterplan. 349 parkeerplaatsen verdwijnen op maaiveld en worden in de nieuwe parkeergarage gecompenseerd. Dit aantal is gebaseerd op 192 parkeerplaatsen langs de Boulevard en 157 parkeerplaatsen op het Baljuwplein, Andreasplein en Princestraat. Om het extra verkeer van en naar de parkeergarage te kunnen berekenen, dient te worden uitgegaan van 421 parkeerplaatsen in plaats van 770. Het verkeer van en naar de 349 bestaande parkeerplaatsen maakt namelijk nu al gebruik van de wegen in het centrum en is ook al opgenomen in het verkeersmodel. Om de toename van het verkeer te berekenen, is daarom uitgegaan van 421 parkeerplaatsen.

Bezettingsgraad parkeergarage (68%)

Een bezettingsgraad van 32% is afkomstig uit een notitie die is opgesteld door Mobycon¹² en waarin onder andere de bezetting over een etmaal was aangegeven

¹¹ Milieu-effectrapport, Arcadis, 2012

¹² Parkeren in de zeewering, Mobycon, 2011

voor een nieuwe parkeergarage op basis van ervaringscijfers. Het gaat hier om een gemiddelde bezetting berekend over een etmaal (24 uur). Indien de bezetting echter alleen voor de uren wordt berekend dat er betaald parkeren op straat geldt (10.00 – 19.00 uur) of tijdens de openingstijden van de winkels, dan komt de bezettingsgraad hoger uit. Er wordt uitgegaan van een bezettingsgraad tijdens de openingstijden. Indien dit als uitgangspunt in de hierin ook een koopavond meegenomen wordt, komt de bezettingsgraad uit op 68%. Deze bezettingsgraad wordt in de berekeningen gehanteerd. Dit sluit ook goed aan op het bezettingspercentage van de bestaande parkeergarage aan de Tramstraat (bezettingsgraad: 57,9%).

Turnover parkeergarage (4)

Voor de nieuwe parkeergarage wordt een turnover van 4 gehanteerd. Hierbij is uitgegaan van een gemiddelde parkeertijd van 2 uur uitgaande van bezoekers aan het centrum. De turnover is dan 4 tot 4,5 bij opening van 8 tot 9 uren. Indien een correctie wordt toegepast voor het langer parkeren van strandbezoekers is de turnover 3,5 tot 4. In de berekening wordt uitgegaan van 4 (worstcase).

Er is studie verricht naar de effecten van meerdere alternatieven voor wat betreft de in- en uitrit van de parkeergarage, rijrichting en de omvang van de parkeergarage¹³. De studie richt zich op drie aspecten:

1. Verkeersafwikkeling plangebied: Intensiteit/capaciteit – verhouding en etmaalintensiteit op de belangrijkste wegvakken
2. Oversteekbaarheid Boulevard: Wachtijd langzaam verkeer op de Boulevard
3. Verkeersveiligheid Boulevard: Toe-/afname aantal slachtoffers op basis van ongevallen en etmaalintensiteiten op de Boulevard.

In het MER zijn de effecten van het voorkeursalternatief voor de parkeergarage beschreven. Daarbij worden de effecten van de parkeergarage afgezet tegen twee scenario's voor de referentiesituatie:

- De situatie *zonder* verlengde Westerbaan en *zonder* knip op de Tramstraat (zie paragraaf 5.3);
- De situatie *met* verlengde Westerbaan en *met* knip op de Tramstraat (zie paragraaf 5.3).

De reden dat beide situaties worden beschreven is als volgt. Het is de wens van Katwijk dat de Westerbaan verlengd wordt en dat er een knip op de Tramstraat komt. Het is ook waarschijnlijk dat dit gaat gebeuren. Het is echter niet zeker of deze ontwikkelingen plaats gaan vinden. En ook de termijn waarop dit zou gebeuren is niet bekend. Om het zekere voor het onzekere te nemen zijn de effecten van de parkeergarage afgezet tegen beide scenario's.

Referentiesituatie zonder Westerbaan/zonder knip Tramstraat - Verkeersafwikkeling plangebied

Ten opzichte van de referentiesituatie is er sprake van een toename van de intensiteit op alle genoemde wegvakken in het plangebied als gevolg van de verkeersstromen van en naar de parkeergarage. Op de meeste wegvakken gaat het om slechts een geringe toename. Er zijn drie wegvakken waar de toename substantieel is: de Zeeweg

¹³ Milieu-effectrapport, Arcadis, 2012

(+1.374 motorvoertuigen per etmaal), de Rijnmond (+1.145 motorvoertuigen per etmaal) en de Boulevard Noord (+ 1.603 motorvoertuigen per etmaal). De intensiteit op de Zeeweg tussen de aansluiting op de N206 en de Koningin Julianalaan bedraagt circa 26.400 motorvoertuigen per etmaal en de intensiteit op de Zeeweg tussen de Koningin Julianalaan en de rotonde met de Meeuwenlaan en Karel Doormanlaan bedraagt circa 17.800 motorvoertuigen per etmaal. De intensiteit op deze wegvakken is hoger dan de capaciteit van de weg (circa 15.000 motorvoertuigen per etmaal, uitgaande van een profiel van 1 rijstrook per richting, vrijliggende fietspaden en een middenberm). Dit betekent dat er op de Zeeweg een file zal ontstaan. Echter, in de referentiesituatie is er op de Zeeweg al sprake van een te hoge intensiteit (circa 16.400 respectievelijk circa 25.000 motorvoertuigen per etmaal) in vergelijking met de capaciteit. Er is in de referentiesituatie dus als sprake van een knelpunt.

De intensiteit op de Rijnmond bedraagt circa 6.650 motorvoertuigen per etmaal. Deze intensiteit zorgt niet voor problemen op de Rijnmond. De capaciteit is voldoende om de verkeerstoename te kunnen verwerken (+). Er is geen sprake van een knelpunt. De intensiteit op de Boulevard Noord bedraagt circa 7.600 motorvoertuigen per etmaal. De intensiteit kan worden verwerkt door de capaciteit van de Boulevard Noord. Er is geen sprake van een knelpunt.

Referentiesituatie zonder Westerbaan/zonder knip Tramstraat - Verkeersveiligheid van de Boulevard

De intensiteit op de Boulevard Noord bedraagt circa 7.600 motorvoertuigen per etmaal. Op dit deel van de Boulevard liggen parkeerhavens langs de weg, rijden fietsers op de rijbaan en heeft verkeer van rechts voorrang. Uit oogpunt van verkeersveiligheid is een toename van verkeer op dit wegvak minder wenselijk. Dit geldt ook voor de oversteekbaarheid. Op de overige wegvakken op de Boulevard is sprake van een zeer geringe toename van de intensiteit. Deze toename heeft geen invloed op de verkeersveiligheid/ oversteekbaarheid.

Referentiesituatie met/met

De score van de referentiesituatie met/met is gebaseerd de intensiteiten van de referentiesituatie met/met zijn weergegeven voor de autonome situatie en de plansituatie.

Referentiesituatie met Westerbaan/met knip Tramstraat - Verkeersafwikkeling plangebied

Ten opzichte van de referentiesituatie is er sprake van een toename van de intensiteit op alle genoemde wegvakken in het plangebied als gevolg van de verkeersstromen van en naar de parkeergarage. Op de meeste wegvakken gaat het om slechts een geringe toename. Er zijn vier wegvakken waar de toename substantieel is: de Zeeweg (+ 680 motorvoertuigen per etmaal), de Rijnmond (+1.145 motorvoertuigen per etmaal) en de Boulevard Noord (+ 1.145 motorvoertuigen per etmaal) en de Boslaan, de Parklaan, de Drieplassenweg en Boulevard Zuid (+ 1.145 motorvoertuigen per etmaal).

De intensiteit op de Zeeweg tussen de aansluiting op de N206 en de Koningin Julianalaan bedraagt circa 23.600 motorvoertuigen per etmaal en de intensiteit op de Zeeweg tussen de Koningin Julianalaan en de rotonde met de Meeuwenlaan en Karel

Doormanlaan bedraagt circa 16.000 motorvoertuigen per etmaal. De intensiteit op deze wegvakken is hoger dan de capaciteit van de weg (circa 15.000 motorvoertuigen per etmaal uitgaande van een profiel van 1 rijstrook per richting, vrijliggende fietspaden en een middenberm). Dit betekent dat er op de Zeeweg een file zal ontstaan. Echter, in de referentiesituatie is er op de Zeeweg al sprake van een te hoge intensiteit (circa 15.400 respectievelijk circa 22.300 motorvoertuigen per etmaal) in vergelijking met de capaciteit. Er is in de referentiesituatie dus als sprake van een knelpunt.

De intensiteit op de Rijnmond bedraagt circa 9.750 motorvoertuigen per etmaal. De intensiteit zorgt nog niet voor problemen op de Rijnmond. De capaciteit van dit wegvak (circa 10.000 motorvoertuigen per etmaal) is net voldoende om de verkeerstoename te kunnen verwerken. Er is nog geen sprake van een knelpunt. De intensiteit op de Boulevard Noord bedraagt circa 9.760 motorvoertuigen per etmaal. De intensiteit kan nog worden verwerkt door de capaciteit van de Boulevard Noord. De capaciteit van dit wegvak bedraagt circa 10.000 motorvoertuigen per etmaal. Er is nog geen sprake van een knelpunt.

De toename van de intensiteit op de zuidelijke route via Boslaan, Parklaan, Drieplassenweg en Boulevard Zuid levert geen problemen op. Op alle wegvakken blijft de intensiteit onder de capaciteit van de weg. Er is geen sprake van een knelpunt. De wegen kunnen de toename van het verkeer prima verwerken.

Referentiesituatie met/met - Verkeersveiligheid van de Boulevard

De intensiteit op de Boulevard Noord bedraagt circa 9.760 motorvoertuigen per etmaal. Op dit deel van de Boulevard liggen parkeerhavens langs de weg, rijden fietsers op de rijbaan en heeft verkeer van rechts voorrang. Uit oogpunt van verkeersveiligheid is een toename van verkeer op dit wegvak minder wenselijk. Dit geldt ook voor de oversteekbaarheid van dit wegvak. Op de overige wegvakken op de Boulevard is sprake van een geringe toename van de intensiteit. Deze toename heeft geen invloed op de verkeersveiligheid en de oversteekbaarheid.

Hoewel de parkeergarage op een aantal wegvakken tot een toename in intensiteit leidt, is de capaciteit van de wegen hierop voorzien, behoudens delen van de Zeeweg. In de huidige situatie is dit echter al een knelpunt. Om die reden wordt in het kader van dit bestemmingsplan geen aanvullende maatregelen genomen. Op de Boulevard Noord heeft de toename van verkeer voor de verkeersveiligheid en oversteekbaarheid een negatieve invloed. Deze invloed is niet zodanig, is de verwachting op dit moment niet, dat sprake zal zijn van een ongewenste situatie. Mochten eventuele verkeerskundige voorzieningen in de toekomst toch nodig zijn (zoals een drempel, zebrapad e.d.) dan zijn deze mogelijk binnen de bestemming Verkeer-Verblijfsgebied. Het bestemmingsplan is gelet hierop haalbaar wat betreft verkeer.

5.2.2 Ecologie

Inleiding

In deze paragraaf is de bestaande situatie vanuit ecologisch oogpunt beschreven en is vermeld hoe de ontwikkelingen getoetst zijn aan de relevante wet- en regelgeving op ecologisch terrein. Het plangebied omvat de Boulevard en de strand-, en zeestroom ter hoogte van Katwijk aan Zee. De ontwikkelingen die bepalend zijn voor de ecologietoets zijn het projectplan kustversterking Katwijk met inrichtingsmaatregelen evenals de (uitbreidingsmogelijkheden van de) paviljoens en strandhuisjes. De toets

spitst zich uiteen in twee onderscheidenlijke deelaspecten, namelijk gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn aangewezen worden in het kader van Natura 2000. Deze gebieden zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn ook de reeds bestaande Natuurmonumenten opgenomen. Er geldt een verbod om handelingen of projecten te realiseren of te verrichten die, gelet op instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van habitattypen in deze richtlijngebieden kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten die in dit gebied leven. Dit worden negatieve (significant) effecten genoemd.

Als gevolg van deze formulering dient ook gezien te worden of eventuele ontwikkelingen die weliswaar plaatsvinden buiten het beschermd natuurgebied in overtreding zijn met de Nb-wet. De speciale beschermingszones hebben dus een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze zones plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats. Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen. Onderzocht wordt achtereenvolgens: of sprake is van een negatief effect, zo ja of het een significant negatief effect is, voorts of sprake is van verslechtering of verstoring en tot slot of deze al dan niet met een vergunning met voorschriften aanvaardbaar kan worden beschouwd. Een activiteit heeft significante effecten als zij de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied in gevaar brengt.

Passende Beoordeling voor planvaststelling (art 19 j)

Wanneer een bestuurorgaan een plan maakt dat mogelijk significant negatieve effecten kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, dan moet een Passende Beoordeling ex artikel 19j opgesteld worden. Deze Passende Beoordeling maakt ook onderdeel uit van een milieueffectrapportage van hetzelfde plan. Alleen als uit de Passende Beoordeling blijkt dat significant negatieve effecten zijn uit te sluiten of als voldaan is aan de ADC criteria, mag het plan worden aangenomen door het bestuursorgaan. Een Passende Beoordeling ex artikel 19j leidt dus niet tot een vergunning.

Beoordeling van dit plan

Onderhavig plangebied bevindt zich nabij Natura 2000-gebied Coepelduynen en het Vogel- en Habitatrichtlijngebied Meijndel & Berkheide (zie navolgende afbeelding). Dit gebied is momenteel in ontwerp aangewezen als Natura 2000 gebied.

Binnen Nederland is daarnaast een netwerk van natuurgebieden, die vallen onder de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is het beleidskader voor gebiedsbescherming binnen Nederland en is globaal vastgelegd in de Nota Ruimte. De begrenzing van de EHS en de bijbehorende wezenlijke kenmerken en waarden liggen in Zuid-Holland formeel vast. De EHS is in Zuid-Holland inmiddels formeel

begrensd in de Provinciale Structuurvisie (Provincie Zuid-Holland, 2010a) en de Verordening Ruimte (Provincie Zuid-Holland, 2010b). In de omgeving van het plangebied liggen drie gebieden die onderdeel van de EHS uitmaken.

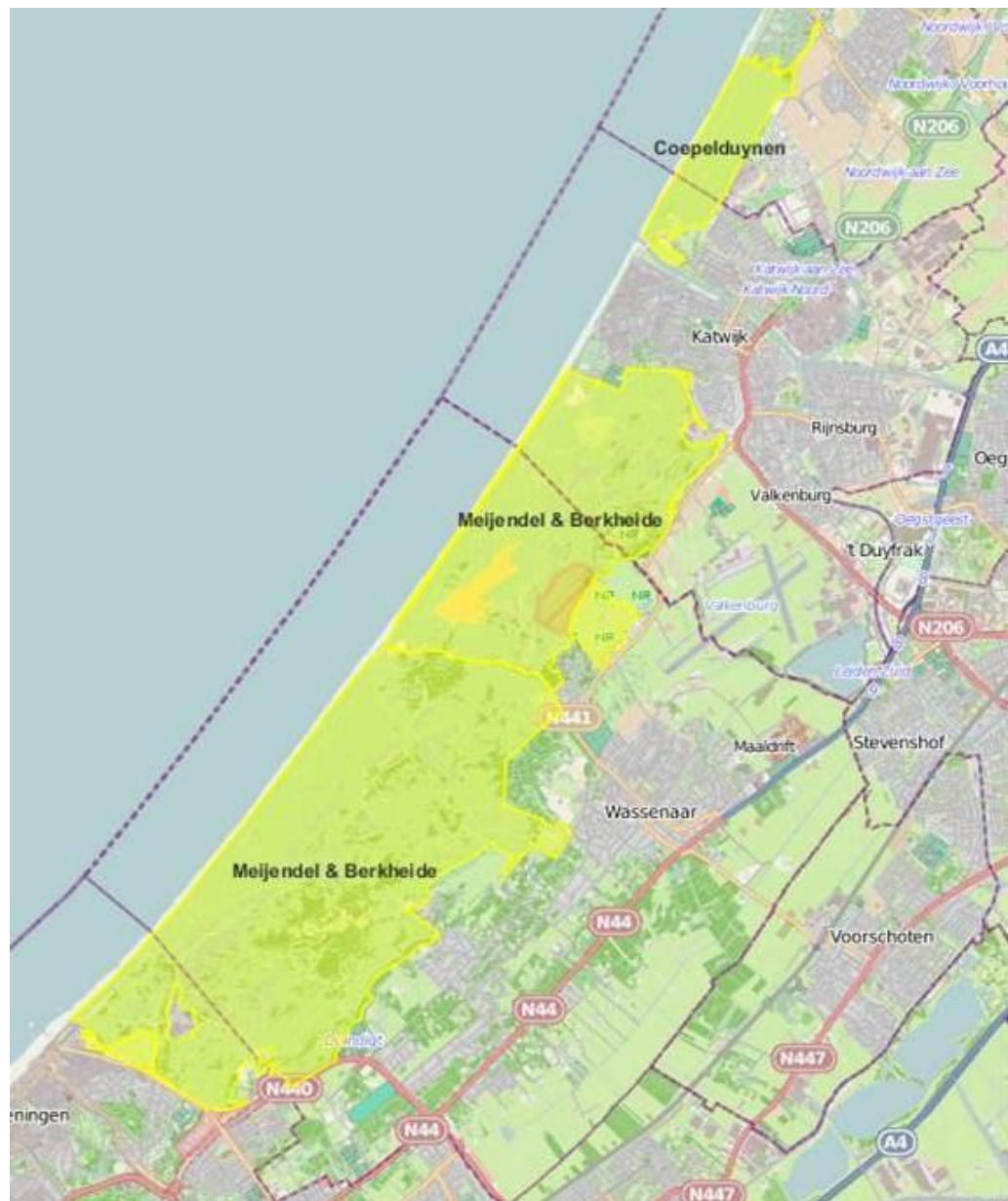
Het gaat hierbij om de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijndel & Berkheide en de Noordzee. De Katwijkse Zeereep maakt geen onderdeel (meer) uit van de EHS van Zuid-Holland. In het kader van de EHS zijn er voor de betreffende gebieden nog geen wezenlijke kenmerken en waarden en doelsoorten geformuleerd. Zodoende wordt in de Noordzee getoetst aan het natuurdoeltype kustzone uit het handboek natuurdoeltypen. In een natuuronderzoek¹⁴ is geconcludeerd dat effecten op de Ecologische Hoofdstructuur kunnen worden uitgesloten.

Omdat op voorhand significante negatieve effecten als gevolg van in dit bestemmingsplan vervatte werkzaamheden niet kunnen worden uitgesloten is een passende beoordeling opgesteld. Deze maakt onderdeel uit van het plan MER en ligt als bijlage bij dit bestemmingsplan ter inzage.

¹⁴ Milieu-effectrapport, Arcadis, 2012

Beschrijving van de gebieden

Direct ten noorden en ten zuiden van Katwijk liggen twee gebieden die beschermd zijn onder de Natuurbeschermingswet 1998; Coepelduynen en Meijndel & Berkheide. In deze paragraaf worden deze gebieden beschreven.

Voor de gebieden zijn de volgende algemene doelen gesteld:

- behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie;
- behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten;

- behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd;
- behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Natura2000 gebied Coepelduynen

De Coepelduynen omvatten de smalle strook kustduinen tussen Katwijk en Noordwijk. Het relatief kleine gebied heeft een gevarieerd duinlandschap dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. Het gebied behoort tot de kalkrijke jonge duinen met matig fijn zand in de zeereep tot fijn zand in het middenduin. Er is geen duidelijke binnenduinrand aanwezig, waardoor de overgang naar het polderlandschap vrij abrupt is. Delen zijn in het verleden door de mens beïnvloed en gebruikt voor het drogen van netten, het weiden van vee en als duinakkers. Hierdoor is een specifiek open duinlandschap ontstaan met een afwisseling van duingraslanden, struwelen en bos waarin waardevolle flora en fauna voorkomt.

Verder zijn er enkele duinvalleien, waaronder Guytendel en Spijkerdel. Van 1890 tot 1965 werden deze duinpannen gebruikt als aardappelveld. Recent zijn hier natuurherstelmaatregelen getroffen door de valleien uit te graven tot op het grondwaterniveau. Er komen op grote schaal goed ontwikkelde, kalkrijke duingraslanden voor die kenmerkend zijn voor het zeedorpenlandschap, met daarin veel zeldzame plantensoorten.

Voor de volgende habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgenomen:

Habitattypen		SVI (landelijk)	Doelst opp.vl.	Doelst Kwal.	Bijdrage N2000- gebied
H2120	Witte duinen	-	=	>	-
H2130A	Grijze duinen (kalkrijk)	--	=	=	++
H2160	Duindoornstruwelen	+	=	=	+
H2170	Kruipwilgstruwelen	+	=	=	-
H2190	Vochtige duinvalleien (open water)	-	=	>	-

Legenda:

- SVI: Landelijke staat van instandhouding: -- zeer ongunstig, - matig ongunstig, + gunstig, ++ zeer gunstig.
- Doelstelling oppervlakte/kwaliteit: = behoud, > uitbreiding/verbetering, =< 'ten gunste van' formulering.
- Bijdrage Natura 2000-gebied aan landelijke doelstelling: - klein, + groot, ++ zeer groot.

Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Coepelduynen.

Voormalig beschermd natuurmonument

Binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied ligt het Beschermd Natuurmonument Coepelduin. Hiervoor zijn doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied opgesteld. In het aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000-gebied (LNV, 2009)

zijn tevens deze 'oude doelen' opgenomen, voor zover ze niet in strijd zijn met de Natura 2000- instandhoudingsdoelstellingen. Dit gebied heeft de volgende waarden:

- grotendeels natuurlijke en ongestoorde geomorfologie;
- natuurlijk fluctuerende waterhuishouding, maar in het algemeen sprake van droge omstandigheden, behoudens de vochtige Guitendel;
- botanische diversiteit met enkele karakteristieke plantengemeenschappen en zeldzame en minder algemene plantensoorten;
- pioniervegetatie in de zeereë;
- avifaunistische waarde voor broedvogels van open en halfopen duinlandschap;
- broedvogels: graspieper, patrijs, veldleeuwerik, tapuit, roodborsttapuit;
- pleisterende vogels: frater;
- faunistische waarde voor meerdere diersoorten: Zoogdieren: konijn, haas, vos, bunzing, wezel, egel, bosmuis, bosspitsmuis, ree, Reptielen & amfibieën: zandhagedis en bruine kikker – Insecten: duinparelmoervlinder, kokermot (in zeedorpenlandschap), *Colepheora granulata* (op duinaveruit);
- verschillen in abiotische en biotische eigenschappen;
- landschappelijk aantrekkelijkheid;
- mate van reliëf;
- gaafheid van het gebied;
- grote verscheidenheid aan milieuomstandigheden.

Vogel- en Habitatrichtlijngebied Meijndel & Berkheide

Meijndel en Berkheide bestaat uit een brede duinstrook met een gevarieerd en uitgestrekt, kalkrijk duinlandschap, dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. Het zuidelijke deelgebied Meijndel is een relatief laag gelegen gebied met grote 'uitgestoven duinvlakten', dat in het zuidelijk deel minder reliëfrijk is. In het noordelijke deelgebied Berkheide liep het zand vast in de oorspronkelijk natte stroombedding van de oude Rijn. Het is gevormd door overstuiving van oude duinen, waardoor het een relatief hooggelegen duinmassief is. Hier is de kweldruk dan ook groter dan in Meijndel. Het landschap heeft een kenmerkende opbouw van evenwijdige duinenrijen met opeenvolgende hoge paraboolduinen en moerassige laagten met struweel, waarin grote valleien liggen zoals Kijfhoek, Bierlap en de vallei Meijndel. Dit zijn duinakkers die nu vooral uit bos bestaan; het gebied kent dan ook een aantal goed ontwikkelde bostypen. In Berkheide is, met name in de buurt van Katwijk, een groot areaal goed ontwikkeld kalkrijk duingrasland aanwezig, ontstaan door het eeuwenlange menselijke gebruik van het zogenaamde zeedorpenlandschap. Hieronder wordt voor het Natura 2000-gebied aangegeven welke habitats en soorten aangewezen zijn binnen het Habitatrichtlijngebied.

Habitattypen		SVI (landelijk)	Doelst opp.vl.	Doelst Kwal.	Bijdrage N2000- gebied
H2120	Witte duinen	-	=	>	-
H2130A	Grijze duinen (kalkrijk)	--	>	>	++
H2130B	Grijze duinen (kalkarm)	--	>	>	-
H2160	Duindoornstruwelen	+	=(<)	=	++
H2180A	Duinbossen (droog)	+	=	=	+
H2180B	Duinbossen (vochtig)	-	=	>	++
H2180C	Duinbossen (binnenduinarand)	-	=	>	+
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	-	>	>	+
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	>	-
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	-	>	>	+

Legenda:

- SVI: Landelijke staat van instandhouding: -- zeer ongunstig, - matig ongunstig, + gunstig, ++ zeer gunstig.
- Doelstelling oppervlakte/kwaliteit: = behoud, > uitbreiding/verbetering, =(<) 'ten gunste van' formulering.
- Bijdrage Natura 2000-gebied aan landelijke doelstelling: - klein, + groot, ++ zeer groot.

Habitatsoorten		SVI landelijk	Doelst omvang leefgebied	Doelst kwal leefgebied	Doelst populatie
H1014	Nauwe Korfslak	-	=	=	=
H1042	Gevlekte witsnuitlibel (complementair doel)	--	>	>	>
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=

Beschermd Natuurmonument Berkheide

Binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide ligt in de noordelijke helft het Beschermd Natuurmonument Berkheide. Hiervoor zijn doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied opgesteld. Bij definitieve aanwijzing van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide vervallen deze 'oude doelen', voor zover ze in strijd zijn met de Natura 2000-doelstellingen, of zijn ze opgenomen in de instandhoudingsdoelstellingen. Momenteel is de aanwijzingsprocedure voor het Natura 2000-gebied echter nog in volle gang, zodoende zijn in deze fase ook de 'oude doelen' nog van belang voor de toetsing. Dit gebied heeft de volgende waarden:

- kenmerkende geomorfologie;
- vegetatietypen met specifieke flora. Allen gerelateerd aan de aanwezige habitattypen: Zeereep, Kalkrijke duingraslanden, Kalkarme duingraslanden, Open water, Vochtige duinvalleien;
- kenmerkende geohydrologische eigenschappen;
- gevarieerde fauna;
- rijk geschakeerde broedvogelbevolking:
Wintertaling, Zomertaling, Bergeend, Krakeend, Slobeend, Waterral, Paapje (zeer zeldzaam), Sprinkhaanzanger, Kleine karekiet, Kluut, Baardmannetje, Grauwe kiekendief, Graspieper, Kwartel (zeldzaam), Oeverzwaluw, Kuifleeuwerik (zeer zeldzaam), Tapuit, Roodborsttapuit, Boompieper, Kneu, Nachtegaal, Braamsluiper, Ransuil, Bosuil, Boomvalk, Spotvogel, Wielewaal, Goudvink en Grauwe vliegenvanger;
- belangrijk als rust- en foerageergebied voor trekvogels en van belang voor wintergasten: Purperreiger, Lepelaar, Pijlstaart, Nonnetje, Rode Wouw (zeer zeldzaam), Bruine kiekendief, Blauwe Kiekendief, Havik, Buizerd, Visarend, Sperwer, Zilverplevier, Zwarte ruiter, Groenpootuiter, Grote stern, Zwarte stern, Waterpieper, Gele Kwikstaart, Beflijster, Kramsvogel, Koperwiek, Keep, Frater, IJsgors, Sneeuwgorz;
- van belang voor amfibieën en 1 reptielensoort: Bruine kikker, groene kikker, gewone pad, rugstreeppad en kleine watersalamander zandhagedis
- van belang voor vlinders van duindoorn en kruiskruid: Bastaardsatijnvlinder, sint-jansvlinder;
- rijke slakkenfauna aanwezig;
- van belang voor zoogdieren: Ree, vos, bunzing, wezel, egel, konijn, haas, eekhoorn, woelrat, zwarte rat, bosmuis, dwergmuis, rosse woelmuis, bosspitsmuis, waterspitsmuis, dwergspitsmuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis;
- verschillen in abiotische en biotische eigenschappen;
- omvangrijk en weinig versnipperd duingebied;
- wisselend reliëf;
- grote verscheidenheid aan milieuomstandigheden;
- landschappelijk gevarieerd karakter;
- landschappelijk aantrekkelijk karakter;
- grote uitgestrektheid;
- relatief grote rust;
- grote betekenis voor natuurschoon;

Beschrijving van de effecten

In de Passende Beoordeling¹⁵ zijn de effecten van de diverse werkzaamheden beschreven. Het gaat om zowel tijdelijke effecten (die tijdens de aanleg optreden) als permanente effecten. Deze worden hieronder verkort weergegeven. Steeds wordt onderscheid gemaakt in het planonderdeel (kustversterking, parkeergarage en functies op het strand), waarbij per onderdeel eerst de tijdelijke en permanente effecten worden beschreven en indien negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, de effectbeoordeling. Hier speelt de vraag of de het negatieve effect als significant moet worden beoordeeld.

EFFECTBESCHRIJVING KUSTVERSTERKING

TIJDELIJKE EFFECTEN

Verstoring (geluid, beweging)

De versturende activiteiten die optreden als gevolg van de kustversterking zijn onder te verdelen in:

- bewegingen van mensen, werktuigen (o.a. graafmachines, schepen) en voertuigen op en rond de locatie waar het zand opgespoten, de dijk aangelegd en de parkeergarage gebouwd wordt.
- verstoring door geluidshinder als gevolg van deze activiteiten.
- verstoring door lichthinder als gevolg van deze activiteiten en verlichting van het terrein.

Lichtverstoring en optische verstoring vindt in de huidige situatie ook al plaats, als gevolg van de aanwezige kunstverlichting in de bebouwde kom en de bewegingen van auto's en recreanten op de Boulevard en op het strand. Bij de Boulevard is dus geen toename van lichtverstoring en optische verstoring te verwachten. Omdat ook 's nachts gewerkt gaat worden met schepen en vrachtwagens voor de kustversterking en het verlengen van het uitwateringskanaal kan wel een toename plaatsvinden van lichtverstoring en optische verstoring in de zuidelijke punt van Coepelduynen en de noordelijke punt van Meijendel & Berkheide. Omdat de verlichting echter alleen gericht zal worden op de werkzaamheden, optische verstoring niet verder zal rijken dan de eerste duinenrij en geluid aanzienlijk verder draagt, zal het versturende effect van geluid als leidend worden beschouwd voor de mate van verstoring.

Vogels kunnen extra effecten van verstoring ondervinden tijdens de broedtijd.

Voor de uitvoering van de kustversterking en de parkeergarage zijn geluidsberekeningen uitgevoerd. Deze twee ontwikkelingen zijn samen genomen omdat ze 'worst case' gelijktijdig worden uitgevoerd. Er is sprake van een overlap tussen de 45dB(A) contour en de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijendel & Berkheide. Omdat bij de kustversterking van zuid naar noord wordt gewerkt en de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden gestart, kan waarschijnlijk uitgesloten worden dat bij Meijendel & Berkheide tijdens het broedseizoen wordt gewerkt. De berekende geluidsbelasting treedt dan ook waarschijnlijk niet op tijdens het broedseizoen, waardoor de verstoring van broedvogels in Meijendel en

¹⁵ Passende Beoordeling, Arcadis, 2012

Berkheide kan worden uitgesloten. De planning van het project staat echter nog niet helemaal vast. Zekerheidshalve wordt dan ook tijdelijk verstoring van broedvogels in Meijendel & Berkheide wel als mogelijk effect meegenomen.

Niet uitgesloten kan worden dat tijdens het broedseizoen bij Coepelduynen zal worden gewerkt. Verstoring van broedvogels is daar dus niet uit te sluiten.

Stikstofdepositie

Als gevolg van de uitstoot van uitlaatgassen van de schepen, machines en voertuigen tijdens de aanleg van de kustversterking, zal een tijdelijke toename van de stikstofdepositie plaatsvinden in een contour om het plangebied. Om deze depositie in beeld te brengen is een stikstofberekening gemaakt (zie Passende Beoordeling). De bouw van de parkeergarage zal ook doorlopen tot in het daaropvolgende jaar, maar omdat de bouw van de parkeergarage leidt tot een relatief beperkte hoeveelheid voertuigbewegingen, zal de resulterende stikstofdepositie aanzienlijk minder zijn. Deze depositie is dan ook niet berekend.

PERMANENTE EFFECTEN

Verdroging/Vernatting

Door de aanleg van bredere duinen wordt in de kustzone meer regenwater geïnfiltreerd. Een beperkte verhoging van de grondwaterstand is mogelijk te verwachten aan de zeezijde van de oorspronkelijke waterscheiding (scheiding tussen stromingsrichting naar zee of landinwaarts). Een beperkt deel zal als extra kwel naar het binnenland omhoog komen. De meeste kwel komt in het oppervlaktewater van de insteekhaven en het uitwateringskanaal omhoog. Dat zal ook na aanleg van de waterkering zo blijven. Gelet op deze informatie kan worden uitgesloten dat van belang zijnde effecten zich voor doen buiten het plangebied. Negatieve effecten op alle beschermde natuurgebieden zijn uitgesloten.

Verstuiving

Ten zuiden van het uitwateringskanaal wordt het bestaande duin met ongeveer 70m verbreed. Hiermee verschuift ook het strand 70 m zeewaarts. Dit is nodig omwille van het behalen van het beoogde veiligheidsniveau. Ten noorden van het uitwateringskanaal wordt het duin niet verbreed. Wel is het zodat dat de waterlijn ten noorden van het uitwateringskanaal zeewaarts verschuift (50 m net ten noorden tot 0 m op ongeveer 300 m ten noorden van het uitwateringskanaal. Met andere woorden: het drogestrand wordt breder. Naar verwachting zal de extra strandbreedte aanleiding zijn voor extra dynamiek in de aangroei van het duin van Coepelduynen. Voor de bestaande duinvoet zullen vermoedelijk jonge duinen ontstaan.

EFFECTBEOORDELING KUSTVERSTERKING

TIJDELIJKE EFFECTEN

GELUIDSVERSTORING VAN VOGELS

Bij geluidsverstoring van vogels kan onderscheid worden gemaakt tussen effecten op broedvogels en pleisterende vogels (niet-broedvogels). Het uitgangspunt voor het optreden van effecten op niet-broedvogels (pleisteraars) is de 51 dB(A) geluidscontour als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden. Voor de geluidseffecten op niet-broedvogels is geen empirisch onderzoek gedaan. Bij het vaststellen van de dosis-effectrelaties is uitgegaan van het voorzorgsprincipe; de drempelwaarde van 51 dB(A) ligt onder de waarde die door experts als mogelijke effectdrempel gezien wordt

(Heinis, 2007). Voor broedvogels worden andere geluidscontouren gehanteerd. Voor broedvogels van open terrein is in de studie van Reijnen *et al.* (1992) een dosiseffect relatie opgesteld voor bepaling van effecten van geluid van autoverkeer op broedvogels van open terreinen. Uit deze dosis-effectrelatie blijkt dat bij geluidsniveaus boven de 45-50 dB(A) een afname van de broedvogelstand kan worden verwacht.

Het Natura 2000-gebied Coepelduynen is aangewezen voor vier habitattypen, die op zichzelf niet gevoelig zijn voor verstoring. Onder de typische soorten van de verschillende habitattypen bevindt zich echter een aantal broedvogelsoorten die effecten kunnen ondervinden als gevolg van verstoring. Het habitatype H2190A (Vochtige duinvalleien, kalkrijk) komt niet binnen het verstoringgebied voor. Van de overige drie habitattypen zijn de typische broedvogels:

- H2120 witte duinen:
- Eider
- H2130A grijze duinen (kalkrijk):
- Tapuit
- H2160 duindoornstruweel:
- Nachtegaal

Geen van de bovengenoemde broedvogels komt binnen de 45 dB(A) contour voor (Slaterus 2008). *Negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Coepelduynen als gevolg van tijdelijke verstoring tijdens de uitvoeringsfase kunnen dan ook worden uitgesloten.*

Het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide is aangewezen voor tien habitattypen, die op zichzelf niet gevoelig zijn voor verstoring. Onder de typische soorten van de verschillende habitattypen bevindt zich echter een aantal broedvogelsoorten die effecten kunnen ondervinden als gevolg van verstoring. De broedvogels kunnen worden verstoord door de werkzaamheden aan de kustversterking en de parkeergarage. De volgende vijf habitattypen komen voor binnen de 45 dB(A) verstoringcontour van de aanlegwerkzaamheden:

- 2120 witte duinen:
- Eider
- H2130A grijze duinen (kalkrijk):
- Tapuit
- H2130B grijze duinen (kalkarm):
- Tapuit
- Velduil
- H2160 duindoornstruweel:
- Nachtegaal
- H2180C duinbossen (binnenduinrand):
- Grote bonte specht
- Houtsnip

Geen van deze soorten komt binnen de 45 dB(A) contour voor (Slaterus 2008b). Er is dus geen sprake van aantasting van de kwaliteit van de aanwezige habitattypen ten gevolge van geluidsverstoring. *Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide als gevolg van tijdelijke verstoring tijdens de uitvoer zijn uit te sluiten.*

Stikstofdepositie

Tijdens de aanleg van de kustversterking en de parkeergarage is er gedurende één jaar sprake van een toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijndel & Berkheide. Deze toename is veelal minder dan 1 mol/ha/jr en lokaal maximaal 1,9 mol/ha/jr in Meijndel en Berkheide en 2,5 mol/ha/jr in Coepelduynen. De ADW is in beide gebieden tussen de 757 en 1866 mol/ha/jr. De tijdelijke toename is dan ook aanzienlijk minder dan 1% van de ADW. Enkele habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden zijn weliswaar zeer gevoelig voor verzuring en vermesting, en de huidige achtergrondwaarden zijn lokaal hoger dan de kritische depositiewaarde, maar de invloed is van zeer tijdelijke aard en dusdanig beperkt zodat deze op gaat in de fluctuaties van de achtergrondwaarde. *Een negatief effect als gevolg van stikstofdepositie tijdens de uitvoeringsfase is zodoende uit te sluiten.*

PERMANENTE EFFECTEN

Verstuiving

Als gevolg van de verbreding van het strand ten noorden van het uitwateringskanaal zal de verstuiving in de zuidelijke punt van de zeereep toenemen. Verstuiving is een belangrijke voorwaarde voor de instandhouding van H2120 witte duinen en juist in de zuidelijke punt van de zeereep is sprake van een gebrek aan verstuiving. Door de kustversterking zal dus lokaal een verbetering van de kwaliteit en mogelijk uitbreiding van het oppervlakte van H2120 plaatsvinden.

PARKEERGARAGE DIJK-IN-DUIN

EFFECTBESCHRIJVING PARKEERGARAGE

TIJDELIJKE EFFECTEN

Verstoring (geluid, beweging)

De versturende activiteiten die optreden als gevolg van de parkeergarage zijn onder te verdelen in:

- bewegingen van mensen, werktuigen (o.a. graafmachines) en voertuigen op en rond de locatie waar de parkeergarage gebouwd wordt.
- verstoring door geluidshinder als gevolg van deze activiteiten.

De bouw van de parkeergarage vindt plaats ter hoogte van de dijk in het duin en daarmee op enige afstand van de beide Natura 2000-gebieden. Het gebruik van licht op locatie zal niet leiden tot een toename van licht in de beide gebieden. Aanvoer van materiaal vindt plaats over bestaande wegen, dus van optische verstoring is geen sprake. De versturende effecten van geluidsverstoring zijn dan ook leiden voor de mate van verstoring, omdat de toename van geluidsverstoring het verste reikt. De geluidseffecten als gevolg van de aanleg van de parkeergarage zijn, vanwege de mogelijk gelijktijdige uitvoering, samen met de geluidseffecten van de aanleg van de kustversterking beschreven.

Stikstofdepositie

Als gevolg van de uitstoot van uitlaatgassen van machines en voertuigen tijdens de aanleg van de parkeergarage, zal een tijdelijke toename van de stikstofdepositie plaatsvinden in een contour om het plangebied. Om deze depositie in beeld te brengen is een stikstofberekening gemaakt (zie Passende Beoordeling).

PERMANENTE EFFECTEN

Stikstofdepositie

Door de bouw van de parkeergarage verandert het verkeerssysteem van Katwijk. De verkeersstromen van en naar de kust en van en naar parkeerplaatsen in Katwijk wijzigen als gevolg van de aanleg van de parkeergarage. Omdat motorvoertuigen stikstof uitstoten, zal dit leiden tot veranderingen van stikstofdepositie in de omgeving van Katwijk. Om de veranderingen in stikstofdepositie in beeld te brengen zijn de berekeningen uitgevoerd met behulp van het OPS-pro model. Daarbij is het verschil in de jaargemiddelde stikstofdepositie uitgedrukt in verandering mol N per ha. De volgende berekeningen zijn uitgevoerd:

- Een vergelijking tussen het plan (2015) en de referentiesituatie (2012).

Het verschil tussen beiden brengt in beeld wat het effect van de ontwikkeling van de parkeergarage is in combinatie met het schoner worden van auto's tussen 2012 en 2015. Zie navolgende afbeelding voor het resultaat van deze berekening.

Veranderingen in stikstofdepositie (mol N/ha/j) op de beschermde natuurgebieden als gevolg van de realisatie van de parkeergarage t.o.v. de referentiesituatie 2012

Een vergelijking tussen het plan (2015) en de autonome ontwikkeling (2015). Omdat vergeleken wordt met 2015 valt het effect van het schoner worden van de auto's dus uit deze berekening. Hierdoor wordt de 'verminderde afname' van stikstofdepositie als gevolg van de realisatie van de parkeergarage in beeld gebracht. Zie navolgende afbeelding voor het resultaat van deze berekening.

Veranderingen in stikstofdepositie (mol/N/ha/j) op de beschermde natuurgebieden als gevolg van de realisatie van de parkeergarage t.o.v. de autonome situatie 2015. Hiermee wordt de verminderde afname in beeld gebracht

Als gevolg van de gewijzigde verkeersstromen door Katwijk is er ten opzichte van de referentiesituatie (2012) sprake van een toename van stikstofdepositie op het zuidelijk deel van Coepelduynen. Negatieve effecten op Coepelduynen als gevolg van stikstofdepositie zijn dan ook niet uit te sluiten.

In Meijndel & Berkheide is in 2015 overal sprake van een afname van stikstofdepositie ten opzichte van 2012. Het feit dat wel een afname plaatsvindt, hoewel er wel meer verkeersbewegingen plaatsvinden, is toe te schrijven aan het schoner worden van auto's in de tussenliggende jaren. De veranderde verkeersstromen door Katwijk zorgen in het noordelijke deel van Meijndel & Berkheide dan ook voor een verminderde afname van stikstofdepositie ten opzichte van de autonome ontwikkeling. Een verminderde afname van stikstofdepositie kan strijdig zijn met het behalen van de uitbreidingsdoelstelling voor zowel oppervlakte als kwaliteit van habitattypen. Negatieve effecten op Meijndel & Berkheide zijn dus niet op voorhand uit te sluiten.

EFFECTBEOORDELING PARKEERGARAGE

TIJDELIJKE EFFECTEN

Verstoring (geluid, beweging)

De effecten van verstoring als gevolg van de aanleg van de parkeergarage zijn, vanwege de gelijktijdige uitvoering, in samenhang beoordeeld met de aanleg van de kustversterking. *Uit deze effectbeoordeling blijkt dat het optreden van negatieve effecten als gevolg van verstoring op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijndel & Berkheide wordt uitgesloten.*

Stikstofdepositie

Als gevolg van de aanleg van de parkeergarage treedt een tijdelijke toename van stikstofdepositie op in de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijndel & Berkheide. De stikstof effecten van de parkeergarage zijn in samenhang met de aanleg van de kustversterking beoordeeld. *Het optreden van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van beide Natura 2000- gebieden wordt uitgesloten.*

PERMANENTE EFFECTEN

Stikstofdepositie

Coepelduynen

In het zuidelijke deel van Coepelduynen is sprake van een toename van stikstof depositie ten opzichte van de referentie situatie in 2012. De grootste toenames van maximaal 1,3 mol per hectare per jaar vinden plaats op het Noordelijk Wantveld, het grasland dat ligt tussen het uitwateringskanaal en de parkeerplaats Noordduinen. Richting het noorden wordt de toename in stikstofdepositie snel minder, 1 kilometer ten noorden van het uitwateringskanaal vindt geen toename van depositie meer plaats. In het gebied waar een toename van stikstofdepositie plaatsvindt, liggen de habitattypen met een Instandhoudingsdoel. In nagenoeg het hele zuidelijke deel van Coepelduynen ligt de achtergronddepositiewaarde (ADW) boven de 1300 mol/ha/j en tegen Katwijk aan tussen de 1652 en 2120 mol/ha/j. Daarmee is er voor H2120 witte duinen en H2130A grijze duinen (kalkrijk) sprake van een overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW). Dit betekent dat het optreden van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Coepelduynen niet uitgesloten kan worden.

H2120 witte duinen

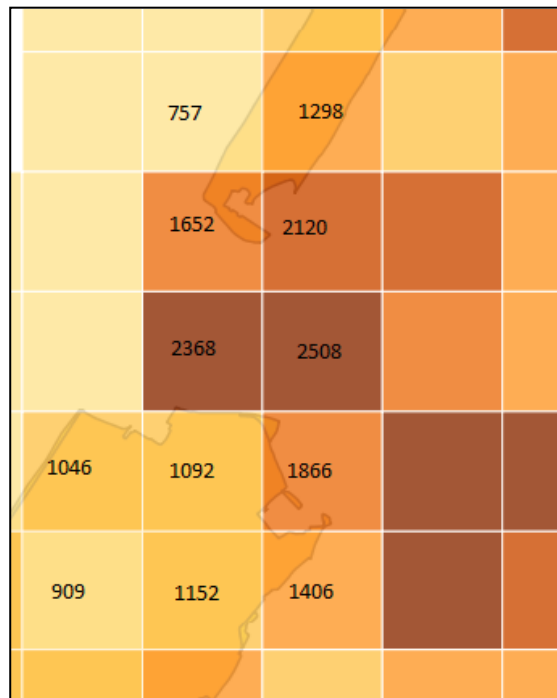
In Coepelduynen beslaan de witte duinen een oppervlakte van circa 12,3 ha. Dit habitatype komt in het zuidelijke deel van Coepelduynen alleen voor in de zeereep. De kritische depositiewaarde voor dit type is 1400 mol/ha/jaar. De ADW in het zwaarst belaste deel is voor dit habitatype vastgesteld op 1652 mol/ha/jaar in 2012. Dit betreft alleen het uiterste zuiden van het gebied waar ongeveer 1 ha van dit habitatype voorkomt. Deze overschrijding neemt hier in de komende periode af, maar niet tot onder de KDW (<http://geodata.rivm.nl/gcn/>). Verder naar het noorden vindt geen overschrijding van de KDW plaats. De stikstofdepositie is dus alleen in het uiterste zuiden van het gebied een mogelijk beperkende factor voor de instandhouding van H2120 witte duinen. Voor 1 ha H2120 witte duinen in de zuidelijk punt van de zeereep is op dit moment al sprake van een overschrijding van de kritische depositiewaarde. Door de parkeergarage neemt deze depositie in geringe mate toe (0,0-0,9 mol/ha/jaar), wat kan leiden tot een geringe verslechtering van de kwaliteit

van het habitat. Voor de kwaliteit geldt een uitbreidingsdoelstelling, dus dit effect zou haaks kunnen staan op deze doelstelling.

In de witte duinen in de zeereep is weinig dynamiek als gevolg van (vroegere) vastlegging vanwege de functie als hoofdwaterkering. Lokaal is hier sprake van uitbreiding van duindoornstruwelen. De bodemopbouw is relatief natuurlijk; er zijn geen grootschalige duinverzwaringen met zand van buiten het gebied uitgevoerd. De zeereep is, in tegenstelling tot de rest van Coepelduynen, afgesloten voor recreanten, vanwege de functie als waterkering. Er treedt dus ook geen verjonging op door betreding van de bodem. In het meest zuidelijke deel, waar stikstof mogelijk een probleem is, vindt echter nog wel veel verstuiving plaats. Het zand stuift door de duinen tot op de aangrenzende parkeerplaats. Voor een goede ontwikkeling van het habitattype en een vitale helmgroei is een regelmatige aanvoer van vers zand door winddynamiek noodzakelijk, ongeacht de mate van stikstofdepositie. In dit deel van het gebied is nog steeds sprake van verstuiving. Daar komt bij dat de het bredere strand dat als gevolg van de kustversterking in het zuidelijk deel zal ontstaan, zal zorgen voor meer verstuiving richting de duinen. Verstuivingsdynamiek is hier de doorslaggevende factor voor het behoud van het oppervlak en de verbetering kwaliteit; de rol van stikstof is hieraan volledig ondergeschikt. Er is geen sprake van een significant negatief effect. Het optreden van negatieve effecten als gevolg van de extra depositie van de parkeergarage wordt uitgesloten.

H2130A grijze duinen (kalkrijk)

De kritische depositiewaarde voor dit type is 1240 mol/ha/jaar. De depositie in de zwaarst belaste zuidelijke delen ligt in 2012 op 2120 mol/ha/jaar. Op het Noordelijk Wantveld, waar de meeste toename als gevolg van de parkeergarage wordt verwacht, is de ADW 1652 mol/ha/jaar. Verder naar het noorden neemt de ADW af, maar slechts op enkele plaatsen is deze onder de KDW (zie navolgende afbeelding).

Achtergronddepositie van stikstof in de Natura 2000 gebieden Coepelduynen en Meijendel en Berkheide

De milieukenmerken en omstandigheden in het grootste deel van de Coepelduynen zijn voor het behoud van grijze duinen kalkrijk in een goede kwaliteit zeer gunstig te noemen. De bodem is in het hele gebied kalkrijk en in vrijwel het hele gebied droog. In een groot deel van de buitenduinen is sprake van verstuingen. Hierdoor wordt kalkrijk zand in geringe hoeveelheid verstrooid over de omringende duingraslanden. Een groot deel van het gebied is buiten het broedseizoen vrij toegankelijk; betreding vindt dan overal plaats omdat er geen paden zijn. Hierdoor heeft het gebied in zijn geheel het karakter van een zeedorpenlandschap (zie beheerplan Coepelduynen; Vertegaal, 2002). Een van de kenmerken hiervan is dat door betreding de bovenste bodemlaag wordt geroerd en daardoor (in combinatie met de primaire kalkrijkdom van het zand) kalkrijk blijft (Slings, 1994). De konijnenstand is op dit moment goed (beheerplan Coepelduynen).

De situatie is echter anders op het Noordelijk Wantveld. Dit gebied is niet vrij toegankelijk voor wandelaars, waardoor verstoring van de bovenlaag niet plaatsvindt. Het betreft een bloemrijk grasland op een humeuze, matig voedselrijke bodem (mededeling K. Vertegaal). Het beheer van Het Hoogheemraadschap van Rijnland voor dit deel van de Coepelduynen is gericht op het tegengaan van verstuing. De laatste 15 jaar heeft er geen beheer plaatsgevonden en is de vegetatie nauwelijks gewijzigd (persoonlijke mededeling, de heer Leen van Duijn, Hoogheemraadschap van Rijnland). Het terrein werd vroeger gebruikt om visnetten te repareren en vee te weiden. Het is waarschijnlijk ook lange tijd bemest wat een logische verklaring kan zijn voor het mesotrofe karakter. Door dit mesotrofe karakter is het gebied waarschijnlijk weinig gevoelig voor stikstof. Aangezien de instandhoudingsdoelstelling behoud oppervlakte en kwaliteit is, is hier geen herstel noodzakelijk. In het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof wordt op korte termijn weer beheer ingevoerd om zeker te stellen dat de huidige kwaliteit behouden blijft.

De mogelijke effecten op dit habitatype, als gevolg van stikstofdepositie door de aantrekkende werking op verkeer van de parkeergarage, zijn gering. De milieukenmerken en overige omstandigheden van het grootste deel van het gebied zijn op de meeste aspecten zeer gunstig. Oppervlakkige verzuring van de bodem wordt effectief tegengegaan door verstuingen en het 'zeedorpeneffect'. De bodem behoudt daardoor zijn voedselarme karakter dankzij fosfaatbeperking. Daarnaast wordt vergrassing effectief tegengegaan door voldoende intensieve konijnenbegrazing. Door deze lokale omstandigheden zal hier geen negatief effect optreden als gevolg van de geringe toename van stikstofdepositie.

Op het Noordelijk Wantveld zijn de lokale milieukenmerken en omstandigheden minder gunstig, maar is de vegetatie gezien het mesotrofe karakter van de bodem waarschijnlijk weinig gevoelig voor stikstof. Daarnaast zijn afspraken gemaakt tussen de beheerder van dit terrein (Hoogheemraadschap van Rijnland) en de provincie Zuid-Holland over het treffen van aanvullende beheermaatregelen (maaien en afvoeren). Omdat er op dit moment geen beheer plaatsvindt, zal door het treffen van deze maatregelen het behoud minimaal gegarandeerd zijn. De toename van stikstofdepositie als gevolg van de parkeergarage van 1 - 1,3 mol/ha/jaar zal niet leiden tot significant negatieve effecten op het habitatype.

Gezien de geringe stikstoftoename en de voor het habitatype gunstige milieukeurmerken en omstandigheden van het gebied, zal stikstofdepositie ten gevolge van de parkeergarage niet leiden tot negatieve effecten op het instandhoudingsdoelstelling voor kalkrijke grijze duinen. Het optreden van significant negatieve effecten als gevolg van de extra depositie van de parkeergarage wordt uitgesloten.

H2160 duindoornstruwelen

Over de stikstofgevoeligheid van het habitatype H2160 Duindoornstruweel is nog onduidelijkheid (Huisjes, 2011). Duindoorn is een stikstofbindende plant, de soort zal waarschijnlijk geen hinder ondervinden van een wat hogere stikstofdepositie. Soorten die in de ondergroei voorkomen, dus hoogstwaarschijnlijk ook niet. De nu vastgestelde KDW is 2020 mol/ha/jaar. In het zwaarst belaste zuidelijk deel ligt de ADW ter plaatse van de duindoornstruwelen in 2012 op 1652 mol/ha/jaar, er is dus geen sprake van overschrijding van de KDW. De realisatie van de parkeergarage zorgt voor een kleine toename van stikstofdepositie op de duindoornstruwelen van Coepelduynen. Dit leidt er echter niet toe dat de KDW overschreden wordt. *Het optreden van negatieve effecten als gevolg van de extra depositie van de parkeergarage wordt uitgesloten.*

H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)

De kritische depositiewaarde voor dit type is 1390 mol/ha/jaar. De depositie in de zwaarst belaste delen is voor dit habitatype voor 2012 vastgesteld op 1298 mol/ha/jaar. (PZH, 2011). Het habitatype komt niet voor in het overbelaste zuidelijk deel van Coepelduynen waar het grootste effect van de parkeergarage optreedt. De realisatie van de parkeergarage leidt er niet toe dat de KDW wordt overschreden. *Het optreden van significant negatieve effecten als gevolg van de extra depositie van de parkeergarage is uitgesloten.*

Meijendel & Berkheide

Na realisering van de parkeergarage in 2015 is de stikstofdepositie als gevolg van verkeer lager dan in het referentiejaar 2012. Reden hiervoor is dat de auto's sneller schoner worden dan dat het aantal verkeersbewegingen toeneemt. Als gekeken wordt naar het effect van de parkeergarage zonder rekening het schoner worden van de auto's mee te nemen in de berekening is sprake van een kleine toename van maximaal 1,1 mol/ha/j. Als gevolg van de aanleg van de parkeergarage is dus sprake van een verminderde afname van de stikstofdepositie met maximaal 1,1 mol/ha/j ten opzichte van de situatie zonder parkeergarage. Deze verminderde afname treedt voornamelijk op in de noordelijke helft van Berkheide en is zeer beperkt. Alleen langs de noordrand met Katwijk treedt lokaal een verminderde afname op van ongeveer 1 mol/ha/j, zuidelijk is de verminderde afname in alle gevallen kleiner dan 1 mol/ha/jr. De habitattypen die voorkomen binnen het beïnvloedingsgebied in Meijendel & Berkheide (= het gebied waar de verminderde afname > 0,1 mol/ha/jr is) en de bijbehorende KDW staan in Tabel in de Passende Beoordeling. In het beïnvloedingsgebied is de ADW tussen de 909 en 1866 mol N/ha/jr.

H2120 witte duinen

De totale oppervlakte witte duinen in Meijendel & Berkheide is circa 85 hectare. Een groot deel van dit areaal is gelegen in de zeereep. Hier is de kwaliteit niet optimaal. Hier is weinig dynamiek waardoor verstuingen en kaal zand ontbreken. Ook zijn

typische soorten veelal alleen lokaal aanwezig. Mede door het gebrek aan dynamiek breiden duindoornstruwelen zich uit (PZH, 2011). In de witte duinen van Meijndel & Berkheide is voor een deel sprake van verstuiwingsdynamiek, noodzakelijk voor het goed ecologisch functioneren van dit habitatype. Door instuivend kalkrijk zand treedt verjonging van bodemkenmerken op. Hier zijn de witte duinen dan ook van goede kwaliteit.

Elders, vooral in de zeereep, is weinig dynamiek door een jarenlang beheer van vastleggen. De achtergronddepositie ligt op dit moment in het hele areaal echter (ruim) onder de KDW van dit habitatype, waardoor negatieve effecten als gevolg van stikstof zijn uit te sluiten. In de komende jaren wordt een verdere verlaging van de achtergronddepositie verwacht. De verminderde afname van stikstof leidt dus zeker niet tot overschrijding van de KDW. *De kans op significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.*

H2130A grijze duinen (kalkrijk)

In Meijndel & Berkheide is met in totaal bijna 600 hectare een groot areaal kalkrijke grijze duinen aanwezig. Het gebied levert een zeer grote bijdrage aan de landelijke doelstelling voor dit prioritaire (sub)habitatype. Het type kan verspreid over het hele gebied worden aangetroffen. Kalkrijke grijze duinen komen in Meijndel & Berkheide overwegend voor op (zeer) kalkrijke bodems in het buiten- en middenduin; in de binnenduinen komen bodems voor die minder kalkrijk zijn, vooral in het zuidoosten van Meijndel (Vlakte van Waalsdorp). De kwaliteit van het subhabitatype is op dit moment in Berkheide in het hele gebied goed. De vegetatiekundige kwaliteit is vrijwel overal goed en in het hele Natura 2000-gebied komen veel typische soorten voor. In het noorden van Berkheide is de botanisch rijke 'zeedorpenvariant' van het subhabitatype aanwezig (PZH, 2011).

Lokaal is sprake van verstuiwingen, o.a. in het zuidwesten van Berkheide, het noordwesten van Meijndel en in het middenduin van Meijndel ten westen van Kijfhoek en Bierlap, waardoor de bodem kalkrijk blijft en minder gevoelig wordt voor effecten van stikstofdepositie. Daarnaast leidt dit ook tot verjonging van de vegetatie: op nieuw bedekte plekken ontstaan weer pioniersvormen van grijze duinen (duinsterretje). In het noorden van Berkheide wordt de (hoge) kwaliteit van de hier aanwezige zeedorpenvariant van kalkrijke grijze duinen mede 'onderhouden' door kleinschalige vormen van menselijk gebruik. Vooral betreding is een belangrijke factor omdat hierdoor de bovenste bodemlaag wordt geroerd en (in combinatie met de primaire kalkrijkdom van het zand) kalkrijk blijft (Slings, 1994).

De konijnenstand is jarenlang slecht geweest, maar herstelt zich de laatste jaren enigszins. In een vrij groot deel van het gebied worden de open droge duinen (grijze duinen kalkrijk en kalkarm) beheerd door middel van begrazing. Hierdoor is de in de jaren '90 geconstateerde vergrassing grotendeels verdwenen (PZH, 2011). In een groot deel van het beïnvloedingsgebied in Berkheide zijn de milieuomstandigheden gunstig en is de kwaliteit goed. Hier zullen geen effecten als gevolg van stikstofdepositie optreden. Op dit moment is aan de rand van Katwijk wel sprake van overschrijding van de KDW en op delen zijn ook factoren als verstuiwing, zeedorpeninvloed en begrazingsbeheer in onvoldoende mate aanwezig om eventuele effecten tegen te gaan. Om bestaande knelpunten te herstellen en mogelijke effecten

van stikstofdepositie te voorkomen kunnen de volgende beheermaatregelen worden uitgevoerd:

- toelaten/versterken van verstuingen vanuit de zeereep (naar aangrenzende zone met grijze duinen);
- plaggen/chopperen van vergraste terreindelen (mede om kleinschalige verstuing te initiëren);
- verwijderen en plaggen van verstruikte terreindelen;
- begrazing en aanvullend maaibeheer.

In het kader van PAS-analyse (PZH, 2012) is reeds voorzien in het uitvoeren van deze genoemde beheermaatregelen, middels een convenant met de terreinbeheerders. De belangrijkste maatregel is het uitbreiden van het begrazingsbeheer in de midden- en de binnenduinen en de pilot dynamisch zeereepbeheer. Daarnaast wordt het areaal van het subhabitatype lokaal uitgebreid door struwelen te verwijderen. Het hier noodzakelijke vervolgbeheer omvat ook bovengenoemde beheermaatregelen. In deelgebieden waar subhabitattypen H2130A en H2130B in mozaïek voorkomen worden de maatregelen voor beide typen met elkaar geïntegreerd. Waar geen begrazing mogelijk is, zal het beheer vooral bestaan uit maaien en afvoeren, voor zover nodig aangevuld met plaggen/chopperen. Dit betekent dat in de komende periode sprake is van een voldoende intensief beheer waardoor effecten van stikstofdepositie zullen worden voorkomen. De aanleg van de parkeergarage leidt alleen tot een verminderde afname van de stikstofdepositie; netto daalt de stikstofdepositie als gevolg van verkeer. *De kans op significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.*

H2130B grijze duinen (kalkarm)

De oppervlakte kalkarme grijze duinen bedraagt in Meijndel & Berkheide circa 340 hectare. Het subhabitatype komt vooral voor in de midden- en binnenduinen van Meijndel; in Berkheide is het op kleine schaal verspreid aanwezig. In Meijndel & Berkheide wordt het overwegend aangetroffen op plaatsen waar de bodem oppervlakkig ontkalkt is; de ondergrond is in Berkheide veelal kalkrijk.

De kwaliteit van de kalkarme grijze duinen is in het algemeen goed, mede omdat een vrij groot deel van het areaal al langere tijd door middel van begrazing wordt beheerd. Meer lokaal is sprake van aantasting van de kwaliteit door verstruiking (PZH, 2011). In een deel van het gebied zijn de milieumstandigheden gunstig en is de kwaliteit goed. Hier zullen geen effecten als gevolg van stikstofdepositie optreden. In een deel van het beïnvloedingsgebied is echter sprake van overschrijding van de KDW en zijn ook factoren als verstuing en begrazingsbeheer in onvoldoende mate aanwezig om mogelijke effecten tegen te gaan. Om bestaande knelpunten te herstellen en mogelijke effecten van stikstofdepositie te voorkomen kunnen de volgende beheermaatregelen worden uitgevoerd:

- toelaten/versterken van verstuingen vanuit de zeereep (naar aangrenzende zone met grijze duinen);
- plaggen/chopperen van vergraste terreindelen (mede om kleinschalige verstuing te initiëren);
- verwijderen en plaggen van verstruikte terreindelen;
- begrazing en aanvullend maaibeheer.

In het kader van de PAS-analyse (PZH, 2012) is voorzien in het uitvoeren van de genoemde beheermaatregelen, middels een convenant met de terreinbeheerders. De belangrijkste maatregel is het uitbreiden van het begrazingsbeheer in de midden- en

de binnenduinen. Daarnaast wordt het areaal van het subhabitatype uitgebreid door struwelen te verwijderen. Het hier noodzakelijke vervolgbeheer omvat ook bovengenoemde beheermaatregelen. In deelgebieden waar subhabitattypen H2130A en H2130B in mozaïek voorkomen worden de maatregelen voor beide typen met elkaar geïntegreerd. Waar geen begrazing mogelijk is zal het beheer vooral bestaan uit maaien en afvoeren, voor zover nodig aangevuld met plaggen/chopperen.

Dit betekent dat in de komende periode sprake is van een voldoende intensief beheer waardoor effecten van stikstofdepositie zullen worden voorkomen. De aanleg van de parkeergarage leidt alleen tot een verminderde afname van de stikstofdepositie; netto daalt de stikstofdepositie als gevolg van verkeer. *De kans op significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.*

H2160 Duindoornstruweel

In Meijndel & Berkheide is een groot areaal duindoornstruwelen van in totaal circa 540 ha aanwezig. Wegens de grote oppervlakte levert het gebied een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel voor het habitatype. Duindoornstruwelen komen in Meijndel vooral veel voor in de buitenduinen (inclusief de zeereep) en lokaal in het midden- en binnenduin. In Berkheide wordt het type vooral in de buiten- en Midden duinen aangetroffen en in mindere mate in het binnenduin. Het areaal is de afgelopen decennia waarschijnlijk fors in oppervlak toegenomen o.a. door ontbreken van voldoende dynamiek en door periodiek wegvallen van de begrazing door konijnen (Vertegaal, 2000). De huidige arealen duiden op een verdere toename sinds 1998-2000. De kwaliteit is overal goed, wat onder andere tot uitdrukking komt in de hoge aantallen struweelvogels zoals de nachtegaal, een typische soort van het habitatype. Er zijn geen indicaties voor mogelijke negatieve effecten van stikstofdepositie (PZH, 2011). Duindoornstruwelen komen verspreid over het hele gebied voor op kalkrijke droge bodem. In het algemeen is sprake van beperkte dynamiek waardoor struwelen zich gemakkelijk kunnen uitbreiden. De achtergronddepositie ligt op dit moment in het hele areaal (ruim) onder de KDW van dit habitatype. In de komende jaren verbetert dit verder. De verminderde afname van stikstof leidt dus zeker niet tot overschrijding van de KDW. *De kans op significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.*

H2180A Duinbossen (droog)

In Meijndel & Berkheide is een groot areaal duinbossen droog van in totaal bijna 500 hectare aanwezig. De duineikenbossen van Meijndel en Berkheide behoren tot de best ontwikkelde voorbeelden in ons land (Ontwerp aanwijzingsbesluit). Droge duinbossen komen vooral op grote schaal voor in de midden- en Binnen duinen van Meijndel. In het beïnvloedingsgebied komen slechts twee kleine snippers voor bij het waterbedrijf Dunea. De kwaliteit van het habitatype is in Meijndel & Berkheide op veel plaatsen matig. Dit wordt veroorzaakt door aanwezigheid van exoten als populieren, abelen en gewone esdoorn en lokaal in de struiklaag Amerikaanse vogelkers. Op andere aspecten is de kwaliteit goed. De meeste typische soorten zoals grote bonte specht zijn aanwezig. De kwaliteit verbetert geleidelijk verder door het ouder worden van de aanwezige bossen. Er zijn geen aanwijzingen dat stikstofdepositie hier een negatieve invloed heeft (PZH, 2011).

De achtergronddepositie ligt op dit moment in het deel van het beïnvloedingsgebied waar de droge duinbossen voorkomen boven de KDW van dit habitatype. De kwaliteit

van de bossen is op dit moment weliswaar matig, maar dit wordt geheel bepaald door aanwezigheid van exoten. Droge duinbossen komen voornamelijk voor op diep ontkalkte en zure bodems (Profielendocument duinbossen). De KDW voor H2180A is dan ook bepaald op basis van bostypen op zure bodem (Van Dobben & Van Hinsberg, 2008). Habitats op gebufferde bodems zijn in het algemeen echter duidelijk minder gevoelig voor stikstofdepositie (Goderie & Vertegaal, 2010). De droge duinbossen in Meijendel & Berkheide komen voor op kalkrijke bodems, waardoor het habitatype in dit gebied geen aantasting door stikstofdepositie ondervindt.

De aanleg van de parkeergarage leidt alleen tot een verminderde afname van de stikstofdepositie en netto daalt de stikstofdepositie als gevolg van verkeer. *De kans op significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.*

H2180C Duinbossen (binnenduinrand)

Het areaal binnenduinrandbossen bedraagt in Meijendel & Berkheide in totaal circa 90 hectare. Het gehele areaal bevindt zich in de binnenduinen van Berkheide, waaronder de Pan van Persijn. In Meijendel komt het type niet voor. De huidige kwaliteit is goed. Dit geldt zowel voor de vegetatiekundige kenmerken als voor aanwezigheid van typische soorten als grote bonte specht en voor structuur en functie. Er zijn weinig exoten als populieren en Amerikaanse vogelkers aanwezig (PZH, 2011). Omdat binnenduinrandbossen worden gekenmerkt door matig voedselrijke en matig zure tot basische bodems (Profielendocument duinbossen, 2008) zijn ze minder gevoelig voor stikstofdepositie (Van Dobben & Van Hinsberg, 2008). De achtergronddepositie ligt op dit moment in het hele areaal ruim onder de KDW van dit habitatype. In de komende jaren verbetert dit verder. De verminderde afname van stikstof leidt dus zeker niet tot overschrijding van de KDW. *De kans op significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.*

H2190A vochtige duinvalleien (open water)

In totaal is op dit moment circa 45 hectare vochtige duinvalleien open water aanwezig. Het grootste deel van dit subhabitatype is gekarteerd in infiltratieplassen in het middenduin van Berkheide en in infiltratieplassen in het zuidwesten van Meijendel. Daarnaast zijn kleinere arealen aanwezig in de buitenduinen ten zuiden en ten noorden van de Wassenaarse Slag, in gebieden waar in de afgelopen 15 jaar vochtige duinvalleien zijn hersteld. Niet alle infiltratieplassen zijn als H2190A gekarteerd omdat niet overal de kwalificerende watervegetaties aanwezig zijn. De kwaliteit van het habitatype is over het algemeen goed (PZH, 2011). De vochtige duinvalleien open water bestaan in Meijendel & Berkheide voor een groot deel uit de infiltratieplassen die onderdeel uitmaken van het drinkwaterproductiesysteem. Hier wordt sterk voorgezuiverd(rivier)water in ingelaten dat na bodempassage weer wordt teruggewonnen via drains en pompputten.

Het infiltratiewater is van zeer goede kwaliteit. Infiltratieplassen worden periodiek schoon gemaakt. Een klein deel van het areaal H2190A bestaat uit kleinere duinplassen die de afgelopen vijftien jaar zijn ontstaan als onderdeel van natuurherstelprojecten. De plassen hebben hierdoor op dit moment een zandige, minerale bodem. Het water is hier goed gebufferd door de ligging in de mineraalrijke kwelstroom van het midden van het duingebied naar zee. Tevens liggen de meeste in gebied met begrazingsbeheer waardoor de ontwikkeling van opgaande oevervegetaties wordt tegengegaan (PZH, 2011). De achtergronddepositie ligt op dit

moment in een groot deel van het beïnvloedingsgebied boven de KDW van dit habitatype. De meeste duinmeren liggen echter in delen van het gebied waar de KDW niet wordt overschreden. In de komende jaren wordt een verdere verlaging van de achtergronddepositie verwacht, waardoor de achtergronddepositie in een groter deel van het gebied lager zal zijn dan de KDW. Negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie zullen niet optreden in de infiltratieplassen, omdat de waterkwaliteit bepaald wordt door het sterk voorgezuiverde infiltratiewater en atmosferische depositie van ondergeschikt belang is. In de overige - min of meer natuurlijke - duinmeertjes zullen effecten eveneens niet optreden: deze meertjes bevatten minerale bodems en er vindt buffering door een mineraalrijke kwelstroom plaats, waardoor effecten van atmosferische depositie worden geremd. Bovendien ligt de achtergronddepositie hier hoofdzakelijk onder de KDW en vindt beheer plaats waardoor de ontwikkeling van opgaande oevervegetaties wordt tegengegaan. De aanleg van de parkeergarage leidt alleen tot een verminderde afname van de stikstofdepositie en netto daalt de stikstofdepositie als gevolg van verkeer. *De kans op significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.*

H2190B vochtige duinvalleien (kalkrijk)

In totaal is op dit moment circa 35 hectare kalkrijke vochtige duinvalleien aanwezig. Deze bevinden zich grotendeels in valleien in het zuidwesten van Berkheide en noordwesten van Meijendel waar in de afgelopen vijftien jaar dit subhabitatype is hersteld. De kwaliteit is op dit moment reeds als 'goed' beoordeeld door aanwezigheid van vegetatietypen die het type in goede toestand representeren, de aanwezigheid van typische soorten en kenmerken van een goede structuur en functie (PZH, 2011). Verwacht kan worden dat de kwaliteit door verdere vegetatieontwikkeling en vestiging van typische soorten nog verder zal verbeteren. De bodems van de vochtige duinvalleien in de 'regeneratiegebieden' zijn jong en als gevolg van de herinrichtingmaatregelen kalkrijk en humusarm. Ze liggen tevens in een deel van het gebied waar sprake is van mineraalrijke kwel van de centrale delen van het duinmassief naar zee. Door de historische invloed van infiltratiewater en door de herinrichting zelf kan de bodem lokaal nog wel relatief voedselrijk zijn. Vanwege de relatieve voedselrijkdom van de bodems in de herstelde valleien is in alle deelgebieden sprake van een vervolgbeheer van begrazing en maaien. De achtergronddepositie ligt op dit moment in het hele beïnvloedingsgebied onder de KDW van dit habitatype. In de komende jaren verbetert dit verder. De verminderde afname van stikstof leidt dus zeker niet tot overschrijding van de KDW. *De kans op significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.*

H2190D vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)

Dit habitatype is niet gevoelig voor stikstofdepositie, de KDW is >2400 mol N/ha/jr (Van Dobben & Van Hinsberg, 2008). *De kans op significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.*

H1014 nauwe korfslak, H1042 gevlekte witsnuitlibel, H1318 meervleermuis

Het leefgebied van de nauwe korfslak en de gevlekte witsnuitlibel bestaat uit de habitatypen van Meijendel & Berkheide. De nauwe korfslak is een landslak die voorkomt op natte tot matig vochtige plaatsen, zoals natte duinvalleien, maar ook bosjes en bosranden met een vochtig microklimaat. De gevlekte witsnuitlibel is gebonden aan duinplassen met veel opgaande begroeiing, wat in Meijendel &

Berkheide het habitatype H2190D vochtige duinvalleien (moerasvegetatie) is. Omdat negatieve effecten op deze habitattypen worden uitgesloten, geldt dat negatieve effecten op deze twee habitatsoorten ook zijn uit te sluiten. Het belang van Meijndel & Berkheide voor de meervleermuis is de overwintering in de aanwezige bunkers. Op de functionaliteit van de bunkers als winterverblijf zijn geen negatieve effecten te verwachten als gevolg van stikstofdepositie. *De kans op significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie is uit te sluiten.*

EFFECTBESCHRIJVING STRANDPAVILJOENS EN -HUISJES TIJDELIJKE EFFECTEN

Verstoring (geluid, beweging)

Als gevolg van de bouw van de uitbreiding van de strandpaviljoens en -huisjes vindt geen toename in tijdelijke verstoring plaats. Op- en afbouw vindt plaats via de bestaande strandopgangen en het strand. In de huidige situatie worden de strandpaviljoens ook opgebouwd via deze routes. De op- en afbouw van de strandpaviljoens vermindert doordat ze permanent blijven staan. Daar staat tegenover dat de strandhuisjes wel elk jaar opnieuw op- en afgebouwd moeten worden. De meeste vervoersbewegingen vinden plaats voor de Boulevard en dus niet voor de Natura 2000 gebieden. *Negatieve effecten als gevolg van tijdelijke verstoring op beschermde gebieden kunnen worden uitgesloten.*

PERMANENTE EFFECTEN

Verstoring (geluid, beweging)

Op dit moment moeten de strandpaviljoens in het winterhalfjaar afgebroken worden. Het voornemen is om jaarrond bebouwing van strandpaviljoens mogelijk te maken op de strandvakken. Tevens is het voornemen om seizoensbebouwing van strandhuisjes mogelijk te maken op het strand. De uitbreiding van de strandpaviljoens en het mogelijk maken van de strandhuisjes zal leiden tot een aantrekkende werking op recreatie. Voor de strandpaviljoens zal er alleen in het winterhalfjaar (waarin nu geen paviljoens aanwezig zijn) sprake zijn van een aantrekkende werking. De strandhuisjes zullen juist in het zomerhalfjaar zorgen voor een aantrekkende werking. Deze recreatie zal zich voornamelijk afspelen langs de strandopgangen, het strand, maar er kan ook een lichte toename in Coepelduynen en Meijndel & Berkheide optreden.

Strandpaviljoens

Doordat de strandpaviljoens ook in het winterhalfjaar open blijven kan dit leiden tot een aantrekkende werking op recreatie. De recreatie zal grotendeels plaatsvinden op het strand, maar mogelijk ook in de nabij gelegen Natura 2000-gebieden, vooral rond de paviljoens die nabij deze gebieden gelegen zijn. Recreatie vindt plaats op het bestaande padennetwerk. Op dit padennetwerk vindt op dit moment al jaarrond recreatie plaats, ook gedurende de wintermaanden. De toename in recreatie die optreedt als gevolg van de jaarrond aanwezige strandpaviljoens is verwaarloosbaar ten opzichte hiervan. De verstoringscontour rondom de paden zal niet groter worden. Permanente negatieve effecten als gevolg van permanente verstoring zijn uitgesloten.

Strandhuisjes

De aanwezigheid van strandhuisjes in het zomerhalfjaar kan leiden tot een aantrekkende werking op recreatie. De recreatie zal grotendeels plaatsvinden op het strand, maar mogelijk ook in de nabij gelegen Natura 2000-gebieden, vooral rond de

strandhuisjes die nabij deze gebieden gelegen zijn. Recreatie vindt plaats op het bestaande padennetwerk. Op dit padennetwerk vindt op dit moment al jaarrond recreatie plaats, vooral ook gedurende de zomermaanden. De toename in recreatie die optreedt als gevolg van aanwezige strandhuisjes is verwaarloosbaar ten opzichte hiervan. De verstoringcontour rondom de paden zal niet groter worden. *Permanente negatieve effecten als gevolg van permanente verstoring zijn uitgesloten.*

Verandering dynamiek substraat

Als gevolg van de uitbreiding van de strandpaviljoens en –huisjes wordt het mogelijk om een grotere breedte van een strandvak te bebouwen. Bovendien wordt het mogelijk om jaarrond de strandpaviljoens te laten staan, terwijl die op dit moment alleen in het zomerhalfjaar aanwezig zijn. Doordat er meer bebouwing mogelijk gemaakt wordt en deze (deels) jaarrond kan blijven staan kan verstuiving in de duinen achter de paviljoens (jaarrond) en de huisjes (zomerseizoen) afnemen. Verstuiving vormt een belangrijke randvoorwaarde voor het behoud en de ontwikkeling van duinecosystemen. De meeste strandvakken (2 t/m 20) bevinden zich voor de Boulevard van Katwijk. Dit gebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Uitbreiding van de bebouwingsmogelijkheden op deze locaties zal dan ook niet leiden tot een afname van verstuiving in beschermde natuurgebieden. *Voor deze strandvakken zijn negatieve effecten uitgesloten.*

Strandpaviljoens

Met dit bestemmingsplan is na afwijking jaarrond exploitatie mogelijk van de strandpaviljoens voor de Natura 2000-gebieden. Hierdoor kan verstuiving in de duinen achter deze paviljoens afnemen. Verstuiving vormt een belangrijke randvoorwaarde voor het behoud en de ontwikkeling van duinecosystemen. De randvoorwaarden voor de toekomstige bebouwing zijn zo geformuleerd dat door de bebouwing de verstuivingsprocessen in de achterliggende duinen niet worden verhinderd. Deze randvoorwaarden zijn geformuleerd door de gemeente Katwijk (SAB, 2011) en het Hoogheemraadschap van Rijnland, zodat dynamisch zeereepbeheer mogelijk is (Hoogheemraadschap van Rijnland, 2010). Door deze maatregelen en het beperkte aantal permanente paviljoens dat voor Natura 2000- gebieden aanwezig zal zijn, wordt gegarandeerd dat een afname van verstuiving in de duinhabitats van de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijendel & Berkheide niet zal plaatsvinden. Ook zal duinaangroei mogelijk blijven doordat tijdig tot verplaatsing wordt overgegaan. *Het optreden van negatieve effecten is uitgesloten.*

Strandhuisjes

Door het bestemmingsplan Kust wordt het ook mogelijk om voor de Natura 2000-gebieden) strandhuisjes te plaatsen. Hierdoor kan verstuiving in de duinen achter deze strandhuisjes afnemen. Verstuiving vormt een belangrijke randvoorwaarde voor het behoud en de ontwikkeling van duinecosystemen. De randvoorwaarden voor de toekomstige bebouwing zijn zo geformuleerd dat door de bebouwing de verstuivingsprocessen in de achterliggende duinen niet worden verhinderd. Deze randvoorwaarden zijn geformuleerd door de gemeente Katwijk (SAB, 2011) en het Hoogheemraadschap van Rijnland, zodat dynamisch zeereepbeheer mogelijk is (Hoogheemraadschap van Rijnland, 2010). De strandhuisjes zijn alleen in het zomerseizoen op het strand aanwezig. In het winterhalfjaar treedt de meeste verstuiving op. Dit wordt door de strandhuisjes niet belemmerd. In combinatie met de maatregelen wordt gegarandeerd dat er voldoende verstuiving richting de

duinhabitattypen plaatsvindt om negatieve effecten uit te sluiten in de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijendel & Berkheide. Ook zal duinaangroei mogelijk blijven doordat tijdig tot verplaatsing wordt overgegaan. *Het optreden van negatieve effecten is uitgesloten.*

Ruimtebeslag

Als gevolg van de aanwezigheid van permanente strandpaviljoens en –huisjes treedt ruimtebeslag op het strand. De meeste strandvakken liggen niet voor Natura 2000-gebieden. Ruimtebeslag is hier dus uitgesloten. De strandvakken 1, 21 en 22 liggen wel voor Natura 2000-gebieden. Hier vindt het ruimtebeslag in principe plaats zeewaarts van de duinvoet en dus buiten de begrenzing van de beschermde natuurgebieden (de begrenzing ligt op de duinvoet en schuift mee). Negatieve effecten als gevolg van permanent ruimtebeslag zijn dan uitgesloten onder de voorwaarde dat de strandpaviljoens- en strandhuisjesbij aangroei van de kust zeewaarts verplaatst worden, zodat ze niet in de duinvoet komen te staan.

Verkeersaantrekkende werking

Als gevolg van de uitbreiding van de bebouwingsmogelijkheden van strandpaviljoens en strandhuisjes zullen meer recreanten naar Katwijk komen. Dit leidt ook tot meer verkeersbewegingen in Katwijk. De verkeersaantrekkende werking is niet los te zien van de verkeersaantrekkende werking van de parkeergarage en is dan ook bij de beoordeling van de parkeergarage meegenomen.

EFFECTBEOORDELING STRANDPAVILJOENS- EN HUISJES

TIJDELIJKE EFFECTEN

Tijdelijke negatieve effecten treden niet op. Een effectbeoordeling is dus niet aan de orde.

PERMANENTE EFFECTEN

Permanente negatieve effecten als gevolg van verstoring, verandering dynamiek substraat en ruimtebeslag treden niet op (zie effectbeschrijving). Een effectbeoordeling is hiervoor dus niet aan de orde.

Verkeersaantrekkende werking

De aantrekkende werking op verkeer zit al verrekend in de aantrekkende werking van de nieuwe parkeergarage die wordt gerealiseerd. De effecten hiervan worden dus beoordeeld bij de parkeergarage.

UITBREIDING BEBOUWING WATERSPORTVERENIGINGEN

EFFECTBESCHRIJVING WATERSPORTVERENIGINGEN

TIJDELIJKE EFFECTEN

Verstoring (geluid, beweging)

Als gevolg van de bouw van de uitbreiding van de watersportverenigingen vindt geen toename in tijdelijke verstoring plaats. In de huidige situatie bevinden zich op het strand ook gebouwen van de watersportverenigingen welke elk seizoen worden opgebouwd en afgebroken. Uitgangspunt is dat de bebouwing jaarrond kan blijven staan, dus er is in feite sprake van een afname van bouwactiviteiten. Dit leidt tot een afname van tijdelijke verstoring. Negatieve effecten als gevolg van tijdelijke verstoring op beschermde gebieden kunnen worden uitgesloten.

PERMANENTE EFFECTEN

Verandering dynamiek substraat

Als gevolg van de uitbreiding van de bebouwing van de watersportverenigingen wordt het mogelijk om een grotere breedte van een strandvak te bebouwen, maximaal 75% van een strandvak kan bebouwd worden. De bebouwing van de watersportverenigingen bevindt zich op verschillende locaties langs de kust: KBS voor de Boulevard van Katwijk (toekomstig strandvak 4), Airtime voor de duinen van het Natura 2000-gebied Coepelduynen (strandvak 23) en Skuytevaart voor de duinen van het Natura 2000- gebied Meijendel & Berkheide (ten zuiden van strandvak 1). Bovendien wordt het mogelijk om jaarrond de bebouwing te laten staan, terwijl die op dit moment alleen in het zomerhalfjaar aanwezig is. Doordat een uitbreiding van bebouwing mogelijk wordt gemaakt voor de beschermde natuurgebieden en deze jaarrond kan blijven staan kan verstuiwing in de beschermde natuurgebieden afnemen. Doordat Airtime voor de duinen van het Natura 2000-gebied Coepelduynen (strandvak 23) staat en Skuytevaart voor de duinen van het Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide (ten zuiden van strandvak 1), kan verstuiwing in de duinen achter de bebouwing van Airtime en Skuytevaart afnemen. Verstuiwing vormt een belangrijke randvoorwaarde voor het behoud en de ontwikkeling van duinecosystemen. De derde watersportvereniging bevindt zich voor de Boulevard van Katwijk. Dit gebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Uitbreiding van de bebouwingsmogelijkheden op deze locaties zal dan ook niet leiden tot een afname van verstuiwing in beschermde natuurgebieden. *Voor dit strandvak zijn negatieve effecten uitgesloten.*

Watersportverenigingen

Door de bestemmingsplanwijziging wordt jaarrond bebouwing mogelijk van de watersportverenigingen voor de Natura 2000-gebieden (strandvakken 23 en ten zuiden van strandvak 1). Hierdoor kan verstuiwing in de duinen achter deze bebouwing afnemen. Verstuiwing vormt een belangrijke randvoorwaarde voor het behoud en de ontwikkeling van duinecosystemen. De randvoorwaarden voor de toekomstige bebouwing zijn zo geformuleerd dat door de bebouwing de verstuiwingsprocessen in de achterliggende duinen niet worden verhinderd. Deze randvoorwaarden zijn geformuleerd door de gemeente Katwijk (SAB, 2011) en het Hoogheemraadschap van Rijnland, zodat dynamisch zeereepbeheer mogelijk is (Hoogheemraadschap van Rijnland, 2010). In combinatie met deze maatregelen wordt gegarandeerd dat er voldoende verstuiwing richting de duinhabitattypen plaatsvindt om negatieve effecten uit te sluiten in de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijendel & Berkheide. Ook zal duinaangroei mogelijk blijven doordat tijdig tot verplaatsing wordt overgegaan. *Het optreden van negatieve effecten is uitgesloten.*

Ruimtebeslag

Als gevolg van de uitbreiding van de bebouwing van de watersportverenigingen treedt ruimtebeslag op het strand. Dit ruimtebeslag vindt plaats buiten de duinvoet en dus buiten de beschermde natuurgebieden. Twee watersportverenigingen (Airtime en Skuytevaart) liggen wel vóór Natura 2000- gebieden. Hier vindt het ruimtebeslag in principe plaats zeewaarts van de duinvoet en dus buiten de begrenzing van de beschermde natuurgebieden (de begrenzing ligt op de duinvoet en schuift mee).

Negatieve effecten als gevolg van permanent ruimtebeslag zijn dan uitgesloten onder de voorwaarde dat de bebouwing van de watersportverenigingen bij aangroei van de kust zeewaarts verplaatst worden, zodat ze niet in de duinvoet komen te staan.

Voor stikstof depositie wordt gecumuleerd met de volgende twee projecten die ook een ingreep zijn in het verkeerssysteem van Katwijk:

- het aanbrengen van een knip op de Tramstraat
- de aanleg van de Verlengde Westerbaan

Beide projecten hebben als gevolg dat de verkeersstromen dichter langs de beschermde duingebieden ten noorden en ten zuiden van Katwijk lopen.

In cumulatie met andere plannen en projecten is sprake van een grotere toename van stikstofdepositie op Coepelduynen. Er is dus sprake van een grotere overschrijding van de KDW in het zuidelijke deel van Coepelduynen voor de habitattypen H2120 witte duinen en H2130A grijze duinen (kalkrijk):

- voor H2120 geldt nog steeds dat het gebrek aan verstuivingsdynamiek door de (vroegere) vastlegging van de kust hier het leidende probleem is. Als er sprake was van goede verstuiving, dan zou de stikstof geen probleem vormen. Als gevolg van de kustversterking treedt er ook meer verstuiving op in de zuidelijke punt van de zeereep. Er is dan ook geen sprake van een significant negatief effect op H2120 witte duinen.
- voor H2130A geldt dat de aanpassing van het beheer in het Noordelijk Wantveld zal leiden tot het tegengaan van vergrassing, het verwijderen van opslag en het stimuleren van verstuiving. Door het nemen van deze maatregelen is de kwaliteit van het grijs duin op die locatie gegarandeerd. De berekende toename van stikstof zal dan niet leiden tot een significant negatief effect op H2130A grijze duinen (kalkrijk).

Conclusie / consequentie voor het bestemmingsplan

Het optreden van significant negatieve effecten als gevolg van het bestemmingsplan 'Kustwerk Katwijk' op de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijendel & Berkheide is uitgesloten. Het bestemmingsplan is haalbaar wat betreft gebiedsbescherming.

Soortenbescherming

De Soortenbescherming is geïmplementeerd in de Flora- en faunawet.

Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

De Flora- en faunawet bepaalt dat, wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voor het uitvoeren van werkzaamheden, het nodig is om vooraf te beoordelen of er mogelijk nadelige consequenties zijn voor beschermde inheemse plant- of diersoorten. De bescherming van soorten door de Flora- en faunawet geldt voor alle in de wet genoemde soorten, en staat los van de bescherming van natuurgebieden. De initiatiefnemer is hiervoor in de eerste plaats verantwoordelijk.

De Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van LNV. De soorten

worden overgenomen op de doelsoortenlijst voor zover ze behoren tot soortgroepen waarvoor voldoende kennis voorhanden is voor toepassing in beleid, beheer, handhaving en gebiedsgerichte monitoring. In het plan- en beïnvloedingsgebied zijn leefgebieden en groeiplaatsen van zowel soorten van de Rode lijst aanwezig, als door de Flora- en faunawet juridisch zwaarder beschermde soorten. Het gaat hier om leefgebieden en groeiplaatsen van soorten die staan weergegeven in navolgende twee tabellen.

Soort	Flora- en faunawet*	Rode Lijst	Belang plangebied	Belang beïnvloedingsgebied
Blauwe zeedistel	Tabel 2	-	> 1000 individuen	Groeiplaats
Zandhagedis	Tabel 3 (bijlage IV HR)	Kwetsbaar	Mogelijke corridorfunctie	Mogelijke corridorfunctie
Rugstreepd	Tabel 3 (bijlage IVHR)	Gevoelig	Mogelijke corridorfunctie	Mogelijke corridorfunctie
Grijze zeehond	Tabel 2	Gevoelig	-	Zeer gering
Gewone Zeehond	Tabel 3	Kwetsbaar	-	Zeer gering
Bruinvis	Tabel 3 (bijlage IV HR)3	Kwetsbaar	-	Zeer gering
Hondskruid	Tabel 2	Gevoelig	-	Mogelijk aanwezig
Gevlekte orchis	Tabel 2	Kwetsbaar	-	Mogelijk aanwezig
Brede orchis	Tabel 2	Kwetsbaar	-	Mogelijk aanwezig
Grote keverorchis	Tabel 2	Kwetsbaar	-	Mogelijk aanwezig
Gewone dwergvleermuis	Tabel 3 (bijlage IV HR)	-	-	Mogelijk jachtgebied
Ruige dwergvleermuis	Tabel 3 (bijlage IV HR)	-	-	Mogelijk jachtgebied
Laatvlieger	Tabel 3 (bijlage IV HR)	-	-	Mogelijk jachtgebied
Algemene broedvogels	Broedvogels	-	-	Broedterritorium
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Nest jaarrond beschermd	-	-	Mogelijk broedterritorium

Soort	Belang plangebied	Belang beïnvloedingsgebied
Dagvlinders: Groot dikkopje (gevoelig), Aardbeivlinder (bedreigd), Bruine eikenpage (bedreigd), Bruin blauwtje (gevoelig), Duinparelmoervlinder (bedreigd), Kleine parelmoervlinder (kwetsbaar)	-	Mogelijk aanwezig
Vaatplanten: Bleek schildzaad (bedreigd), Wondklaver (kwetsbaar), klevrige reizigersbek (kwetsbaar), Ruige leeuwentand (kwetsbaar), Blauwe bremraap (kwetsbaar), Gewone vleugeltjesbloem (gevoelig), Kleine pimpemel (kwetsbaar), Grote tijm (kwetsbaar)	-	Mogelijk aanwezig

Beschermde soorten / Rode Lijst soorten in beïnvloedgebied

Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen. Voor de meeste vogels loopt het broedseizoen van half maart tot half juli. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Hierin worden vier categorieën onderscheiden:

- 1 nesten die, behalve gedurende het broedseizoen, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen van) leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I).

Beoordeling plan v.w.b. soortenbescherming

Uit het natuuronderzoek van Arcadis uit 2010 blijkt dat de tijdelijke effecten van het plan op leefgebieden van beschermde soorten en Rode lijstsoorten de volgende betreffen:

- verstoring van broedvogels tijdens werkzaamheden in een zone van (in het slechtste geval) 400 meter vanaf het plangebied en/of de transportroute voor de kustversterking. Effecten in het plangebied zelf kunnen worden uitgesloten omdat buiten het broedseizoen wordt gewerkt, of minimaal buiten het broedseizoen wordt begonnen met de werkzaamheden, waardoor het plangebied ongeschikt wordt voor broedvogels
- het tijdelijk wegnemen van groeiplaatsen van Blauwe zeedistel in het plangebied. Hierdoor zal de Blauwe zeedistel tijdelijk verdwijnen uit het plangebied. De nieuwe situatie biedt echter veel perspectieven voor nieuwe vestigingsplaatsen, maar er zal enige tijd overheen gaan voordat het gebied geheel opnieuw gekoloniseerd is.
- door de mogelijke corridorfunctie van het plangebied kan tijdens de werkzaamheden incidenteel een effect optreden op een zwervende Zandhagedis of Rugstreeppad. Individuen kunnen hierbij worden gedood.

De permanente effecten op leefgebieden van beschermde soorten en Rode lijstsoorten bestaan uit:

- vergroting van de corridorfunctie van het plangebied voor de Rugstreeppad en Zandhagedis. De mogelijkheden zijn wel sterk afhankelijk van de inrichting en de gebruiksfuncties (honden e.d.);
- vergroting van de mogelijkheden voor groeiplaatsen van de Blauwe zeedistel in het plangebied. Als gevolg van de duinverbreding vindt een toename van natuurlijk gebied plaats in het plangebied. In de huidige situatie is de zone met primaire duinvorming ongeveer 30 meter breed. In de nieuwe situatie zal dit, ongeveer 90 tot 190 meter zijn;

- dit houdt een toename in oppervlakte van 300 tot 630 % in. Hierdoor neemt de geschiktheid van het plangebied als groeiplaats voor de Blauwe zeedistel in sterke mate toe. Afhankelijk van de inrichting en het gebruik zijn er eveneens mogelijkheden als leefgebied voor de Zandhagedis.

Mitigerende maatregelen

Ter beperking van (mogelijke) negatieve effecten worden de onderstaande mitigerende maatregelen worden getroffen:

- het werkgebied wordt afgeschermd voor de Rugstreeppad en Zandhagedis door middel van rasters. Vang daarnaast binnen het afgezette gebied aanwezige dieren voorafgaand aan de werkzaamheden in een geschikte periode weg;
- transport over wegen wordt vermeden (ten zuiden van het plangebied) die door de Rugstreeppadden worden gekruist tijdens de paddentrek (maart tot en met april) of scherm deze wegen gedurende de paddentrek af met behulp van amfibieschermen;
- van de Blauwe zeedistel worden zaden verzameld door topplaag en strooisel van de bodem af te graven. Deze zaden (of topplaag, strooisel) worden uitgezaaid na afloop van de werkzaamheden of, wanneer het plangebied niet meer geschikt is, op een geschikte locatie in de nabije omgeving;
- tijdelijke verstoring van broedvogels wordt voorkomen door met de planning van de suppletiewerkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen (15 maart – 15 juli), of kan worden beperkt door transportwegen middels (tijdelijke) schermen van broedgebieden af te schermen.

Voor de rugstreeppad en de zandhagedis geldt dat door het toepassen van de mitigerende maatregelen er geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden worden. Een Flora- en faunaontheffing is dus niet nodig.

Voor de blauwe zeedistel geldt dat er wel verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden worden. Door de mitigerende maatregel toe te passen en te werken conform de gedragscode voor de waterschappen is er geen Flora- en faunaontheffing nodig. Broedvogels mogen niet verstoord worden. Door hier rekening mee te houden bij de werkzaamheden is geen Flora- en faunaontheffing nodig.

Rode Lijst soorten

Rode Lijstsoorten hebben geen juridische status en vallen buiten de bescherming van de Flora- en faunawet. De provincie Zuid-Holland stelt het verlies aan groeiplaatsen of habitats van Rode Lijstsoorten in de provincie op basis van het Provinciaal compensatiebeginsel compensatieplichtig. Voor plannen en werkzaamheden die deze waarden en gebieden aantasten, dient aangetoond te worden dat de aantasting onontkoombaar is (“nee, tenzij”) en dat er “netto geen verlies is aan natuurwaarden”. Ook is van belang dat de compensatie geregeld is op het moment dat er een beslissing wordt genomen over de schadelijke activiteit. (Provinciale Staten van Zuid-Holland, 1997). Momenteel is echter een herziening van het beginsel gaande, waarbij het compensatiebeginsel alleen nog wordt toegepast op belangrijke weidevogelgebieden (mededeling Rob ter Horst, bureau Natuur en Recreatie Provincie Zuid-Holland). Vooruitlopend op de formele herziening wordt in deze beoordeling het compensatiebeginsel alleen nog toegepast op belangrijke weidevogelgebieden.

Conclusie ecologie

Gelet op bovenstaande is het plan haalbaar wat betreft ecologie.

5.2.3 Water (watertoets)

Huidige situatie

Bodemopbouw

Ter plaatse van Katwijk bevindt zich ondiep in de ondergrond een zeer ondoorlatende kleilaag (de zogeheten Rijnklei). In het verleden liep de Rijn ter plekke van Katwijk, deze rivier heeft zich ingesneden in dieper gelegen lagen en onder andere een kleilaag afgezet. Onder deze kleilaag (Rijnklei) bevinden zich afwisselend enkele aquifers (watervoerende pakketten) en aquitards (waterscheidende lagen).

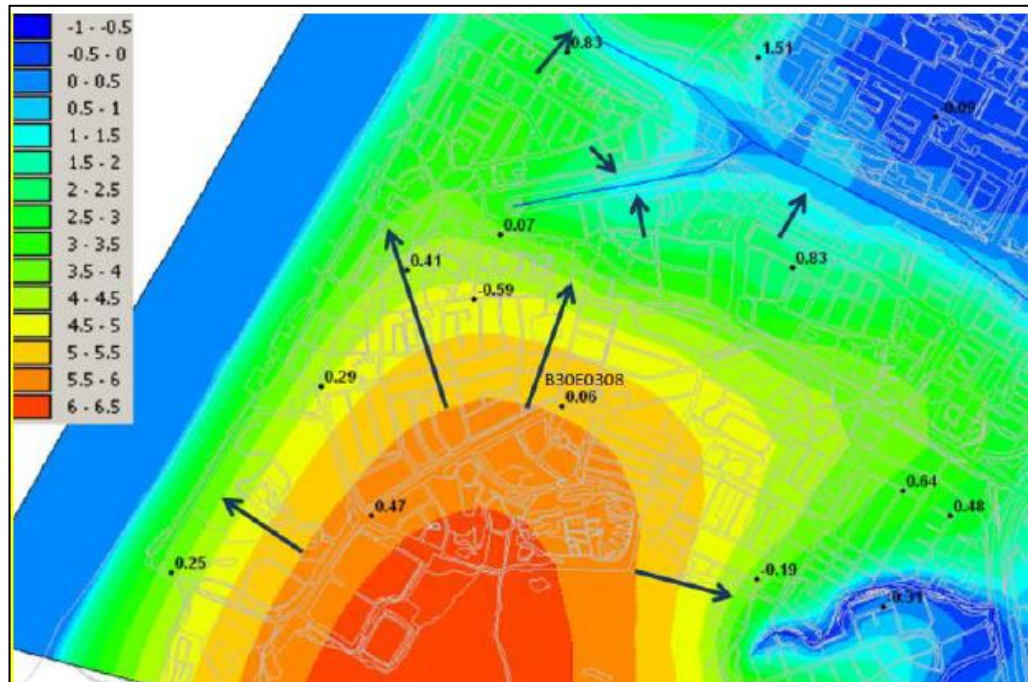
In een eerder onderzoek is op grond van beschikbare informatie van de gemeente Katwijk over de bodemopbouw (diverse boorprofielen) nagegaan in hoeverre de opbouw van het freatisch pakket in de omgeving van de begraafplaats, boven de Rijnklei, aansluit bij de bodemopbouw ter plaatse van de parkeergarage. Deze informatie bevestigt in algemene zin het beeld over de bodemopbouw van het freatisch pakket; een dun zandpakket, aan de onderzijde begrensd door een kleilaag. Richting de Oude Rijn wordt het freatische zandpakket echter steeds dunner en wordt veelal matig fijn zand aangetroffen in plaats van leemarm, matig grof zand. Op grond hiervan wordt verwacht dat de doorlatendheid van het freatisch pakket in de richting van de Oude Rijn steeds lager zal worden.

Onbekend is in hoeverre de Rijnklei exact doorloopt in zeewaartse richting. Uit sonderingen ter plaatse van de parkeergarage blijkt dat de Rijnklei in aanwezig is ter plaatse van de parkeergarage. De bovenkant van deze kleilaag ligt op circa NAP +0,00 m. Dat betekent dat de onderzijde van het freatische pakket dus ook op circa NAP +0,00 m ligt.

Grondwater

Het projectgebied ligt in het grondwatersysteem Oude Rijn en wordt begrensd door het grondwatersysteem Haagse Duin.

Binnen waterwingebieden dient elk risico van verontreiniging te worden voorkomen; in deze gebieden zijn dan ook in principe alleen activiteiten toegestaan in het kader van de grondwaterwinning zelf. Indien men toch activiteiten in dit soort gebieden wil uitvoeren kan ontheffing verleend worden. Katwijk ligt ten noorden van het waterwingebied Berkheide, maar buiten de randen van dit beschermde gebied.

Grondwaterstromen volgens model

Grondwaterstand en –stroming

De ligging van grondwater in stedelijk gebied van Katwijk aan Zee is niet exact bekend. Op basis van (niet volledig gebiedsdekkende) gegevens uit het DINO-Loket blijkt dat de grondwaterstand in Katwijk aan Zee varieert tussen NAP + 5,5 en NAP +2,0 m (zie Afbeelding). Langs de kust zal de grondwaterstand waarschijnlijk maximaal NAP +3,0 m zijn. Aan het water zal de grondwaterstand hetzelfde niveau hebben als de zeespiegel. Verder van het water af, is de grondwaterstand hoger. De hoogste grondwaterstanden (> +5,0 m) komen voor in de omgeving van de begraafplaats Duinrust, ten zuiden van de Parklaan. Het grondwater in de duinen wordt voornamelijk gevoed door infiltratie van de neerslag. In stedelijk gebied van Katwijk is de aanvulling van grondwater minder, omdat veel neerslag op verhard oppervlak afgevoerd wordt via de riolering.

Het zoete water van de neerslag is lichter en vormt een zoetwaterbel bovenop het zoute kwel. In het grondwaterplan Zuid-Holland is de infiltratie geschat op 2mm/dag (Provincie Zuid-Holland, 2007). In stedelijk gebied is de grondwateraanvulling geringer. Om die reden is in het grondwateronderzoek van Royal Haskoning met 1 mm/dag aanvulling gerekend.

Het berekende grondwatermodel is opgenomen in de studie “Onderzoek geohydrologie Dijk in Duin kustversterking en parkeergarage, Royal Haskoning 9V8976, d.d. 27 september 2011”.

De grondwaterstroming in het projectgebied wordt door vier factoren beïnvloed:

1. stroming naar zee toe, in noordwestelijke richting, in een strook die langs de Boulevard loopt. De breedte van deze zone zal tussen de 200 en de 300 m zijn, afhankelijk van de nabijheid van boezemwater in het binnenland.
2. stroming naar het afwateringskanaal toe, in een strook langs de weg Rijnmond-Industrieweg. Deze strook zal gemiddeld ongeveer 200 m breed zijn.

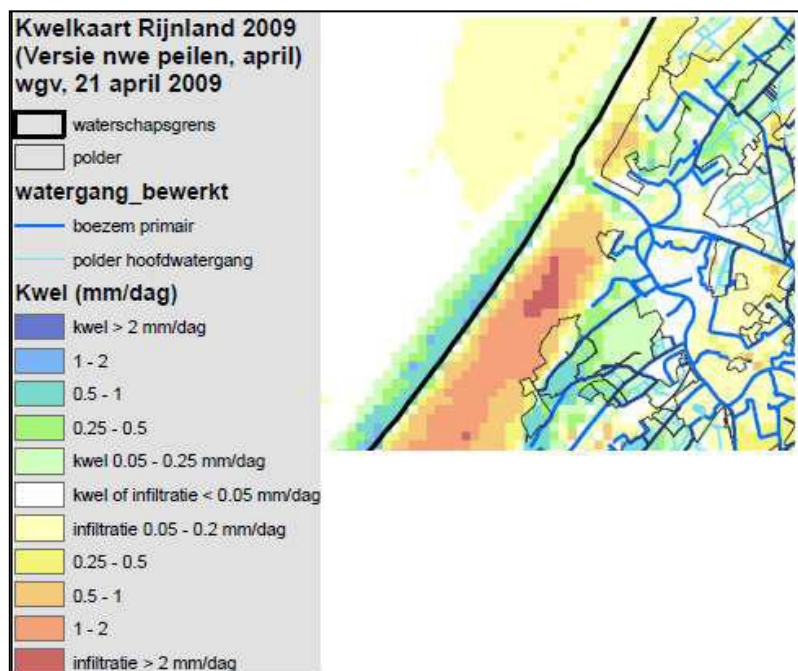
3. stroming naar de insteekhaven Prins Hendrikkade, in een gebied dat ongeveer door de straten Sluisweg, Tramstraat en Zeeweg wordt begrensd.
4. stroming naar de binnenduinrand en het boezemland (oostwaarts), in een zone vanaf de Meeuwenlaan naar het Oosten.

De ontwateringsdiepte is van belang bij de beoordeling van grondwaterstanden in relatie tot de aanwezige bebouwing en infrastructuur (wegen). Doorgaans wordt aangehouden dat minimaal 0,70 tot 1,0 m ontwateringsdiepte nodig is voor beide functies. Indien kelders aanwezig zijn die dieper in de ondergrond steken horen deze waterdicht te zijn tegen indringend grondwater.

Infiltratie en kwel

Over het algemeen stroomt het grondwater vanuit het duingebied Berkheide in noordoostelijke richting. De delen van het gebied die hoger liggen dan NAP zijn over het algemeen infiltratiegebieden; het grondwater stroomt ondergronds af richting de zee en richting de lager gelegen gebieden. In het Grondwaterplan Zuid-Holland 2007 – 2013 (Provincie Zuid-Holland, 2007) wordt het plangebied aangegeven als infiltratiegebied. Vlakbij de Provinciale weg N206 ligt een kwelgebied. De kwel- en infiltratiekaart van het Hoogheemraadschap van Rijnland geeft een schatting van de omvang van de op- en neerwaartse beweging van het grondwater. In navolgende afbeelding is het plangebied en de grondwaterbeschermingsgebieden globaal weergegeven en de kaart laat zien dat:

- de infiltratie op de hoogste delen van het grondwaterbeschermingsgebied in de duinen in de orde van ~ 2 mm/dag ligt. Dit komt ongeveer overeen met de gemiddelde dagneerslag;
- de kwel in de directe omgeving van het centrum in de orde van 0,05 tot 0,25 mm/dag ligt;
- in de vallei van het uitwateringskanaal de kwel in de orde van de 0,25 tot 0,5 mm/dag ligt.

Kwelkaart Rijnland (uitsnede) Plangebied Grondwaterbeschermingsgebied

Zoet- zout verdeling

In de ondergrond van Zuid-Holland komt zout water voor in gebieden waar een hoge kwel voorkomt en in gebieden die historisch gezien onder invloed van de zee stonden. De verdeling van zoet- en zout grondwater op grotere diepte is in het grondwaterplan van Zuid-Holland aangegeven.

De monding van de Oude Rijn en de lager gelegen polders ten oosten van de duinzone hebben brak grondwater in de diepere ondergrond. Analyses van grondwater uit peilbuizen van het DINO-archief (TNO) geven aan dat het chloridegehalte tot een diepte van minstens 25 meter onder maaiveld zoet is (tussen de 40 en de 103 mg Cl- per liter).

Oppervlaktewater

Het gebied wordt beheerd door het Hoogheemraadschap van Rijnland en valt binnen het Watergebiedsplan Zuidgeest. Ten noorden van het projectgebied mondt het uitwateringskanaal Oude Rijn uit op de Noordzee. Het gemaal en de uitwateringssluis Katwijk zorgen voor de handhaving van het boezempeil van Rijnland op NAP -0,64 m. De digitale legger van het Hoogheemraadschap van Rijnland geeft aan welke peilgebieden er in de omgeving van de waterkering aangetroffen worden. In de omgeving van de waterkering ligt alleen het oppervlaktewater van het uitwateringskanaal en de haven langs de Prins Hendrikkade, beide op boezempeil. Het oppervlaktewater in de omgeving van Katwijk aan Zee ligt meestal op boezempeil.

Waterkwaliteit

Het waterplan Zuidgeest geeft aan dat de huidige waterkwaliteit in het gebied als een knelpunt wordt ervaren. De chemische en ecologische waterkwaliteit laten sterk te wensen over. De waterkwaliteit wordt sterk beïnvloed door het aangevoerde boezemwater uit de Oude Rijn en de Vliet. Er zijn ook meerdere knelpunten bekend in het waterkwantiteitsbeheer die relatie hebben met de waterkwaliteitsknelpunten:

- In het gebied is te weinig bergingscapaciteit voor het vasthouden van schoon water, waardoor wateraanvoer uit de boezem noodzakelijk is;
- Het goede kwelwater uit de duinen wordt onvoldoende benut en wordt snel afgevoerd;
- Er is sprake van verdroging van de duinen;
- De inrichting van watergangen is in verband met het ecologisch functioneren onvoldoende.

Waterhuishouding uitwateringskanaal

Het uitwateringskanaal van Katwijk wordt gebruikt om bij neerslagoverschotten water af te voeren naar de Noordzee. De afvoer capaciteit van de uitwatering is 94 m³/s via het gemaal onder normale omstandigheden en 75 m³/s bij storm. De uitwateringssluisk kan 75 m³/s afvoeren. Om de lokale invloed van grondwater op het uitwateringskanaal en de Prins Hendrikkade-haven te bepalen is geschat wat tijdens een droge periode de relevante watervolumes zijn.

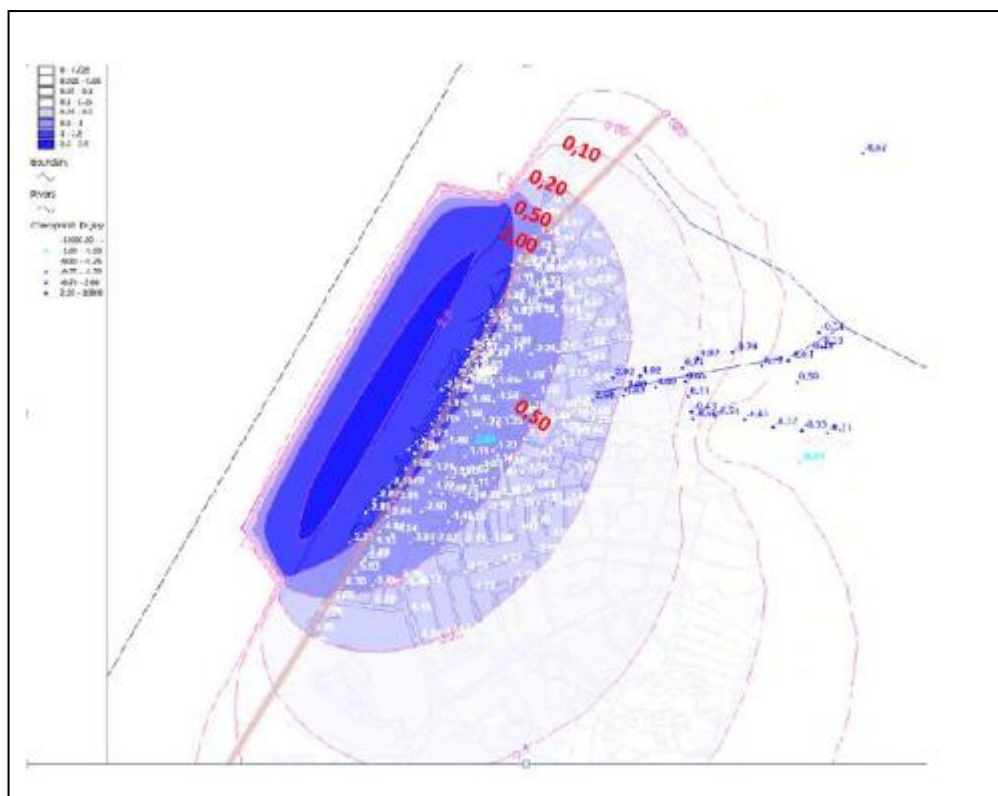
Lokaal kwelwater is een niet-significante fractie van wat er vermoedelijk in een droge periode via het uitwateringskanaal uitgemalen wordt. Als een derde van de berekende infiltratie via de Hendrikhaven tot afstroming komt, dan is dit circa 10% van het volume dat door dagelijkse peilschommelingen de insteekhaven in- en uitstroomt.

Beoordeling van dit plan

Grondwaterstroming

Het plangebied ligt in de zone waarin grondwaterstroming voornamelijk naar zee en deels naar het Prins Hendrikkanaal stroomt. De effecten van grondwater zijn dus voornamelijk van invloed op deze grondwaterstromingen. In een modelonderzoek van Royal Haskoning zijn de effecten van de aanleg van het zandlichaam en de parkeergarage 5 onderzocht op het grondwater. Het modelonderzoek laat zien dat de aanleg van een grondlichaam van 110 m breed de grondwaterstanden in Katwijk beïnvloedt. De verandering van de grondwaterstanden is in navolgende afbeelding weergegeven. Met rode letters is aangegeven wat de verwachte grondwaterstijging is in Katwijk als gevolg van de kustuitbreiding.

Na de aanleg van het grondlichaam neemt de grondwaterstand onder de Boulevard toe met circa 1 m. In het centrum van Katwijk, in een zone van circa 150 m ten oosten van de Boulevard, wordt een grondwaterstandverhoging van tussen de 1,0 en de 0,5 m verwacht. De hogere stijghoogten kunnen een negatief effect hebben op de bebouwing en infrastructuur als er onvoldoende ontwateringsdiepte overblijft voor de functies bebouwing (kruipruimte en kelders) en wegen (fundering en eventueel bescherming tegen opvriezen van de ondergrond. De effecten zijn inzichtelijk gemaakt door de voorkomende maaiveldhoogte van wegen en woningen te vergelijken met de toekomstige te verwachten maximale grondwaterstanden.

Verandering grondwaterstanden bij kustuitbreiding

In onderstaande tabel zijn de effecten op de Boulevard en in de achterliggende delen van Katwijk ingeschat.

De modelsimulatie laat zien dat bij alle alternatieven een beïnvloeding van de grondwaterstanden te verwachten is. In vrijwel alle gevallen zal dit geen belemmering vormen voor de huidige infrastructuur. Een uitzondering hierop vormen (doorgaans oudere) panden met een diepe kelder die niet waterdicht is en woningen met een kruipruimte bij de Princestraat en Baljuwplein. Om die reden zijn de alternatieven negatief (-) beoordeeld.

Locatie	Maaiveldhoogte in NAP [m]	Grondwater (hoog, huidig)	Grondwater (hoog) na kustverbetering	Ontwateringsdiepte [m]	Toetsing
Boulevard, weg	6,00	3,50	4,75	1,25	voldoet ruim
Boulevard, woning met ondiepe kelder (2 m onder vloerpeil)	6,10	3,50	4,75	1,35	Kelder wordt nat
Woning met kruipruimte, Princestraat, Baljuwplein	5,95	4,50	5,15	0,80	mogelijk overlast
Woning met kruipruimte, Kruising Sec. Varkevisserweg en Duinstraat	9,8	5,00	5,75	4,05	voldoet ruim

Effecten kustversterking op ontwateringsdiepte

Grondwaterstandverhogingen kunnen voor deze panden een negatief effect hebben (wateroverlast in de kelder bij langdurige neerslag). In sommige gevallen treedt dat nu

ook al op. De richting van de grondwaterstroming ten opzichte van de referentiesituatie zal beperkt beïnvloed worden.

Voor de waterwinning in de duinen kan de relatief kleine vergroting van het intrekgebied en de eventuele beperkte verandering van de stroomlijnen van het grondwater een licht negatief effect hebben. Aanleg van een parkeergarage in het grondwater leidt tot een beperkte extra verhoging van de grondwaterstanden. Het rapport van Haskoning geeft aan dat het effect van de aanleg van de parkeergarage op het niveau van NAP + 3,0 m relatief gering is. In de omgeving van de bebouwing van de Boulevard moet met een extra verhoging in de orde van 0,10 tot 0,2 m gerekend worden. Deze bescheiden effecten treden op als de parkeergarage wordt aangelegd met een vloerniveau van NAP +3,0 m of hoger, en zonder damwanden die de grondwaterstroming blokkeren. Aanleg van de parkeergarage beïnvloedt de grondwaterstanden en de grondwaterstroming dus in bescheiden mate.

Beïnvloeding zoetwaterbel

Door de aanleg van bredere duinen wordt in de kustzone meer regenwater geïnfiltreerd. Een beperkte verhoging van de grondwaterstand is mogelijk te verwachten aan de zeezijde van de oorspronkelijke waterscheiding (scheiding tussen stromingsrichting naar zee of landinwaarts). Het water dat extra infiltreert in de nieuwe situatie vergroot de zoetwaterbel in zeewaartse richting. Deze zoetwaterbel heeft een positief effect op de omgeving, omdat zoetwater in zeegebied schaars is. De grotere zoetwaterbel heeft een positief effect op de natuur en zorgt dat er op termijn iets minder zout water naar het binnenland aangevoerd wordt. Het duin wordt breder dan in de huidige situatie, er wordt daarom verwacht dat meer neerslag infiltreert en de zoetwaterbel groter wordt. De zoetwaterbel wordt door aanleg van de parkeergarage waarschijnlijk beperkt beïnvloed. De neerslag die op de parkeergarage valt zal via de zijkanalen het grondwater kunnen aanvullen.

Beïnvloeding kwel

Veel van het extra geïnfiltreerde regenwater stroomt naar zee af en heeft geen effect op de zee. Een beperkt deel zal als extra kwel naar het binnenland omhoog komen. In de huidige situatie komt de meeste kwel in het oppervlaktewater van het Prins-Hendrik kanaal en het uitwateringskanaal omhoog. Dat blijft ook na aanleg van de parkeergarage en de kustversterking zo. De kwelintensiteit naar het oppervlaktewater en naar het omliggend laaggelegen maaiveld is in de huidige situatie gering (in de orde van 0,25 mm/dag of minder). Door de mogelijke verschuiving van de ondergrondse waterscheiding kan de kwel in beperkte mate toenemen op enkele plaatsen. Omdat de meeste kwel nu optreedt bij de kop van de insteekhaven in het Prins Hendrikkanaal, wordt hier ook de meeste toename verwacht. Op basis van de maximale verbreding van het duinprofiel (bij het alternatief Laag een breed duin, Katwijk binnendijs) komt hier maximaal 25% extra kwel omhoog. De kwel in de insteekhaven is gering, het effect van maximaal 25% verhoging is als geen effect beoordeeld. Het duin dat gerealiseerd wordt is smaller dan dat alternatief, dus het effect op kwel is nog kleiner en daarmee niet significant.

Karakter uitwateringskanaal

De locatie van de kering heeft enkel invloed op de afvoer van het uitwateringskanaal door middel van grondwaterstroming. Zelfs dit is in de huidige situatie niet significant ten opzichte van de afvoer van het kanaal.

Bovendien verandert als gevolg van het plan kwel en infiltratie nauwelijks (zie bovenstaande). Dus de afvoer van het uitwateringskanaal wordt naar verwachting niet beïnvloed door de alternatieven.

Oppervlaktewater

In geen enkel alternatief wordt oppervlaktewater gedempt. Neerslag op verhard oppervlak wordt (deels) naar het open water afgevoerd en kan effect hebben op peilstijgingen in het oppervlaktewater. Een deel van het bestaande verharde oppervlak rondom restaurant De Zwaan wordt verwijderd, maar ook weer aangebracht op de aan te leggen versterkingsmaatregelen. Als gevolg van het plan neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe (met name als gevolg van de parkeergarage). Dit heeft een versnelde afvoer van neerslag tot gevolg. Dit water moet geborgen worden binnen het watersysteem. Meer verhard oppervlak veroorzaakt een grotere peilstijging in het oppervlaktewater wat een negatief effect is. In dit geval bestaat het watersysteem uit de (nieuwe) duinen en de Noordzee en daarin is voldoende bergingscapaciteit. Bovendien neemt het onverharde oppervlak toe in zeewaartse richting door het verbreden van het duin, waardoor de infiltratie toeneemt. Er treedt per saldo dus geen effect op. Compensatie door middel van het graven van open water is hierdoor niet noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Het plan heeft een grondwaterstijging tot gevolg, dat mogelijk tot overlast in kruipruimtes en (diepe) kelders kan leiden. Ter voorkoming van stijging van het grondwater in de bebouwde kom van Katwijk moeten daarom maatregelen getroffen worden. Dit kan door het aanleggen van een drain ter hoogte van de Boulevard op het huidige niveau van het grondwater of andere grondwaterafvoerende maatregelen.

Conclusie water

Gelet op bovenstaande is de voorlopige conclusie dat het (gecombineerd) initiatief haalbaar is wat betreft het aspect water. Alleen voor de grondwaterstromen dienen maatregelen te worden genomen. Op dit moment wordt gewerkt aan een definitief ontwerp waarin de benodigde maatregelen verwerkt worden. De verwachting is dat de benodigde maatregelen goed uitgevoerd kunnen worden zodat dit aspect geen belemmeringen opwerpt (zie boven).

5.2.4 Archeologie

Inleiding

Op 16 januari 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag voor de bescherming van het archeologisch erfgoed ondertekend. Het Nederlandse parlement heeft dit verdrag van Malta in 1998 goedgekeurd. Het verdrag ziet toe op de bescherming van het Europees archeologisch erfgoed. Inmiddels is de Wet op de archeologische monumentenzorg van kracht (zie hierna). Een belangrijk uitgangspunt van het verdrag, en de nieuwe wet, is dat het archeologisch erfgoed zoveel mogelijk in de bodem ('in situ') bewaard blijft. Alleen als het ongestoord bewaard blijven van de archeologische resten in de bodem niet mogelijk is, moet de in de bodem aanwezige informatie door middel van opgravingen worden veiliggesteld.

Een belangrijk uitgangspunt van het verdrag is de integratie van archeologie en ruimtelijke ordening. Bij het ontwikkelen van ruimtelijk beleid moet het belang bij behoud van archeologische waarden vanaf het begin onderdeel zijn van de

besluitvorming. Dit uitgangspunt is onder meer terug te vinden in de Cultuurnota 2001-2004 en de Nota Belvédère uit 1999. In verband met de implementatie van het Verdrag van Malta zijn de Monumentenwet 1988 en enkele andere wetten gewijzigd met de Wet op de archeologische monumentenzorg (AMZ).

In de wet is onder meer opgenomen dat de gemeenteraad bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening houdt met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. Voor zover deze verplichting voor de gemeente leidt tot kosten als gevolg van het doen van opgravingen, kunnen deze kosten worden verhaald op degenen ten behoeve van wie medewerking wordt verleend ('de-veroorzaker-betaalt'). Van de aanvrager van een omgevingsvergunning, afwijkingsbesluit of bestemmingsplanherziening wordt verlangd dat hij/zij een rapport overlegt, waarin de archeologische waarde van het terrein dat volgens de aanvraag wordt verstoord, wordt vastgesteld en waarin duidelijk wordt gemaakt wat de gevolgen van de geplande bodemingreep zullen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief. Dit advies dient te worden opgesteld door een gecertificeerd archeologisch bureau. Dat bureau dient zich te conformeren aan de Kwaliteitsnorm Archeologie (KNA). De aanvrager mag daarvoor zelf een keuze maken uit de erkende marktpartijen.

Conform het veroorzakerprincipe zijn de kosten voor de bodemverstoorder c.q. aanvrager van vergunning, afwijkingsbesluit of bestemmingsplanherziening. In zijn algemeenheid geldt dat het bevoegd gezag bepaalt of met het rapport voldoende informatie is verzameld om een afgewogen oordeel te nemen over het vervolgtraject. Dit oordeel kan zijn dat geen verder onderzoek nodig is (vergunning kan worden verleend), behoud van archeologische waarde in situ (geen vergunning of aanpassing van het bouwplan) of verder onderzoek middels proefsleuven/boringen en/of opgraving.

Voor het onderhavige plangebied is van belang dat het gebied is aangeduid als gebied met een middelhoge tot hoge trefkans. Dit blijkt uit de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart en het paraplubestemmingsplan Archeologie.

Archeologisch beleid gemeente Katwijk

De beleidsadvieskaart van de gemeente Katwijk geeft voor het plangebied het volgende protocol voor archeologisch onderzoek: bij bodemingrepen dieper dan NAP +5 m moet karterend archeologisch onderzoek worden uitgevoerd (duinen en strand). De begrenzing van de historische kern loopt tot in zee. Voor de historische kern geldt dat archeologische sporen direct onder het maaiveld kunnen worden verwacht. Bij bodemingrepen in de historische kern geldt daarnaast dat een bureauonderzoek moet worden opgesteld en op basis daarvan archeologisch vervolgonderzoek moet worden vastgesteld.

Cultuurhistorische objecten zoals de 'Atlantikwall' en de Napoleontische buitensluis bij de uitwateringssluizen vallen buiten het archeologisch beleid en worden verder behandeld in het aspect Cultuurhistorie. In de Beleidsnota Archeologie van de gemeente Katwijk (gemeente Katwijk, 2007) en het bestemmingsplan is onder de aanlegvoorschriften eveneens opgenomen dat het verboden is om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de bodem met meer dan 0,50 meter op te hogen in gebieden met de aanduiding Archeologisch Verwachtingsgebied.

Huidige situatie

In de huidige situatie is het plangebied grotendeels een duingebied met strandzone, dat grenst aan het huidige historische dorpscentrum. Eerdere archeologische onderzoeken in Katwijk aan Zee tonen aan dat er een groot aantal archeologisch waardevolle vindplaatsen in de gemeente aanwezig is. Deze archeologisch waardevolle gebieden zijn voornamelijk te dateren in de Romeinse Tijd, de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd, maar er zijn ook aanwijzingen voor vroegere bewoning, met name uit de IJzertijd. Het historische dorp behoort eveneens grotendeels tot het archeologisch erfgoed of kan daartoe gaan behoren.

In het onderzoeksgebied betreft dit ondermeer de uitwateringssluus en de aanleg van de 'Atlantikwall'. Daarnaast is een deel van het dorp in de loop van eeuwen deels in zee verdwenen. Bij een gelijkblijvende situatie zal in het grootste deel van het plangebied op korte termijn weinig afbreuk aan eventueel aanwezige archeologische waarden plaatsvinden. Op de langere termijn kunnen resten die in zee zijn verdwenen wellicht door krachten van de golven steeds minder goed bewaard blijven. Daarnaast kunnen door afslag van de huidige duinen en het strand mogelijk aanwezige niet zichtbare archeologische waarden worden aangetast. De verwachte zeespiegelstijging in combinatie met de huidige buitendijkse ligging van het dorp Katwijk aan Zee kunnen op de langere termijn er eveneens toe leiden dat archeologische waarden in het historische dorp worden aangetast.

Algemene archeologische verwachting

Op basis van de beleidsadvieskaart en bekende archeologische, historische en geomorfologische gegevens kan geconcludeerd worden dat voor het plangebied een hoge verwachting geldt voor het aantreffen van sporen vanaf de IJzertijd (Oud Duinzand) en een middelmatige verwachting op sporen vanaf de Bronstijd (kwelderafzettingen). Voor de historische kern geldt een hoge verwachting voor het aantreffen van archeologische sporen uit de Late Middeleeuwen / Nieuwe Tijd.

Beoordeling van dit plan

Intensievere bebouwing en aanleg van voorzieningen kan verstoring van het archeologisch erfgoed veroorzaken. Voor het aspect archeologie zijn vooral de ontwikkellocaties, de diepte en vorm van verstoring en de onomkeerbaarheid van de verstoring van belang. Alternatieven met bodemingrepen en aanleg van kunstwerken hebben over het algemeen een negatief effect op archeologische waarden. Het opbrengen van grote hoeveelheden grond kan door het optreden van zetting eveneens een negatieve invloed op onderliggende archeologische waarden hebben.

Er geldt dat er sprake kan zijn van indirecte verstoring van deze verwachte archeologische waarden. Het is bijvoorbeeld niet uit te sluiten dat de effecten van zetting, vooral op het strand, een negatieve invloed kunnen hebben op verwachte archeologische waarden. Daarnaast is het mogelijk dat de aanleg van de strekdam een belangrijke invloed zal hebben op de waterhuishouding, waardoor mogelijk archeologische verwachte waarden in zee, zoals scheepswrakken en ladingen en bouwwerken die geassocieerd kunnen worden met het castellum, negatief kunnen worden beïnvloed.

Directe verstoring van archeologische waarden met een lage, middelhoge en hoge archeologische verwachting vindt plaats bij de Dijk-in-Duin die ook op grote

schaal bodemingrepen (aanleg dijk) vereisen. De parkeergarage geeft ook kans op aantasting van verwachte archeologische waarden, omdat ingrijpende bodemingrepen plaatsvinden.

Er zijn wel mogelijkheden om archeologische waarden te ontzien of de schade aan archeologische waarden te beperken (mitigeren), bijvoorbeeld door planaanpassing of 'Archeologie sparend bouwen'. De Wet op de archeologische monumentenzorg (WAMZ) is er op gericht om archeologische waarden in situ te bewaren. Indien er toch verstoringen moeten plaatsvinden dient zoveel mogelijk gekozen te worden voor een alternatief waarbij zo min mogelijk schade aan bekende en verwachte archeologische waarden wordt toegebracht. Indien er geen mogelijkheden zijn om bekende en verwachte archeologische waarden te ontzien, en deze dus mogelijk verstoord worden, dan moet voorafgaand aan de verstoringen een archeologisch veldonderzoek plaatsvinden om vast te stellen of archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn en door de geplande bodemingrepen worden bedreigd. Indien dit het geval is, dan moet door behoud ex situ het archeologisch erfgoed worden veilig gesteld.

Archeologisch bureauonderzoek

Gelet op bovenstaande is nader bureau- en veld onderzoek nodig. Het bureauonderzoek heeft reeds plaatsgevonden¹⁶. Het bureauonderzoek dient ertoe een zorgvuldige archeologische verwachting vast te stellen.

Voor het vaststellen van de archeologische verwachting in het plangebied worden de Cultuurhistorische Hoofdstructuur van de provincie Zuid-Holland (CHS), de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW), de Archeologische Monumentenkaart (AMK), het Archeologische informatiesysteem Archis II en de beleidsadvieskaart van de gemeente Katwijk bestudeerd. Daarnaast is gebruik gemaakt worden van bodem, geologische, geomorfologische en historische kaarten.

Archeologische monumenten, waarnemingen en onderzoeken

Hieronder worden de monumenten, bekende waarnemingen en bekende onderzoeken uit het plan- en onderzoeksgebied weergegeven zoals opgenomen in het bureauonderzoek (Een archeologische waarneming kan een losse vondst, maar kan ook een compleet gedocumenteerde opgraving van een vindplaats zijn. In het Archeologisch Informatie Systeem (Archis II) van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) te Amersfoort zijn de landelijk bekende archeologische waarnemingen te raadplegen, daar zijn deze waarnemingen op nummer gerangschikt, zoals hieronder weergegeven).

AMK-terreinen

Er zijn geen AMK terreinen binnen het onderzoeksgebied aangewezen. De Oude kerk ligt in de huidige situatie aan de Boulevard en is een Cultuurhistorisch Rijksmonument (Monumentnummer 23535), maar geen archeologisch monument.

¹⁶ Bureauonderzoek Dijkversterking Katwijk aan Zee, Arcadis, 2010,

Vondsten

De vondsten van Waarnemingen 7946 en 34350 maken onderdeel uit van hetzelfde terrein (met dezelfde coördinaten) en zijn aangetroffen bij de aanleg van de uitwateringssluizen. Bij niet-archeologische bodemingrepen voor de uitwateringssluis is een Romeinse laag met vondsten aangesneden, die wijzen op de aanwezigheid van een Romeinse nederzetting (Waarneming 7946). De Romeinse resten zijn aangetroffen onder 9 meter jong duinzand. Waarneming 34350 betreft een archeologische opgraving, waarbij voornamelijk Romeinse sporen en vondsten zijn aangetroffen, waaronder afvalkuilen, een waterput, greppels en houten pallisaden.

Deze sporen zijn waarschijnlijk te associëren met de oostelijke uitlopers van de *vicus* rondom het ‘verdrongen’ *castellum* De Brittenburg (waarneming 23983). Er zijn ook aanwijzingen aangetroffen voor een akkersysteem uit de 8e- 12de eeuw n. Chr. Volgens de onderzoekers is het zeer waarschijnlijk dat de aangetroffen sporen en De Brittenburg onderdeel uitmaken van een uitgebreidere stedelijke bebouwing.

Waarneming 23983 betreft het *castellum* ‘De Brittenburg’. Het bestaan van dit *castellum* is gebaseerd op latere beschrijvingen en oude kaarten en tekeningen, maar de precieze ligging van het *castellum* is op dit moment niet bekend. In de literatuur en op oude tekeningen en kaarten wordt ‘De Brittenburg’ ongeveer ter hoogte van de uitwateringssluizen gesitueerd, maar soms ook in zee en soms op het strand. Op een tekening van 1749 is de ruïne van ‘De Brittenburg’ afgebeeld op het toenmalige strand, terwijl op de beleidsadvieskaart van de gemeente Katwijk het *castellum* enkele honderden meters uit de kust geplaatst is.

Het is echter waarschijnlijk dat op dit moment het *castellum* in zee voor de kust ligt. Een duikexpeditie tussen de strandpalen 84 en 86 heeft geen nadere aanwijzingen voor de locatie en het bestaan van het *castellum* opgeleverd. Langs de kust van Katwijk zijn echter regelmatig Romeinse vondsten uit de zee gehaald.

Waarneming 404565 betreft een stukje tefriet, wat in combinatie met houtskool, zaden, en onverbrand bot is gevonden. De vondsten zijn aangetroffen tijdens een booronderzoek (Zeehospitium) in een tweede bodem onder een laag duinzand van meter dikte. Op basis van het stukje tefriet concluderen de onderzoekers dat het betreffende terrein mogelijk aan de randzone van een nederzettingsterrein ligt, die gezien de verticale positie van de vondsten gedateerd moet worden in de periode IJzertijd tot Vroege Middeleeuwen. Waarneming 411386 bestaat uit een puinlaag op circa 0,90 meter – Mv., die wellicht wijst op funderingen of uitbraaksleuven van gebouwen uit de Late Middeleeuwen / Nieuwe Tijd.

De sporen en vondsten zijn aangetroffen tijdens een booronderzoek nabij de Oude Kerk, op de locatie van het Andreasplein in het centrum van de historische kern van Katwijk. Het advies is om een aanvullend vervolgonderzoek uit te voeren indien bodemingrepen worden gepland.

Waarneming 22688 betreft de vondst van een houten goot of waterafvoer, die mogelijk geassocieerd kan worden met zoutwinning of moertering en kan mogelijk gedateerd worden in de Nieuwe tijd.

Waarneming 23987 is een vuursteenschrabber (losse vondst), die op het strand is

aangetroffen. Dit soort vuursteenschrabbers kan niet nauwkeurig gedateerd worden en dus wordt een ruime datering vanaf het Paleolithicum tot de Bronstijd aangehouden. Het is niet bekend waar de schrabber oorspronkelijk vandaan komt.

Onderzoeken

In het onderzoeksgebied zijn verschillende archeologische onderzoeken uitgevoerd. Alle onderzoeken bevinden zich ten oosten van de Boulevard. Onderzoeksnummer 13687 is identiek aan Waarneming 404565. Onderzoeknummers 2880 en 13537 zijn booronderzoeken waarbij geen archeologische indicatoren zijn aangetroffen en waarvoor geen archeologisch vervolgonderzoek is voorgesteld. Onderzoeknummer 21852 is een grootschalig booronderzoek dat in het kader van de aanleg van de Rijn-Gouwe lijn is uitgevoerd. Op basis van de resultaten wordt algemeen vervolgonderzoek voorgesteld voor bodemingrepen dieper dan 0,40 meter –Mv. Onderzoeknummers 24108, 36348 en 38468 betreffen de verschillende fasen van archeologisch onderzoek naar resten van bewoning op het Andreasplein: verkennend booronderzoek, IVO-P (Proefsleuf) en Definitieve Opgraving (DO).

Onderzoeknummer 24108 betreft een booronderzoek waarbij aanwijzingen voor mogelijk twee vindplaatsen (boven elkaar) zijn aangetroffen. De eerste vindplaats is aangetroffen op 0,40-1,00 meter –Mv. (Late Middeleeuwen / Nieuwe Tijd) en de tweede vindplaats op 2,70- 2,90 meter –Mv. (IJzertijd / Romeins / Vroege Middeleeuwen).

Naar aanleiding van het booronderzoek is een proefsleuf aangelegd tot op het niveau van Vindplaats 1 (Onderzoeksnummer 36348). Hierbij zijn resten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd aangetroffen. Naar aanleiding van de resultaten proefsleuf is een Definitieve Opgraving op de locatie uitgevoerd (Onderzoeksnummer 38468), tot op het niveau van Vindplaats 2. Hierbij zijn resten van bewoning en een deel van een begraafplaats uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd aangetroffen (Vindplaats 1). De proefsleuf die tot op het niveau van Vindplaats 2 is aangelegd heeft geen sporen van bewoning aangetoond, maar wel is er een oude bodem aangetroffen.

Algemene verwachting

Op basis van de bekende en verwachte archeologische waarden in het onderzoeksgebied is een archeologische verwachting voor het plangebied geformuleerd. Algemeen kan vastgesteld worden dat op basis van eerdere archeologische onderzoeken in het onderzoeksgebied, en de Gemeente Katwijk in het algemeen, archeologische waarden direct onder het maaiveld (Middeleeuwen) tot op NAP +5 m en dieper (Romeinse Tijd, IJzertijd, Bronstijd en Neolithicum) verwacht kunnen worden.

Gespecificeerde Archeologische Waarden en Verwachtingen naar aanleiding van uitgevoerd verkennend en karterend bodemonderzoek

Op basis van het inventariserend veldonderzoek, verkennende fase en het hierin vervatte verwachtingsmodel (hierboven samengevat) is dit verwachtingsmodel nader gespecificeerd. Dit is gedaan in de vorm van een karterend bodemonderzoek (Archeologisch verkennend en karterend onderzoek, Kustversterking Katwijk, Arcadis, 2012). Op basis van de gegevens uit het bureauonderzoek en het verkennend

booronderzoek wordt hierin inzicht verkregen in de globale (diepte)ligging van kansrijke zones voor archeologische resten.

Resultaten booronderzoeken

De verkennende en karterende boringen hebben een goed beeld opgeleverd van de complexe bodemopbouw van het gebied. Ter hoogte van de gekarteerde zones is een gedetailleerd beeld van de verspreiding van de aanwezige bodems en daarmee van de potentiële archeologische niveaus verkregen. In de zone waar alleen verkennende boringen zijn gezet zijn de bodems en potentiële archeologische niveaus minder gedetailleerd bekend.

Uit de boringen blijkt dat bij de kustafslag, waarbij ook een groot deel van het middeleeuwse Katwijk aan Zee verdwenen is, niet tot op grote diepte tot erosie heeft geleid. In nagenoeg alle boringen zijn onder het duin- en/of strandzand nog afzettingen van de delta van de Oude Rijn aangetroffen. In het gebied kunnen feitelijk drie landschappen onderscheiden worden met elk hun eigen archeologische potentie: het jonge duin- en strandlandschap, het Oude Duinlandschap en het landschap van het Oude Rijnestuarium.

Het complexe reliëf van de Oude Duinen is met de verkennende en karterende boringen goed in kaart gebracht. Het karterend onderzoek heeft duidelijk aanvullende informatie opgeleverd ten opzichte van het verkennend onderzoek over de in het duinzand aanwezige bodems. Opvallend is dat het beeld van met name de hoogteligging van de top van het oude duinzand nauwelijks is gewijzigd met de informatie uit de karterende boringen. Het grid van de verkennende fase was blijkbaar afdoende voor het verkrijgen van een goed beeld van de top van de Oude Duinen. Het karterende onderzoek heeft wel veel meer informatie opgeleverd over de in het oude duinzand aanwezige bodems. In onderstaande paragrafen worden de drie onderscheiden landschappen van oud naar jong besproken en wordt ingegaan op de bewoningsmogelijkheden van deze landschappen.

HET OUDE RIJNESTUARIUM

Binnen de afzettingen van de Oude Rijn is zoveel mogelijk getracht onderscheid te maken tussen de boven GHW (supragetijdenmilieu) en beneden GHG (sub- of intergetijdenmilieu) gevormde afzettingen. Doordat de top van de Oude Rijn-afzettingen niet overal meer intact aanwezig is, is het onderscheid niet altijd goed te maken. Soms ontbreekt het ook aan een duidelijke overgang tussen de sedimenten uit de twee afzettingenmilieus. Dit is te verklaren aangezien de overgang naar een supragetijdenafzettingenmilieu een geleidelijk proces betreft waarbij niet altijd een herkenbare scheidende laag gevormd hoeft te zijn.

In het algemeen geldt dat binnen de sub- en intergetijdenafzettingen meer gelaagdheid voorkomt en er geen sprake is van bodemvorming. De supragetijdenafzettingen zijn doorgaans minder gelaagd, mede als gevolg van bodemleven waardoor de gelaagdheid verdwenen is, en kenmerken zich door de aanwezigheid van vegetatiehorizonten (laklagen). Voor het archeologische onderzoek zijn met name de supragetijdenafzettingen van belang, aangezien deze mogelijk bewoonbaar zijn geweest. Dit blijkt onder meer uit de aanwezigheid van vegetatiehorizonten en ontwikkelde oevers.

De top van de supragetijdenafzettingen bevindt zich tussen NAP +0,5 m en NAP -2,5 m. De top van deze afzettingen bestaat vaak uit zandige tot uiterst siltige klei. De top van deze afzettingen is vaak kalkloos en verspreid door het gebied is in 47 boringen in deze afzettingen minimaal één laklaag aangetroffen (maximaal 2). Uit figuur 5 zoals opgenomen in het karterend onderzoek blijkt dat er geen duidelijk verband is tussen het voorkomen van laklagen en de hoogteligging van de estuariene afzettingen. Er lijkt ook geen directe relatie te zijn met de mate van intactheid van het estuariene landschap. In vergelijking met de resultaten van het onderzoek op het voormalige Vliegkamp Valkenburg is er in het onderzoeksgebied in slechts weinig boringen sprake van laklagen in dit landschap (Tol & Jansen, 2012). Mogelijk speelt de herkenbaarheid van de laklagen in de boringen hierbij een rol. De aangetroffen laklagen zijn namelijk erg dun (enkele centimeters) en daardoor is het mogelijk dat laklagen niet altijd herkend zijn.

In figuur 6 zoals opgenomen in het karterend onderzoek is de dikte van het pakket supragetijdenafzettingen aangegeven. De zones waar meer dan 1,0 m dikke afzettingen van dit landschap voorkomen, betreffen over het algemeen verlande geulen. Omdat maar een deel van de boringen significant dieper dan 0,5 m in de estuariene afzettingen zijn doorgezet is het lastig om de verschillende geulen te vervolgen. Uit het profiel van de dieper doorgezette boringen, figuur 4, blijkt dat er in ieder geval zeker sprake is van drie restgeulen. Op basis van het beeld van figuur 6 zoals opgenomen in het karterend onderzoek lijkt er echter naast deze grotere geulen sprake te zijn van een (fijn) vertakt geulensysteem. Aangezien de geulen deels smaller zijn dan het gehanteerde boorgrid, wat wel relatief dicht is, is het niet goed mogelijk om de afzonderlijke geulen en bijbehorende oevers goed te vervolgen. Een dergelijke complexe situatie is ook aangetroffen ter hoogte van het voormalige Marine Vliegkamp Valkenburg (Tol & Jansen, 2012, Jansen, e.a., 2010). Alleen de meest noordelijke geul is goed te reconstrueren. Dit betreft een diep ingesneden geul waarvan de bodem zich dieper dan NAP -10 m bevindt. Gezien de dimensies van de geul wordt verondersteld dat deze een belangrijke hoofd)afvoer van de Oude Rijn vormde.

De ligging van deze geul ten opzichte van een aantal (Romeinse) vindplaatsen ten zuidoosten van het plangebied, maakt het aannemelijk om te veronderstellen dat deze Oude Rijngeul in de Romeinse tijd watervoerend was. Aan de zuidzijde van deze geul is een relatief dik pakket zandige klei en zand aangetroffen. Mogelijk betreft dit een oeverwal behorende tot de geul. Ter hoogte en direct ten zuiden van deze geul is boven de verlandingsafzettingen een complexe bodemopbouw aangetroffen van afwisselend eolische en mariene afzettingen. Deze complexe bodemopbouw komt goed overeen met de bodemopbouw aangetroffen tijdens het archeologische onderzoek voorafgaande aan de bouw van de huidige uitwateringssluits (Bloemers & De Weerd, 1983).

Tot circa 100 m ten westen van de Boulevard zijn intacte supragetijdenafzettingen aangetroffen. In deze zone lijkt nauwelijks of geen sprake van erosie van dit landschap. Verder naar het westen zijn nog wel (sterk) gelaagde estuariene afzettingen aanwezig. Hiervan kan niet met zekerheid vastgesteld worden of deze zijn gevormd in een sub-/intergetijdenmilieu of dat ze een restant zijn van de supragetijdenafzettingen. In beide gevallen zijn deze afzettingen qua archeologische potentie minder relevant omdat de intergetijdenafzettingen niet geschikt waren voor

bewoning (te nat) en in het geval sprake is van geërodeerde supragetijdenafzettingen is het bewoonbare niveau (de oeverafzettingen) verdwenen. Op figuur 5 en 6 zoals opgenomen in het karterend onderzoek betreffen dit de boringen die buiten de interpolatie vallen.

HET OUDE DUINLANDSCHAP

Onder de boulevard tot aan de duinvoet en soms tot op het strand is een pakket oud duinzand op de afzettingen van de Oude Rijn aangetroffen. Het oude duinzand kenmerkt zich door het voorkomen van kalkloze en kalkrijke trajecten. Deze afwisseling van kalkloze en kalkrijke trajecten duidt op verschillende perioden van duinvorming. In de perioden dat er geen sprake was van duinvorming raakte de top van het toenmalige duin onder invloed van regenwater ontkalkt en kon bodenvorming optreden. In het oude duinzand zijn in een groot aantal boringen oude bodems aangetroffen. In 82 van de 183 boringen waarin Oud Duinzand is aangetroffen is ook sprake van één of meerdere bodems (figuur 7 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). Deze manifesteren zich als donkere, humeuze lagen. Vaak zijn deze bodems ontkalkt. In het oude duinzand komen ook lokaal veenlagen voor. Deze veenlagen zijn waarschijnlijk gevormd in lage delen van het Oude Duinlandschap in perioden met geringe verstuiving. Er zijn maximaal 5 bodems in één boring in het oude duinzand aangetroffen.

De maximale hoogte van het oude duinzand ligt rond NAP +4,75 m, de minimale diepte is circa NAP -1 m. In boring 113 (verkennende fase), is op NAP +4,75 m een laag zogenaamde kalkgyttja in de top van het oude duinzand aangetroffen. Kalkgyttja ontstaat op de bodem van een ven of meertje. De bron van deze kalkneerslag wordt gevormd door het kalkrijke grondwater. Een ven of meertje impliceert een laagte in het landschap. Aangezien dergelijke vennetjes doorgaans op een laag punt in het duinlandschap ontstaan, moet worden aangenomen dat ten tijde van de vorming van de kalkgyttja hogere duintoppen in de directe omgeving aanwezig waren. Aangezien het duin ter hoogte van boring 113 het hoogste, herkende, voorkomen van oud duinzand betreft is het aannemelijk dat tussen de boorraaien de top van het oude duinzand hoger ligt of heeft gelegen.

Bij de interpretatie van figuur 4 en 7 zoals opgenomen in het karterend onderzoek dient rekening gehouden te worden met het feit dat het niet altijd goed mogelijk is om met zekerheid de overgang van het oude naar het jonge duinzand vast te stellen. In deelgebied 1 heeft het karterend onderzoek aangetoond dat er ten minste twee perioden van grootschalige vorming van Oude Duinen aanwezig zijn. De oudste fase is gevormd direct op de estuariene afzettingen. Dit pakket duinzand is relatief dun en de top bevindt zich op of onder NAP (figuur 8 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). In de top van dit pakket duinzand is vaak een bodem en/of een veenlaag aangetroffen (bodem 2). Opvallend is dat de basis van deze bodem / veenlaag vaak kleiig is. Hetgeen kan betekenen dat het oude duin voorafgaande aan de vorming van bodem 2 (deels) is overstroomd. Onder bodem 2 is in enkele boringen nog een bodem aangetroffen (bodem 3).

Bodem 3

Aan de basis van het pakket oud duinzand is in enkele boringen een bodem (A-Horizont of veenlaag) aangetroffen (bodem 3). Deze bodem komt echter maar sporadisch voor en gezien de grote verschillen in opbouw van het pakket oude

duinzand is het zeer de vraag of deze bodemvorming geen lokale fenomenen betreffen en mogelijk dus niet allemaal in dezelfde periode gevormd zijn.

Bodem 2

Na de vorming van het oudste pakket oud duinzand is bodem 2 gevormd. Bodem 2 bestaat uit een goed ontwikkelde A-horizont of een veenlaag (figuur 8 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). De opvallend grote verbreiding van bodem 2 is feitelijk een uitzonderlijke situatie. Waarschijnlijk duidt dit op een periode van een vernatting en verzoeting van het gebied in een periode met weinig eolisch zandtransport. Het lijkt er op dat in het zuidwestelijke deel van deelgebied 1, ter hoogte van de karterende boringen 1 -6, 44 -46 en 88 in de oudste periode van oude duinvorming mogelijk nog sprake was van open water of dat dit eolische zand door latere erosie verdwenen is. Het is opvallend dat in deze zone geen sprake is van een veenlaag of goed ontwikkelde bodem die tot bodem 2 of 3 gerekend kan worden.

Bodem 1

Op bodem 2 is lokaal een relatief dik pakket oud duinzand afgezet. Dit pakket is tot circa 5 m dik en kenmerkt zich door een homogene samenstelling. In dit jongere pakket Oud Duinzand zijn af en toe licht ontwikkelde A-horizonten aangetroffen, in sommige boringen meerdere boven elkaar (maximaal 3).

Echter deze als bodem 1 aangeduide bodems zijn niet of nauwelijks te vervolgen, zeker niet over grotere afstanden. In deze jongere fase van vorming van de Oude Duinen lijkt de bodemvorming eerder een lokaal fenomeen te betreffen. Bodem 1 komt alleen in een smalle strook langs de boulevard voor. Mogelijk is deze bodem als gevolg van kustafslag ten westen van deze zone verdwenen.

HET JONGE DUIN EN STRANDLANDSCHAP

De jonge duin en strandzanden dekken de hierboven beschreven Oude Duinen en estuariene afzettingen af. De top van het Jonge Duin en Strandlandschap wordt gevormd door het huidige maaiveld. De dikte van het pakket jonge duin en strandzanden varieert sterk (2 – 11 m; zie ook figuur 9 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). In met name het jonge strandzand, maar ook in de Jonge Duinen komen schelpenlagen voor. In het Jonge duinzand komen verspreid door het plangebied soms initiële bodems voor. Dit betreffen dunne iets humeuze A-horizonten.

Deze bodems zijn niet over grotere delen van het gebied te vervolgen.

Opvallend is dat er geen duidelijke sporen van latere vergravingen in het jonge duinzand zijn waargenomen. Wel is er met name ter hoogte van de historische kern van Katwijk aan Zee sprake van veel niveaus (maximaal 5) met archeologische indicatoren, verband houdend met deze kern. Echter deze niveaus, cultuurlagen lijken zich te bevinden onder of tussen schone, natuurlijk gevormde lagen duinzand. Aangezien van foto's en verslagen bekend is dat er na WOII voor het verwijderen van de Atlantikwall diepe sleuven zijn gegraven lijkt het onwaarschijnlijk dat er overal sprake is van een min of meer ongeroerde opbouw van het pakket Jonge Duinen. Waarschijnlijk zijn bovengenoemde sleuven, waar zeer waarschijnlijk een aantal boringen langs de boulevard in gezet zijn, deels gevuld met schoon duin en/of strandzand. Echter in de boringen was dit niet als zodanig herkenbaar. Figuur 9 zoals opgenomen in het karterend onderzoek geeft een lengte doorsnede door deelgebied 1 ter hoogte van de boulevard.

De archeologische onderzoeken hebben in alle drie de landschappen aanwijzingen voor de aanwezigheid van vindplaatsen opgeleverd. Opvallend is dat met name in het jonge duinzand ter hoogte van de Boulevard goed ontwikkelde cultuurlagen zijn aangetroffen. In het oude duinzand en de estuariene afzettingen zijn relatief weinig harde indicatoren voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen aangetroffen.

In de onderstaande paragrafen worden de aangetroffen indicatoren per landschap besproken. Op basis van de verspreiding van de indicatoren per landschap zijn zones onderscheiden met een hoge kans op archeologische resten.

Voor het vaststellen van kansrijke zones zijn de volgende randvoorwaarden gehanteerd:

- Indien sprake is van een cultuurlaag met indicatoren betreft het een vindplaats;
- Indien sprake is van meerdere aangrenzende boringen (concentraties) met één of meer indicatoren is sprake van een kansrijke zone;
- Indien sprake is van één harde indicator (verbrande leem of aardewerk) dan is sprake van een kansrijke zone.

Op basis van deze beslisregels is per landschap een aantal kansrijke zones onderscheiden. Alleen in het jonge duinzand kan al in deze fase van het onderzoek gesproken worden van een vindplaats.

ESTUARIENE AFZETTINGEN

In de estuariene afzettingen zijn in verschillende boringen fragmenten houtskool aangetroffen (figuur 10 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). Daarnaast zijn in enkele boringen kleine puinfragmenten en in boring 20 één fragment verbrande leem aangetroffen (bijlage 3). Met name het verbrande leem zou kunnen duiden op de aanwezigheid van archeologische resten. De fragmenten puin zijn te klein om enige uitspraak over de datering ervan te kunnen doen. Daarnaast zijn in enkele monsters zaden gevonden. Dit betreffen echter zaden van lokale vegetatie en geven geen aanwijzingen voor menselijk handelen (tabel 6 zoals opgenomen in het karterend onderzoek).

Op basis van de resultaten van het onderzoek lijkt alleen ter hoogte van boring 20 mogelijk sprake van een nederzettingsterrein behorende tot dit landschap. Echter gezien het gehanteerde boorgrid en de kleine tot zeer kleine omvang van de vindplaatsen in een vergelijkbaar landschap ter hoogte van het voormalige Marine Vliegkamp Valkenburg (Tol & Jansen, 2012) maakt dat het niet uitgesloten kan worden dat sprake is van meer nederzettingsterreinen of andere typen vindplaatsen. Het feit dat er sprake is van redelijk ontwikkelde oevers behorende tot dit landschap, langs geulen, maakt dat deze waarschijnlijk geschikte locaties voor bewoning en landbouw waren. Er is sprake van een concentratie van archeologische indicatoren ter hoogte van boring 67, 109, 110 (karterende fase) en aan de zuidzijde van de uitwatering (deelgebied 2).

Ook ter hoogte van boring 20 kan sprake zijn van archeologische resten in het estuariene landschap. De combinatie van houtskool en verbrande leem duidt op menselijke activiteit ter plaatse.

HET OUDE DUINLANDSCHAP

Algemeen

In het oude duinzand zijn drie fasen van bodemvorming te onderscheiden. Deze drie bodems zijn van boven naar beneden genummerd (jongste is 1 en oudste 3). Uit de monsters van het oude duinzand is met name houtskool en (baksteen)puin in zeer kleine hoeveelheden aangetroffen (bijlage 4 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). Het aangetroffen puin is te fragmentarisch voor verdere determinatie en datering (zie tabel 4 zoals opgenomen in het karterend onderzoek voor de fragmenten die wel globaal gedateerd kunnen worden). Het houtskool betreft kleine tot zeer kleine fragmenten. Er zijn geen monsters uit het oude duinzand waarin veel houtskool is aangetroffen. Naast houtskool en puinfragmentjes is in twee boringen aardewerk aangetroffen. Dit betreft boring 114 (verkennende fase), gelegen buiten de twee deelgebieden van de karterende fase (één fragment aardewerk, onbepaalbaar) en boring 131 uit de karterende fase (één fragment roodbakkerij spaarzaam geglazuurd aardewerk op de overgang van het oude naar het jonge duinzand). In boring 133 is een fragment glas aangetroffen en in boring 110 een fragment onverbrand bot.

Vergeleken met hetgeen bijvoorbeeld tijdens de minder intensief uitgevoerde karterende booronderzoeken op het terrein van het Zeehospitium (10 boringen / hectare; Schamp & Schute, 2006) en de Zanderij (6 boringen / hectare; Oude Rengerink, 1996) zijn er weinig harde indicatoren voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen in het onderzoeksgebied aangetroffen. Echter uit verschillende onderzoeken is gebleken dat met booronderzoek, zeker met de gehanteerde boormethode, niet alle type vindplaatsen in kaart zijn te brengen. Zo is op het terrein van het Zeehospitium uit de resultaten van geoprobe boringen gebleken dat in de eerdere twee fasen van booronderzoek cultuurlagen, verband houdend met een nederzetting of huisplaats in de directe omgeving over het hoofd waren gezien (Schute, 2011).

Deze blinde hoek van het booronderzoek maakt dat met enige voorzichtigheid naar de resultaten van het karterende booronderzoek gekeken dient te worden.

Gezien de ligging aan de monding van de Oude Rijn nabij een Romeins castellum en/of havenplaats kan er van worden uitgegaan dat in het Oude Duinlandschap in zowel deelgebied 1 als 2 zeker sprake is geweest van menselijke activiteit. Het is zeer aannemelijk dat er in dit landschap akkers aanwezig waren, maar ook de aanwezigheid van nederzettingssporen lijkt voor de hand te liggen. Opvallend is dat er ter hoogte van de uitwateringssluys (deelgebied 2) geen of nauwelijks materiaal in het oude duinzand is aangetroffen. Gezien de complexe bodemopbouw ter plaatse, die lijkt overeen te komen met die in de opgravingen ter hoogte van uitwateringssluys, kan geconcludeerd worden dat ondanks het ontbreken van harde indicatoren de kans op archeologische resten in dit deelgebied, met name aan de zuidkant van de uitwatering groot is.

Doordat er sprake is van duidelijke stratigrafie binnen het pakket oude duinzand is niet alleen de ruimtelijke spreiding van de indicatoren van belang maar met name ook de stratigrafische positie ervan. In figuren 11 – 13 zoals opgenomen in het karterend onderzoek zijn de aangetroffen indicatoren per bodem aangegeven. Hierbij dient direct opgemerkt te worden dat een driedeling in bodems in het oude duinzand maar in een beperkt aantal van de boringen duidelijk aanwezig was. De verdere

onderverdeling van de bodems is met name gebaseerd op de stratigrafische ligging ten opzichte van de vaak goed ontwikkelde bodem 2, die zich doorgaans als een veenachtige laag manifesteert. Een directe koppeling tussen mogelijke indicatoren uit met name bodems 1 en 3 dient daarom met enige voorzichtigheid gemaakt te worden. Het is namelijk niet geheel uit te sluiten dat de betreffende bodems in de afzonderlijke boringen in verschillende perioden gevormd zijn.

Hieronder volgt per bodem een korte analyse van de resultaten. Alle genoemde boornummers betreffen boringen uit de karterende fase.

Oude Duinen: bodem 1 (figuur 11 zoals opgenomen in het karterend onderzoek)
De indicatoren in bodem 1 lijken zich enigszins te concentreren in het zuidelijke deel van deelgebied 1. Grenzend aan het terrein van het Zeehospitium is in verschillende boringen puin (en houtskool) aangetroffen. Deze boringen bevinden zich op en rondom een relatief hoge oude duintop waarop ook verschillende boringen met houtskool en of puin in bodem 1 zijn aangetroffen (boornummers 50, 128 – 138). Echter in deze zone bevinden zich ook veel boringen waarin geen indicatoren zijn aangetroffen of waar bodem 1 niet aanwezig lijkt. Gezien de landschappelijke ligging en de aangetroffen indicatoren kunnen deze twee concentraties een akkerareaal betreffen, maar er kan ook sprake zijn van nederzettingssporen. Hetzelfde geldt voor de zone tussen boring 106 -110.

De hierboven genoemde drie zones zijn aan te wijzen als het meest kansrijk voor archeologische resten binnen dit deelgebied (bodem 1). Op dit moment kan niet met zekerheid worden vastgesteld of er ook daadwerkelijk archeologische sporen in deze zones aanwezig zijn. Het kan evenmin uitgesloten worden dat ook buiten de 'kansrijke zones' archeologische resten aanwezig zijn.

Oude Duinen: bodem 2 (figuur 12 zoals opgenomen in het karterend onderzoek)
Ook voor bodem 2 kunnen enkele concentraties worden gedefinieerd. Van zuid naar noord betreffen dit een zone rond boringen 8, 50, 92, een zone rond 136 – 139, een zone rond 83, 125 en 126 en een grotere zone tussen boringen 73 en 110. In deze vier zones is sprake van zowel puinfragmenten als houtskool.

Oude Duinen: bodem 3 (figuur 13 zoals opgenomen in het karterend onderzoek)
Bodem 3 is relatief weinig aangetroffen en ten opzichte van de twee jongere bodems in het oude duinzand is minder mogelijk archeologisch materiaal aangetroffen. Er zijn twee kleine zones met indicatoren (houtskool en puin) onderscheiden te weten een zone rond boringen 67, 109 en een zone rond boringen 72, 114, 115.

DE JONGE DUINEN

In het jonge duinzand zijn met name in de zone ter hoogte van het Witte Kerkje verschillende cultuurlagen aangetroffen. In sommige boringen is sprake van zelfs 4 of mogelijk 5 cultuurlagen gescheiden door pakketten schoon duinzand (figuur 14 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). Het merendeel van de boringen met cultuurlagen bevindt zich op de boulevard en dus ook in of nabij de zone waar de tankmuur van de Atlantikwall zich bevindt of bevond. Echter ook verder weg van de verwachte locaties van de verstoringen van de tankmuur van de Atlantikwall zijn meerder cultuurlagen boven elkaar aangetroffen. Op basis hiervan en op basis van de aanwezigheid van schone lagen duinzand tussen de cultuurlagen kan geconcludeerd

worden dat er waarschijnlijk sprake is van 'ongestoorde' cultuurlagen verband houdend met historisch Katwijk aan Zee.

Een bijkomende aanwijzing hiervoor is dat buiten de zone ter hoogte van het Witte kerkje veel minder cultuurlagen in het jonge duinzand zijn aangetroffen terwijl ook hier sprake is van verstoringen als gevolg van het omtrekken van de tankmuur van de Atlantikwall. De aangetroffen cultuurlagen ter hoogte van het Witte kerkje lijken dus eerder verband te houden met historisch Katwijk aan Zee dan met verstoringen als gevolg van het verwijderen / omtrekken van de tankmuur van de Atlantikwall.

Op basis van het aangetroffen dateerbaar materiaal zijn deze cultuurlagen niet goed ten opzichte van elkaar te dateren. Het overgrote deel van het aardewerk dateert uit de Nieuwe tijd (bijlage 6 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). Uit het materiaal in de cultuurlagen is niet waarneembaar dat de onderste cultuurlagen ouder zijn dan de bovenliggende. Naast aardewerk zijn in veel boringen fragmenten glas, metaal (o.a. spijkers, vishaakjes), (onverbrand) bot, grind, kachelslik (bijlage 5 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). In verhouding is ook erg veel baksteenpuin, mortel en beton aangetroffen. Met name van het beton kan niet uitgesloten worden dat het verband houdt met de tankmuur of bunkers van de Atlantikwall. Echter de boringen waarin beton is aangetroffen bevinden zich niet in de directe nabijheid van de locatie waar de Atlantikwall verondersteld wordt (figuur 14 zoals opgenomen in het karterend onderzoek).

Ter hoogte van de veronderstelde locatie van de tankmuur van de Atlantikwall zijn meerdere boringen gezet waarin geen sprake is van indicatoren noch van een ondoordringbare laag. Dit kan er op duiden dat de muurresten niet overal in de bodem aanwezig zijn of dat deze lokaal zich op een afwijkende positie van de meetresultaten bevinden.

Opvallend is dat op het strand twee boringen gestuit zijn op ondoordringbare (puin of beton) lagen (boornummers 24 & 43). Het kan niet uitgesloten worden dat op deze locaties sprake is van restanten uit WOII. Directe aanwijzingen voor bunkers e.d. zijn op deze locatie niet bekend.

KANSRIJKE ZONES

De op basis van genoemde beslisregels onderscheiden kansrijke zones per landschap worden in de figuren 15 en 16 zoals opgenomen in het karterend onderzoek weergegeven. Deze zones betreffen geen vindplaatsen, het zijn die zones in de betreffende landschappen waar de kans op kleinere nederzettingen en andere vondstarme of kleine vindplaatstypen hoog is. Deze hoge verwachting is gebaseerd op de resultaten van het karterende onderzoek.

ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

Gespecificeerde verwachting

Op basis van het bureauonderzoek, de verkennende en karterende boringen is een goed beeld ontstaan van de potentiële archeologische niveaus in het gebied. Er is sprake van een vindplaats in de Jonge Duinen en twee bewoonbare landschappen (Oude Duinen en estuarium), waarin aanwijzingen zijn aangetroffen voor menselijke bewoning of gebruik. In de Oude Duinen zijn geen concrete aanwijzingen voor grotere nederzettingsterreinen aangetroffen. Echter in het oude

duinzand en de onderliggende estuariene afzettingen kunnen wel kleinere vindplaatstypen verwacht worden.

De archeologische verwachting van het onderzoeksgebied is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- De vindplaats in het jonge duinzand (historisch Katwijk) is een archeologische waarde, die gewaardeerd moet worden;
- De zones buiten de vindplaats (historisch Katwijk) in het jonge duinzand heeft geen archeologische verwachting, aangezien er beduidend minder cultuurlagen zijn geïdentificeerd;
- De kansrijke zones in de landschapstypen oud duinzand en estuarium zijn zones met een hoge archeologische verwachting;
- De zones met bodems en indicatoren (maar niet in aaneengesloten boringen) in het oude duinzand en estuarium buiten de kansrijke zones hebben een middelhoge archeologische verwachting;
- De zones (boringen) waarin geen bodems en archeologische indicatoren zijn aangetroffen, maar het landschap wel intact bewaard is (oude duin en estuarium) hebben een middelhoge verwachting. De afwezigheid van bodems en indicatoren in enkele boringen is geen bewijs voor afwezigheid van archeologie, vooral niet in een zone;
- Zones zonder (intact) landschap (oude duin en estuarium) hebben geen archeologische verwachting;
- Verstoorde zones hebben geen archeologische verwachting.

Estuariene afzettingen Oude Rijn

Op de estuariene afzettingen van de Oude Rijn (supragetijdenafzettingen), top vanaf circa NAP +0,5 m tot NAP -2,5 m, geldt dat er bewoningssporen vanaf de Late Bronstijd of IJzertijd tot de Romeinse tijd aanwezig kunnen zijn. Voor de gedefinieerde kansrijke zones geldt een hoge archeologische verwachting (figuur 17 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). De intacte landschappen buiten de kansrijke zones hebben een middelhoge verwachting. Voor de deels geërodeerde supragetijdenafzettingen en de onderliggende sub- of intergetijdenafzettingen geldt een geen verwachting op (intacte) archeologische resten, aangezien de archeologische resten hier naar verwachting (groten)deels verdwenen zijn en de intergetijdenafzettingen ongeschikt zijn voor bewoning.

Uit de karterende boringen is gebleken dat het waarschijnlijk om kleine vindplaatsen met een lage vondstdichtheid gaat of dat het perifere gebieden aan de rand van een nederzetting betreft (bijvoorbeeld akkers). De karterende boringen zijn gezet in een boorgrid van 20 x 25 m, wat naar verwachting niet voldoende dicht is om kleine vindplaatsen in dit landschap op te sporen.

Oude Duinen

Voor het onderzoeksgebied geldt dat vanaf circa NAP +4,75 m in de Oude Duinen bewoningssporen vanaf de (Late IJzertijd of) Romeinse tijd tot de Vroege Middeleeuwen aanwezig kunnen zijn. Dergelijke sporen kunnen ook op diepere niveaus in het oude duinzand verwacht worden. Voor de gedefinieerde kansrijke zones in dit landschap geldt een hoge verwachting (figuur 18 zoals opgenomen in het karterend onderzoek). De intacte landschappen buiten de kansrijke zones hebben een middelhoge verwachting. Uit de karterende boringen is gebleken dat het hier

waarschijnlijk gaat om kleinere vindplaatsen (bijvoorbeeld een enkele boerderij) met een lage vondstdichtheid en/of gebieden in de periferie van een nederzetting (akkers, etc.).

Jonge Duinen

In de Jonge Duinen kunnen bewoningssporen vanaf de Late Middeleeuwen aanwezig zijn. Op basis van de resultaten van de karterende boringen is een vindplaats vastgesteld ter hoogte van de historische dorpskern van Katwijk. Er zijn verschillende cultuurlagen met archeologische indicatoren onderscheiden.

De datering van de vondsten is overwegend Nieuwe tijd, maar een datering in de Late Middeleeuwen is eveneens mogelijk. Het gaat hier waarschijnlijk om resten van de historische dorpskern van Katwijk.

Op de figuren 19,20 en 21 is de opbouw van de gespecificeerde verwachting te zien. Deze zijn op de verbeelding en in de regels vastgelegd als dubbelbestemming. Op figuur 21 wordt een onderscheid gemaakt tussen verwachtingszones en een Vindplaats 1 (historisch Katwijk aan Zee). De verwachtingszones hebben WR-AW2 meegekregen en Vindplaats1 is WR-AW1 geworden. Op de figuren 19, 20 zijn de zones rond de Uitwatering opgenomen.

Conclusie archeologie

Uit het verkennend/karterend archeologisch booronderzoek is gebleken dat sprake is van zones met een middelhoge en hoge archeologische verwachting daar waar de aanleg van het Kustwerk Katwijk de bodem dieper dan NAP + 5m zal verstoren. Ter plaatste van de vastgestelde Vindplaats 1, behorende tot historisch Katwijk aan Zee, en de archeologisch kansrijke zones, zal ten behoeve van het definitieve bestemmingsplan Kustwerk Katwijk nog karterend/waardierend archeologisch onderzoek moeten worden uitgevoerd. Indien er binnen deze zones sprake blijkt te zijn van behoudenswaardige archeologische vindplaatsen zal moeten worden afgewogen of deze in-situ (planinpassing) dan wel ex-situ (opgraving) behouden dienen te worden.

Het gevolg voor het bestemmingsplan is dat twee dubbelbestemmingen zijn toegekend aan de gronden met middelhoge en hoge verwachting, namelijk Waarde – Archeologie Waarde 1 en 2. Daarbij vertegenwoordigt de dubbelbestemming Waarde – Archeologie Waarde 1 een planologisch regime waarbij: bodemingrepen vanaf 30 cm beneden maaiveld verboden en onderzoeksplichtig zijn. Bij de dubbelbestemming Waarde – Archeologie Waarde 2 geldt een onderzoeksplichtig vanaf ingrepen beneden NAP +5 m en boven de 100m². Met de dubbelbestemmingen wordt geregeld dat er geen grondroerende werkzaamheden mogen plaatsvinden voordat nader onderzoek plaatsvindt.

Er is en wordt uitvoerig archeologisch onderzoek verricht. Door dubbelbestemmingen toe te kennen wordt in dit bestemmingsplan voldoende rekening gehouden met eventueel aanwezige archeologische artefacten. Indien archeologische relictten worden aangetroffen, is de verwachting dat deze zowel in technische als in financieel opzicht, bewaard kunnen blijven, al dan niet in situ.

5.2.5 Cultuurhistorie

Inleiding

Tientallen eeuwen van ontginnen, bouwen, wonen en werken hebben Zuid-Holland gemaakt tot een cultuurlandschap bij uitstek. Kerken, boerderijlinten, bollenschuren, dorpsgezichten maar ook dijken, verkavelingspatronen en archeologische vindplaatsen getuigen hiervan. Deze cultuurhistorische waarden zijn van grote betekenis voor onze leefomgeving. Daarom willen rijk, provincie maar ook de gemeente Katwijk deze cultuurhistorie behouden of inpassen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Toetsingskader

Het rijk doet dat door de Modernisering van de Monumentenwet, waarbij het eerste speerpunt is: “cultuurhistorische belangen meewegen in de ruimtelijke ordening”. Inmiddels is het aangepaste Besluit ruimtelijke ordening in werking getreden, wat betekent dat er in het bestemmingsplan een beschrijving moet komen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening wordt gehouden. Ook de provincie wil cultuurhistorie betrekken bij ruimtelijke ontwikkelingen en heeft daarom het erfgoed van Zuid-Holland in kaart gebracht, middels de Cultuurhistorische Hoofdstructuur en de Regioprofielen Cultuurhistorie. De cultuurhistorische waarden bestaan uit historische stedenbouw, historische bouwkunst, historisch landschap en archeologie.

De gemeente Katwijk stelt in de Beleidsnota Monumentenzorg uit 2006 dat er een beleid moet worden opgesteld dat “voorwaarden schept om de gemeentelijke cultuurhistorische identiteit sterker richtinggevend te laten zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen”.

Hieronder wordt aan de hand van de historische stedenbouw, het historisch landschap en de archeologie voor het plangebied verkend welke waarden er aanwezig zijn en welke mogelijkheden er vanuit deze onderwerpen zijn.

Historische stedenbouw

In het gebied is geen sprake van historische stedenbouw, aangezien de bebouwing aan de Boulevard buiten de grenzen van het bestemmingsplan valt.

Historische bouwkunde

In het plangebied staan en liggen karakteristieke gebouwen met een hoge architectuurhistorische waarde, zoals het bunkercomplex in de Zuidduinen. Dit rijksmonumentale complex, onderdeel van de Atlantikwall, ligt onder het zand ter hoogte van strandpaal 88 en 89, tussen het provinciale fietspad en het strand. Daarnaast ligt naast gebouw De Waaier, onder de Boulevard, het tunneltje van het Zeehospitium, dat het Zeehospitium indertijd verbond met het strand. Dit tunneltje is een gemeentelijk archeologisch monument.

Historisch Landschap

Bij de Atlantikwall-bunkercomplexen horen open zichtlijnen vanwege hun onderlinge samenhang en zicht op zee.

Consequentie voor het bestemmingsplan

In het voorliggende bestemmingsplan hebben het bunkercomplex in de Zuidduinen en het bunkercomplex van de Atlantikwall een dubbelbestemming ‘Waarde – Cultuurhistorie’ opgenomen. Het tunneltje van het Zeehospitium is reeds beschermd

via de gemeentelijke monumentenverordening en behoeft dus geen bescherming / nadere regeling in het bestemmingsplan.

Deze bebouwde elementen, zoals bunkercomplexen, worden hierdoor beschermd door middel van een verbod op slopen en het aanbrengen van wijzigingen aan de bebouwing. Bij het al dan niet verlenen van een vergunning voor (bouw)werkzaamheden zal steeds de overweging moeten worden gemaakt of de aanwezige cultuurhistorische karakteristiek niet onevenredig wordt aangetast. Voor zover dit bestemmingsplan deze niet in de toelichting al heeft beschreven, dient de als bijlage bij dit bestemmingsplan gevoegd rapport tevens als overwegingskader.

Aanwezige cultuurhistorische bouwkundige elementen (de bunkers). Maar ook werken en werkzaamheden zijn niet zonder meer mogelijk, bijvoorbeeld als er plannen zijn het tracé van een historische weg te veranderen (bijv. door kappen van bomen), een wal wordt vergraven of een infiltratieplas wordt gedempt. Dit soort werkzaamheden zijn allemaal niet mogelijk zonder dat eerst een overweging is gemaakt of de cultuurhistorische waarden niet onevenredig zullen worden aangetast.

Conclusie cultuurhistorie

Gelet op bovenstaande is het aspect cultuurhistorie voldoende meegewogen in dit bestemmingsplan.

5.3 Cumulatieve effecten

In Katwijk spelen naast de kustversterking ook andere grote projecten: de mogelijke komst van een zeejachthaven, de aanleg van RijnGouwelijn-West en de realisatie van de Verlengde Westerbaan. Daarnaast wordt voor de noord- en zuidduinen een bestemmingsplan opgesteld. In deze paragraaf is beschreven hoe met deze (mogelijke) ontwikkelingen wordt omgegaan in dit MER.

Zeejachthaven

De gemeente Katwijk heeft in 2008 een studie uitgevoerd naar de wenselijkheid van de aanleg van een zeejachthaven [gemeente Katwijk, 2008]. In dit onderzoek zijn vele belanghebbenden in Katwijk, zoals burgers en bedrijven, geraadpleegd. Op basis van de uitkomsten van het wenselijkheidsonderzoek heeft de gemeenteraad een onderzoek naar de haalbaarheid van de haven laten uitvoeren. Op basis van dit onderzoek heeft de raad op 24 november 2011 besloten dat de ontwikkeling van de zeejachthaven wenselijk blijft, maar dat de gemeente zich terugtrekt als projectpartner. De gemeenteraad oordeelde dat de plannen te grootschalig zijn en financieel te risicovol. De gemeente blijft open staan voor initiatieven vanuit marktpartijen en andere overheden. De kustversterking biedt echter geen belemmering voor de aanleg van een zeejachthaven ter hoogte en/of ten noorden van de uitwateringssluuis. De zeejachthaven is daarom in dit project niet als autonome ontwikkeling meegenomen.

RijnGouwelijn-West

De Provincie Zuid-Holland heeft in 2007 opdracht gegeven voor het project RijnGouwelijn-West. Dit project omvat het onderzoeken en realiseren van een hoogwaardige ov-verbinding (HOV) in de vorm van een vertrammbare busbaan tussen transferium 't Schouw (bij de A44) en Katwijk en Noordwijk. Inmiddels is het MER afgerond en het tracé vastgesteld. In eerste instantie zou het tracé over de Boulevard

van Katwijk aan Zee rijden, maar de Provinciale Staten van Zuid-Holland heeft het verzoek van de gemeente Katwijk tot wijziging van het tracé gehonoreerd, waardoor het tracé eindigt in de Tramstraat, met een halte ter hoogte van de Badstraat. Hierdoor rijdt de tram niet tot de Boulevard en zal het plan RijnGouwelijn-West geen invloed hebben op de kustversterking. Op dit moment is nog onduidelijk welk alternatief er gerealiseerd wordt. Uitgangspunt blijft dat een eventuele tram of bus niet tot op de Boulevard van Katwijk zal komen. Onderdeel van het project RijnGouwelijn-West is dat er een knip op de Tramstraat wordt gelegd, waardoor de doorgang van Tramstraat naar de Boulevard afgesloten is voor auto's. Ook als de RijnGouwelijn-West niet doorgaat wil de gemeente een knip op de Tramstraat aanbrengen. In het MER worden de effecten van de situatie met en de situatie zonder knip op de Tramstraat beoordeeld.

Verlengde Westerbaan

De gemeente Katwijk heeft het voornemen om de Westerbaan te verlengen. Dit moet de doorstroming van het verkeer aan de zuidkant van Katwijk verbeteren. Het voorgenomen tracé voor deze weg werd enkele jaren terug doorkruist door de aanwijzing van het Natura2000-gebied Meijndel & Berkheide. De grenzen van dit natuurgebied liepen daardoor over het tracé van de Verlengde Westerbaan waardoor aanleg van de weg problematisch werd. Inmiddels wordt ambtelijk bekeken of de begrenzing van het gebied zou kunnen worden aangepast op een wijze die realisatie van de rondweg mogelijk maakt. Er is op dit moment geen zekerheid of de Verlengde Westerbaan wel of niet kan worden aangelegd. In het MER worden de effecten van de situatie met en de situatie zonder Verlengde Westerbaan beoordeeld.

Bestemmingsplan Duinen

Naast het bestemmingsplan Kustwerk stelt Katwijk het bestemmingsplan Duinen op. Dit bestemmingsplan beslaat de gebieden Noord- en Zuidduinen. Het voornaamste doel is om een aantal oude bestemmingsplannen te actualiseren. Reeds gerealiseerde ontwikkelingen worden vastgelegd en het plan staat enkele nieuwe ontwikkelingen toe. Het gaat bijvoorbeeld om beperkte uitbreiding van recreatieve activiteiten. Zowel de ontwikkelingen in de Noord- en Zuidduinen als de realisatie van de parkeergarage en de kustversterking kunnen effecten hebben op de Natura 2000-gebieden Coepelduynen en Meijndel & Berkheide. Bij de ontwikkelingen in de Noord- en Zuidduinen gaat het mogelijk om ruimtebeslag. Bij de parkeergarage en de kustversterking gaat het om stikstofdepositie. Deze effecten versterken elkaar niet in cumulatie.

6 Juridische aspecten

6.1 Algemeen

De herziening van het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (voorheen plankaart), regels (voorheen voorschriften) en een toelichting. De verbeelding en de regels zijn juridisch bindend. De toelichting moet hierbij gezien worden als een uitleg wat met de verbeelding en de regels wordt beoogd. De regels bevatten het juridische instrumentarium voor het regelen van de functies en vorm in het bestemmingsplangebied. De verbeelding heeft een rol voor toepassing van de regels alsmede de functie van visualisering van de bestemmingen.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat ruimtelijke plannen digitaal beschikbaar moeten zijn. Dit brengt met zich mee dat bestemmingsplannen digitaal uitwisselbaar zijn en op vergelijkbare wijze moeten worden gepresenteerd. Met het oog hierop stellen de Wro en de onderliggende regelgeving eisen waaraan digitale plannen moeten voldoen. Zo bevatten de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) bindende afspraken waarmee bij het maken van bestemmingsplannen rekening moet worden gehouden. SVBP kent (onder meer) hoofdgroepen van bestemmingen, een lijst met functie- en bouwaanduidingen, gebiedsaanduidingen en een verplichte opbouw van de planregels en het renvoi.

6.2 Planvorm

6.2.1 *Verbeelding en regels*

Uitgangspunt is dat de digitale verbeelding zoveel mogelijk informatie geeft over de in acht te nemen maten en volumes. De regels geven duidelijkheid over de bestemmingsomschrijving, de bouwregels en de specifieke gebruiksregels. In de regels zijn eventuele afwijkings- en wijzigingsregels opgenomen.

6.2.2 *Bestemmingsvlak en bouwvlak*

De in het plangebied aanwezige bestemmingen bestaan in de meeste gevallen uit twee vlakken: een bestemmingsvlak en een bouwvlak. Het bestemmingsvlak geeft aan waar een bepaald gebruik toegestaan is. Het bouwvlak is een gebied dat op de digitale verbeelding is aangegeven waarvoor de mogelijkheden om gebouwen te bouwen in de regels zijn aangegeven. Het bouwvlak is op de digitale verbeelding voorzien van aanduidingen die betrekking hebben op de maatvoering.

6.2.3 *Aanduidingen*

Op de digitale verbeelding is een onderscheid gemaakt in verschillende aanduidingen. Alle aanduidingen die betrekking hebben op afmetingen, percentages en oppervlakten, zowel ten aanzien van het bouwen als ten aanzien van het gebruik, zijn maatvoeringsaanduidingen, waaronder de goot- en bouwhoogte, het maximumbebouwingspercentage en het maximumaantal wooneenheden. Een aantal functieaanduidingen is gebruikt om de gebruiksmogelijkheden binnen een bestemming of een gedeelte daarvan nader te specificeren. Het kan hierbij gaan om een nadere specificatie van de gebruiksmogelijkheden, een expliciete verruiming daarvan of juist een beperking. Alle aanduidingen met betrekking tot de wijze van bouwen en de verschijningsvorm van bouwwerken, worden bouwaanduidingen genoemd.

Een gebiedsaanduiding is een aanduiding die verwijst naar een gebied waarvoor bij de toepassing van het bestemmingsplan specifieke regels gelden of waar nadere afwegingen moeten worden gemaakt.

6.3 Opbouw planregels

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende onderdelen:

- Inleidende regels;
- Bestemmingsregels;
- Algemene regels;
- Overgangs- en slotregel.

6.3.1 Inleidende regels

Artikel 1: Begrippen

In dit artikel worden in dit bestemmingsplan gehanteerde begrippen gedefinieerd.

Artikel 2: Wijze van meten

Dit artikel bevat technische regelingen om onder andere oppervlaktes, hoogtes, dieptes en breedtes te kunnen bepalen.

6.3.2 Bestemmingsregels

In het hoofdstuk bestemmingsregels zijn in de planregels alle bestemmingen opgenomen met de daarbij behorende bestemmingsomschrijving. In het bestemmingsplan komen de volgende bestemmingen voor: 'Horeca', 'Natuur- Duinen', 'Recreatie-Duinen', 'Recreatie –Strand', 'Verkeer-Verblijfsgebied' en 'Water-Zee', alsmede de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie Waarde 1 en 2, 'Waarde-Cultuurhistorie', 'Waterstaat - Waterkering' en 'Waterstaat – Waterstaatkundige Functies'.

Horeca

Binnen deze bestemming mag een horecagelegenheid aanwezig zijn. Het soort horeca is geregeld door een verwijzing naar de begrippen. Het gaat om 'lichte horeca', oftewel gelegenheden waar hoofdzakelijk dranken en/of etenswaren worden verstrekt. Zware horeca (dancing, discotheek) is derhalve niet mogelijk.

Recreatie – Duinen

De nieuwe duinenrij krijgt de bestemming Recreatie – Duinen. De gronden zijn mede bestemd voor recreatief medegebruik. Tevens mogen hier fullservicepunten (een stijgpunt met aanvullende voorzieningen zoals lift, kaartjesautomaat en toiletgroep) en stijgpunten worden gerealiseerd ter plaatse van de aanduiding fullservicepunt respectievelijk stijgpunt (het gaat om 3 fullservicepunten en 2 stijgpunten). De bij de bestemming behorende inrichting, zoals de paden, strandopgangen, lichtmasten e.d. kan vrij binnen de bestemming worden gerealiseerd.

Parkeergarage binnen bestemming Recreatie – Duinen.

De ondergrondse parkeergarage mag gebouwd worden binnen het aanduidingsvlak parkeergarage. In de regels is geregeld dat deze "ondergronds" (is beneden het maaiveld van de Boulevard) moet zijn. Sommige onderdelen van de parkeergarage zullen echter uitsteken boven het maaiveld en daarom zichtbaar zijn. Het gaat om stijgpunten, fullservicepunten, nooduitgangen en ventilatiekokers e.d. In de regels is geregeld dat deze ook bovengronds aanwezig mogen zijn. De locatie van de inritten is op de verbeelding aangeduid.

Recreatie – Strand

Deze bestemming is toegekend aan het strand. De gronden zijn mede bestemd voor recreatief medegebruik en evenementen (waarbij ter plaatse van het strandplein bij de Voorstraat maximaal drie meerdaagse muziekevenementen zijn toegestaan met een totaal maximum van 15 dagen per jaar). Tevens zijn op het strand andere functies toegestaan, zoals paviljoens, strandhuisjes, watersportverenigingen, een strandplein (bij de centrale opgang) en reddingsposten. De exacte ligging van paviljoens, watersportverenigingen e.d. wordt door de gemeente ingedeeld via strandvakken. Het is daarom niet nodig de exacte locatie van de vormen van gebruik en bebouwing exact weer te geven (bovendien wil de locatie nog wel eens wijzigen als gevolg van het dynamische karakter van strand en duinen). Wel zijn maximale maten gesteld ten aanzien van de omvang en hoogte van de gebruiks- en bebouwingsvormen. Ten aanzien van paviljoens en strandhuisjes zie paragraaf 4.5.1.

Verkeer - Verblijfsgebied

De bestemming Verkeer - Verblijfsgebied wordt opgenomen voor wegen, straten, wandel- en fietspaden met een functie gericht op zowel verblijf als op de afwikkeling van het verkeer, laden en lossen etcetera. Een differentiatie naar 30 km en 50 km wegen wordt niet gemaakt. De bestemming 'Verkeer-Verblijfsgebied' wordt ook opgenomen voor ongebouwde parkeervoorzieningen en ondergeschikte groen- en speelvoorzieningen. De bestemmingsomschrijving maakt het mogelijk gedurende de planperiode de openbare ruimte flexibel te beheren, zonder hiervoor planologische procedures te moeten doorlopen. Gronden gelegen binnen de bestemming 'Verkeer - Verblijfsgebied' zijn in eigendom van de gemeente. Vanuit deze eigendomspositie kan voldoende sturing gegeven worden aan de gewenste ruimtelijke kwaliteit en de inrichting van het openbare gebied. Binnen de bestemming Verkeer – Verblijfsgebied mogen kiosken worden gerealiseerd.

Evenementen

De gronden met Verkeer- Verblijfsgebied mogen tevens worden gebruikt voor evenementen. In het plangebied is verder nabij de Zwaan in een evenemententerrein voorzien. Hier zijn geen meerdaagse muziekevenementen mogelijk. Op dit terrein mag ook (bovengronds) worden geparkeerd en kan een kunstatelier worden gerealiseerd. Daarnaast zijn evenementen ook mogelijk op het strand, maar geen meerdaagse muziekevenementen. De exacte situering van de evenementen op het strand is, behoudens het strandplein bij de Voorstraat ruimtelijk niet relevant (daar mogen wel meerdaagse muziekevenementen worden gehouden), en wordt daarom vrijgelaten.

Water - Zee

De op de verbeelding voor Water - Zee aangewezen gronden zijn bestemd voor de zee.

Waarde- Archeologie Waarde 1 en 2

Teneinde de mogelijk aanwezig archeologische waarde in het plangebied te beschermen is in dit bestemmingsplan aan de gronden met een middelohoge en hoge verwachting de dubbelbestemming Waarde- Archeologie Waarde 1 en 2 toegekend. Mocht uit nader onderzoek toch blijken dat de exacte waardestelling leidt tot een niet - behoudenswaardig oordeel, dan kan de dubbelbestemming door middel van een in dit plan opgenomen wijzigingsbevoegdheid (gedeeltelijk) verwijderd worden. Ook in het

geval de archeologische resten opgegraven moeten worden kan door toepassen van de wijzigingsbevoegdheid de dubbelbestemming worden verwijderd. Hoe dan ook mogen (andere) aanlegwerkzaamheden niet plaatsvinden als de archeologische waarden geschaad worden. Dit komt tot uiting door het opnemen een verplichting tot het vereist zijn van een omgevingsvergunning voor die (aanleg) werkzaamheden. Burgemeester en wethouders kunnen omgevingsvergunning verlenen op het moment dat aangetoond is dat archeologische waarden niet geschaad worden. Om hierover te oordelen dienen zij verplicht advies in te winnen van een archeologisch deskundige. Tevens is een bouwverbod opgenomen. Burgemeester en wethouders kunnen overigens afwijken van het bouwverbod onder dezelfde voorwaarden zoals die gelden voor (aanleg) werkzaamheden. Zie verder paragraaf 5.2.4.

Waarde - Cultuurhistorie

Zie hiervoor de uitleg in paragraaf 0.

Dubbelbestemming Waterstaat- waterkering

De op de verbeelding tot 'Waterstaat- Waterkering' aangewezen gronden worden, naast de primaire bestemming, primair bestemd voor de bescherming, het onderhoud en de verbetering van de waterkering alsmede voor de aanleg van een dijk- in-duinlichaam. Deze gronden komen overeen met de primaire kering zoals vastgelegd in de Legger (=projectplan kustversterking Katwijk). Nu de bescherming van de waterkering voldoende is geborgd in de Keur is het niet nodig om hiervoor tevens een afzonderlijk beschermingsregime in het bestemmingsplan in het leven te roepen. Het is echter wenselijk om te voorkomen dat wordt toegestaan dat de gronden worden gebruikt op een wijze dat in strijd is met de Keur. Om deze reden is aangegeven dat watervergunningplichtige bouwwerken, werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden slechts kunnen worden uitgevoerd na inwerkingtreding van de watervergunning ('voorwaardelijk voorschrift').

Dubbelbestemming Waterstaat- waterstaatkundige functies

De op de verbeelding tot 'Waterstaat- Waterstaatkundige functies' aangewezen gronden zijn, naast de primaire bestemming, primair bestemd voor de bescherming van de waterkering. Deze gronden komen overeen met de (buiten) beschermingszones zoals vastgelegd in de Legger (projectplan kustversterking Katwijk).

6.3.3 Algemene regels

Anti-dubbeltelregel

Deze regel dient te voorkomen dat situaties ontstaan welke niet in overeenstemming zijn met de bedoeling van het plan. Daar voor een gebouw een zeker open terrein is vereist, wordt via de anti-dubbeltelregel voorkomen dat eenzelfde terrein twee keer wordt 'meegenomen' bij de beoordeling van een bouwplan. Grond die al eerder moest worden meegeteld bij de beoordeling van een bouwplan mag niet nog eens worden meegeteld bij een nieuwe bouwplan.

Vorrangsregel

De vorrangsregel regelt welke dubbelbestemming voorrang geniet als meerdere dubbelbestemmingen elkaar overlappen.

Algemene gebruiksregels

In dit artikel is een drietal specifieke en expliciete gebruiksverboden opgenomen die gelden voor alle gronden in dit bestemmingsplan.

Algemene aanduidingregels

In dit artikel is een gebiedsaanduiding opgenomen voor het waterwingebied. In de regels is geregeld dat hier niet zonder vergunning werkzaamheden mogen worden uitgevoerd die de functie als waterwingebied aan zouden kunnen tasten.

Algemene afwijkingsregels

In concrete situaties kan het voorkomen dat afwijking van de gestelde normen aanvaardbaar is. Voor deze situaties is een afwijkingsbepaling ex artikel 2.12 van de Wabo opgenomen. Deze bepaling maakt afwijkingen van geringe aard mogelijk.

Algemene wijzigingsregels

Met behulp van dit artikel kunnen burgemeester en wethouders wijzigingen in het plan aanbrengen op ondergeschikte onderdelen. Het kan zijn dat in de uitvoering van werken niet geheel voldaan kan worden aan de opgenomen regeling of plaatsaanduiding van de plek ten aanzien van bouwen en- /of gebruik van gronden. Burgemeester en wethouders dienen wel alvorens deze wijzigingsbevoegdheid toe te passen de belangen van derden af te wegen, te bezien of het straat- en bebouwingsbeeld en de verkeersveiligheidsbelangen niet onevenredig worden geschaad.

6.3.4 Overgangs- en slotregels

Overgangsrecht

Bouwwerken welke op het moment van tervisielegging van het plan bestaan of waarvoor een omgevingsvergunning is aangevraagd, mogen blijven bestaan, ook wanneer dit strijdig is met de bebouwingsregels. Het gebruik van de grond en opstallen, dat afwijkt van de regels op het moment waarop het plan rechtskracht verkrijgt, mag gehandhaafd worden.

Slotregel

In de slotregel wordt aangegeven op welke wijze de regels van het bestemmingsplan kunnen worden aangehaald.

7 Maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid en handhaving

7.1 Vooroverleg en inspraak

Het plan is in het kader van het vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro ter advisering naar de diverse overleginstanties gestuurd. In deze paragraaf worden de reacties weergegeven. Tevens wordt aangegeven hoe de reacties in het plan zijn verwerkt.

Er zijn in totaal 4 overlegreacties binnengekomen, van Rijkswaterstaat (RWS), de Kamer van Koophandel (KvK), de provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland.

7.1.1 **Rijkswaterstaat (RWS)**

RWS verzoekt bij het watertoetsoverleg betrokken te worden en de Beleidslijn Kust op te nemen in het bestemmingsplan.

Reactie gemeente: RWS wordt betrokken bij het watertoetsoverleg. De Beleidslijn Kust is reeds opgenomen in het bestemmingsplan.

Rijkswaterstaat geeft aan een badseizoen van 1 april tot 1 oktober te hanteren. Dit betekent dat er gedurende de periode 1 oktober tot 1 april geen activiteiten/ bebouwing is toegestaan op het strand, tenzij hiervoor een watervergunning is verleend. Een strook van minimaal 10 meter breed boven de gemiddelde hoogwaterlijn dient vrij te blijven van bebouwing en activiteiten. Deze strook zal gebruikt worden als calamiteitenstrook. RWS verzoekt beide bovengenoemde zaken op te nemen in het plan. Tevens vraagt RWS aan “artikel 6.3.1 Afwijking” toe te voegen dat ook bij Rijkswaterstaat vooraf advies ingewonnen dient te worden, wanneer burgemeester en wethouders voornemens zijn af te wijken.

Reactie gemeente: het zomerseizoen in Katwijk loopt al jaren van 1 maart tot 12 november. De gemeente ziet geen aanleiding dit aan te passen. De extra adviesplicht wordt opgenomen in de regels.

RWS merkt op dat wanneer bij het plaatsen van *seizoensgebonden strandpaviljoens* op zandbanketten tijdelijke zandbanketten op het strand ten behoeve van niet-permanente bebouwing worden aangebracht deze meldingsplichtig zijn mits deze maximaal NAP + 6 m hoog zijn en niet breder zijn dan 25 meter kustdwars, gemeten boven op het banket.

Reactie gemeente: Het is niet nodig hier een regeling voor op te nemen in het bestemmingsplan. Ten eerste omdat de meldingsplicht al anderszins geregeld is en tweede omdat de genoemde maten geen “harde norm” inhouden (overschrijding van de maten leiden tot een meldingsplicht maar niet per se tot een verbod), waar in een bestemmingsplan wel sprake van dient te zijn.

RWS merkt op dat het verplaatsen van zand heeft een negatief effect op de strandbreedte. Het verplaatsen van zand is overigens meldings- of vergunningplichtig op grond van de Waterwet. Rijkswaterstaat zal alleen zand suppleren als de waterveiligheid voor het achterland of de Basiskustlijn in het geding komt en niet uit recreatief oogpunt om bijvoorbeeld het strand breder te maken of om

strandpaviljoenhouders bescherming te bieden. Tevens wijst RWS erop dat zand-, wind- en waterschade aan het kustfundament direct hersteld moeten worden door de gebruiker, voor zover deze het gevolg zijn van bebouwing en/of andere activiteiten van deze gebruiker.

Beantwoording gemeente: deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

RWS geeft aan dat in artikel 5.3.2 a wordt aangegeven dat er geen vergunning van burgemeester en Wethouders nodig is voor werkzaamheden welke uit een oogpunt van te beschermen belangen van ondergeschikte betekenis zijn, waaronder mede begrepen ondergeschikt onderhoud en beheer van watergangen. RWS verzoekt ook op te nemen dat het suppleren van zand voor de waterveiligheid vrijgesteld is van deze vergunningplicht.

Beantwoording gemeente: toegevoegd wordt dat het suppleren van zand is vrijgesteld van de vergunningplicht.

De reactie leidt tot enkele aanpassingen in het bestemmingsplan.

7.1.2 Kamer van Koophandel (KvK)

De KvK is verheugd dat de gemeente 2 wensen combineert: kustversterking en realisatie parkeergelegenheid. Inhoudelijk heeft de KvK geen opmerkingen op het plan. Wel plaatst de KvK nog 4 kanttekeningen:

1) De KvK streeft nog steeds naar de realisatie van een **zeejachthaven** in Katwijk. Wij gaan er vanuit dat het plan Kustwerk Katwijk de mogelijke aanleg van de zeejachthaven niet frustreert.

Beantwoording gemeente: De gemeenteraad van Katwijk heeft besloten om geen Zeejachthaven meer te realiseren; overigens frustreert Kustwerk Katwijk een eventuele Zeejachthaven niet.

2) De KvK verzoekt goed te letten op de belangen van ondernemers tijdens de aanleg van het Kustwerk. Op pagina 49 van het plan blijkt dat hier reeds aan heeft gedacht (zie in zwart hieronder), de KvK pleiten ervoor dat dit bij de daadwerkelijke werkzaamheden goed wordt geregeld.

Beantwoording gemeente:

De werkzaamheden worden zoveel mogelijk gepland buiten het toeristisch seizoen.

– Tijdens de aanlegfase worden waar mogelijk maatregelen getroffen om het strand en de voorzieningen op het strand tijdens het toeristische seizoen bereikbaar te houden.

– Door middel van omleidingen en bewegwijzering wordt de bereikbaarheid van het strand en de Boulevard zoveel mogelijk gewaarborgd;

– Overlast bouwverkeer wordt beperkt;

– Personen of instanties die schade ondervinden als gevolg van de aanleg van de kustversterkingen en de parkeergarage kunnen een beroep doen op planschade- en nadeelcompensatieregeling.

Er komt een uitvoeringsplan, welke ook nog wordt besproken met de belanghebbende in het gebied, waaronder ook de ondernemers. Uiteindelijk is de uitvoerder verantwoordelijk voor de uitvoering zoals die in het uitvoeringsplan is aangegeven. Er komt een schaderegeling voor het project. Wanneer deze regeling er is en wat deze regeling precies inhoudt, kan een ieder binnenkort terugvinden op de website. Het indienen van een schadeverzoek geen overigens geen garantie, dat er ook schade wordt uitgekeerd. Dit hangt o.a. af van de huidige juridische situatie en wordt beoordeeld door een onafhankelijke schadebeoordelingscommissie.

3) Wat de KvK betreft is het aanleggen van nieuwe parkeergelegenheid geen vrijbrief om "oude"/bestaande parkeerplekken op te heffen. Hierover zou in overleg met de ondernemers moeten worden besloten.

Beantwoording gemeente: de parkeerplaatsen aan de Boulevard en het centrum die verdwijnen, komen terug in de parkeergarage. Over het opheffen van parkeerplaatsen in het centrum is reeds gecommuniceerd richting bewoners en winkeliers.

4) De KvK is een alternatief plan ter ore gekomen, waarbij de duinen toch smaller zouden kunnen blijven. Graag ziet de KvK dat de gemeente de verschillende opties voor de aanleg van de parkeergarage bekijkt, mede om beroepen op planschade en nadeelcompensatie te voorkomen en de aantrekkelijkheid van het plan te vergroten.

Beantwoording gemeente: de gemeente neemt aan dat met het alternatief plan de Multikering bedoeld wordt. In het voorjaar van 2012 is dit plan getoetst door een aantal deskundigen op het gebied van waterkeringen. Uit deze toetsing is gebleken dat het ontwerp van de multikering niet voldoet aan de wettelijke veiligheidsnormen. Aanpassing van het ontwerp aan deze wettelijke veiligheidseisen heeft tot gevolg dat de multikering ruimtelijk geen voordelen meer heeft ten opzichte van het voorkeursalternatief.

De reactie leidt niet tot aanpassingen in het bestemmingsplan.

7.1.3 Provincie Zuid-Holland

In de paragraaf "geluid" van het plan wordt niet verwoord dat het plangebied aan de zuidzijde grenst aan cq. overlapt met het stiltegebied "Meijndel" tussen Den Haag en Katwijk. Een toelichting op de ruimtelijke consequenties van het milieubeschermingsgebied- behoud van (relatieve) rust en stilte, waar mogelijk nog stiller maken- in relatie met het plan is noodzakelijk. Hiervoor wordt verwezen naar het provinciaal stiltebeleid, www.beleefdestilte.nl.

Beantwoording gemeente: dit is al opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan, echter onder een andere paragraaf. In deze paragraaf is tevens ingegaan op de ruimtelijke consequenties.

De provincie verzoekt de gemeente om een nadere toelichting op het aanhouden van een PR 10-06 contour van 40 m voor de propaantank van Wandvelt. Voorts merkt de provincie op dat het strand een beperkt kwetsbaar object is en dat het invloedsgebied van de propaantank daar mogelijk overheen ligt.

Beantwoording gemeente: de informatie dat om voornoemde propaantank een PR 10-06 contour van 40 m ligt komt van de risicokaart, welke overigens door de provincie Zuid-Holland zelf wordt opgesteld en onderhouden. Inmiddels is de risicokaart aangepast; de PR 10⁻⁶ contour blijkt 20 meter te zijn. Binnen deze afstand zijn geen kwetsbare objecten aanwezig. In het bestemmingsplan wordt geregeld dat binnen deze afstand geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk zijn. Volgens diezelfde risicokaart is de propaantank geen Bevi-inrichting. Een formele verdere verantwoording van het groepsrisico is derhalve niet nodig. Het groepsrisico is overigens wel verantwoord omdat de personendichtheid in de omgeving laag is, er geen (beperkt) kwetsbare objecten in de omgeving van de tank bijkomen met dit bestemmingsplan en de inhoud van de tank relatief gering is (minder dan 13 m³). Het groepsrisico kan iets toenemen op het moment dat het paviljoen met strandhuisjes jaarrond gaat exploiteren; echter deze toename is zodanig gering dat een verantwoord groepsrisico aanwezig blijft.

De provincie verzoekt in paragraaf 0 de passage over de jaarrondexploitatie integraal over te nemen uit de (provinciale) verordening.

Beantwoording gemeente: vermoedelijk doelt de provincie op de toelichtende tekst uit de verordening met betrekking tot artikel 2, lid 4 onder c. Deze zal worden overgenomen in paragraaf 2.2.4.

De provincie merkt op dat blijkens de verbeelding alleen de kernzone van het waterkeringtraject is opgenomen met de bestemming Ws- Wk.

Beantwoording gemeente: de (dubbel) bestemming Ws- Wk is inderdaad opgenomen voor de kernzone. Dit betreft inderdaad alleen het waterkeringtraject, voor zover de kernzone is gelegen in het bestemmingsplangebied. De gronden die daarbuiten liggen hebben een andere dubbelbestemming gekregen, namelijk Waterstaat – Waterstaatkundige functies voor zover gelegen binnen een beschermingszone.

De provincie verzoekt om in paragraaf 4.5.1 de voorwaarden te noemen die gesteld worden vanuit de Verordening Ruimte.

Beantwoording gemeente: deze voorwaarden worden alsnog genoemd in voornoemde paragraaf.

De provincie merkt op dat het zuidelijk deel van het plangebied een waterwingebied is gelegen waarvoor een bestemming opgenomen zou moeten worden.

Beantwoording gemeente: er wordt voor dit waterwingebied alsnog een gebiedsaanduiding opgenomen met een beschermende regeling in de regels.

De provincie merkt op dat de effecten op de grondwatersituatie nog onvoldoende zijn beschreven.

Beantwoording gemeente: zowel in planMER als in de toelichting van het bestemmingsplan wordt uitgebreid ingegaan op de grondwatersituatie. Tevens wordt aangegeven welke maatregelen nodig zijn om negatieve effecten te voorkomen. Deze zijn zowel technisch als financieel prima uitvoerbaar. De uitvoerende partijen zullen bij

de uitvoering de benodigde maatregelen treffen. Het aspect grondwater staat daarom de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg.

De provincie vindt dat de waterkeringfunctie in de dubbelbestemming onvoldoende tot uitdrukking komt in de dubbelbestemming.

Beantwoording gemeente: het is de gemeente niet duidelijk/ concreet wat de provincie bedoeld met “onvoldoende tot uitdrukking komen van de waterkeringfunctie”.

De bescherming van de waterkeringsfunctie wordt voornamelijk geregeld via de Keur. Wel is een voorwaardelijk voorschrift opgenomen dat het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uitsluitend is toegestaan na inwerkingtreding van een Keurvergunning (indien deze nodig is). Een verdere bescherming via het bestemmingsplan is niet nodig.

De provincie merkt op dat de voor het bestemmingsplan gebruikte natuurtoets achterhaald is omdat geen aandacht is besteed aan de stikstofproblematiek van de parkeergarage, in het kader van de toets ex. art. 19 j van de Natuurbeschermingswet.

Beantwoording gemeente: de gemeente is doorlopend bezig geweest met de natuurtoets, echter deze was ten tijde van het vooroverleg ex art. 3.1.1. Bro nog niet gereed. Inmiddels is de natuurtoets wel gereed. Deze maakt onderdeel uit van de planMER. Een toets in het kader van artikel 19j maakt onderdeel uit van deze natuurtoets.

De provincie noemt dat de ontwikkeling van de parkeergarage deels wordt gemotiveerd vanuit de gedachte dat er parkeerplaatsen worden opgeheven in het centrum. De provincie vraagt de gemeente hoe dit planologisch wordt geborgd.

Beantwoording gemeente: de te verwijderen parkeerplaatsen worden via een verkeersbesluit in juridische zin opgeheven. Tevens wordt het als voorwaarde opgenomen in de NB-vergunning. Daarmee ligt voldoende vast dat de parkeerplaatsen zullen verdwijnen. Een planologische borging (regeling in het bestemmingsplan) dient geen nut. Daarbij geldt als overweging dat in de gemeente Katwijk openbare gronden over het algemeen de bestemming Verkeer of Verkeer – Verblijfsgebied hebben. Binnen deze bestemming mogen parkeerplaatsen worden toegevoegd of verwijderd. Hierdoor heeft de gemeente de vrijheid de inrichting van de openbare ruimte te optimaliseren in de loop der tijd. Planologisch gezien kan er dus een vrijwel onbeperkt aantal parkeerplaatsen worden aangelegd dan wel verwijderd.

De reactie leidt wel tot aanpassingen in het bestemmingsplan.

7.1.4 Hoogheemraadschap van Rijnland

Het Hoogheemraadschap van Rijnland verzoekt Restaurant De Zwaan niet op te nemen in het bestemmingsplan in combinatie met een wijzigingsbevoegdheid naar horeca omdat het restaurant in principe in de weg staat om de plannen van de kustversterking te kunnen realiseren.

Beantwoording gemeente: de reactie van het hoogheemraadschap is op dit punt achterhaald omdat inmiddels gebleken is dat de waterkering ook met behoud van de Zwaan gerealiseerd kan worden (zie onder meer het ontwerp van de waterkering).

Het Hoogheemraadschap van Rijnland verzoekt op p. 52 en p.56 van de toelichting de passage maximaal 7,5 m hoogte te wijzigen in minimaal 7,5 m hoog.

Beantwoording gemeente: voor het bestemmingsplan is van belang de maximale hoogte van de Dijk-in-Duinconstructie te regelen; deze wordt maximaal 7,75 m.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland merkt op dat op p.52 staat dat de Dijk-in-Duin moet gaan aansluiten op de bestaande waterkering (de uitwateringssluis) en om het plein heen buigt nabij hotel Savoy". Dit is niet overeenkomstig de bedoeling van het project. De dijk-in-duinconstructie sluit iets ten zuiden van hotel Savoy aan op de Boulevard. Er blijft dus een volledig zandige waterkering bestaan die de verbinding vormt tussen de dijk in duin en de uitwateringssluis

In dezelfde alinea staat dat aan dat de dijk in zuidelijke richting afbuigt tot ca. 15 m achter het bestaande duin achter de Boulevard" (Het Hoogheemraadschap van Rijnland leest dit als: aan de landzijde van de Boulevard). In werkelijkheid zal de dijk-in-duinconstructie aansluiten op de Boulevard iets ten noorden van de Seinpoststraat.

Beantwoording gemeente: dit wordt aangepast in de toelichting conform de opmerking van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Het plan is tevens eind december 2011 tot begin februari 2012 ter inzage gelegd ten behoeve van een inspraakprocedure. De inspraakreacties met de beantwoording van de gemeente zijn in een separate bijlage opgenomen.

7.2 Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan wordt, inclusief bijlagen, gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode wordt een ieder in de gelegenheid gesteld om schriftelijk en mondeling op het bestemmingsplan te reageren. Aangegeven zal worden tevens of de eventueel ingediende zienswijzen aanleiding zijn het plan aan te passen en zo ja om welke aanpassingen het gaat.

7.3 Economische uitvoerbaarheid

Bij het opstellen van een bestemmingsplan dient de financiële haalbaarheid van het plan aangetoond te worden. Bij de beoordeling van de financiële haalbaarheid dient te worden gezien in hoeverre het plan ook daadwerkelijk kan worden verwezenlijkt (ook als de gemeente niet zelf verwezenlijkt).

In dit geval is de gemeente zelf-realisator samen met het Rijk en het Hoogheemraadschap van Rijnland. De gemeentelijke kosten met dekking worden als volgt omschreven.

In het project zijn zoals aangegeven drie onderdelen te onderscheiden: kustversterking, parkeergarage en inrichtingsplan. Ook de financiering is op die manier opgedeeld. Voor alle drie onderdelen worden kosten gemaakt of investeringen gedaan. Onderstaand worden per onderdeel de kosten en investeringen vermeld met de voorgenomen dekking).

Grex -wet

Op grond van artikel 6.12, lid 1, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) moet voor een bestemmingsplan een exploitatieplan worden vastgesteld indien er sprake is van een 'bouwplan'. Artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) beschrijft wat een 'bouwplan' is.

De raad kan bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan, besluiten geen exploitatieplan vast te stellen, wanneer:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is (art. 6.12 Wro);
- er geen kosten te verhalen zijn (art 6.2.1a Bro).

De 'grex-wet' is erop gericht dat de overheid kosten kan verhalen die gemaakt worden naar aanleiding van een bouwplan. Indien er geen kosten gemaakt worden, hoeven deze ook niet verhaald te worden.

Onderhavig bestemmingsplan voorziet in een initiatief welke is te scharen onder artikel 6.2.1. Bro. Er is dus een exploitatieplan verplicht. In dit geval wordt daar van af gezien daar de gemeente zelf-realisator is samen met Rijk/ het Hoogheemraadschap van Rijnland. Er zijn dus geen kosten te verhalen. De gemeentelijke financiering is vastgelegd in programmabegroting. De gelden zijn dus aanwezig. Dat geldt tevens voor het deel dat wordt gefinancierd door HHR.

Kustversterking

De kosten voor de kustversterking worden deels betaald door het Rijk (via het Hoogwater beschermingsplan, verder HWBP) en deels door de gemeente.

In de bestuursovereenkomst van 23 januari 2011 zijn de financiële afspraken tussen de partijen vastgelegd. De gemeenteraad is op 27 januari 2011 akkoord gegaan met de lagere Dijk- in-Duin variant en de daarmee gemoeide kosten.

Inrichtingsplan

Voor de herinrichting van het kustgebied is op basis van het referentiealternatief¹⁷ een bijdrage vastgesteld en beschikbaar gesteld door het HWBP. De gemeente heeft buiten deze basis inrichting, gekozen voor een extra ambitie in het kustgebied. De kosten voor deze extra ambitie komen geheel voor rekening van gemeente. In het raadsvoorstel van 14 juni 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met het inrichtingsplan en de dekking hiervoor is gezocht in de meerjarenbegroting 2012/2015. Ten tijde van de aanbesteding 2015 zal de raad gevraagd worden deze reservering vrij te geven.

Parkeergarage

De parkeergarage wordt geheel door de gemeente betaald. De gemeenteraad heeft op 14 juni 2012 het geld beschikbaar gesteld en ingestemd met verwerking van de bijdrage in kadernota 2013. Tevens wordt een deel van de kosten gedekt uit de Bestemmingsreserve Strategische Investerings (BSI).

¹⁷ De referentiesituatie komt overeen met de huidige situatie en autonome ontwikkeling. Het beleid om de huidige basiskustlijn in stand te houden is onderdeel hiervan.

Onderzoekskosten

Deze kosten voor intern en extern onderzoek, zijn in de raadsvergadering van 30 juni 2011 en 31 mei 2012 vastgesteld door de gemeenteraad. Deze kosten worden gedekt uit de BSI-gelden. Dit is exclusief eventuele kosten van een archeologische opgraving.

Planschade/nadeelcompensatie

Er is een risicoanalyse opgesteld waarin is aangegeven dat er geen planologisch nadeel lijkt te zijn bij de (bestemmingsplan)vergelijking. Mochten er toch planschade kosten als gevolg van de parkeergarage worden geclaimd, dan zal de gemeente deze kosten vergoeden. Hier is gelet op de risico-analyse niet specifiek geld voor gereserveerd, anders dan reguliere post voor planschade zoals opgenomen in de algemene reserve.

Planschade als gevolg voor de kustversterking komen voor rekening van Hoogheemraadschap van Rijnland. In de uitvoeringsovereenkomst zal de verhaalmogelijkheid voor planschade worden gebruikt.

Nadeelcompensatie, als gevolg van de realisatie van de kustversterking, komt ten laste van HWBP. In de bestuursovereenkomst van 23 februari 2011 is aangegeven dat dit verder wordt uitgewerkt in een uitvoeringsovereenkomst.

7.4 Handhaving

De gemeente Katwijk heeft in het 'Handhavingsbeleidsplan bouwregelgeving' het handhavingsbeleid voor de komende jaren vastgelegd. Het doel is het voeren van een eenduidig, consistent en adequaat beleid ten aanzien van handhaving. Na de rampen in Enschede en Volendam staat het probleem van het ontbreken van adequate handhaving in het middelpunt van de belangstelling. Gemeenten moeten meer aandacht besteden aan handhaving van de regelgeving. Handhaving is belangrijk om een goed woon-, werk- en leefklimaat binnen de gemeente te kunnen verkrijgen en behouden en het is nodig om tot een goed kwaliteitsbeheer van de bebouwde omgeving te komen.

In de bouwregelgeving zijn regels opgenomen om dit zowel voor de burger als voor de overheid te kunnen bewerkstelligen. De bouwregelgeving is voornamelijk opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de bouwverordening en het Bouwbesluit. De naleving van deze regels is van belang voor het effect van de bouwregelgeving en daarmee de kwaliteit van de bebouwde omgeving. Een intensieve en adequate handhaving is derhalve noodzakelijk.

Het uitgangspunt is dat elke overtreding zo spoedig mogelijk wordt gesanctioneerd. In sommige situaties zal niet direct tot handhaving overgegaan kunnen worden vanwege de hoeveelheid handhavingzaken en de werkdruk bij het team Toezicht en Handhaving Bebouwde Omgeving. De ene overtreding heeft echter meer prioriteit dan de andere en daarom is een lijst met prioriteiten opgenomen.

De volgende situaties hebben een hoge prioriteit:

- situaties die een (direct) gevaar opleveren voor de veiligheid en de gezondheid van mensen;
- illegale sloop van een monument, illegale sloop van een bouwwerk waarin zich asbest bevindt en illegale sloop van een omvangrijk bouwwerk (zoals bijvoorbeeld een woning);

- de aanpak van illegale bebouwing in het buitengebied, mede afhankelijk van het soort bouwwerk (in dit gebied wordt een groot aantal functies vervuld zoals zeewering, waterwinning, natuur en landschap, recreatie, tuinbouw- en landschapsbelang en militaire belangen; het behoud van de karakteristieke waarden van dit gebied is zeer belangrijk);
- het bouwen zonder of in afwijking van de vergunning, in, op, aan of bij een monument;
- overtredingen die naar aard of schaal als 'grote overtredingen' kunnen worden aangemerkt;
- overtredingen, die de planologische ontwikkelingen in het betreffende gebied in de weg (kunnen) staan - denk hierbij aan gebieden die herontwikkeld worden of waarvoor net een nieuw bestemmingsplan is ontwikkeld;
- overtredingen die zijn geconstateerd naar aanleiding van een verzoek om handhaving of een klacht.

De handhaving van de regelgeving vervat in dit plan is de bevoegdheid van burgemeester en wethouders. Het gaat daarmee met name om de planregels inzake het bouwen en het gebruik van gronden en bouwwerken. Een aantal vormen van gebruik worden specifiek aangeduid als strijdig met de bestemming, om handhavend optreden hiertegen goed mogelijk te maken. Uiteraard betreft het hier een niet-limitatieve opsomming.

Handhaving van dit plan is van belang om de ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid in stand te houden. Daarnaast heeft handhaving uiteraard ook een belangrijke functie in het kader van de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. De planregels in dit plan zijn voldoende duidelijk, concreet en toepasbaar om te kunnen handhaven. Handhaving van het plan zal in de praktijk primair plaatsvinden via de bestemmingsplantoets in het kader van de omgevingsvergunning en door feitelijk toezicht op de aanwezigheid van bouwwerken en op gebruiksactiviteiten. Binnen de gemeente heeft de afdeling Veiligheid hierin een centrale taakstelling. Bij gebleken strijdigheid met het plan wordt, afhankelijk van de prioriteitsstelling, een handhavingstraject ingezet.

8 Procedure bestemmingsplan

Het bestemmingsplan doorloopt een uitgebreide procedure. Het voorontwerpbestemmingsplan heeft het wettelijk vooroverleg ex art. 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) met verschillende (semi)overheden en belangenorganisaties doorlopen (zie paragraaf 7.1).

De gemeente heeft in deze periode een informatiebijeenkomst georganiseerd en de mogelijkheid voor het indienen van inspraakreacties gegeven. Men kan zowel inspreken op het bestemmingsplan als het inrichtingsplan (inclusief parkeergarage en waterkering). De inspraakreacties zijn in een separate nota beantwoord (zie bijlage).

Dit ontwerpbestemmingsplan wordt ter visie gelegd conform art 3.8 Wro gedurende 6 weken. In die tijd kunnen door een ieder zowel mondelinge als schriftelijke zienswijzen worden ingediend bij de gemeenteraad. Na verwerking van de zienswijzen en de mogelijke ambtelijke aanpassingen zal de gemeenteraad - binnen 12 weken na afloop van de zienswijzentermijn - besluiten over de vaststelling van het bestemmingsplan.

Na aanpassing van het bestemmingsplan met inachtneming van de door de raad aangebrachte wijzigingen wordt het vastgestelde bestemmingsplan wederom 6 weken ter inzage gelegd (aanvang beroepstermijn). Belanghebbenden die een zienswijze bij de gemeenteraad hebben ingediend kunnen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Daarnaast kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State tegen wijzigingen die de gemeenteraad bij de vaststelling van het bestemmingsplan heeft aangebracht.